

కలిశకవిజ్ఞానము

తృతీయభాగము

కలిరాజవంశావళి శేషం

(గుప్తరాజులు; బ్రాహ్మణరాజులు; వివిధరాజ్యములు)

కలి. 2775 — 5049 వఱకు

యు. శ. 2811 — 5085 ,,

క్రీ. పూ. 327 క్రీ. శ. 1947 ,,

గ్రంథకర్త ఆండ్ ప్రకటనకర్త:

శ్రీ కోట వెంకటాచలం

గాంధినగరం : : విజయవాడ 2.

అద్వైతబోధిన్, నిర్విచార జీవనం, బ్రహ్మాండసృష్టి విజ్ఞానం, మానవసృష్టి విజ్ఞానం, కలిశకవిజ్ఞానం 3 భాగములు, ఆభాసక్రైస్తవం, ఆంధ్రులెవరు? జంబూద్వీపం యిత్యాది గ్రంథముల గ్రంథకర్త.

విరోధినామ సం॥ర పుష్య శుద్ధ ద్వాదశి ఆదివారము

కలి 5050 క్రీ. శ. జనవరి నెల — 1950

వెల : 4-8-0

కలిశకవిజ్ఞానము

తృతీయభాగము

కలిరాజవంశావళిశేషం

(గుప్తరాజులు; బ్రాహ్మణరాజులు; వివిధరాజ్యములు)

కలి. 2775 — 5049 నలుగురు

యు. శ. 2811 — 5085 ,,

క్రీ. పూ. 327 క్రీ. శ. 1947 ,,

గ్రంథకర్త ఆండ్ ప్రకటనకర్త:

శ్రీ కోట వెంకటాచలం

గాంధీనగరం : : విజయవాడ 2.

అద్వైతబోధిని, నిర్విచార జీవనం, బ్రహ్మాండసృష్టి విజ్ఞానం, మానవసృష్టి విజ్ఞానం, కలిశకవిజ్ఞానం 3 భాగములు, ఆభాసకైస్తవం, ఆంధ్రులెవరు? జంబూద్వీపం యిత్యాది గ్రంథముల గ్రంథకర్త.

విరోధినామ సం॥ర పుష్య శుద్ధ ద్వాదశి ఆదివారము

కలి 5050 క్రీ. శ. జనవరి నెల — 1950

వెల : 4—8—0

కలిశకవిజ్ఞానం - తృతీయభాగం

శుద్ధ పత్రము

పుట	పంక్తి	తప్పు	ఒప్పు
౯	౧౨	అమిత్రోఁదేట్లు	అమిత్రోఁదేట్లు
౨౭	౨౬	అకాలము	అకాలము
౨౮	౨౨	గ్రీకులు చచ్చించి	గ్రీకులు చచ్చరించి
౩౨	౨౮	సమతాలి	సమతాత
౪౪	౨౯	మాలర	మాలవ
౩౩	౨౬	కుమారుడైన	కుమారుడైన
౪౦	౧౪	గోత్ర	గోత్ర
౫౪	౭	వాసి	వాసి
౧౨౯	౬	దత	దేదత
౧౩౪	౧౭	షడ్వంశ	షడ్వంశ
౪౪	౨౨	దేవధర్మాది	దేవధర్మాది
౧౩౬	౧౬	౧౦౮	౧౦౯
౧౪౪	౨౨	philosophy	philosophy
౨౨౩	౪	బహదుర్ హాహ	బహదుర్ హాహ
౪౪	౧౦	నాదిల్ హాహ	నాదిల్ హాహ
౨౪౧	౧	పంశముల	పైవంశముల

కలిశక విజ్ఞానం తృతీయభాగం

(కలిరాజ వంశావళి శేషం)

*

విషయ సూచిక

విషయము	పుట
1 ఆంధ్ర సామ్రాజ్య పతనము	౧
2 గుప్తవంశపు రాజులు	3
3 అలెగ్జాండరు దండయాత్ర : బ్రాహ్మణుల ప్రతిఘటన	
4 పేర్ల పోలిక	౪
5 సప్తచలనము ననుసరించి చారిత్రక కాలములను సరిచేసుకొనెడి విధానము	౧౨
6 ఖారవేల శాసనము	౧౫
7 గుప్తశక నిర్ణయము	౨౩
8 గుప్తరాజులు	౩౧
9 ధర్మ సంస్థాపన	౩౭
10 ఉజ్జయినీ చరిత్ర	౪౦
11 గోవింద భగవత్పాదాచార్యులు	౪౨
12 కుమారిలభట్టు	౫౩
13 శ్రీ శంకరాచార్యులు	౫౬
14 కదంబ, పల్లవ వంశములు బ్రాహ్మణవంశములు	౬౭
15 ఆంధ్ర సామ్రాజ్య విభాగము	౭౦
16 అగ్ని కులక్షత్రియులు లేక బ్రహ్మక్షత్రియులు	౭౪
17 విస్మృతి	౭౬
18 పాశ్చాత్యవిద్య	౭౯
19 శ్రోత్రీయులు	౮౩
20 వేదశాస్త్రాది వ్రాచీనవిద్యల సంరక్షణము	౮౫
21 పాశ్చాత్య పండితుల వేదస్తుతి	౯౨
22 సంస్కృత సారస్వత స్తుతి	౧౦౧

23	బ్రాహ్మణ స్తుతి	౧౦౮
24	భారతవర్ష స్తుతి	౧౨౨
25	దానార్హులు	౧౨౩
26	వేదము	౧౨౪
27	వేదభాగములు	౧౩౧
28	ఋగ్వేదము	”
29	యజుర్వేదము	౧౩౨
30	సామ వేదము	౧౩౫
31	ఆధర్వణ వేదము	”
32	ఉపనిషత్తులు	౧౩౬
33	దశోపనిషత్తులు	౧౩౭
34	ఉపవేదములు	”
35	వేదాంగములు	”
36	వేదము నిత్యము - అపౌరుషేయము	౧౪౨
37	వేదవిభాగము	౧౪౮
38	భాష్యకర్తలు	౧౪౯
39	కృష్ణ యజుర్వేదము	”
40	వేదములో స్వరభేదమునుబట్టి అర్ధభేదము	౧౫౧
41	ఇంగ్లీషుభాషలోకూడను స్వరభేదమునుబట్టి అర్ధముమాటును	౧౫౩
42	వేదాధ్యయన మొకకళ	౧౫౪
43	వేదము - యజ్ఞము	౧౫౫
44	కులవైషమ్యము జాతి నాశన హేతువు.	౧౫౮
45	వైదిక నియోగశాఖలు	౧౬౦
46	అయోధ్యయందలి ప్రజల వర్ణనము	౧౬౨
47	నాలుగు కులములవారిని గురించి	౧౬౫
48	భారతీయులు సత్యవ్రతులు	౧౬౬
49	బ్రహ్మక్షత్ర వంశములు	౧౭౧
50	“స్మిత్” మహాశయుని వర్ణసంకర గాథలు	౧౭౩
51	బ్రహ్మక్షత్రులు	౧౮౫

52	బ్రాహ్మణరాజులు	౧౮౮
53	ప్రమరవంశపు రాజులు	౧౯౦
54	తోమర లేక వయహానివంశము	౧౯౩
55	కనోజి పట్టణము	౧౯౬
56	తోమరవంశపు రాజ వంశావళి	౧౯౭
57	శుక్ల వంశము	౧౯౯
58	శుక్ల లేక చాళుక్యవంశపు రాజవంశావళి	౨౦౦
59	పరిహార లేక ప్రతిహారవంశము	౨౦౨
60	వైశ్యరాజవంశము	౨౦౩
61	వివిధ రాజ్యములు	౨౦౯
62	మహమ్మదీయ నవాబులు	౨౧౨
63	శహబుద్దీన్ గోరీ	౨౧౪
64	గోరీకాలమునాటి భారతదేశములోని రాజ్యములు	౨౧౫
65	కనోజ్	౨౧౬
66	అన్నిలపురము	,,
67	మేవాడ్ రాజ్యము	౨౧౭
68	ఆజ్మీరు, ఢిల్లీ రాజ్యములు	,,
69	తైమూరులంగ్ దండయాత్ర	౨౧౮
70	మొగలాయి రాజ్యము - బాబరు	౨౨౧
71	ఖురాన్ వరీపులోని హింసాపేరిత వాక్యములు	౨౨౪
72	ఓరుగంటి కాకతీయులు	౨౩౦
73	గణపతి దేవరాజు	౨౩౨
74	రుద్రమదేవి	౨౩౩
75	ప్రతాపరుద్రుడు	౨౩౪
76	విజయనగర సామ్రాజ్యము	౨౩౫
77	విజయనగర రాజులు	౨౩౭
78	బుక్క భూపాలుడు	౨౩౮
79	రెండవ హరిహరరాయలు	౨౩౯
80	రెండవ బుక్కరాయలు	,,

81	తుళువవంశము	౨౪౧
82	కృష్ణదేవరాయలు	౨౪౨
83	అచ్యుతదేవరాయలు	౨౪౪
84	సదాశివరాయలు	"
85	కృతయుగాది ద్వాపరాంతంపఱకు పరిసాలించిన రాజవంశములు	{ ౨౪౯
86	పూర్వ చారిత్రక శకములు	౨౫౪
87	చారిత్రక శకములు	"
88	భారతయుద్ధము లగాయతు సామాజ్యములు	౨౫౫
89	కలిరాజవంశములు యు. శ. 50౬5 వఱకు	"
90	అనుబంధము	౨౫౮

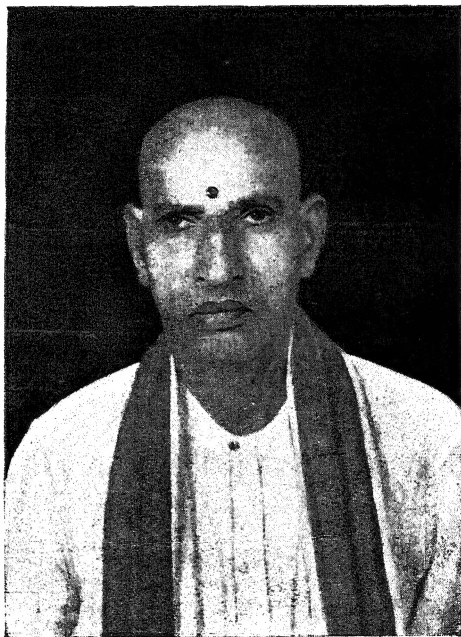
జంబూద్వీపము

91	జంబూద్వీపము, విభాగములు	3
92	భూగోళస్థిత జంబూద్వీపము	5
93	జంబూద్వీప నవవర్ష విభాగము	9
94	ప్రాచీన వర్ష విభాగములో చేరిన వర్షవిభాగములు	15
95	అమెరికాలో రాక్షసుల అస్థిపంజరాలు	19
96	ఇండియాలో 16 అడుగుల అస్థిపంజరము	20
97	ఆంధ్రమహాజనులకు విజ్ఞప్తి	21
98	సహాయముగోరు విధానము	22
99	ఆర్యవిజ్ఞాన గ్రంథములు	23
100	ప్రముఖుల ప్రశంసా వాక్యములు	27
101	పత్రికా సమీక్షలు	33
102	అచ్చులోనున్న గ్రంథముల విషయసూచికలు	37

పటములు

1	ప్రాచీన భూగోళపటము	5
2	జంబూద్వీపము, నవవర్ష విభాగము	9
3	ప్రాచీన, నవవిభాగములను, జంబూద్వీపములో నమ్ముదమున మౌనిగిపోయిన భూభాగములను జూపుపటము	{ 15
4	డిటో వేటొక విధముగాజూపు పటము	17

ఆ ర్య వి జ్ఞా న ము

౫౨౦ భ క ర్త :

[వ య స్సు 64 స ం వ త్స ర ము లు]

ఓ ప్

ఆర్యాన ర్తః పుణ్యభూమిః 25246
25373

కలిశ కసిజ్ఞానం - తృతీయభాగం

కలిరాజవంశావళి శేషం

ఆంధ్రసామ్రాజ్య పతనము

గుప్తవంశము; బ్రాహ్మణరాజులు; వివిధరాజ్యములు.

యు. శ. 2811 ల

యు. శ. 5085 వరకు

కలిశకం 2775-5049

[క్రీ. పూ. 327 ల

క్రీ. శ. 1947 వరకు

ఆంధ్రమహాసామ్రాజ్యముయొక్క చివరశతాబ్దముల నుండి సామంతరాజులు ప్రబలి భారతవర్షమందనేక చిన్నరాజ్యములేర్పడి నందున రాజ్యము బలహీనమైనది. సామంతరాజుల నదవులో నుంచ గల శక్తి శాతవాహనరాజులకు లోపించినది. నామమాత్ర చక్రవర్తులుగా నుండిరేగాని అధికారమును చలాయించ లేకపోయిరి. అచ్చటచ్చట కొన్నిచిన్నరాజ్యములు తప్ప మిగతా ఆసేతుహిమూచల ముగాగల దేశమంతయు శాతవాహనరాజుల బంధుకోటిలోని బ్రాహ్మణ రాజులచేతను, వారివలన రాష్ట్రపరిపాలకులుగా నియమింపబడిన స్థూరులచేతను పరిపాలింపబడుచుండినది. క్రమముగా వారందరు స్వతంత్రులైరి. బంగాళ దేశము సేనవంశ బ్రాహ్మణరాజులచేతను, కళింగము చేతవంశ బ్రాహ్మణరాజులచేతను, పల్లవ, చోళ, కేరళ, రాష్ట్రకూట, ప్రమర, చాళుక్య, కదంబ, తోమర, పరిహార, శేక ప్రతిహార, పల్లభి, రాజపుటానాలోని రాజపుత్రులు మొదలుగాగల బ్రాహ్మణరాజుల చేతను, స్వతంత్రులైన రెడ్డి, యాదవ మొదలుగాగల యితర సరదారులచేతను పరిపాలింపబడుచు సామ్రాజ్యమంతయు అల్పరాజ్యముల క్రింద విడిపోయినది. అంతటితో సామ్రాజ్యమంతరించినది. యుగధలో నామమాత్ర చక్రవర్తిత్వము మాత్రము మిగిలియున్నది. అల్పరాజ్య

ములనేకములుగా నేర్పడి యెవరికి నారు స్వతంత్రములైనను రాజ్యపరిపాలన ధర్మముగా జనువును ప్రజలను రాజులు సుఖపెట్టుచుండిరి. ప్రజలను తమరాజులను దైవస్వరూపులుగా నెంచుచు రాజభక్తిగలిగియుండిరి. ఆకాలమున మతచర్చలు హెచ్చి యనేక మతములువృద్ధివించినవి.

శకులు, హూణులు మొదలుగాగల విదేశీయ దోపిడిదారులు పశ్చిమమునుండి పంజాబు ప్రాంతములలోనికి వచ్చి దేశమును కొల్లగొట్టచు, గ్రంథాలయముల నగ్నికాహుతిజేయుచు, స్త్రీల నవహానించుచుండిరి. అల్పరాజ్యములు తమలోతాము కలహించి యుగములకు దిగుచుండిరిగాని శక, హూణాది విదేశీయుల నెదిరించుటకు యేకీభవింపజాలరైరి. ఇట్టిస్థితిలో అంధ శాతవాహన రాజులలో ఆఖరువాడగు “చంద్రశ్రీ” మైనరుగా నుండెను. ఆతని సంరక్షణభారమును వహించిన అంధరాజ్య సేనాపతియైన చంద్రగుప్తుడును నేనాశజేశపు గుప్తవంశస్థుడైన క్షత్రియుడు మగధ చక్రవర్తుల యధికారమును తన చేతులలోనుంచుకొని రాజ్యమును నడపుచుండెను. ఇట్టి స్థితిలో క్రీ॥ పూ॥ 327 సంవత్సరమున అలెగ్జాండరు దండయాత్ర నచ్చివది. ఆ దండయాత్రకాలమున గుప్త చంద్రగుప్తుడును నాతని కుమారుడు సముద్రగుప్తుడును గొప్ప సైన్యంతో తిన్నెడుక్కొనుటకు వచ్చుచున్నట్లు విని అలెగ్జాండరు దండయాత్రను విరమించుకొని స్వదేశమునకు మరలెను. ఆ సందర్భమున గ్రీకు చక్రవర్తులు ముగ్గురు హిందూ రాజులను బేర్కొనిరి. వారిచే వ్రాయబడిన పేర్లు. (1) శాతవాహన వంశములోని ఆఖరు రాజు మైనరు చంద్రశ్రీ. ఇతనినే గ్రీకు చక్రవర్తులు “జాండేము” అని వ్రాసియుండిరి. (2) మైనరు చంద్రశ్రీకి గార్డయన్ గా నుండిన “చంద్రగుప్తుడు. ఇతనే గ్రీకులచే వ్రాయబడిన “శాండ్రోకోట్టసు”. (3) యీతని కుమారుడు “సముద్రగుప్తుడు.” యీతడే గ్రీకులచే వర్ణింపబడిన “శాండ్రోసిప్తుసు.”

పైన వర్ణింపబడిన క్షిప్రపరిస్థితులను బురస్కరించుకొని చంద్రగుప్తుడు తన సంరక్షణములోనుండిన అంధరాజ్యమైనరు “చంద్రశ్రీ”ని సంహరించి తాను క్రీ॥ పూ॥ 327 సంవత్సరమున రాజై మగధ సింహా

సనమున గుప్త వంశమును, గుప్త శకమును, స్థాపించెను. ఆంధ్రవంశపు రాజులు శాఖోపశాఖలుగా జీలిపోయి దేశమందనేక ప్రదేశములలో రాజ్యస్థాపనలు చేసియుండిరి. గాని ఆంధ్రవంశమంతరించలేదు.

గుప్త వంశపు రాజులు

అలెగ్జాండరు దండయాత్ర : బ్రాహ్మణుల ప్రతిఘటన

ఆంధ్రశాతవాహన వంశములోని ఆఖరురాజు “చంద్రశ్రీ” మైనరుగా నుండెను. ఈతని తండ్రి “మూడవపులోమాయి.” తండ్రి చనిపోవునాటికి ఆతని కుమారుడైన “చంద్రశ్రీ” ద్వాదశాబ్దములు యీడుగల మైనరు. ఆంధ్రసామ్రాజ్య సైన్యములకు సేనానాయకుడైన నేపాళ దేశపు క్షత్రియుడు గుప్త చంద్రగుప్తుడు మైనరు చక్రవర్తియైన “చంద్రశ్రీ”కి గార్డయంగా నేర్పడెను. “చంద్రశ్రీ” చక్రవర్తిపేరున గుప్తచంద్రగుప్తుడును అతని కుమారుడు సముద్రగుప్తుడును అధికారమును చలాయించుచుండిరి. ఇట్టి కాలమున క్రీ. పూ॥ 327 సం॥రమున “అలెగ్జాండరు” అను గ్రీకురాజు దేశముపైకి దండెత్తివచ్చి పంజాబు ప్రాంతమునగల అల్పరాజ్యములను జయించుచుండెను. ఆదండయాత్రలో నాతని నెదిరించుటకు రాజులను, సైన్యములను నన్నిద్దపరచుచు అవసరమైన చోటుల తాము కూడ యుద్ధములలో పాల్గొనుచు బ్రాహ్మణులు దేశమును పరరాజు దండయాత్రనుండి కాపాడుట కెచ్చుగా పాటుబడుచుండిరి. అలెగ్జాండరు సైన్యముల నెదిర్చి బ్రాహ్మణులు ఆగ్నేయ, వారుణాశ్రములచే అలెగ్జాండరు సైన్యమును చిందరవందర గావించినట్లు అలెగ్జాండరుతో వచ్చిన చరిత్రకారుడు “తెమిస్టసు” (Themistius) ప్రాయము చున్నాడు.

“ The Brahmins were fighting at a distance with lightning and thunder” (orat XXVII P. 337)

(‘See A. P. Dutens’ Origin of the discoveries attributed to the Moderns P. 196)

తా॥ బ్రాహ్మణులు దూరమందుండి పిడుగులను, మెరుపులను మాపై వెదజల్లుచు యుద్ధముగావించిరి.” అని వ్రాసియున్నాడు.

అలెగ్జాండరు చక్రవర్తి యిండియానుండి వెదలిపోయిన పిమ్మట “అరిస్టాటలు” (Aristotle) యొక యుత్తరము వ్రాయుచు అందెట్లు వ్రాసియున్నాడు.

“The terrific flashes of flame which he beheld showered on his army in India.”

(See Dante's Inferno, XIV, 31-7)

తా॥ నాసైన్యము హిందూదేశములో దావాగ్ని సన్నిధింబు లగు యశ్రుములలో ముంచివేయబడెనని వ్రాసియున్నాడు.

అలెగ్జాండరనేక బ్రాహ్మణ ఋషీశ్వరుల ఆశ్రమములను ముట్టడించి వాటిని నాశనముచేసి అచ్చట బ్రాహ్మణుల స్త్రీ బాలాదులందరిని వధించియున్నాడు - ఆనందర్థమున.

“ఫిలోస్ట్రాటసు” (Philostratus) అను చరిత్రకారు డిట్లు వర్ణించియున్నాడు.

“Should an enemy make war upon them, they drive him off by means of tempests and thunders as if sent down from heaven. The sages remained unconcerned spectators until the assault was made, when it was repulsed by fiery whirl-winds and thunders which being hurled from above dealt destruction on invaders.”

(Philostrati Vit. Apollon, Lib. II C. 33).

తా॥ విరోధులెవ్వరైనను వారిపైకి యుద్ధమునకు వచ్చినచో యాకసమునుండి జార్చినట్లు తుపానులను, పిడుగులను, శత్రువులపై వెదజల్లి తరిమివేసెదరు. శత్రురాజులు (అనగా గ్రీకులు) ముట్టడించు వరకే బ్రాహ్మణ ఋషీశ్వరులు నిశ్చింతగా జూచుచుండి వారు ముట్టడి సాగించినవెంటనే సుడిగాడ్పులను పిడుగులను మింటనుండి గురిపించి వారల నాశనముగావించి పారద్రోలియున్నారు అని వ్రాసియున్నాడు.

ఈ విధముగా అలెగ్జాండరు యొక్క సైన్యములు భారత దేశ మందు రాజులతో చేయబడిన యుద్ధములందుకంటే బ్రాహ్మణులనలన మోచు నష్టమును పొందియున్నవి. గనుక అలెగ్జాండరు బ్రాహ్మణాగ్రహారములను ముట్టడించి కొన్ని ముట్టడులలో తన సైన్యములు నష్టమును పొందినను కొన్ని అగ్రహారములలో స్త్రీ, బాల, వృద్ధులను భేదము లేకుండా బ్రాహ్మణ జాతీయులనందరను వధించియున్నాడు. ఇది చాలా దారుణమని గ్రీకు చరిత్రకారులు నూచించియుండిరి. ఆ విషయమును గురించి ఇ. జె. రాఫ్సును మహాశయుడు తన క్లెబిడ్జి హిస్టరీ ఆఫ్ ఇండియా వాల్యూము I. Ancient India 378 పేజీలో నిట్లు వ్రాసియున్నాడు.

“The Europeans (i. e. Greeks) in this region had more implacable enemies than the native princes. The power behind the throne was the Brahman community; and here for the first time we come upon an opposition inspired by the conception of a national religion, the only germ to be found in ancient times of the idea of Indian nationality. It was the philosophers i. e. the Brahmans who denounced the princes, if they submitted to the foreigner, and goaded the free tribes into revolt.” (Vide Plutarch Alexandar 59)

“A city of Brahmans had to be stormed, (Diod XVII 103. I) whilst the operations against Sambus were going on.” (Arr VI 16,5)

“The Europeans knew, however who were their worst enemies, and their hand fell heavily upon the Brahmans. They were put to death wholesale; their bodies too were hung up for the kites and vultures by the roads to the unspeakable horror, we may believe, of the people of the land.”

(Rapson's Ancient India P. 378)

తా॥ ఐరోపీయులు (గ్రీకులు) యీ ప్రదేశమున (పంజాబు సింధు దేశముల) స్వదేశసంస్థానాధీశ్వరులైన రాజులకన్న యెక్కువైన పట్టుదలతో గూడిన శత్రువులను గలిగియుండిరి. రాజ్యమునకు వెనుక

అండగా నుండిన మహాశక్తి బ్రాహ్మణసంఘము. ప్రాచీనకాలమున భారతజాతీయతా బీజముని చెప్పదగిన ఏకమతాభినివేశమున యుదేకింపబడిన ప్రతిఘటన యిచ్చట ప్రదర్శింపబడినది. పగ దేశీయునికి లోబడిన రాజులను నిరసించుచూ బ్రాహ్మణులు కొండజాతులను ప్రేరేపించి గ్రీకులను ప్రతిఘటించుట చేయబడినది. గ్రీకులచే బ్రాహ్మణులతో నిండియున్న యొక్క మహానగరము, “సాంబసు” అను కొండజాతి నాయకునిమీద యుద్ధము జరుగుచుండిన కాలముననే ముట్టడింపబడినది.

వారలకు (గ్రీకులకు) గర్భశత్రువు లెవరో వారు తెలుసుకొనిరి. వారి ప్రతీకారము బ్రాహ్మణులమీద దారుణముగాపడెను. (ఆ పట్టణములో) నుండిన బ్రాహ్మణులందరు స్త్రీ బాలవృద్ధాదులనుభేదము లేక) నరికివేయబడిరి. వారి శవములు గద్దలు రాబందులు తినునట్లు దారి పొడుగునా చెట్లకు వేలాడకట్టబడెను ఈ విధముగా నోటచెప్పటకు వీలులేని విధమున యీ దేశప్రజలయందు (యవనరాక్షసులు) అతి దారుణముగా ప్రవర్తించిరి. అని డియోడోరసు, ఆరయన్ అను యవన చరిత్రకారులు వ్రాసియుండిరి.

పగ దేశీయులు దేశముమీదకు దండెత్తి వచ్చిన కాలమున బ్రాహ్మణులు తమశక్తివంచన లేకుండ రాజులకు తోడ్పడియు, అప్పటికి తమచేత మిగిలియుండిన అస్త్రాదులను ప్రయోగించియు దేశమును పరాధీనము కానియక కాపాడియుండిరి. ఈ ప్రకారము అలెగ్జాండరు యొక్క దండయాత్ర కడ్డంకులు గలుగుచుండినందున ముందుకు చొచ్చుకొని పోవుటకు జంకుగలిగి అలెగ్జాండరు తూర్పు భారతదేశమునగల రాజులను, వారి సైనికబలములను విచారింప మొదలిడెను. ఆసందర్భమున తూర్పు భారతదేశమున మగధసామ్రాజ్యాధిపతియైన బ్రాహ్మణరాజాకడు గలడనియు ఆతని పేరు “జాండేము” లేక “అగేము” అనియు నాతనికి యిరువదివేల ఆశ్వీక సైన్యమును, రెండు లక్షలకాల్బలమును, రెండువేల రథములును, మూడు లేక నాలుగు వేల యేనుగులును నెల్లప్పుడు యుద్ధమునకు సన్నద్ధముగా నుండుననియు సైన్యముతో నా బ్రాహ్మణరాజు తన నెదుర్కొనుటకు భయలు

దేరియున్నాడనియు అలెగ్జాండరుకు తెలియవచ్చెను. అంతటితో నాతడు దండయాత్ర చాలించి వెనుకకు మఱలెను.

Alexanandar was told "King Agrammes or Xandrames kept in the field an army of 20,000 cavalry, 200,000 infantry, 2000 chariots and 3000 or 4000 elephants. (Rapson's Ancient India P. 469)

ఈ సందర్భమున "చంద్రశ్రీ"యను ఆంధ్రరాజుకు "జాండ్రేముస్ లేక అగ్రేముస్" అను పేర్లు గ్రీకుచరిత్రకారులచే వాడబడినవి. అందు "అగ్రేముస్" (Agrammes) అని "Curtius" (కర్టియసు) అను చరిత్రకారుడును "జాండ్రేముస్" (Xandrames) అని "Diodorus" (డియోడోరసు) అను చరిత్రకారుడును వ్రాసియుండిరి. ఈ గ్రీకు పదములకు సరియైన సంస్కృత పేరు "చంద్రమాన్"గా నుండునని "ఇ. జె రాప్పా" మహాశయుడు తన కేంబ్రిడ్జి హిస్టరీ వాల్యూము I ప్రాచీనభారతవర్షము (Ancient India) 1922 సం॥ కూర్పు 469-470 పేజీలలో యిట్లు వ్రాసియున్నాడు.

"Chandramas would be the equivalent of his Greek -appellative" (P. 469 - 470)

తా॥ "(అగ్రేముస్ జాండ్రేముస్) అను గ్రీకునామముకు "చంద్రమాన్" అనుశబ్దము సమానముగా నుండును." అని వ్రాసియున్నాడు.

"చంద్రమాన్" = "చంద్రశ్రీ" దీనిలోని "శ్రీ"కారమునుచ్చరింపలేక "శ్రీ" అను దానిని "మాన్"గా మార్చి యుచ్చరింపబడినది. గనుక అలెగ్జాండరు కాలమున మగధయందుండిన రాజు "చంద్రశ్రీ"యను మైనరు ఆంధ్రబ్రాహ్మణరాజు. ఈతనికి గార్డీయనులుగా చుండినవారు చంద్రగుప్తుడును ఆతని కుమార్డు సముద్రగుప్తుడునునై యుండిరి.

1. చంద్రశ్రీ 2. చంద్రగుప్తుడు 3. సముద్రగుప్తుడు. ఈ మూడుపేర్లకు గ్రీకు చరిత్రకారులు. 1. జాండ్రేముస్ 2. శాండ్రొకోట్టసు 3. శాండ్రొసిప్టసు అని వాడియుండిరి. ఇందులోని రెండవ పేరు "శాండ్రొకోట్టసు" చంద్రగుప్తుడుగా గుర్తింపబడినది. ఈ చంద్ర

గుప్తుడు మూర్ఖ చంద్రగుప్తుడుగా గుర్తింపబడెను. అప్పటికి గుప్త వంశమొకటి ఆంధ్ర వంశము చివర వచ్చియున్నట్లు పాశ్చాత్య చరిత్ర కారులకు తెలియదు. ఇటీవల దొరకబడిన శాసనములవలన గుప్త వంశ మొకటున్నట్లు తెలియవచ్చినది. ఆంధ్రవంశము ఏడు శాఖలుగా చీలిపోగలదనియు దేశమున అరాజకము ప్రబలుననియు పురాణములందు చెప్పబడినదిగాని యీ గుప్త వంశము చెప్పబడియుండలేదు. ఆంధ్రవంశములోని ఆఖరువాడగు మైనరు “చంద్రశ్రీ”ని చంపి గుప్త చంద్రగుప్తుడు మగధలో మూత్రము రాజుకాగలిగినాడు. కాని ఆతడు మగధలో పట్టాభిషిక్తుడుగాక మగధను విడిచి పాటలీపుత్రమున పట్టాభి షిక్తుడయ్యెను. అందువలన “మగధరాజ వంశావళి” చెప్పబడునని ప్రారంభించిన పురాణములు ఆంధ్ర రాజవంశముతో ఆగి ఆంధ్రవంశము యేడు శాఖలగునని చెప్పి పిమ్మట సమకాలికులుగా రాజ్యములు చేయు చుండిన అల్పరాజ్యములను పేర్కొని శక, హూణాది దండయాత్రల వలన దేశమరాజముగానున్నందున దాని సరాజక కాలముగావర్ణించినవి. అదియుగాక గుప్త రాజైన చంద్రగుప్తుడు అల్పరాజ్యమునకు ప్రభువు గాని చక్రవర్తికాడు.

అందువలన పురాణములు గుప్తరాజులను మగధచక్రవర్తుల జాబితాలో చేర్చివుండలేదు. శాండొకొట్టను అనగా మూర్ఖచంద్ర గుప్తుడని పాశ్చాత్య పండితులు పొరబడి చరిత్రలలో నెక్కించిరిగాని ఆతడు మూర్ఖచంద్రగుప్తుడుకాడు. ఆతడు గుప్తచంద్రగుప్తుడై యుండెను.

పేర్ల పోలిక:

1. గుప్తచంద్రగుప్తునికి పూర్వుడు మైనరు ఆంధ్రరాజు “చంద్రశ్రీ”. మూర్ఖచంద్రగుప్తునికి పూర్వుడు నందవంశపురాజు “మహాపద్మనంద”. గ్రీకులు పిలిచినపేరు బాండ్రేములేక ఆండ్రేము = “చంద్రమాన్” పైవానిలో గ్రీకుల బాండ్రేముకున్నూ మూర్ఖచంద్ర గుప్తునికి పూర్వుడైన “మహాపద్మనంద”కున్నూ యెట్టి పోలికయును కనబడదు. గ్రీకు “బాండ్రేముకు” సమానమైన పేరు “చంద్రమాన్” ఇతడు చంద్రగుప్తునికి పూర్వుడు—

2. గుప్తచంద్రగుప్తునికి తరువాత వచ్చినవాడు “సముద్రగుప్తుడు”. మౌర్యచంద్రగుప్తునికి తరువాత వచ్చినవాడు “బిందుసారుడు”. గ్రీకులు సముద్రగుప్తుని “శాండ్రోసిప్తుసు” అని పిలచియున్నారు — మౌర్య బిందుసారుని “అమిత్రోఛేట్సు” అని గ్రీకులు పిలచిన పేరు.

“శాండ్రోసిప్తుసు”కు “అమిత్రోఛేట్సు”కు యెట్టి పోలికయు లేదు. రాప్సోమహాశయుడు తన హిందూదేశచరిత 433 పేజీలో యిట్లు చెప్పచున్నాడు.

“Chandragupta's son Bindusara - or Amitrochates to give him his Greek name.” (P. 433 Ancient India By E. J. Rapson)

తా॥ మౌర్యచంద్రగుప్తునియొక్క కుమారుడు “బిందుసారుడు” అతని గ్రీకు పేరు “అమిత్రోఛేట్సు” అని వ్రాసియున్నాడు. బిందుసారునికి “అమిత్రఘాత” యను బిరుదుగలదు. శార్దూపురాణములలో యీ పేరెచ్చుగా యుపయోగింపబడినందున దానికి గ్రీకు భాషలో “అమిత్రోఛేట్సు” అని వ్రాయబడినది—

చంద్రగుప్తుడు రెండువంశములలోను సమానము = గ్రీకుల “శాండ్రోకోట్టుసు.”

గ్రీకుపేర్లు:—1. జాండ్రేము, 2. శాండ్రోకోట్టుసు, 3. శాండ్రోసిప్తుసు. మౌర్యవంశములోని పేర్లు:—1. మహావద్మనంద, 2. చంద్రగుప్తుడు, 3. బిందుసారుడు లేక అమిత్రఘాత.

ఆంధ్రగుప్తవంశములోని పేర్లు:—1. చంద్రశ్రీ, 2. చంద్రగుప్తుడు, 3. సముద్రగుప్తుడు.

గ్రీకుల జాండ్రేము = చంద్రమాన్ = ఆంధ్రవంశం. “చంద్రశ్రీ” సరిగా పోల్చబడుచున్నది.

,, శాండ్రోసిప్తుసు = సముద్రగుప్తుడు = గుప్తవంశం—
సముద్రగుప్తుడు.

,, అమిత్రోఛేట్సు = మౌర్యుల అమిత్రఘాత లేక బిందుసార.
(2)

గ్రీకులచే చెప్పబడిన వేర్లు గుప్తవంశపు రాజులకును వారికి పూర్వుడగు “చంద్రశ్రీ”కిని సరిపోలుచున్నవి. గనుక అలెగ్జాండరు దండయాత్రాకాలముకు భారతదేశమందు సమకాలికులుగా పోల్చదగినవారు ఆంధ్రరాజైన “చంద్రశ్రీ”యును, గుప్తవంశరాజులైన చంద్రగుప్త, సముద్రగుప్తులుగాని మహాపద్మనంద, మౌర్యచంద్రగుప్తుడు, బిందుసారుడు అనేదివారలు కారు.

అలెగ్జాండరుకు సమకాలికులైనవారు మౌర్యవంశములోని శాండ్రోకోట్టసు, శాండ్రోసిప్టసులని అభిప్రాయపడిన మొదటి పాశ్చాత్య విద్వాంసుడు సర్. విలియం జోన్సు అను పండితుడు ఇతనిచే బెంగాలులో స్థాపింపబడిన “History and antiquities, the Arts, Sciences and Literature of Asia suggested in his presidential address 1793 లో పై అభిప్రాయమును చెలిపియున్నాడు. (Vide Asiatic Researches Vol. IV P. 11) పిమ్మట కలనల్ విల్ ఫర్డ్ (Col. Wilford) పండితుడు దానిని బలపరిచెను. (Vide Asiatic Researches Vols V & lx) దీనికి ప్రమాణముగా వీరికి దొరకినది ముద్రారాక్షస మను నాటకము (దీనిని సోమదేవుడను కవి వ్రాసియున్నాడు). పిమ్మట సర్. విలియం జోన్సు, మాక్సుమూలరు పండితులును వారి ననుసరించిరి. కాని యీ అభిప్రాయమును బహుమంది ఐరోపియ, భారతీయ పండితులూనాడే యంగీకరింపలేదు. పైన వుదహరింపబడిన జోన్సు మొదలు గాగల పండితులప్పటికి గుప్తవంశ మొకటున్నటులను, అందు రెండవ వానివేరు చంద్రగుప్తుడనియు, అతని కుమారుడు సముద్రగుప్తుడనియు, వారు అలెగ్జాండరు దండయాత్రాకాలము క్రీ॥ పూ॥ 327 సం॥రమునందున్నట్లును వారెఱుగరు - ఈవిషయమున “ట్రాయరు” (Trayar) అను పాశ్చాత్య పండితుడు అనేక సందేహాలను వెలిబుచ్చి “శాండ్రోకోట్టసు” మౌర్య చంద్రగుప్తుడు కాడని సహేతుకముగా జూపియుండెను. మాక్సుమూలరు పండితుడు అతని సహేతుక వాదమునకు సమాధాన మీయ లేకపోయెను.

అట్లు సక్రమ సమాధాన మీయలేకపోయినను తన యభిప్రాయమును మార్చుకొని యుండవలసినది అట్లు మార్చుకొని యుండలేదు. ఆవాదము చేయువారు నేటికిని “ట్రాయరు” పండితుని గార్యపక్షమునకు సమాధాన మిచ్చియుండలేదు. ప్రాచీన భారతవర్ష చరిత్రను రచించిన “కుప్పయ్య” అను హైందవ పండితు డావాదమును ఖండించుచూ గ్రీకు చరిత్రకారులచే వ్రాయబడిన “శాండ్రోట్టసు, శాండ్రో సిప్టసు” లు మార్య చంద్రగుప్తాదులు కారనియు, ఈ గుప్త వంశస్థావకుడైన “గుప్త చంద్రగుప్తుడును నాతని మారుడు సముద్రగుప్తుడు”నై యుండిరినియు ఋజువుచేసియుండెను. (The Ancient History of Cuppaiah)P. 198, 199).

పిమ్మట పాశ్చాత్య విద్వాంసులు తమ తప్పు నువసంహరించు ని యుండవలసినది, అట్లు చేయకపోగా తమ పొరపాటభిప్రాయముతో గూడిన మార్య చంద్రగుప్తునే అలెగ్జాండరుకు సమకాలికునిగా ని అలెగ్జాండరు డండయాత్రాకాలము క్రీ॥ పూ॥ 327 సం॥రమే మార్యచంద్రగుప్తుని కాలముగా నిర్ణయించి చరిత్రల నల్లి భారతీయ జవంశావళుల కాలములను తారుమారొనర్చిరి. ఆతప్పుదారినే న భారతీయ విద్యాధికులును నిర్విచారముగా నేటికికూడను ననుసరించు తమ ప్రాచీనతయందును, తమ శాస్త్ర వాఙ్మయమందును ఏకములేనివారగుటయేగాక భారతీయశకములైన యుధిష్ఠిరశకము, శకము, యుధిష్ఠిర కాలము లేక సప్తశకము, శ్రీచర్మ శకము, వికారశకము మొదలగు వానినన్నిటిని తప్పుశకములక్రింద జమకట్టిరి పాశ్చాత్య గురువుల తప్పు పూహలనే ప్రమాణముగా నెంచుచుండిరి.

“పండిట్ భగవాన్లాల్ ఇంద్రాజి”గారిచే వ్రాయబడిన పాశరాజవంశావళి” చరిత్రలో కలియుగాబ్దము లీయబడియున్నవి. (Indian Antiquity Vol. XIII. P. 411). కాని పాశ్చాత్య పండితులు వానిని తప్పులని త్రోసివేసిరి. ఈ చరిత్రలో నేపాశరాజశములు భారతయుద్ధమునకు పూర్వమునుండి క్రీ. శ. 17 వ, శతాబ్దము వఱకు నీయబడినవి. అందులో అయిదవ రాజవంశము సూర్య

వంశమనియు, ఆరవది టాకూరువంశమనియు చెప్పబడినది. సూర్య వంశములోని రాజులపేర్లు, వారు పరిపాలించిన సంవత్సరములు అన్నియు కలియుగాబ్దములలో చెప్పబడగా అవితమచే నిర్ణయమైన తప్పు కాలనిర్ణయములకు విరుద్ధముగానున్నవని వానిని తప్పులని త్రోసివైచి కొన్ని వివరిత కల్పనలుచేసి తమ తప్పు నిర్ణయమునే సమర్థించుకొనిరి. కాని తమ తప్పును సవరించికొనినవారలు కారైరి. ఈ నేపాళరాజవంశావళి చరిత్ర మాచే ప్రచురింపబడిన “కలిశక విజ్ఞాన ప్రథమభాగము”న వివరింపబడియున్నది. అచ్చట చూడగలరు.

సప్తరి చలనముననుసరించి చారిత్రకకాలములను

సరిచేసుకొనెడి విధానము.

పాశ్చాత్య పండితుల పొరపాటును తెలుసుకొనుటకు వీరు ప్రమాణముగా అంగీకరించి “కలిరాజవంశావళి”ని తీసుకొన్న మత్స్య, వాయు, విష్ణు, బ్రహ్మాండ, భాగవతాది పురాణములలో సులభమైన, ప్రకృతిశాస్త్రసిద్ధమైన యొక లెక్కకూడను యీయబడినది ఈ గ్రంథ ద్వితీయభాగమున దానిని వివరముగా చర్చించియుంటిమి కాని ప్రస్తుతవిషయమునకు సంబంధించినంతవఱకు సమన్వయించుకొందము. ఆలెక్క సప్తరి మండల చలనము. సప్తరి మండలమొక నక్షత్రములో నూరు సంవత్సరములుండునని జ్యోతిశ్శాస్త్రనిర్ణయము. అది 27 నక్షత్రములుగల జ్యోతిశ్చక్రమునంతను చుట్టుటకు 2700 సంవత్సరములు పట్టును. ఈ లెక్కను ప్రాకృశ్చిమ ఖగోళశాస్త్రజ్ఞులందరిగీకరించి యుండిరి. భారతయుద్ధము లేక పరీక్షిజ్జననకాలమున అది మఖానక్షత్రమునందున్నట్లు పురాణములన్నియును, జ్యోతిసిద్ధాంతగ్రంథములును యేకగ్రీవముగా జెప్పుచున్నవి. పరీక్షిత్తుజననము లగాయతు మహాపద్మనంద పట్టాభిషేకమువరకు 1500 సంవత్సరములు. దీనిని పురాణములలోనున్నట్లు పర్గిటరు పండితుడంగీకరించినాడు. కాని పరీక్షిత్తు లగాయతు ఆంధ్రుల ఆఖరుకు 1886 సంవత్సరములని తన స్వంత పూహచే నిర్ణయించియున్నాడు.

కనుక పర్గిటరు పండితుని లెక్కను రెండువిధముల పరీక్షింప
దము. పరీక్షిత్తు జననం లేక భారతయుద్ధము యు.శ. 1 సం॥లగాయతు
మహాపద్మనందవటకు 1500 సం॥రములు. నందవంశము 100 సం॥
రములు. మార్వవంశము 137. శుంగవంశము 11² సం॥రములు.
కాణ్వవంశము 45 సం॥రములు. ఆంధ్రవంశము 460 సం॥రములు. వెరశి
పై లెఖ్కుప్రకారము ఆంధ్రుల ఆఖరుకు అనగా పాశ్చాత్య పండితు
లిచ్చిన లెఖ్కుప్రకారం క్రీ॥శ 240 సం॥రముకు 2354 సం॥రములు. సప్త
మండలం ఒక చుట్టుతిరుగుటకు 2700 సంవత్సరములు పట్టును. గనుక
2700-2354=346 సం॥రములు. ఆంధ్రులకు పిమ్మట గడచిన అనగా
ఆంధ్రుల చివర క్రీ॥ శ॥ 240+346=క్రీ॥ శ॥ 586 సం॥రంకు ఒక చుట్టు
పూర్తిచేసి సప్తమండలం తిరిగి మఖలోనికి వచ్చినదన్నమాట. తిరిగి
రెండవ ఆవర్తి తిరుగుటకు క్రీ॥ శ॥ 586 లో ప్రారంభించి క్రీ॥ శ॥ 1944
సం॥రంకు 1944 - 586 = 1358 పదమూడు నక్షత్రములు దాటి
పదునాలుగవ నక్షత్రముకు వచ్చియుండవలెను. అట్లుగాక రెండు
ఆవర్తులు పూర్తిచేసి యిప్పుడు మఖకు దాటి పూర్వఫల్గునీకివచ్చి
యున్నది. ఇది ప్రత్యక్షవిషయము. తేడా 1342 సం॥రములు గనుక
యీ లెఖ్కుప్రకారం వారి లెఖ్కు తప్పని స్పష్టపడుచున్నది. ఇకను పర్గి
టరు పండితుని స్వంతయూహననుసరించి పరీక్షిత్తు లగాయతు ఆంధ్రుల
చివరకు 1886 సం॥రములు. ఆంధ్రులచివర అనగా క్రీ॥ శ॥ 240.
(2700 - 1886=) 814 ఆంధ్రుల చివరనుండి అనగా 240+814=
క్రీ॥ శ॥ 1054 సం॥రముకు ఒక ఆవర్తిపూర్తిచేసి పిమ్మట 890 సం॥రము
లలో రెండవ ఆవర్తిలో తొమ్మిది నక్షత్రములు మూతమే తిరిగి
యుండవలసినది. అట్లుగాక రెండు ఆవర్తులు పూర్తిచేసినది గనుక
ఈ లెఖ్కుకూడా శుద్ధతప్ప. ప్రకృతి శాస్త్రమునకు సంబంధించిన లెఖ్కు
ప్రకారం పురాణములలో చెప్పబడిన లెఖ్కు ననుసరించనందున పాశ్చా
త్యులచే వ్రాయబడిన భారతదేశ కలిరాజవంశావళి తప్పుగా వ్రా
మించి చారిత్రక కాలములన్నియు తప్పిపోయినవి. సరియైన కాలః
యములేని దానిని చరిత్రగా అంగీకరింపకూడదని చెప్పుచు యేదియె
యొకతప్పు కాలనిర్ణయముతో చరిత్రలను పేరున తప్పుడు గ్రంథములను

వాసి మనకిచ్చియుండిరిని స్పష్టపడుచున్నది. సప్తమండలం
యిప్పుడు 2527 సం॥రములలోనె యొక ఆవర్తి తిరుగుచున్నదని ప్రథమ
భాగమున ఋజువుచేసి యుంటిమి. రెండు ఆవర్తులు తిరుగుటకు
 $2527 \times 2 = 5054$ సం॥రములు పట్టును. పరిక్షిత్తులగాయతు క్రీ॥ శ॥
1944 సం॥రంకు 5082 సం॥రములు ప్రతివంచాంగములోను చూడ
వచ్చును. ఇది సరియైన లెక్కగా స్పష్టపడుచున్నది.

పర్గిటరుపండితుడు పురాణములను మధించి నిర్ణయించిన కాల
ములప్రకారం మూర్యచంద్రగుప్తుని పట్టాభిషేకము క్రీ॥పూ 323 సం॥

మూర్యవంశముయొక్క రాజ్యకాలము పర్గిటరు
పండితుని లెక్కప్రకారం పురాణమునుండి యుద్ధరింపబడినది 137 సం॥

దానికి పిమ్మట రాబడిన శుంగవంశము రాజ్యము
చేసిన కాలము పర్గిటరుపండితుని పురాణపరిశోధనప్రకారం 112 సం॥

దానితరువాత వచ్చిన కాణ్వవంశకాలము 45 సం॥

అందుకు పిమ్మట రాబడిన ఆంధ్రవంశ రాజ్య
కాలము పర్గిటరు పండితుని ప్రకారము 460 సం॥

వెరళి మొత్తం 754 సం॥

మూర్యచంద్రగుప్తుని పట్టాభిషేకము నుండి ఆంధ్రవంశము
చివరకు గడచిన కాలము 754 సంవత్సరములని పర్గిటరు పండితుడు
నిర్ణయించియున్నాడు. మూర్యచంద్రగుప్తుని పట్టాభిషేకము క్రీ॥ పూ
323 సం॥రం అనియు, ఆంధ్రవంశాంతం క్రీస్తుకు పిమ్మట 240 సం॥రం
అనియు నిర్ణయింపబడి వాడబడుచున్నది. ఆ ప్రకారం లెక్కించూచిన
 $323 + 240 = 563$ సం॥రములు మాత్రమే అగును. కాని పైన చూపిన
పర్గిటరుగారి లెక్క 754 సం॥రములు $754 - 323 =$ క్రీ॥శ॥ 431 సం॥రము
వఱకు ఆంధ్రవంశముండవలెనుగదా! మూర్యవంశారంభము క్రీ॥పూ॥
323గా నిర్ణయింపబడిన ఆంధ్రవంశము చివర క్రీ॥శ॥ 431 కావలయును.
గాని క్రీ॥ శ॥ 220 యెప్పటికిని కానేరదు. ఇప్పుడు ప్రతివారును
ఆంధ్రవంశ ప్రారంభం క్రీ॥ శ॥ 220 అనియు ఆంధ్రవంశాంతము క్రీ॥ శ॥

240 అనియు చరిత్రలలో, వ్యాసములలో, అనేక యితర గ్రంథములలో నీయబడుచున్న లెఖ్య-తప్పులెఖ్య-యని స్పష్టముగా బోధపడుచున్నదిగదా! దీనినెట్లు మన హైందవ చరిత్రకారులంగీకరించిరో తెలియకన్నది. పాశ్చాత్యపండితులు “దున్నపోతు యీనినదని” చెప్పగనే మనవారు “దూడనుకట్టివేసితిమ”ని చెప్పుచున్నట్లున్నదని నిరసించుటలో దోషమేమియు లేదని మనవిచేయుచుంటిమి. తప్పుకాలములతో గూడిన చరిత్రలను వినర్జించి తిరిగి క్రొత్త చరిత్రలు సరియైన కాలములతో వ్రాసుకొనుట యెంతైన అవసరము.

అలెగ్జాండరుకు సమకాలికుడుగానున్నది మూర్యచంద్రగుప్తుడని తమచే చేయబడిన నిర్ణయమును సమర్థించుకొనుటకు పాశ్చాత్య పండితులు ఖారవేల శాసనములో “రాజామురియా” $\frac{165}{164}$ సం॥రమని చెప్పబడియున్నదనియు, అలెగ్జాండరు కాలము క్రీ॥ పూ 323 సం॥రమనియు, అప్పుడే మూర్యచంద్రగుప్తు డుండియుండెననియు 323 నుండి 165 తీసివేయగా క్రీ॥ పూ॥ 158 సం॥లో ఖారవేల శాసనము వేయబడెననియు కల్పనచేసియుండిరి. విచారించగా ఖారవేల శాసనములో తేదీ యేమియు చెప్పబడియుండలేదని తెలియుచున్నది. ఇది పాశ్చాత్య పండితుల కల్పనయేగాని ఆ శాసనమున తేదీ చెప్పబడియుండలేదు గనుక ఖారవేలశాసనములోని వ్రాతను పరీక్షింపుదము.

ఖారవేల శాసనము

ఖారవేలుని హతిగుంఫ (నె 1345) శాసనమును గుఱించి ఇ. జె. రాప్పన్ మహాశయుడిట్లు వ్రాయుచున్నాడు :

“This is one of the most celebrated, and also one of the most perplexing, of all the historical monuments of India. Unfortunately it has been badly preserved. Of its seventeen lines only the first four remain in their entirety. These describe the fifteen years of the king's boy hood, the nine years of his rule as prince (yuvaraja) his coronation as king when his twenty -

fourth year was completed, and events in the first two years of his reign. All the other lines are more or less fragmentary. Many passages are irretrievably lost, while others are particularly obliterated and can only be restored conjecturally. Time has thus either destroyed or obscured much of the historical value of this record.

Even the fundamental question whether the inscription is dated or not is still in dispute. Some scholars contend that a passage in the sixteenth line can only be interpreted to mean that the inscription was engraved in the 165th year of the Maurya kings, or of the Maurya king while others deny the existence of any such date." (The Cambridge History of India Vol. I. Ancient India By E. J. Rapson M. A. Ed. 1922 P. 534.)

తా॥ ఖారవేల శాసనము భారతదేశమున చారిత్రక విలువ గలిగిన ప్రసిద్ధమైన శాసనములలో నొకటి. అయినను యిది సందేహములను కలుగజేయు శాసనములలో ముఖ్యమైనదిగా నున్నది. దురదృష్టవశాత్తు అది జాగ్రతగా కాపాడబడి యుండలేదు. దానిలో గల పదిహేడుపంక్తులలో నాలుగుపంక్తులు మాత్రము పూర్తిగా చదువుటకు వీలుగా నున్నవి. అందు ఖారవేలుని పదిహేనవ సంవత్సరమునకు గల బాల్యమును గురించియు, పిమ్మట తొమ్మిది సం॥రములు యువరాజుగా నుండుటయు, యరువదినాలుగవ సం॥రం పూర్తికాగానే రాజు పట్టాభిషేకము జరుగుటయు, పిమ్మట ఆతని రెండుసంవత్సరముల పరిపాలనా విషయములను వర్ణింపబడి యున్నవి. మిగత పంక్తు లన్నియు చెడిపోయినవి. అందచ్చటచ్చట కొన్ని మాటలు మాత్రము గానవచ్చును. అనేక భాగములు తిరిగి పూర్తిచేయుటకు వీలు లేని విధమున నష్టపడిపోయినవి. కొన్ని భాగములు పత్యేకముగా తుడిచివేయబడినవి. అవి (సంశయాత్మకమైన) యూహా పోహలతో భర్తీ చేసుకోవలసినవై యున్నవి. ఈ చారిత్రాత్మకమైన

సస్తావేజులో చాలాభాగము కాలప్రభావమున నాశనముచేయబడినది. లేక యెవరికిని తెలియుటకు వీలులేనట్లు చెడగొట్టబడినది.

చరిత్రకు మూలాధార విషయమైన తేదీ యీ శాసనములో దెప్పబడినదా? లేదా? యనెడి ప్రశ్న యింకను తగాదాలో నేయుండి యున్నది. శాసనములో శిథిలమైయుండిన పదహారవపంక్తిలో మూర్య రాజులు లేక మూర్యరాజునుండి 165/164 సం॥రములో యీ శాసనము వేయబడినట్లు అర్థమిచ్చు వాక్యముండవచ్చునని కొందరు పండితులు నాదించుచుండిరి. గాని యితరపండితులందరును అట్టి తేదీ యేమియు వండు చెప్పబడియుండ లేదని నిరాకరించుచుండిరి. అని వ్రాసియున్నాడు ఖారవేల శాసనములోని మొదటి నాలుగు పంక్తులలో ఖారవేలుని 15 సం॥రముల వయస్సువరకు బాల్యమును గురించియు, పిమ్మట కొమ్మిది సం॥రములాయన యువరాజుగా చేసిన పాలనమును, యిరువది నాలుగవ సంవత్సరములో జరిగిన పట్టాభిషేక విషయములును, తరువాత రెండు సంవత్సరముల పరిపాలనలోని వివరములును వ్రాయబడియున్నవి. ఆశాసనములోగల 17 పంక్తులలో నాలుగుపంక్తులు పైన వివరింపబడిన విషయములను చెప్పుచున్నవి. మిగత 13 పంక్తులలో కొన్ని తుడిచివేయబడియు, కొన్ని శిథిలములై పోయియున్నవి. అచ్చటచ్చట ఒకటిరెండక్షరములు మాత్రము నిలిచియున్నవి. అట్లు నిలిచియుండిన రెండుకటిరెండక్షరములకు తమకనుకూలమైన అర్థమును (లిగించెడి వాక్యము లగులాగున కొన్ని యక్షరము లూహింపబడి నానికి చేర్చబడి వాక్యములుగా చేయబడినవి. అట్లు తమచే కల్పింపబడి తయారుచేయబడిన శాసనమును పాశ్చాత్యపండితులు నిజమైన శాసనవాక్యములుగా లోకులు నమ్మలాగున చరిత్రలలో నెక్కించిరి. ఇందులో లేని తేదీయొకటి “రాజామురియా 165/4” యున్నట్లు కల్పన చేయడమేగాక అట్టి తేదీయేమియులేదని చెప్పెడి పండితులను నిరాకరించి తమ చరిత్రలలో తమచే కల్పింపబడిన తేదీనివేసి, అది మూర్య వంశగుప్తుని కాలమును రుజువుచేయుచున్నదని కల్పించి బ్రకటించిరి. సత్యముగా చూచిన ఖారవేలశాసనములో యితరవఱకు చెరిగిపోక నిలిచియుండిన మొదటి నాలుగుపంక్తులే చరిత్రకు పనికివచ్చునవి.

ఆ శాసనమందున్నట్లు కల్పింపబడిన మిగత విషయములన్నియు పాశ్చాత్యుల కల్పన. అందు రాజామురియాగాని, నందివరనుడుకాని, పువ్వమిత్ర శుంగుడుగాని, శాతకర్ణిగాని, 1654 అని చెప్పతగిన తేదీకి సంబంధించిన విషయముగాని యేవియు వుండియుండలేదు. కల్పిత వాక్యములు చరిత్రలు గానేరవు. క్రీ. పూ 327 సం॥రం అలెగ్జాండరు దండయాత్ర వచ్చుట తటస్థమైనది. అలెగ్జాండరు దండయాత్రా కాలమున వున్నవారు ఆంధ్రరాజులలో చివర రాజైన “చంద్రశీ” యును, అతనికి గార్డీయనుగానుండిన గుప్త చంద్రగుప్తుడును, చంద్ర గుప్తుని కుమారుడైన సముద్రగుప్తుడును గుర్తింపబడినయెడల భారతయుద్ధంనుండి వరుసను రాబడిన రాజవంశముల కాలములను సరిచేసుకొనుట కనుకూలముగా నుండియుండేది. అట్లుగాక క్రీ. పూ 327-323 సంవత్సరముల అలెగ్జాండరు దండయాత్రా కాలముకు మార్గ చంద్రగుప్తుని తెచ్చినందున కలిరాజవంశావళిలో 1200 సం॥రములు తగ్గిపోయినవి. పాశ్చాత్యులకు కావలసినది భారతదేశ ప్రాచీనత నిన్న మొన్నటిదిగ చెప్పటయేయై యున్నందున వారిట్టి యల్పభావములకు లోనైరి.

పైన వివరించిన ప్రకారం అలెగ్జాండరు దండయాత్రా కాలమున ఆంధ్రరాజ వంశ విభాగము, గుప్తవంశ మధికారమునకు వచ్చుటయు గుర్తింపబడినందున చారిత్రక కాలములలో గొప్ప మార్పు జరుగవలసి యున్నది. అందు బుద్ధుని జననం క్రీ. పూ 563 ముదవ శతాబ్దముగాక క్రీ. పూ 1887 సం॥రమునకు పోవలసి యున్నది. బుద్ధుడు అయోధ్య రాజులలో 23 వ వాడగు శుద్ధోదన మహారాజు కుమారుడు. భారతయుద్ధము లగాయతు అనగా పరీక్షిత్తు జననము లగాయతు “మహాపద్మనంద” వరకు 1500 సం॥రములు జరిగినటుల పురాణములన్నియు చెప్పుచున్నటుల “పర్వీటరు” పండితుడు మొదలుగాగల పాశ్చాత్య పండితు లంగీకరించియుండిరి. ఈ పదిహేను వందల సం॥రముల కాలములో మగధరాజులు ముప్పది యేడుమందియు, అయోధ్యరాజులు ముప్పదిమందియు రాజ్యముచేసి యుండిరి. బుద్ధుడు అయోధ్యరాజులలోని 23వ రాజుకుమారుడు. గనుక

భారతీయ మతము లేక పరిశీలనను అగాయతు 1500 సం॥లోపు కాలము లోనే బుద్ధజననము అయివుండవలెను. భారతీయ మతము లేక పరిశీలనను 3138 వ, సం॥రము. క్రీ॥ పూ॥ 3138—1500=1638 వరకు అయోధ్యరాజులు 30 మంది రాజ్యము చేసియుండిరి. అందు 31 వ వాడగు శుద్ధోదనమహారాజు మగధరాజులలో శిష్యునాగవంశములో నాల్గవవాడగు “క్షేమజిత్తు”కు ననుకూలమున క్రీ॥ పూ॥ 1887 సం॥రమున బుద్ధుడు జన్మించియుండెను. క్రీ॥ పూ॥ 3138 లో 1638 సం॥రంలోపున మున్న బుద్ధుని క్రీ॥ పూ॥ అయిదవ శతాబ్దములోనికి దెచ్చుట అసంకల్పితముగా స్పష్టపడుచున్నది. దీనిని బట్టి పాశ్చాత్య పండితులచే భారతదేశ చరిత్రను చిత్రించుటలో జరుపబడిన దురాగతము వెల్లడియగుచున్నది. పర్షియన్ పండితుని స్వంత కల్పన ప్రకారము మహాభారతీయ మతము లేక పరిశీలనను అగాయతు మహాపద్మనంద వరకు 1050 సం॥రములుగా సంగీకరించిన యీ కాలములోనే బుద్ధుడు జన్మించియుండవలెనుగాదా ! అట్లులేన మహా భారతీయ మతము లేక పరిశీలన జననకాలము అయిన క్రీ॥ పూ॥ 3138 నుండి 1050 మినహించగా క్రీ॥ పూ॥ 2088 సం॥రముకు కొన్ని శతాబ్దములకు ముందే బుద్ధుడుండి యుండవలెను. ఈ పాశ్చాత్య పండితుల కాలనిర్ణయమంతయు అసంకల్ప ప్రసంగముగా స్పష్టపడుచున్నది. బుద్ధుని జననకాల నిర్ణయవిషయమున ఇ. జె. రాఫ్స్ న్ మహా శయుడు తనచే వ్రాయబడిన “Cambridge History of India Vol. I. Ancient India. 171 పేజీలో నిట్లు వ్రాసియున్నాడు. “Unfortunately, even after all that has been written on the subject of early Buddhist chronology, we are still uncertain as to the exact date of the Buddha's birth. The date 483 B. C. which is adopted in this history must still be regarded as provisional. (P. 171).

తా॥ దురదృష్టవశమున వ్రాసిన బౌద్ధవాఙ్మయములో వంశావళుల ప్రకారము గూడను బుద్ధజననమును సరిగా ధృవపరచగల యంశము లేవియు దొరకియుండలేదు. ఆవిషయమున మనమింకను అనిశ్చితమైన స్థితియందే యుంటిమి. బుద్ధజననమును గురించి యీ

చరిత్రలో అంగీకరింపబడి తీసుకొనబడిన తేదీ క్రీ॥ పూ॥ 483 సం॥ తాత్కాలికముగా (యీ చరిత్ర భర్తీచేసుకొనుటకు) చేయబడిన నిర్ణయముగా యెంచబడవలెను. (అనగా సరియైన తేదీగా యెంచబడి ఖాయముగా నెన్నదగినది కాదని తాత్పర్యము).

పాశ్చాత్య పండితులచే వ్రాయబడిన చరిత్రలన్నిటిలో నీయబడిన తేదీలన్నియు నిట్లు తాత్కాలిక యేర్పాటుమీద తేదీలులేని యొక చరిత్రకు విలువలేదని సిద్ధాంతముచేసి దాని ననుసరించి తమ తప్పుడు చరిత్రలు సత్యచరిత్రలుగా చెల్లుబడి కాగలందుకుగాను తాత్కాలికముగా యొకతప్పుడు తేదీని వ్రాపించి నిశ్చయించి దానిని స్థిరపరచెడి యుద్దేశ్యముతో యితరవిధములైన అనేక కల్పనలనుచేసి (Forgeries) అట్టి కల్పనలతో తమ చరిత్రలను నింపియుండిరి. వారిచే వ్రాయబడినవన్నియు హెచ్చు విమర్శనలతో గూడియున్నవనియు వాటిని తప్పు అనిగాని పొరబాటనిగాని చెప్పుటకు వీలులేదనియు, భారతీయపండితులు వారిననుసరించి వారిచే వ్రాయబడినతేదీలనే తమచే వ్రాయబడిన చరిత్రలలో నిచ్చుచుండిరి. ఇప్పుడు ఇంటరు మీడియేటు చదువుచుండిన యొకవిద్యార్థిని పిలిచి ప్రశ్నించిన ఋగ్వేదము క్రీ॥ పూ॥ 1200 సం॥రములో వ్రాయబడియున్నదనియు, అటు పిమ్మట రెండువందల సం॥రములు చొప్పున తక్కువగా మిగత వేదములు వ్రాయబడినవనియు నిర్విచారముగా జవాబిచ్చును. (అనగా యజుర్వేదము క్రీ॥ పూ॥ 1000 సం॥రము సామవేదము క్రీ॥ పూ॥ 800 సం॥ అధర్వణవేదము క్రీ॥ పూ॥ 700 సం॥ బ్రాహ్మణములు, ఆరణ్యకములు మొదలుగాగలవి క్రీ॥ పూ॥ 600 సం॥రము అని) వేదములు వ్రాయబడినవనిన్ని వాటికాలనిర్ణయములనున్నా మొదట కల్పించినవాడు మాక్సుమూలర్ పండితుడు. కాని ఆతడు వేదకాలములు తనచే నిరంకుశముగా కల్పింపబడినవిగాని సత్యమైస్థిరమైన తేదీ నెంచవద్దనియు, వేదకాలము క్రీ॥ పూ॥ 1200, 1500, 2000, 3000, యింక నంతకు పూర్వకాలమున వ్రాయబడినవో నిర్ణయించుట కెవరికిని సమర్థతలేదనియు, అట్లు నిర్ణయించుటసంభవమనియు దీని నిర్ణయవిషయమున తన భావమును గుర్తించుటలో జాగరూకులై

యుండవలసినదనియు తాను తాత్కాలికముగా మాత్రమే నా తేదీలను చరిత్ర భర్తీకొర కవలంబించితినినియు హెచ్చరించి యుండెను. కాని వాని హెచ్చరిక నెవరును గమనింపక ఆయనగారిచే కల్పింపబడిన తప్పు తేదీలను మాత్ర మవలంబించి గట్టిగా ఋజువుకాబడిన తేదీలనువలె వానినంగీకరించి తమ చరిత్రలను నింపుకొనుటయేగాక పాఠశాలలో పిల్లలకుకూడను నేర్పివారిని తప్పుదారిని పెట్టుచుండిరి (Winternitz) వింటరు నెట్జు పండితుడు హెచ్చరించిన విధమున మాకు మూలరు పండితునిచే వ్రాయబడిన పంక్తుల నీదిగువ నిచ్చుచుంటిమి చూడుడు.

“Max-muller, in 1890, was (Gifford Lectures 1890) careful enough to warn students that his intervals of 200 years were purely arbitrary, that it was only the terminus adquem, that it was impossible to fix the earliest date; that ‘whether the Vedic Hymns were composed in 1000 or 1500 or 2000 or 300’ years B. C., No power on earth could ever fix’. Th extremely important caution, however, was ignored as Winternitz points out, by most writers the vast majority took the suppositions of Max-Muller as proved facts, and held that the date 1200—1000 B. C. for the Rig-Veda was quite proved.”

(Vide Pre-historic India Vol I. P. 217

By V. Rangacharya.)

పాశ్చాత్య పండితులచే వ్రాయబడిన చరిత్రలలో పూర్వ చరిత్రల ప్రమాణము లేనియు నుండవు. ఒక పండితునిచే వ్రాయబడిన తప్పు తేదీలతో గూడి సంశయాత్మక వాక్యములతో గూర్చబడిన చరిత్ర వేరొక పండితునికి ప్రమాణ గ్రంథమై, మొదటి పండితునిచే వ్రాయబడిన సంశయాత్మక ఊహాజన్యములైన వాక్యము లన్నియు, రెండవ పండితునికి ప్రమాణవాక్యములుగా చేయబడి నాతనిచే వ్రాయబడిన చరిత్రయందు ఖాయువువాక్యములుగా పరిణమించినవి

It is presumed = అలా భావింపబడినది

It is possible = అలా సంభవింపవచ్చును

It is supposed = అలా వ్రాహింపబడినది

It may be taken = అలా అంగీకరింపవచ్చును

It may be certain = అది వాస్తవముగావచ్చును

It is probable = బహుశః అట్లు కావచ్చును

It is explained = అట్లు వివరింపబడినది.

యీ పై ప్రకారమైన సందేహ వాక్యములతో ప్రతి ప్రాచీన విషయము భారతదేశ చరిత్రలో పాశ్చాత్య పండితులచే ప్రారంభింపబడినది. అటుపిమ్మట వ్రాయబడిన వాక్యములలో తాము ప్రారంభమున సందేహించిన విషయము ఖాయమైన సత్యవిషయముగా నెంచబడులాగున వ్రాయబడి యుండినది. ఇట్టి విరుద్ధభావములు గలిగి సంశయములతో గూడి తమ కేమియు సత్యము తెలియనివారలచే చరిత్రలను పేరున అసత్య విషయములతో గూడిన గ్రంథములు వ్రాయబడి మన కందీయబడినవి. అందు సత్యముగాని, యుక్తియు క్తమైన యెట్టి విచారణ గానియుండి యుండలేదు. ఇట్టి యసత్యములతో గూడిన తప్పుడు చరిత్రను కల్పించినవారు మన విద్యార్థికుల పాలిట మహాపండితులుగా నెంచబడుచుండిరి. ఈపండితులచే నిర్ణయింపబడిన వేదశాస్త్ర, పురాణ, తిహాసాది కాలములు యాస్కమునికాలము, ఆర్యభట్టు, బుద్ధుడు, తంజలి, శ్రీ శంకరాచార్యులు మొదలగు మహామహుల కాలములన్నియు తారుమారు చేయబడిన అసత్య నిర్ణయములు. అన్నిటిలోను వక్రమార్గమే యనుసరింపబడినది. గనుక ఆ చరిత్రలు, వానిలోని కాల నిర్ణయములన్నియు నిరాకరింపదగినవై యున్నవి.

పాశ్చాత్య పండితుల చరిత్రలను పఠించి పండితులైన వారల కాలప్పుడుకాలములే స్థిరమైనవిగా వీర్చడినవి. వీరికిప్పుడు నచ్చచెప్పుదమనినను తమ నిశ్చయమునకు వ్యతిరేకముగా చెప్పువారందరు పపంచ జ్ఞానములేనివారని వారెంచుచుండిరి. తమరే నవీన నాగరిక

తతో గూడిన విద్వాంసులమని వారి తాత్పర్యము. తమ చదువు తప్పులతోడను, అసత్యములతోడను, వంచనతోడను గూడినదని వారెరుగరు. తమ సాంప్రదాయమునకు, తమ శాస్త్రవాజ్మయమునకు వ్యతిరేకమైన యీ విద్యాపద్ధతేమి? యని వారు విచారింపరు. వేయేల వారికి తోచదు. ఇతరులు చెప్పడానిని వినిపించుకొనరు. వీరిని ప్రబోధింపజేసి శాస్త్రీయమార్గమునకు దెచ్చు యుపాయముకనుపించుటలేదు. (ఇది యీ గ్రంథకర్తగారి స్వానుభవము.) ఇప్పటితరమువారు గతించిన రాజ్యపు తరమువారిలో కొంతమార్పు రావచ్చునని ఆశించుచున్నాము. పైన వ్రాసిన విధముగా హూణవిద్యాధికులందరున్నారని భావింపకుడు. యుక్తి యుక్తమైన వాక్యముల నామోదించి వాని ననుసరించి తమ యభిప్రాయములను మార్చుకొనిన విద్వాంసులు లేకపోలేదు. (అట్టి స్నేహితులు యీ గ్రంథకర్తగారికి తటస్థమైనవారనేకులుగలరు. గనుక పైన చెప్పబడిన ఆరోపణ అందగి విషయము కాదని తెలియవలెను). భారతీయ పండితులు వెనుకకు తిరిగి తమ వాజ్మయమును పరిశోధించి నూతన చర్చిత్రలు వ్రాయవలసిన కాలమాసన్నమైనదని మనవి చేయుచుంటిమి.

గుప్తశక నిర్ణయము

గుప్తరాజులు తమ శాసనములలో నుదహరించిన గుప్తశక ప్రారంభమునుగురించి పాశ్చాత్య ప్రాచ్య పండితులనేక విధముల వితర్కించిరి. గుప్తరాజులవలన వ్రాయింపబడిన శాసనము లనేకములు దొరకినవి. చాలాభాగ మవిదానపత్రములు - రాగిరేకులమీద చెక్కబడినవి. స్కందగుప్తుని వలన ఒక కొండరాతిమీద చెక్కబడిన శాసన మొకటి జనగడలో నుండియున్నది. సముద్రగుప్తుని ప్రసిద్ధమైన రాతిస్తంభముమీద చెక్కబడిన శాసనము అలహాబాదులోగలదు. ఇంకను బిటూరి, కహం, బిల్వాపుర, ఈరన్ మొదలుగా అనేకములుగలవు. ఉదయగిరియందలి యొకకొండ గుహభాగముల చెక్కబడిన రెండవ చంద్రగుప్తుని శాసనములు రెండుగలవు. కన్నింగుహముచే 'మంకువారు' గ్రామమునందలి యొకతోటలో కనుగొనబడిన కూర్పుండిన

బుద్ధ విగ్రహముయొక్క పీఠముమీద చెక్కబడియున్న మొదటి కుమారగుప్తుని కాలమును దెలుపుయొక శాసనము పండిత్ భగవాన్ లాల్ ఇంద్రాజీగారిచే కనుగొనబడినది. మఘూరులోని యొకరాతి విగ్రహము అడుగున చెక్కబడిన ఆదిత్యసేనుని శాసనమొకటిగలది. అదేమాదిరిగల సారానాథులో దొరికిన కుమారగుప్తు, బుద్ధగుప్తుల యొక్క రెండు రాతిశాసనములుగలవు. మందారగుట్టమీద ఆదిత్య సేనుని శాసనమొకటి గలదు.

ఇదిగాక నికననేక రాతిశాసనములు గుప్తరాజులను వారికి సమకాలికులుగా నుండిన యితరరాజులను దెలిపెడివిగలవు. గుప్తరాజుల నాణెములును, ఆ కాలముయొక్క స్థితిగతులను అప్పటిసాగరికతను దెలుపగల యితర శాసనములు, నాణెములనేకములు దొరకియున్నవి. గుప్తశాసనములు, నాణెములు చాలాభాగము ఉత్తరహిందూస్థానములో గలవు. దక్షిణభారతదేశమునను కొద్దిభాగముండియున్నవి. పై గుప్తశాసనములు ప్రకటింప బడినవి. గుప్తశాసనములు చాలా భాగము గుప్తలిపిలో వ్రాయబడి యున్నవి. ఆ శాసనములలో వ్రాయబడిన తేదీలుగలవి హెచ్చుగాగలవు. ప్రాచీన శాసనములలో తేదీలు వేయు పద్ధతి మూడువిధములుగానున్నది. అందు కలిశక సంవత్సరములు వేయుపద్ధతి మొదటిది. కలిశకము క్రీ॥ పూ॥ 3102 సం॥రముని అందరచేతను విశ్వసింపబడుచున్నది. రెండవది అప్పటి దేశీయ సం॥రము మాసము వేయునది. మూడవది గుప్త రాజుల శాసనములలో వాడిన గుప్తశకము. ఈ గుప్తశక ప్రారంభ మెప్పుడని వివిధ మార్గముల నన్వేషించి, తర్క-వితర్కములు చేయబడినవి. కాని పండితులందరు యిప్పటికిని యేకాభిప్రాయమునకు రాలేకపోయిరి.

డాక్టరు ఫ్లీటు (Dr. Fleet) పండితుడనేక విధముల తర్కించి క్రీ॥ శ 319-320 గా నిర్ణయించెను. వల్లభి శకముకూడను యీ క్రీ॥ శ 319-20 సం॥ రమే ప్రారంభమని యెంచెను. యల్. జి. పాయి (M G. Pai) పండితుడు అనేక విధముల తర్కించి గుప్తశకము 61 సం॥ క్రీ॥ శ 334 సం॥ రమునకు సమానమని సిద్ధాంతీకరించెను. అనగా క్రీ॥ శ॥ 272-73 సం॥ రం గుప్తశక ప్రారంభము.

డి. యన్. ముఖర్జీ పండితుడు (D. N. Mukherjee) “స్లీటు” ధారణ సమయేనడి కాదని త్రోసిపుచ్చి క్రి॥ శ॥ 419-20 గా నిర్ణయించి. శ్యామశాస్త్రీయను పండితుడు పై వారినందరను త్రోసిపుచ్చి ప్రశక్త ప్రారంభము క్రి॥ శ॥ 200-201 అని నిర్ధారణ చేసెను.

ఆల్బెరూని పండితుడు క్రి॥ శ॥ 319-320 సం॥ గుప్తశక ప్రారంభముని వ్రాసియుండెను.

కన్నింగ్ హాం పండితుడు క్రి॥ శ॥ 167 అని చెప్పెను.

బైలీ పండితుడు క్రి॥ శ॥ 190 గుప్తశక ప్రారంభమునను.

పైవాని నన్నిటిని విచారించి ఆర్. యన్. దండకారు పండితుడు (పూనాలోని ఫర్గుసన్ కాలేజీలో సంస్కృతోపాధ్యాయులు) “గుప్త చరిత్ర”లో ఆల్బెరూనిచే నిర్ణయింపబడిన క్రి॥ శ॥ 319-320 ॥నుని దాని ననుసరించెను.

గుప్తశక ప్రారంభకాలము ననుసరించిన తర్జనభర్జనలతో వారి త్రలను నింపిరిగాని యేకాభిప్రాయమును పొందలేకపోయిరి. ఇందు ని ననుసరింపవలెను? సత్యము తెలియనే తమకు తోచినదాని నుసరించి యీ పండితులచే వ్రాయబడిన చరిత్ర లెట్లు సత్యచరిత్ర ము? తప్పు చరిత్రల వలన గలుగు ప్రయోజనమేమి? సందేహింప న విషయమును సందేహముతో నుంచిన బాగుండునుగాని సందే ముతోగూడిన తమ నిర్ణయములతో తేడీలను సరిపుచ్చుకొని మైన సత్యమైన కాలనిర్ణయములను చేసినట్లు వ్రాసి రాజవంశావళి త్రను తారుమారు చేయుటేటిన్యాయము? ఇందరు పండితులచే బడిన ఆర్భాటమంతయు గుప్తశక కాలమును క్రి॥ శకమునకు మ్రిట కాలమునకు తెచ్చుటకేగాని యిందొకరును క్రి॥ పూర్వకాల ముండునేమోనని విచారించినవారు కారు. ఆంధ్రరాజుల కాల నకు పిమ్మట మూడు నాలుగు శతాబ్దములరాజకముగానుండి మన నాకాలపు చరిత్ర మనకగమ్యగోచరముగా నుండినటుల వీరి త్రలలో వ్రాసికొనియుండిరి. కాని యిటీవల కనుగొనబడిన మహా న బౌద్ధశాఖకు చెందిన “మంజు శ్రీ మూలకల్ప” మునెడి

గ్రంథములో క్రీ॥పూ॥ 700 సం॥రమునుండి క్రీ॥ శ॥ 750 వరకు తెంపు లేకుండా మగధలో రాజ్యముచేసి ఆంధ్రగుప్త చక్రవర్తులను, ఆపిమ్మట గల గుప్తరాజులను వరుసక్రమమున చెప్పబడియున్నది. ఆ విషయము గురించి ఆర్. యన్. దండేకారుచే వ్రాయబడిన “గుప్తరాజు చరిత్ర” రెండవపేజీలో యిట్లు వ్రాసియున్నాడు—

“The momentous discovery of “Manju Sri Mulakalpa” (మంజుశ్రీ మూలకల్ప) a remarkable Mahayana chronicle of the succession of imperial powers in India, from 700 B. C. to 750 A. D. without a break, has adequately supplied the account of the Early Gupta and Later Gupta periods, which had been a blank in the history of ancient India so far written.”

(A History of the Guptas By R. N. Dandekar, M. A. P. H. D, Poona Ed. 1941—Page 2.)

తా॥ ఇటీవల కనుగొనబడిన మహాయానబౌద్ధమతమునకు చెందినట్టి “మంజుశ్రీ మూలకల్ప” మనెడి అతి ప్రాముఖ్యముగల చరిత్రగ్రంథములో క్రీ॥ పూ॥ 700 సం॥రమునుండి క్రీ॥ శ॥ 750 వరకు మగధ సింహాసనమున కూర్చుండి రాజ్యముచేసిన రాజులను తెంపులేకుండా వరుసను జెప్పబడిన జాబితాలో ప్రారంభకాలగుప్తరాజులయొక్కయు, పిమ్మటగల గుప్తరాజులయొక్కయు వివరములియబడినవి. ఇంతవరకు వ్రాయబడిన ప్రాచీన హిందూదేశ చరిత్రయందీరాజవంశములియబడక ఖాళీగా వదలివేయబడినది.—అని వ్రాసియున్నాడు.

మఱియు R. N. దండేకారుగారు తమ గుప్తచరిత్ర 14 పేజీలో నిట్లు వ్రాసియున్నాడు—

“The latest known date of that monarch (Chandragupta—Gupta II) is 93 (G. E.); and the latest date of the Satrap dynasty is 304.

తా॥ రెండవచంద్రగుప్తుని చివరకాలము గుప్తశకం 93 సం॥ రకు ఆఖరు శాత్రవవంశమువారి రాజ్యకాలము 304, ఇది గుప్తశక

మని కొందరును, శాలివాహనశకమని కొందరును తర్జనభర్జనలు జరిపి శాలివాహనశకమని నిర్ణయించినందున గుప్తశకకాలమిప్పటికి నందర సమ్మతిని పొందక సందేహములోనే యుండియున్నది శాత్రపుల 304 సైరసు ది గ్రేటుశకమైయున్నది. దాని ప్రారంభం క్రీ॥ పూ॥ 550 (కలిశకం 2552 సం॥) గనుక సైరసుశకంలోని 304 గుప్తశకం 93సం॥ రముకు సమానము. అనగా $(304 - 93 = 211)$ సైరసుశక 211 సం॥ రమున గుప్తశకప్రారంభమైయున్నది సైరసుశకం 211 క్రీ॥ పూ॥ 339 సం॥ అగును $(550 - 211 = 339)$ క్రీ॥ పూ॥ 339 సం॥ కలిశకం 2763 సమానము. ఈ గ్రంథములో నీయబడిన ప్రకారం గుప్తశకం $1 =$ కలిశకం 2775. ఈ రెంటికి తేడా 12 సం॥రములు యీతేడా పాశ్చాత్యపండితులచే చేయబడిన వికల్పములకు సరిపుచ్చ ప్రయత్నించుటవలన కలిగియున్నది. ద్వితీయచంద్రగుప్తుడు గుప్తశకం 58 సం॥ లగాయతు 94 సం॥వరకు రాజ్యమేలెను. శాత్రపుల 304 సం॥రం ద్వితీయచంద్రగుప్తుని 93 సం॥రముకు సమానమని యూహాగానము చేయబడినది. అట్లందు కూహింపవలయునో తెలియ కున్నది. శాత్రపుల 304 సం॥రం ద్వితీయచంద్రగుప్తుని కాలమున గుప్తశకం 81 సం॥రముగా తీసికొనిన యీ తేడాసరిపోవుచున్నది. శాత్రపులచే లెక్కించబడిన శకం సైరసుశకం. శాత్రపుల 304 సైరసు శకములో 304 సం॥రం. అగును. సైరసుశక ప్రారంభము క్రీ॥ పూ॥ 550 సం॥ అయివున్నది. క్రీ॥ పూ॥ 550 నుండి శాత్రపుల 304 మినహాయించగా $(550 - 304 = 246)$ క్రీ॥ పూ॥ 246 సం॥ అగును. క్రీ॥ పూ॥ 246 సం॥రం గుప్తశకం 81 సం॥రంకు సమానము. గనుక గుప్తశక ప్రారంభం క్రీ॥ పూ॥ $246 + 81 =$ క్రీ॥పూ॥ 327 సం॥ అగును. భారత యుద్ధములగాయతు వరుసను రాజవంశావళులను సప్రమాణముగా ననుసరించిన గుప్తచంద్రగుప్తుని కాలము క్రీ॥ పూ॥ 327 సం॥రం వచ్చును. అకాలముననే అలెగ్జాండరు దండయాత్ర రాబడినది. ఆ సం॥రముననే గుప్తశకం ప్రారంభింపబడినది. గుప్తచంద్రగుప్తుడా సంవత్సరముననే పట్టాభిషిక్తుడై శకప్రారంభ మొనర్చెను. ఆంధ్ర శాలివాహన వంశము యేడుశాఖలుగా చీలి దేశములో అనేక అల్ప

రాజ్యములను స్థాపించియుండెను. ఆ కాలముననే దేశమందనేక ప్రజే శములలో శక, యవన, హూణ, మైత్రానులు ప్రబలి స్త్రీలనువమానించుచు స్త్రీ బాలాదులను వధించుచు దేశమందచ్చటచ్చటజేరి ప్రజలను దోచుకొనుచుండిరి. గుప్తవంశమువారిలో నముద్రగుప్తుడు కొంతవరకు వారివదపులో నుంచగలిగినను పిమ్మట మాలెచ్చి దేశము నలకల్లోల మొనర్చి రెండుశతాబ్దములలో గుప్తరాజ్యము సంతరింపజేసిరి. దీనినే అరాచక కాలముగా పురాణములు నిర్ణయించినవి, గుప్తరాజులు ప్రయాగ, అయోధ్య, మగధ ప్రాంతములు మాత్రమే పరిపాలించిరి. పాటలీపుత్రమువారికి రాజధాని. దేశమందెచ్చుభాగమును స్వాధీనపరచుకొని చక్రవర్తులు కాలేకపోయిరి నముద్రగుప్తుని దంకయాత్రలో జయమును పొందినను నానిని స్థిరపరచుకొన లేకపోయెను. గుప్తరాజ్యముగాక మిగతదేశమున మైచ్చులవలన ప్రజలు బాధలనొందినందున దాని నరాచక కాలముగా పురాణములు నిర్ణయించినవి.

అలెగ్జాండరు దండయాత్రా కాలముకు భారతదేశములో నున్నటుల చెప్పబడిన రాజు శాండ్రోకొట్టసు. ఈ శాండ్రోకొట్టసు మౌర్య చంద్రగుప్తుడు కాదని చెప్పియుంటిమి. ఇతడు గుప్తవంశములోని చంద్రగుప్తుడు. ఇతనికి పూర్వుడు జాండేము అని గ్రీకు చరిత్రకారులు వ్రాసియుండిరి. మౌర్య చంద్రగుప్తునికి పూర్వుడు మహాపద్మనంద. జాండేము పేరుకు మహాపద్మనంద పేరుకు యెట్టి పోలికలేదు. గుప్త చంద్రగుప్తునికి పూర్వుడు ఆంధ్ర రాజులలో చివరివాడున్నా, మైనరున్నా అయిన చంద్రశ్రీ అయి యున్నాడు. చంద్రశ్రీ పేరు జాండేము అని గ్రీకులు చర్చించి యుండిరి. రెండు పేర్లు పోలికలో నరిపోవుచున్నవి. చంద్రగుప్తుడను పేరు గ్రీకుల శాండ్రో కొట్టసు. మౌర్య, గుప్త చంద్రగుప్తులలో యెవరైనను యీపేరు పోల్చుకొనుట కనకాశము గలిగినందుననే పొరబడుట కలిగినది. గ్రీకు చరిత్రకారులచే వ్రాయబడిన మూడవ పేరు శాండ్రోకొట్టసు కొడుకు “శాండ్రో సిప్టసు”. మౌర్య చంద్రగుప్తుని కుమారుడైన “లింగుసారుడు” “శాండ్రో సిప్టసు” లను పేర్లకు యెట్టి పోలికయు కుదురదు. గుప్తచంద్రగుప్తుని కుమారుడు

కాని గుప్తశక ప్రారంభం క్రీ. పూ. 327 సం॥రమునుండి గుప్తశక సం॥ రములు 209 తీసి వేయగా $(327-209 = 118)$ క్రీ. పూ. 118 సం॥రములో “ఖో” శాసనములు వేయబడినట్లు స్పష్టముగా తెలియుచున్నది. ఈ గంధములో నీయబడిన రాజవంశావళి ననుసరించి గుప్తవంశము క్రీ. పూ. 82 సం॥రము వరకు రాజ్యము చేసియున్నందున వరస్పర విరుద్ధమేమియు నుండదు —

“శ శాంకుని” “గంజాం శాసనముల”లో గుప్తశకం 300 వేయబడియున్నది. గుప్తశకం 300 అనగా క్రీ. పూ. 27 సం॥ అగును.

హర్జవర్మయొక్క ఫెజిపూరులోని రాతిశాసనము (Rock Inscription) లో గుప్తశకం 510 సం॥రం అని వేయబడినది. కామరూపరాజవంశములో పై “హర్జవర్మ”, “సాలస్తంభుని” నుండి తొమ్మిది లేక పదవతరమువాడు. సాలస్తంభుని కాలమితరమార్గముల ద్వారా పై పండితుల పొరబాటబ్రాహ్మణముల ననుసరించి విచారించబడి క్రీ. శ. 650 సం॥రముగా నిర్ణయింపబడినది. సాలస్తంభ; హర్జవర్మల మధ్యపదితరములకు 179 సం॥రములుండవచ్చునని యూహించి క్రీ. శ. $650 + 179 =$ క్రీ. శ. 829 సం॥రమనియు, స్థితు పండితుని ప్రకారం గుప్తశక ప్రారంభం $319 + 510 = 829$ క్రీస్తుశకమగుననియు, ఆ ప్రకారముహించిన సరిపోవచ్చుననియు నిశ్చయించి దండేకారుగారు స్థితు పండితుని మార్గము ననుసరించిరి. కాని యీ లెఖి సరియైనదికాదు. సాలస్తంభుని కాలనిర్ణయమెట్లు చేయబడినదియు చెప్పబడనందున సరిచూచెడి యవకాశము కలిగినదికాదు. అది వారి యూహప్రభుత్వములోనిదేగాని యెట్టి లెక్క ననుసరించియు నిర్ణయింపబడినదికాదు. హర్జవర్మయొక్క ఫెజిపూరు రాతి శాసనములోని గుప్తశకం 510 వ, సం॥రం క్రీ. శ. 183 సం॥రముకు సమానము. (గుప్తశక ప్రారంభం క్రీ. పూ. 327 సం॥రములు గుప్తశకము 510 నుండి తీసివేయగా క్రీ. శ. 183 అగును) కనుక “హర్జవర్మ” కాలము క్రీ. శ. 183 వ సం॥రం అగును. హర్జవర్మకు సాలస్తంభుడు పదితరముల ముందువాడు. తరముకు సగటున ముప్పది సం॥రములుగా తీసికొనిన 300 సం॥రములు ముందువాడై యుండును. హర్జవర్మ క్రీ. శ.

హరిసేనుడు ఈ రాజయొక్క విజయములను వర్ణించియున్నాడు. కాశీరపు రాజైన అశోకుడు పాతిండు సంభముమీద యీతడు తన జయము లన్నింటిని వ్రాయించి యున్నాడు. ఇవన్నియు చంద్రగుప్త మౌర్యునికి పాశ్చాత్య పండితు లంటగట్టిరి.

అలహాబాదులోని రాతిసంభముమీద చెక్కించిన వివరములు సముద్రగుప్తుడు అత్యుత, నాగసేనులను జయించెను. మహేంద్ర, కోసల, మహాకాంతారరాజగు వ్యాఘరాజులు, కేరళదేశపు “మంతరాజు” ను, పిస్తాపుర రాజగు మహేంద్రుని, కొట్టారదేశపు స్వామిదత్తుని, ఇరందవల్లపు దమనుని, కంచిలోని విష్ణుగోపురి, అవముక్తదేశపు నీలరాజును, వేంగిదేశపు హస్తివర్మను, రాగదేశపు ఉగ్రసేనుని, దేవరాష్ట్రపు కబేరుని, కుస్థలాపురాధీశ్వరుడగు ధనజయ మొదలయిన దక్షిణదేశపు రాజుల నందరను జయించెను. గురదదేవ, మాతిల, నాగదత్త, చంద్రవర్మన్, గణపతినాగ, నందిన్, బలవర్మన్ మొదలుగాగల అనేకులయిన ఆర్యావర్తపు రాజులను, నాశనమొనర్చెను. దేవపుత్రులను, సాహిలు, మాహానుసాహులు, శకులు, మరుందులను, యవనులను సింహళ దేశస్తులను ఇంకా ఇతర ద్వీపములలోని రాజులను రాజ్యభ్రష్టుల నొనర్చెను అని ఆ సంభముమీద చెక్కిబడి యున్నది.

ఈరాజయొక్క దిగ్విజయములను హరిసేను డిల్లు వివరించి యున్నాడు.

(1) దక్షిణదేశపురాజులు పదకొండుగురు (2) పేర్లు చెప్పబడిన ఆర్యావర్తపు రాజులు తొమ్మిండుగురు, పేర్లు చెప్పబడినారు చాలామంది గలరు (3) కొండజాతుల నాయకులందరు (4) పశ్చిమోత్తర సరిహద్దున గల రాజ్యములు, ప్రజాసత్తాకములు (Republics) హిందూదేశపు సరిహద్దునుండి పరిషియాదేశపు సరిహద్దువరకున్న జాతులు 1. శకులు (పారశీకులు) 2. తుహారులు (పార్థియనులు) 3. యవనులు (బాక్ట్రియాలో గ్రీకురాజులు) 4. మరుందులు (ఇండోసిథియనులు) మొదలైన జాతులనున్నూ, సమతాలి, కామరూప, దానక మొదలుగాగల తూర్పుసరిహద్దు రాష్ట్రములనున్నూ పశ్చిమమున మాలర,

పింపబడియు తప్పించుకొనిపోయి గొప్ప సైన్యముతో తిరిగివచ్చి అలెగ్జాండరు సైన్యములను తరిమివేయుటచేతగాక తనకురాజ్యమియ్యనిరాకరించిన తండ్రినికూడా వధించి క్రీ॥ పూ 320 సం॥రములో రాజ్యమునకు వచ్చినవాడు. క్రీ॥పూ 302 సం॥రమున అలెగ్జాండరుకు పిమ్మట రాజైన ఆతని సేనానియగు సెల్యూకను 'మేగస్థనీసు' అను తనరాయబారిని సముద్రగుప్తుని కోర్టుకు పంపియుండెను - గ్రీకులచే వాడబడిన పేర్లు.

జాండ్రేము (Xandrames) = ఆంధ్రరాజులలో చినరవాడును మైనరునగు చండశీ

శాండ్రోకోట్టసు (Sandrocottus) = చంద్రగుప్తుడు (సముద్రగుప్తుని తండ్రి)

శాండ్రో సిప్టసు (Sandrocytus) = సముద్రగుప్తుడు

ఈ ప్రకారము న్యాయముగా గుర్తించిన పురాణవాక్యములకు సరిపోవును. ఇంతవరకు పాశ్చాత్య పండితులచేతను వారి యనుయాయులైన హైందవ పండితులచేతను వ్రాయబడిన హైందవచరిత్ర లన్నిటిని సవరించి భారతీయ చరిత్రలను తిరిగి వ్రాయవలసి యుండును.

సముద్రగుప్తుని చరిత్ర లోకమునకు వెల్లడియైన పిమ్మట 19వ శతాబ్దపు పండితుడిట్లు వ్రాసియున్నాడు.

"By a strange irony of fate this Great King — Warrior, poet, musician — who conquered nearly all India, and whose alliance extended from the oxus to Ceylon, is unknown even by name to the historians of India. His last fame has been slowly recovered by the minute and laborious study of inscriptions and coins during the last 70 years; and the fact that it is now possible to write a long narrative of the events of his memorable reign is perhaps the most conspicuous illustration of the success gained by patient archaeological research in piecing together the fragments from which alone the chart of the authentic early history of India can be constructed."

(Early History of India—By V. A. Smith, Page 306)

తా॥ దురదృష్టవశమున యీగొప్పరాజు, వీరుడు, కవి, గాయకుడు, హిందూదేశమునంతయు జయించినట్టివాడు, ఆక్ససునది లగాయతు, సింహాశ్రమువలకుగల రాజ్యములతో స్నేహసంబంధములు గలవాడునునగు మహారాజు నామమాత్రముగానైనను హైందవచరిత్ర కావులకు తెలియకుండెను. 'గతజెబ్బది సం॥రముల నుండియు దొరుక బడిన శాసనములు, నాణెములు, శ్రద్ధగా పరిశీలించబడిన మీదట మఱువబడి నష్టమైపోయిన నీతని కీర్తి లోకమునకు తిరిగి వెల్లడియైనది. ఇటీవలి హిందూదేశచరిత్ర వ్రాయుట కుపకరించెడి భూగర్భవస్తు పరి శోధనలవలన యీతని రాజ్యపాలనాది వ్యాపారములకు సంబంధించిన పెద్దచరిత్ర వ్రాయుట కవకాశము దొరికినది. అని వ్రాసియున్నాడు.

సముద్రగుప్తునియొక్క చరిత్ర లోకమునకు వెల్లడియైన పిమ్మట నైనను వారిచే లోగడ చేయబడిన పొరబాటును దిద్దుకొనుటకు ప్రయత్నింపక బోవుటెంతయు శోచనీయము.

రాజ్య పరస
కాలం సంఖ్య రాజుపేరు

36 (3) ద్వితీయచంద్రగుప్త
(విక్రమాదిత్య)

కలిశకం యు. శ. క్రీ॥ పూ॥ గుప్తశకం
2833-2869 2869-2905 269-233 58-94

ఈతడు కథియవారును లోబరచుకొనెను. పంగదేశమును జయించెను. తన శత్రువుల నందఱ సంహరించెను. సింధునదియొక్క యేడు ఉపనదులనుదాటి పశ్చిమసరిహద్దున స్థావరమేర్పరచుకొనిన బాహ్లిక జాతివారిని తరిమివేసెను.

42 (4) మొదటి కుమారగుప్త
(మహేంద్రాదిత్య)

2869-2911 2905-2947 233-191 94-136

ఈతడశ్వమేధయాగ మొనర్చెను. పశ్చిమోత్తరమునుండి దేశముమీదికి దండెత్తిన హూణులను పారదోలెను.

- 25 (5) స్కందగుప్త
ప్రతాపాదిత్య
2911-2936 2947-2972 191-166 136-161

ఈతడు హూణులను దేశమునుండి వెడలగొట్టెను.

- 5 (6) నరశింహగుప్త
మైనరుగానున్నందున గార్దియన్
తండ్రి 'స్తిరగుప్త' ప్రకాశాదిత్య
యని బిరుదు (మైనరురాజు
సందగుప్తునికి మేనల్లుడు)
2936-2941 2972-2977 166-161 161-166

- 35 ,, నరశింహగుప్త (బాలాదిత్య)
మేజరై రాజ్యముచేసెను
2941-2976 2977-3012 161-126 166-201

ఈతడు నైదికమతమునందు భక్తిగలిగియున్నను బౌద్ధులను కూడా చాలాభక్తితో సేవించుచుండువాడు. బౌద్ధులవిశ్వ విద్యాలయముగల నలాందాయందొకస్తూపమును కట్టించి దానిని బంగారుతోను, నవరత్నములతోను పొదిగించి యలంకరించెను.

- 44 (7) ద్వితీయకుమారగుప్త
(క్రమాదిత్య)
2976-3020 3012-3056 126-82 201-245.

యశ్విమిరశకం 3056 (కలి 3020; క్రీ॥ పూ॥ 82; గు॥ శ 245) సం॥రములో హూణులు మిడుతలదండువలె దేశములోనికి జొరబడి గుప్తరాజ్యము నంతరింపజేసిరి. ఈ రాజు జీవితమంతయు హూణులతో యుద్ధముజేయుటలో గడచిపోయినది. ఇంతటితో గుప్తరాజ్య మంతరించినది. కాని గుప్తవంశములోని రాజులు క్రీ॥ శ॥ ఏడవశతాబ్ద మధ్య కాలమువఱకు అచ్చటచ్చట యల్పరాజ్యములను గలిగి పరిపాలించుచుండిరి. వీరికి సమకాలికులుగాను అటుపిమ్మట క్రీ॥ శ॥ 1193 వఱకు నుండిన బ్రాహ్మణరాజ్యములను గురించి రాగలపుటలలో వర్ణింపబడును.

ధర్మ సంస్థాపన

అనాదికాలమునుండియు జరుగుచుండిన ప్రతి బ్రహ్మసృష్టిలోను వచ్చుచుండిన ప్రతికల్పము (అనగా బ్రహ్మయొక్క అహోరాత్రము) వేయి ఉదయకల్పములు, వేయిక్షయకల్పములతోను గూడియుండును. ఉదయకల్పమున సృష్టి ప్రకర్తించుచుండినకాలము. ఇది బ్రహ్మకు పగలు. దీని పరిమితి 432 కోట్లమానన సం॥రములు. ఋయకల్పమున సృష్టి ప్రకృతీయందులీనమైయుండినకాలము. ఇది బ్రహ్మకు రాత్రి కాలము. దీని పరిమితికూడా 432 కోట్లమానన సం॥రములు. బ్రహ్మకు పగలు, రాత్రి కలిసిన దానిమిదివందల అరువదినాలుగుకోట్ల మానన సంవత్సరములగును. బ్రహ్మయొక్క పగటికాలము 432 కోట్ల మానన సంవత్సరములలోను వేయి మహాయుగములగును. మహాయుగ మనగా L. కృతయుగము 17,28,000 సం॥రములు 2. త్రేతాయుగము 12,96,000 సం॥రములు 3 ద్వాపరయుగము 8,64,000 సం॥రములు 4. కలియుగము 4,32,000 వెరళి నాలుగుయుగములు కలిసినకాలము 31,20,000 సం॥రములు ఒకమహాయుగమగును. అట్టి మహాయుగములు వేయిగడచిన బ్రహ్మకొకపగలగును. $(43,20,000 \times 1000 = 43,20,00,000$ నాలుగువందల ముప్పదిరెండు కోట్ల సం॥రములు) ఈవిధమైన లెఖ ప్రకారము :

ఇప్పుడుండిన బ్రహ్మకు యేబది సం॥రముల వయస్సు గడచినది. దీనికి ప్రథమపరార్థమని పేరు. బ్రహ్మయొక్క ద్వితీయపరార్థమున మొదటి సం॥రము మొదటిరోజుకు శ్వేతవరాహకల్పమని పేరు. ఈకల్పములో జరుగవలసిన మనువులకాలము పదునాలుగింటిలో ఆఱుగురు మనువులు గతించిరి. వారి పేర్లు 1. స్వాయుంభువ, 2. స్వారోచిష, 3. ఉత్తమ, 4. తామస, 5. రైవత, 6. చాక్షుష. అనువారలు. 7. కొక్కరు 30,67,20,000 సం॥రములు చొ॥ గడపి విరమించిరి. ఇప్పుడు ఏడవమనువు వైవస్వతమనువుకాలము జరుగుచున్నది. దీనిని ఐనము నిత్యము సంకల్పములలో స్మరించుచునేయున్నాము. ఒక్కొక్క మనువుకాలము లెఖ ప్రకారం 71 మహాయుగములగును. అందిప్పుడు

వైవస్వతమన్వంతరములో యిరువదేనిమిదవ మహాయుగము జరుగుచున్నది. దాని చరిత్రమిచ్చుట క్లుప్తముగా నీయబడుచున్నది.

[పతిమహాయుగము కృతయుగముతో ప్రారంభమగును. కృతయుగకాలమున వేదధర్మముల చాతుర్వర్ణ్య ప్రజలు స్వాభావికముగా నాచరించుచు తపో, సత్య, దయాశౌచాదులు గలిగియుందురు. రాజులు యెట్టి శ్రమలేకనే ధర్మమును పరిపాలించుచు ప్రజాపరిపాలన మొనర్చుచుందురు. కృతయుగమున జనులు రోగమునెఱుగరు. అందరును సంపూర్ణారోగ్యవంతులై యుందురు. దర్శిదము నెఱుగరు. సర్వవస్తుసంపూర్ణత గలిగియుందురు. వారికి దురాశ, క్రోధము, అనూయ మొదలైన గుణములు లేవు సర్వజీవులకు మేలుగోరినవారలై ప్రాణి హింసజేయక సుఖించుచుందురు. త్రేతాయుగమున యజ్ఞము లెక్కువగా నాచరించుచు సుగణాంపదలతోగూడి ప్రజలు సుఖించుదురు. ద్వాపరమున ప్రజలు, ప్రభువులు యుద్ధకాంక్షగలవారలై యుందురు. కలియుందు హీనబుద్ధి గలవారలై నిరంతరపాపచింతలతోగూడి పరదార, ధనాదుల నపహరింపగోరుచు అందుకు దగిన యుక్తులనరయుచుందురు. పరలోకభయముండదు. వర్ణసంకరము జేయుట యందాసక్తిమొందు.

“స్వభావాత్కూర కర్మాణశ్చన్యోన్యమవిశంకితాః| భవితారో నరాస్సర్వే సంప్రాప్తే యుగసంక్షయే||” (భారతం. అరణ్యపర్వము) కలియుగాంతముకు ప్రజలు స్వభావముగా క్రూరకర్ములై యొకరొకరిని హింసించుకొనుచు నశింతురని చెప్పబడినది. అదేప్రకారము యీ కలియుగమున అయిదువేల సంవత్సరములు నిండిన పిమ్మటనుండి కలిధర్మములైన దురాగతములు ప్రారంభమైనవి. అవి కలియుగాంతముకు పూర్ణములై కాగల కార్యమును పూర్తిచేసి తిరిగి కృతయుగ ధర్మాచరణమునకు దారితీయును.

కృత, త్రేత, ద్వాపరయుగములు మూడింటిలోను క్షత్రియులు యీ భారతవర్షమున ప్రభుత్వమునందుండి వైదికధర్మమును పరిపాలించిరి. ద్వాపరయుగాంతమున రాబడిన భారతయుద్ధమునకు పిమ్మట అయోధ్యయందు సూర్యవంశపు క్షత్రియులును, హస్తినాపురము,

మగధలయందు చంద్రవంశపు క్షత్రియులును రాజులుగానుండి యు॥శ॥ 1504 (క్రీ॥పూ 1634 సం॥రం) సంవత్సరము వఱకు ప్రజలను ధర్మ యుక్తముగా పరిపాలించియుండిరి. ఆసిమ్మట యు. శ. 1504 లగాయిత 1604 వఱకు నూరుసంవత్సరములు చతుర్థ కులజులైన నందవంశము వారు ధర్మయుక్తముగా పాలించిరి. యు. శ. 1604 లగాయిత యు. శ. 1920 సం॥రము వఱకు మౌర్యవంశమువారు రాజ్యమును పాలించిరి. కాని వీరిలో మొదటిరాజు చంద్రగుప్త మౌర్యుడు, రెండవ రాజు బిందుసారుడు బౌద్ధమత భావములను గలిగియున్నను వైదిక ధర్మమునుకూడను పోషించియుండిరి. మౌర్యవంశములోని మూడవ రాజు “అశోకుడు” బౌద్ధ ధర్మదీక్షను గ్రహించి బౌద్ధమతమునే రాజ మతముగా నొనర్చినందున వైదికధర్మమునకు ప్రజలలో ప్రచారము, పోషణ తగ్గిపోయి, బౌద్ధమునకు ప్రచార, పోషణ లెక్కువయ్యెను. అందువలన వైదికధర్మముక్షీణింప మొదలిడెను. వైదికధర్మ మును సంరక్షింపవలసిన క్షత్రియులు నశించిపోయిరి. వారిస్థానమున వచ్చిన ప్రభువులు బౌద్ధులై బౌద్ధధర్మదీక్షను పుచ్చుకున్నవారైనందున వైదిక ధర్మమును ద్వేషించి యెట్టి యపకార మొనర్చుకున్నను పోషణ సన్నగిలినది. అట్టి సిథిలో ధర్మ సంరక్షణార్థము బ్రాహ్మణులు ఖడ్గధారణచేసి రాజ్యాధికారమును చేపట్టుటవశ్యకమయ్యెను. ఇట్టి సిథిలో మౌర్యవంశము సంతరింపజేసి “శుంగవంశ బ్రాహ్మణులు” రాజులైరి. శుంగ, కాణ్వ, ఆంధ్ర శాతవాహన బ్రాహ్మణ వంశము వారలు యు. శ. 1920 లగాయిత యు. శ. 2811 వఱకు 891 సం॥ర ములు (క్రీ॥పూ 1218-327 వఱకు) రాజ్యముచేసి వైదికధర్మమును తిరిగి ప్రతిష్ఠించిరి. రాజమతము ననుసరించి ప్రజలు సంచరించుట స్వభావ మైనందున ప్రజలలో బౌద్ధమత భావములు సన్నగిలి వైదిక ధర్మ నిష్ఠగలవారలై వర్ణధర్మముల యధావిధి నాచరించుచుండిరి. ఈ బ్రాహ్మణ ప్రభువులు వైదిక ధర్మమును పోషించినట్లే బౌద్ధ ధర్మమునకును విశేషమైన దానధర్మములు చేసియుండిరి. ఆ విషయము లోగడ వివరించియుంటిమి. శాతవాహన వంశీయులు యెవరికివారు స్వతంత్రులై దేశమందనేక స్వల్ప రాజ్యములను స్థాపించియుండిన

కాలములో ఆఖరు శాతవాహన చక్రవర్తియైన ఆంధ్రరాజు మొదలగు
 “చంద్రశ్రీ” ని సంహరించి గుప్తవంశీయుడైన క్షత్రియుడు రాజై
 వైదికధర్మమును పోషించెను. గుప్తరాజ్యము క్రీ. పూ 82 సం॥ర
 ములో నశింప ధర్మ సంరక్షణార్థము అగ్నికుల క్షత్రియులను పేరున
 బ్రాహ్మణ ప్రభువులు క్రీ॥పూ॥ నాలుగవ శతాబ్దమునుండి దేశములో
 రాజ్యస్థాపనలు చేసియు కొంతకాలము శాతవాహనులకును, కొంత
 కాలము గుప్తరాజులకును లోబడియుండి క్రీ॥ పూ॥ మొదటి శతాబ్ద
 ములో గుప్తరాజుల అనంతరము ప్రాముఖ్యమునకు వచ్చిరి. వారి
 చరిత్రము క్లుప్తముగా మాకు తెలియవచ్చినంతవఱకు ముందుగ్రంథ
 మున కీర్తింపబడును.

ఉజ్జయిని చరిత్ర

C. H. Payne M. A. సి హెచ్. పేయిన్, యం. ఏ. అను
 సామ్రాజ్యపండితుడు “Memoir of Central India” (మధ్య
 భారత చరిత్ర) అను నొకగ్రంథమును వ్రాసియున్నాడు (ఈయన
 “టాడ్స్ ఎన్నల్స్ ఆఫ్ మీవారు” అను గ్రంథమునుకూర్చి అచ్చు
 వేయించి యుండెను). అందు ఉజ్జయిని పట్టణము రాజధానిగాగల
 ‘మాల్యా’ రాష్ట్రమునుగురించి యీ విధముగా వ్రాసియున్నాడు.

“In Indian manuscripts we find Malwa noticed as a separate province eight hundred and fifty years before the Christian era, when Dunji, to whom a divine origin is attributed, is said to have established the power of the Brahmins, and to have been the founder of a powerful dynasty.” The family of Dunji is said to have reigned three hundred eighty seven years when Putraj, the fifth, in descent, dying without issue, Adab Ponwa'r a prince of a Rajput clan still numerous in Malwa, ascended the throne, establishing the Ponwar dynasty which continued to hold sway for upwards of one thousand and fifty eight years.”

(Memoir of Central India—By C. H. Payne, M. A., P. 7)

“During the period that Dunji's family held Malwa, we find no particular mention of them until about seven hundred and thirty years before Christ, when Dunji's successor is said to have shaken off his dependence on the sovereign of Delhi. From this time we lose all trace of kingdom of Malwa until near our own era, when Vikramaditya, a prince whom all Hindu authors agree in describing as the encourager of learning and the arts, obtained the sovereignty.”

(P. P. 7—8.)

తా॥ హిందూవుల వ్రాతగ్రంథములలో క్రీ॥ పూ॥ 850 సం॥రముకు చాలా పూర్వమునుండి “మాల్యా” రాష్ట్రము ప్రత్యేకరాష్ట్రముగా నున్నట్లును, దైవాంశాసంభూతుడైన “ధుంజీ” యను బ్రాహ్మణుని వలన బలవృద్ధిపైన యొక బ్రాహ్మణరాజ్యముస్థాపింప బడినట్లును చెప్పబడినది. శక్తివంతమైన యొక బ్రాహ్మణరాజ్యమునకు “ధుంజీ” మూలపురుషుడయ్యెను. “ధుంజీ” వంశమువారు మూడువందల యెనుబది యేడు సం॥రములు రాజ్యముచేసిరి. ధుంజీనుండి ఐదవతరము రాజైన “పుత్రజ” అను రాజు చనిపోయెడి సమయమున తనకు సంతానము లేనందున మాల్యారాష్ట్రములో యిప్పటికిని నివసించుచుండిన “అదాత్ పాన్వారు” వంశములోని యొక పిల్లవానిని పెండుకొని రాజ్యమునిచ్చి యుండగా ఆతడు రాజై “పాన్వారువంశము”ను రాజ్యమున స్థిరపరచెను.

ఈ పాన్వారు బ్రాహ్మణ వంశమువారు వేయియేబది యెనిమిది (1058 సం॥) సంవత్సరములు రాజ్యముచేసిరి. ధుంజీవంశములోని యొక రాజు డీల్లీ చక్రవర్తుల (మగధచక్రవర్తుల) సార్వభౌమత్వమునుండి తప్పించుకొని స్వతంత్రమును పొందిన క్రీ॥ పూ॥ ఏడువందల ముప్పదన సంవత్సరమువఱకు యెచ్చట నుదవారింపబడి యుండి లేడు. ఈ కాలము నుండి క్రీ॥ పూ॥ మొదట శతాబ్దములో విద్యాభివృద్ధి జరిగిన విశ్రమార్కుడగురాజు రాజ్యమునకు వచ్చువఱకు మాల్యారాష్ట్రమును గురించి మనకేమియు తెలియవచ్చియుండి లేదు, అని వ్రాసియున్నాడు.

పాన్వారుబ్రాహ్మణ వంశమున క్రి॥ పూర్వము అజవశతాబ్దములో మాల్యారాష్ట్రమును పరిపాలించుచుండిన బ్రాహ్మణ రాజుకు యొక పుత్రిక గలదు. ఆమెను భారతవర్షమున అఖండ పండితుడని పేరొందిన “చంద్రశర్మ” యను బ్రాహ్మణునకిచ్చి వివాహమొనర్చి యుండిరి. (ఈ పాన్వారువంశము ఆంధ్రబ్రాహ్మణవంశమై యున్నది)

ఈ పుణ్యదంపతుల కొకకుమారు డుదయించెను. ఈ కుమారునికి మాతామహుని రాజ్యము సంక్రమించినది. ఈ మహారాజే శక కర్తయైన “శ్రీహర్షవిక్రముడు”. చంద్రశర్మ నలుబదవ సం॥రం వఱకు విద్యాభ్యాస మొనర్చి గొప్పపండిత్యమును సంపాదించి భారతవర్ష మందంతటను ప్రతిష్ఠను పొందిరి కుమారుడుదయించి ప్రభుత్వమును చేపట్టగనే యీ యన గృహస్థాశ్రమమునువీడి సన్యసించెను. చంద్రశర్మ పండితునియొద్ద విద్యాభ్యాస మొనర్చి గొప్పపండిత్యమును సంపాదించిన వారలా కాలమందనేకులు గలరు.

గోవిందభగవత్పదాచార్యులు

ఉజ్జయినీరాజున్న శకకర్తయైన “శ్రీహర్షవిక్రముని”తండ్రియైన “చంద్రశర్మ” శ్రీ గౌడ పాదాచార్యులవారికి శిష్యుడై సన్యాసాశ్రమమును స్వీకరించి బ్రహ్మవిద్యను పొందిరి. వీరికి సన్యాసాశ్రమ నామము “శ్రీ గోవింద పాదాచార్యులు”. వీరు మాండుక్య కారికలను వ్రాసి లోకమున కనుగ్రహించిరి. ఇప్పుడు మనకు సంక్రమించిన వైదికవాఙ్మయములో చాలాభాగము చంద్రశర్మనుండి సంక్రమించినదే. ఆయన పతంజలి మహాభాష్యమును శ్రీ గౌడ పాదాచార్యుల రద్ద చదువుకొనెను. శ్రీ గౌడ పాదాచార్యులవారు వ్యాకరణ మహాభాష్యమును భాష్యకర్తయైన “పతంజలి” మహర్షియనుగ్రహమున గ్రహించెననియు, శ్రీ శకుమహర్షి వలన బ్రహ్మవిద్యను పొందెననియు చెప్పెదరు. అట్టి మహామహుల శిష్యుడును అఖండపండితుడైన “చంద్రశర్మ”యొక్క కుమారుడే ఉజ్జయినీరాజైన “శ్రీ హర్ష విక్రముడు”. ఈరాజు నేపాలువఱకు రాజ్యమును జయించి పరిపాలించెను. శకహూణాదుల నోడించి దేశమునుండి పారదోలెను. యు॥ శ॥ 2681

కలి 2645 క్రీ॥పూ॥ 457 సం॥రములో శ్రీహర్ష విక్రముడు చనిపోయెను. ఈతనిపేరున యు॥ శ॥ 2681 కలి 2645 క్రీ॥ పూ॥ 457 సం॥రమునుండి “శ్రీహర్ష శకము ప్రారంభింపబడి ఉత్తరదేశమునను, నేపాలురాజ్యము నను వాడబడినది.”

ఉజ్జయినీపట్టణమతిప్రాచీనకాలమునుండియు ఖగోళశాస్త్రము నకు ప్రసిద్ధి. భారతీయ ఖగోళశాస్త్రమునకు జనకుడని చెప్పదగినట్టియు శ్రేతా యుగ ప్రారంభమున “సూర్యసిద్ధాంతము”ను రచించి లోకమున కనుగ్రహించినట్టియు ‘మయుడు’ “లంక”నుండి గ్రహచలనాదులను లక్షింపచు యుజ్జయినీపట్టణము తన నక్షత్రశాల యున్న లంకనుండి యామ్యోత్తర రేఖమీద (Meridian = మెరిడియన్) యున్నటుల సూర్యసిద్ధాంతమండ దహరించియున్నాడు. సూర్యసిద్ధాంతము ప్రవాయ బడిన శ్రేతా యుగానికి పూర్వము 1200 సం॥రము నుండి యిప్పటికి 21,68,244 సం॥రములు. అంతకు పూర్వమే ఉజ్జయినీపట్టణమున్నటుల స్పష్టపడుచున్నది. దీనినిబట్టి ఆర్యావర్త ప్రాచీనత మనకు బోధపడ గలదు. ద్వాదశజ్యోతిర్లింగములలో నొకటగు “మహాకాల”య; జ్యోతిర్లింగ ముజ్జయినీ యందుగలదు. క్రీ॥ పూ॥ 57 సం॥రము నుం ప్రారంభింపబడిన విక్రమశకకర్తయైన విక్రమార్కమహారాజుచె యుపాసింపబడిన “మహాకాళి” దేవాలయమిప్పటికిని యుజ్జయినీ యందు గలదు. ఈతడు ప్రమరవంశమును పేరుగల బ్రహ్మక్షత్రవంశమునకు చెందిన ఆంధ్రబ్రాహ్మణరాజు. ఈతని సాహసమును వర్ణించెడి కథలు విక్రమార్కుని కథలను గ్రంథమున మనము చదువుచున్నాము. క్రీ॥ పూ॥ 57 సం॥రము నుండి యీతని పేరున విక్రమశకము ప్రారంభింపబడి వాడుకలోనున్నది. అతని కుమారుడు “దేవధక్త”యన. వాడు పది సం॥రములు రాజ్యమేలెను ఆతని కుమారుడు శాలివాహ నుడు యు. శ. 3192 (కలి. 3156 క్రీ॥ శ॥ 54) రాజ్యమునకు వచ్చెను. ఆయన యు. శ. 3216 (కలి. 3180 క్రీ॥ శ॥ 78) లో శకులను జయించి నందున అప్పటినుండి శాలివాహనశకము ప్రారంభింపబడి నేటికిని వాడబడుచున్నది. ఇది చాంద్రమాసము ప్రకారము ప్రైతశుద్ధపాడ్యమి రోజున సూర్యచంద్రులున్నూ, గురువును మేషములో ప్రవేశించిన

సమయము ఇది చాంద్ర, బార్హస్పత్యమాసములు కలిసిన సంవత్సరముగా యెంచబడినది.

శాలివాహనుడు యు.శ. 3276 (క్రీ.శ. 138)లో చనిపోయినాడు. ఇతనిది ప్రహరవంశము ఈ వంశముననే యిరువదవవాడు భోజమహారాజు. ద్వితీయకాళిదాస కవి యీతని యాస్థానములోనివాడు - విక్రమార్కుని యాస్థానమందుండి “జ్యోతిర్విదాభరణము” రఘువంశాదికావ్యములను వ్రాసిన కాళిదాసమహాకవిని ప్రథమకాళిదాసు అని పిలువవచ్చును. శకకర్తయైన శ్రీహర్షుడు క్రీ. పూ॥ అయిదవ శతాబ్దములోనివాడు. చంద్రగుప్తమౌర్యుని అలెగ్జాండరుకు సమకాలికుడుగా గుర్తింపబడిన పౌరబాటువలన కలిగిన తేడా 1200 సం॥రములు పొడుగునా అడ్డువచ్చినందున రాజవంశావళి తారుమారైనది. హర్షశకకర్తయైన శ్రీహర్షుడు క్రీ. పూ॥ 457 సం॥ గాని క్రీ. శ॥ ఏడవ శతాబ్దములోని శ్రీహర్షుడుకాడు. క్రీ. శ॥ ఏడవ శతాబ్దములో శ్రీహర్షశకమొకటి బ్రవర్తితమైనటుల యెచ్చటను ప్రమాణములేదు. క్రీ. శ॥ పదకొండవ శతాబ్దములో యీదేశముకు వచ్చియుండిన “ఆల్బెర్హుని” పండితుడు అప్పటికి యీదేశమందు వాడుకలోనుండిన శకములన్నిటిని వివరముగా చెప్పియున్నాడు. అందులో క్రీ. పూ॥ 457 శ్రీహర్షశకము చెప్పబడినదిగాని క్రీస్తుకు పిమ్మట యేడవ శతాబ్దములో శ్రీహర్షశకమొకటి యున్నటుల చెప్పబడియుండలేదు. తమ పౌరబాటును కప్పిపుచ్చుకొనుటకును, భారతీయ ప్రాచీనతను తక్కువ కాలములోకి తెచ్చుటకును క్రీ. పూ॥ 457 లోని శ్రీహర్షశకము నొదలి క్రీ. శ॥ ఏడవశతాబ్దములో అట్టి శకమొకటున్నటుల పాశ్చాత్య విద్వాంసులు కల్పించిరేగాని సత్యముగా క్రీ. శ॥ ఆరు ఏడు శతాబ్దములలో అట్టి శకమేదియు బ్రవర్తితము కాలేదు.

విక్రమాదిత్యుని నుండి పదకొండవవాడు “భోజరాజు” (Memoir of Central India P. 8) పిమ్మట తోమర వంశీకులు రాజులైరి. వీరు 142 సం॥రములు రాజ్యముచేసిన పిమ్మట “చోహాన్” లేక “చాహుమాన్” రాజులకు సంక్రమించినది. (డిటో పేజి 8)

వీరును తోమరవంశీయులే యొందుండిరి. వీరందరు అగ్నికుల త్రిత్రయు లనియు, బ్రహ్మ త్రిత్రలనియు పిలువబడుచుండిన బ్రాహ్మణవంశము నకు చెందినవారు.

విక్రమార్క మహారాజు యు. శ. 5056 (కలి 3020. క్రీ. పూ॥ 82) సం॥రమున మాల్యారాష్ట్ర రాజధానియైన “ఉజ్జయిని” పట్టణమందభిషేకింపబడెను. అతనికి పూర్వము 1058 పది వందల యేబది యెనిమిది సం॥ రములు పాన్వారు వంశమువారు యు. శ. 1998 క్రీ.పూ॥ 1140 లగాయతు ఉజ్జయినియందు రాజ్యముచేసి యుండిరి. వారికి పూర్వము ధుంజీ వంశమువారు 387 సం॥రములు అనగా యు. శ. 1611; కలి 1575; క్రీ. పూ॥ 1527 సంవత్సరమునుండి రాజ్యముచేసియుండిరి. విక్రమార్క-మహారాజు పాన్వారు బ్రాహ్మణ వంశస్థుడయినాడు. విక్రమార్కుని వంశమువారు ఉజ్జయిని యందు యు. శ. 4331; కలి 4295; క్రీ. శ. 1193 సం॥రం వఱకు రాజ్యము చేసియుండిరి. మొత్తం 2720 సంవత్సరములు మాల్యారాష్ట్రము ప్రత్యేకముగా బ్రాహ్మణరాజుల పరిపాలన యందుండియున్నట్లు స్పష్ట పడుచున్నది.

తోమరలేక రాధోగు రాజపుత్రులు “బ్రహ్మత్తత్రులు” అనగా త్రిత్రవంశించి రాజ్యములుచేసిన బ్రాహ్మణవంశస్థులు. వీరిది గౌతమన గోత్రమా. మార్గ్యుండినశాఖ. శుక్రాచార్యులు గురువు. “గర్భి” (గార్హపత్యాగ్ని) అగ్నినుపాసించెదరు. “పంఖి” దేవి వీ: కులదేవత. బ్రహ్మత్తత్రులలో “లాంగులు” అనుకొక తెగబ్రాహ్మ ణులు గలరు.

“The Langas were Rajputs; and they are in fact a sub-division of the Solanki or Chaluk race, one of the four Agnikula ”

(Annals and Antiquities of Rajastan — By Col. Tod. Vol. II. Ed. 1880. P. 213).

తా॥ “లాంగులు” అను తెగవారు రాజపుత్రులు. నిజమునకు వీరు సోలంకిలేక చాలుక్య అనేది బ్రహ్మత్తత్రవంశమునకు చెందిన

యొక యంతశ్శాఖ. ఈ చాలుక్యవంశము అగ్నికులులను నాలుగు శాఖలలో నొకటియైయున్నది.

“నయనపాలు” అను రాధోరురాజు కనోజి లేక కన్యాకుబ్జ రాజైన అజపాలు అను రాజునుచంపి విక్రమశకం 526; క్రీ॥ శ॥ 470 సం॥రములో కనోజికి తానురాజయెను. అప్పటినుండియు కనోజీయ రాధోరువంశమని వీరికి పేరుకలిగెను. జయసింగు లేక జయచంద్ర అను రాజు ఆఖరురాజు. ఈతడు పృథ్వీరాజుభార్యా సంయుక్తకు తండ్రి. ఇతడు క్రీ॥ శ॥ 1193 సం॥రములో మహమ్మదీయులచే చంపబడెను. అంతటితో యీ రాజ్యమంతరించినది. క్రీ॥ శ. 1212 లో యీతని మేనల్లుడు “సియోజి లేక సేవాజి” కొద్దిమనుష్యులతో పోయి మార్వారురాష్ట్రమును సంపాదించెను. క్రీ॥శ॥ 1735 లో రాజాజస్వంత సింగు రాజ్యముచేసియుండెను. ఈతని మనుమడు “అభ్యసింగు”. ఇతను “సూరజ్ వ్రకాశ” అను గ్రంథమును వ్రాయించెను. ఇందు 7500 చరణములుగలవు. ఘద్యకావ్యము. ఇందు సృష్టిలగాయతు ప్రారంభింపబడి ఇత్యోకువంశ మంతరించిన “సుమిత్రుని” వఱకు చెప్పును. (అనగా యు॥ శ॥ 1504 వఱకు) పిమ్మట యు॥ శ॥ 3608, క్రీ॥శ॥ 470 లగాయతు తిరిగి ప్రారంభించి ‘జస్వంతసింగు’ వఱకు అనగా యు॥ శ॥ 4872 వఱకు (క్రీ॥ శ॥ 1734) చెప్పును. జస్వంతసింగు కుమారుడు ‘అజితుసింగు’. మనుమడు “అభ్యసింగు”. ఇతడే యీ చరిత్రను వ్రాయించినవాడు.

(Vide Annals of Marwar—By Col. Tod. Ed. 1902.)

రాధోరు, చౌహన్ మొదలుగాగల రాజపుత్ర వంశములు క్షత్రియులుగారు. వీరందరును బ్రాహ్మణ వంశీయులు. చిరకాల రాజ్య పరిపాలనాదులవలన వీరు తాముక్షత్రియులమని భ్రాంతిజెంది తమ వంశములను సూర్యచంద్ర వంశములతో కలుపుకొనుచు క్రీ॥ శకమున కిటీవలి కాలమున చరిత్రలను వ్రాయించుకొని యుండిరి. ఇవి నిజముగా క్షత్రియవంశములై ఇత్యోకుల కాలమునుండి పరంపరా వచ్చుచుండిన వైనయెడల మహాభారతమున ఈ క్షత్రియవంశముల చరిత్ర కొంచెమైనను చెప్పబడియుండెడిది. కాని అట్టిక్షత్రియవంశములు

లేనందుననే భారతమున వారిప్రసంగములేమియు వచ్చియుండలేదు. మహాభారతయుద్ధములో పాల్గొనిన యవనులు, రోమనులు, ఆరబ్బులు మొదలుగాగల జాతులుదహరింపబడి యున్నవిగాని యీ రాజపుత్ర వంశముల ప్రసక్తియేమియు వచ్చియుండలేదు. ఆకాలమునాటికి రాజపుత్రులను జాతియేర్పడి యుండలేదు. శ్రీపూ॥ 13, 12 శతాబ్ద ప్రాంతముల శుంగవంశ బ్రాహ్మణచక్రవర్తుల లగాయతు దేశము నేకభత్రముగా పరిపాలించిన శుంగ, కాణ్వ, శాతవాహన చక్రవర్తుల కాలమున వారి జ్యేష్ఠపుత్రులుగాక మిగతా రాజపుత్రులును, వారి దాహితులును రాజపుటానాలో అల్పరాజ్యము లీయబడి ప్రభువులుగా జేయబడిరి. బ్రాహ్మణ సరదారులును, కొందరు రాజబంధువులును దేశపరిపాలనలో హెచ్చుగాఁ ప్రమేయమును కల్పించుకొనిన కాలమున రాజపుటానాలోని బ్రాహ్మణ కుటుంబములనేకములు రాజ్య సంరక్షణార్థము యుద్ధవిద్యయందు ప్రవీణులై రాజులకు సహాయముగా నుండి క్రమముగా కొందఱు అల్పభాగములకు రాజులైరి. వీరు క్రమ క్రమముగా క్షత్రియులమనెడి భాంతిలోపడి తమ వంశములను సూర్య చంద్రవంశములతో కలుపుకొని చరిత్రలను వ్రాయించుకొనుటకు శ్రీ॥౩॥ పండెండవ శతాబ్దమున ప్రారంభించిరి. సూర్యచంద్రవంశములు యు॥ ౪॥ పదిహేనవ శతాబ్దాంతమున సుమిత్రుడను రాజుతో సూర్య వంశమును, క్షేమకుడనురాజుతో చంద్రవంశమును అంతరించినట్లుపురాణము లన్నియు నేకగ్రీవముగా జెప్పుచున్నవి. ఆ పిమ్మట నంద, మార్క వంశములు నాలుగువందల సం॥రములు రాజ్యమేలిరి. పిమ్మట సావ వేదశాఖియులును “శుంగభారద్వాజ” గోత్రజులైన బ్రాహ్మణవంశము వారు శుంగవంశమును పేరున రాజ్యమునకు వచ్చియుండిరి. యుధిష్ఠిర శకం 19 శతాబ్దములగాయతు నలుబది మూడవశతాబ్దమువరకు శుంగ, కాణ్వ, శాతవాహన, బ్రహ్మత్రవంశస్థులైన బ్రాహ్మణ రాజులు యిరువది నాలుగు శతాబ్దములు పరిపాలించిరి. ఆ పిమ్మట దేశము పరాధీనమై హెచ్చుభాగము మహమ్మదీయుల చేజిక్కినది.

రాజపుత్ర వంశములను దెలుపు గ్రంథములు.

1. కల్లణుని రాజతరంగిణి (కాశ్మీర దేశ రాజవంశావళి): ఇది క్రీ॥ శ॥ 1159 వ సం॥రమున వ్రాయబడినది. ఇది రాజపుత్రులలోని శాఖలను దెలుస్తు.

2. “పుష్పరాజరసా”: ఇది 16వ శతాబ్దములో వ్రాయించబడినది.

3. “కుమారపాలచరితము” అను సంస్కృతగ్రంథము. పై మూడిటిలోను రాజపుత్రులలో 11 వ శతాబ్దమునకుగల శాఖలను గురించిన జాబితాగలదు.

4. క్రీ॥ శ॥ 18 శతాబ్దములో అభ్యసింగు వ్రాయించిన “నూరజ్ ప్రకాశ” అను గ్రంథమొకటి.

‘చంద్రగహద్వాలా’ అనురాజు యీ శాఖల జాబితా క్రీ॥ శ॥ పదకొండవశతాబ్దములో వ్రాయించినాడు. అదియే కల్లాణరాజ తరంగిణికి పునాది.

రాజపుటానాలో యీ బ్రాహ్మణరాజవంశములు 36 గలవు.

“పుష్పరాజ రసా”యను గ్రంథములో నీయబడిన జాబితా (16 వ శతాబ్దము)లో 22 శాఖలే యీయబడినవి. మిగతా శాఖలంత రించియుండవచ్చును.

1. రవి, 2. శశి, 3. యదు, 4. కాకుత్స్థ, 5. పరమార, 6. సదాశర లేక తోమర, 7. చౌహాన్, 8. చాలుక్క, 9. భండక, 10. సిలార, 11. అభీర, 12. దోయమట లేక మక్వానా, 13. చపోట్కట, 14. పరిహార, 15. ధాన్యపాలక, 16. రాజ్యపాలక, 17. నికుంప, 18. హూణ, 19. గుహిల లేక గుహిలపుట్ట, 20. రాధోడు, 21. కారట్టపాల, 22. అనిగ. యీపేర్లు కొద్ది మార్పులతో “కుమారపాల చరితము”న గలవు. — (గుహిల = ఓహిల; అనిగ = అనగ, యిత్యాది మార్పులు.)

- ఇందులో 1. కాకుస్థవంశము వారిది గ్వలియరురాష్ట్రము
 2. పరమారవంశము వారిది మూల్వా (ఉజ్జయిని
 ముఖ్యపట్టణము)
 3. సదావర లేక తోమరవంశము వారిది ఢిల్లీ
 4. చాహుమానవంశము వారిది సంభార్
 5. ఛందాక లేక ఛండెల్లా వారిది జిర్హోటి
 (బుందేలుఖిండు అని యిప్పటి పేరు).

(ఇది నె 9 రు భిండకవంశము కావచ్చును.)

6. సిలార లేక సిలాహారులకు తానారాష్ట్రము
 7. అభీరులు - దక్షిణయిండియాలో రాజ్యము
 8. ఛపోట్కటులు - అనహల్వాడ
 9. పరిహార - కనోజ్, మండవార్
 10. గుహిలాటులకు - మివాడున్నూ కధియవాడులోని

మంగ్రోలు.

యాదవ, భాటీ, జాడేజా చూడాసమలనెడి యితరకులములలో
 చేరి యుద్ధవిద్యయందారి తేరిన శాఖలు కధియవారులో గలవు. వీరి
 రాజ్యములు బియానా, మధుర, మహావన, అనుననై యున్నవి.

ఈరాజపుత్రరాజులకు “రాణాల”ని బిరుదునామము. వీరందరు
 దేశములను కొల్లగొట్టి స్త్రీ బాలపదార్థములను జేయుచు తిరుగుచుండె
 హూణగూర్జరులను గుంపులవారికి పుట్టినవారని పాశ్చాత్యపండితు
 లును, వారి ననుసరించి భండార్కారుగారును వ్రాసియుండిరి. దాని
 మీద “పండిట్ మోహణ్ లాల్ విష్ణులాల్ పాండియా” యనెడి
 పండితుడు పైవారి వ్రాతలను ఖండించుచూ గ్రంథమును వ్రాసి రాజ
 పుటానాలోని “రాణాలందరు” “బ్రహ్మక్షత్ర” వంశములకు చెందిన
 బ్రాహ్మణులనియు, వారు వల్లభిరాజులవంశస్థులనియు, డెబ్బది సం॥ర

మొల క్రిందటనే ఋజువుచేసియుండెను. ఈ విషయమును గురించి రాబోవుపుటలలో “స్మిత్ పండితుని వర్ణనంకరగాథలు” అను ప్రకరణమున సప్రమాణముగా వ్రాసియుంటిమి.

“The Brahmin dynasty which uprooted the Buddhist Mauryas and succeeded to the imperial throne of India. The dynasty adopted the Gotra Name Sunga as its title.”

(The Glories of Magadha—By Samaddar Ed. 1927. Page 25 Foot-note 1.)

“According to Panini (IV, I, 117) they (the Sungas) claimed to be the descendents of Bharadwaja.”

(Vide Cambridge History of India Vol. I Ancient India—By E. J. Rapson, M. A. Ed. 1922 P. 518).

తా॥ బౌద్ధులైన మౌర్యవంశము నంతరింపజేసిన బ్రాహ్మణ వంశీయులు తమ గోత్రానామమైన “శుంగ” నామమునే తమ వంశమునకు పెట్టుకొనిరి.”

“శుంగవంశపు బ్రాహ్మణరాజులు “భారద్వాజనగోత్రీకుల”ని పాణిని చెప్పచున్నాడు.”

దీనినిబట్టి శుంగవంశపు బ్రాహ్మణరాజులగోత్రము “శుంగ భారద్వాజన” అని స్పష్టపడుచున్నది. ఆంధ్రదేశమున “శుంగ భారద్వాజన”గోత్రముగల కుటుంబము లనేకము లిప్పటికిని గలవు.

రాతోరు లేక రహతోరులు క్రీ॥పూ 5,4 శతాబ్దములలో ఆంధ్ర శాతవాహనుల వలన రాజపుటానా, మార్వారు మొదలు గల భాగములకు రాష్ట్రాధిపతులుగా నియోగింపబడిన రాజబంధువులైయుండిరి. కొంతకాలమునకు వారు తమ యుత్పత్తికి సంబంధించిన చరిత్రను మఱచి తాము రాజ్యపాలనము చేయుచున్నందున క్షత్రియులమని భ్రాంతిపడి, తామునూర్యవంశీయులమనియు, యువనాశ్వని సంతానమనియు క్రీ॥ శ పండ్రెండవ శతాబ్దములో వంశవృక్షమును వ్రాయించుకొనిరి - “వీరికి మూలపురుషుడు “నయనపాలు”

ఈ వంశవృక్షము క్రీ|| శ|| 470 సం||రమునుండి నాయబడినది. ఆసం||ర ముననే సయవపాలు కనోజరాజ్యమును జయించెను. ఆపిమ్మట క్రీ|| శ|| 18 శతాబ్దములో ఆ వంశములోని “అభ్యసింగు” అను నాతడు తన వంశవృక్షమును క్రీ|| శ|| 470 సం||రమునుండి ప్రారంభించి 1734 సం||రం వఱకు అనగా “జయసింగు” రాజ్యకాలము వఱకు వాయించి కున్నాడు. ఈ అభ్యసింగు “జయసింగుకుమారుడు”

(Tod's Rajasthan Vol. II Ed. 1880. 3rd reprint,

ఈ రాష్ట్రాధిపతులు రాధోదలని, రాష్ట్రపతులని, పిలువబడరి. వారు స్వతంత్రులై రాజ్యములను పరిపాలించు కాలమున “రాష్ట్ర కూటరాజులని” పిలవబడిరి. వీరిలో బ్రాహ్మణరాజులేగాక, రెడ్డి, యాదవ మొదలుగా ఇతర కులస్తులు కూడను రాష్ట్రాధిపతులుగా మొదట నియోగింపబడి శ్రమక్రమముగా స్వతంత్ర రాజులైరి. ఆంధ్ర శాతవాహన వంశపు రాజులు బలహీనులుగా నుండిన కాలమున వారి యేలుబడిలోనుండిన రాష్ట్రముల అధిపతులు స్వతంత్ర రాజులుగా మూఁటిపోయిరి.

Burnel was inclined to hold that the Malkhed Rashtrakutas were Telugus and were of the same stock as the Reddis of the Andhra land.”

(South Indian Palaeography P. 101). (Vide The Rashtrakutas and their times. P. 17—By A.S. Altekar)

తా|| మాఝీ రాష్ట్రకూటులు తెలుగువారు. ఆంధ్రదేశము లోని రెడ్డిరాజుల వంశముకు చెందినవారు” అని బర్నెలు మహా శయుడు వ్రాసియుండెను.

“From the Hirahadagalli grant of Sivaskandha Varman we find that district officers were known as Rathikas.”

(A. S. Altekar's Rashtrakutas Page 26) and Vide E. I. I. P. P. 2 f. f.)

తా|| శివస్కంధవర్ణయొక్క “హిరహడగల్లి” శాసనములో జిల్లాఅధికారులు “రధికులని” బేర్కొనబడియున్నది.

“రాష్ట్రపతి” అని “జిల్లాగవర్నరుకు పేరు

(I. A. X P. 284; XIII P. 15; P. 77 etc.)

“Ghatotkacha cave inscription of Hastibhoja, a minister of the Vakata king Devesena informs us that Hastibhoja's ancestor Brahmana Soma had married a Kshatriya lady in accordance with the precepts of the revelation and tradition.”

(Altekar's Rashtrakutas P 337). and Vide A. S. W. I. IV Page 140.)

తా|| హస్తీభోజుని ఘటోత్కచ గుహాశాసనమున, వాకట రాజు యొక్క మంత్రి దేవసేనుడిట్లు చెప్పియుండెను. - “హస్తీభోజుని పూర్వదగు బ్రాహ్మణసోమ(శర్మ)యను నాతడు తీత్రియ స్త్రీని శాస్త్రీయ మార్గమున వివాహమాడినట్లు వ్రాసియుండెను.” (ఈమె బ్రాహ్మ తీత్ర వంశపు ఆడవడుచని తెలియవలెను) పై విచారణవలన రాష్ట్ర) కూటులను వారు రాష్ట్రాధికారులుగానుండిన గవర్నర్లు స్వతంత్ర రాజు లైనట్లును. వారలలో బ్రాహ్మణ రాష్ట్ర)కూటులు; రెడ్డి రాష్ట్ర) కూటులను యింకను యితర కులస్తులును వుండియున్నట్లు తెలియు చున్నది. రాష్ట్ర)కూటులందరు యేక కులస్తులుకారు. ఏ కులమువారా కులముననె వివాహములు చేసుకొనుచు తమ తమ సనాతన వర్ణ పాప్రదాయమును నిలుపుకొనుచుండిరి తెలియుచున్నది.

“Rashtrakuta is an official position name meaning Head of the country, and is used as such in Eastern Mukhya inscriptions, and the name may be borne by different clans and even castes like the modern names Chhapande or Joshi.”

(Downfall of Hindu India — By C. V. Vaidya 1911. Page 217.)

“The Rashtrakuta Kula consists of many ranches.”

(Do 219)

తా॥ “రాష్ట్రకూటయనునది రాష్ట్రాధిపతికి పేరు- ఇది తూర్పు చాళుక్యశాసనములలో వాడబడినది ఆపేరు వివిధశాఖలు వివిధకులములలోని రాష్ట్రాధిపతులకు నవీనదేశసాంధ్య, జ్యోషీ అనెడి పేర్లవలెనే వర్తించును.”

“రాష్ట్రకూటకులము అనేక శాఖలను కలిగియున్నది” అని వ్రాసియున్నాడు.

కుమారిలభట్టు

యు॥ శ॥ 2681 (కలి. 2645-క్రీ॥ పూ॥ 457) సంవత్సరములో చనిపోయిన ఉజ్జయిని రాజైన శ్రీ హర్షవిక్రమునికి తండ్రియైన “చందశర్మ” శ్రీ గౌడపాదాచార్యులవలన సన్యాసాశ్రమమును స్వీకరించెను. వారి సన్యాసాశ్రమ నామము శ్రీ గోవింద భగవత్పాదాచార్యులవారు వైదిక ధర్మ రక్షణ నిమిత్తం బ్రతిక్తియుండగనే తన దేహము నగ్నియందాహుతి యొనర్చిన “కుమారిలభట్టు” వీరి శిష్యుడు - గంజాం జిల్లాలోని “జయమంగళమును గ్రామమున కుమారిలభట్టు జన్మించెననియు, ఆంధ్రుడనియు, తైత్తిరీయ శాఖయుడనియు యజ్ఞేశ్వర శర్మ, చంద్రగుణాయను పుణ్యదంపతులకు జన్మించెననియు, వేదాభిమానియనియు, వాదములో యజ్ఞేయుడైనవాడనియు జైన మతస్థుడుగా వేషమునై చుకొని జైనగురువువద్ద చదువుకొని జైనమత రహస్యములను గ్రహించి జైనమతియును ఖండించిన గురుద్రోహియైన మహావాసియనియు “జినవిజయము” అను జైనగ్రంథమునందు చెప్పబడినది.

శ్లో॥ “ఆంధ్రోత్కలనాంసంఘాగే పవిత్రే జయమంగలే

గ్రామే తస్మిన్ మహానద్యాం భట్టాచార్య కుమారకః

ఆంధ్రజాతి స్తిత్తిరో మాతా చంద్రగుణానతి యజ్ఞేశ్వర పితా

యస్య మహావాదికహానో ఘోరః శ్రుతీనాం చాభిమానవాన్

జినానామంతః సాక్షాత్ గురుద్రోహ్యైష్ట్యైః పాపవాన్”

(జినవిజయము)

అయన యేడవయేట ఉపనయన సంస్కారము నొంది గుగు కులమున నివసించి పదునైమిదవయేడు వచ్చుసరికి సకల విద్యాపారంగతుడయ్యెను. దేశములో జైన, బౌద్ధ స్త్రీపురుషులు సన్యాసులై యింద్రియ నిగ్రహము జేసందున వారలు ప్రవర్తించెడి నీతి బాహ్య ప్రవర్తనలను, వారిచే యొనర్పబడెడి భూమి హత్య, శిశుహత్యాదులను జూచి యెట్లయినను యీ మతములను భారతవర్షమందంతరింప జేయు సరికల్పించి బౌద్ధమత గ్రంథములను చదివి వానిని ఖండింప నారంభించెను. కాని జైనులు తమ మతము నవలంబించినవారికి తప్పు యితరులకు జైనమత రహస్యములనుఁ చెప్పనందున తాను జైన గురువువద్ద చేరి జైనమతస్థుడనని జైనమత రహస్యములను తెలుసుకొనెను. ఇట్లుండగా నొకనాడు జైనగురువు వేదములను దూషించుచు పాఠములను చెప్పుచుండగా విని భరింపలేక కుమారిభట్టు లోపలనుండి వచ్చిన దుఃఖము నాపలేక కళ్ళవెంట నీరుకార్చెను. ఈ దృశ్యమును జూచి జైనగురువు “నీవు జైనుడవుకావు. వైదిక బ్రాహ్మణుడవు” నిజము చెప్పుచునగా కుమారిభట్టు సత్యమును దాచక యొప్పుకొనెను. అంత నతని నాగురువు తన పాఠశాలనుండి వెడలగొట్టెను. జైన, బౌద్ధమతముల నీ దేశమున లేకుండ జేయువరకు తానింటికి ప్రోగూడదని శపథము చేసి కుమారిభట్టు జైన, బౌద్ధులెక్కువగా గల కాశీ పట్టణము చేరి జైన, బౌద్ధ భిక్షువులను మతవాదమున కాహ్వానించెను. అప్పుడు కాశీపట్టణములో యిరునదివేల బౌద్ధభిక్షువు లుండిరి. వారిలో హెచ్చుమంది బ్రాహ్మణులును, గొప్పపండితులునైయుండిరి. సుధన్వుడను పేరుగల కాశీమహారాజు మధ్యస్థుడై యీవాదమును నడపెను. ఓడినవారు వారి మతమును త్యజించి గెలిచినవారి మతమును స్వీకరింప పతిజ్ఞచేయబడినది. మహారాజుకు సలహాదారులుగా నిష్పాక్షికులైన పండితుల నుభయమతములలోనుండి యేరి సభ నేర్పాటుచేసిరి. రాదములో బౌద్ధులోడిపోయినట్లు తాటస్థనభవారభి పాయము ఏగిరి. అంతటితో బౌద్ధభిక్షువులలో కొందరు బౌద్ధమతమును వీడి దిశ్ఠిధర్మము నవలంబించి యత్యాశ్రమమును స్వీకరించి భిక్షుక

వృత్తితో కాలక్షేపముచేసిరి. కాని కొందఱు మతత్యాగమునకు ముగిసినాపైక దేశమును వీడి చీనా మొదలైన యితర దేశములకు బోయి మతబోధజేయుచుండిరి. ఈవిధముగా కుమారిలభట్టు వివిధరాజ్యములను దర్శించి ప్రజలను ప్రబోధించి బౌద్ధమతాభిమానము సంపరిపజేసి వైదికధర్మమును బ్రతిష్ఠించెను. పిమ్మటాయన ప్రయాగవద్ద నివసించి గృహస్థవృత్తి నవలంబించి అనేక యాగములొనర్చుచు విద్యార్థులకు వేదశాస్త్రాదుల నధ్యయనము చేయించుచు కాలక్షేపముచేసి యు. శ. 2645 సం॥రమున మున్ను తనచే జేయబడిన జైనగురు ద్రోహమునకు ప్రాయశ్చిత్తముగా ధర్మశాస్త్రముచే నిధింపబడిన “అగ్నిప్రవేశ ప్రాయశ్చిత్తము” చేసికొన నిశ్చయించి తనశరీరము నగ్నికాహుతిజేసి కుమారిలభట్టు యాచోకమును వీడి స్వర్గమును జేరెను.

కుమారిలభట్టుతో మతవాదమున యోడిపోయిన బౌద్ధులు బుద్ధిపూర్వకముగనే బౌద్ధమతమును త్యజించి వైదికధర్మావలంబులైరి. అట్టివారలు వేదోక్తమైన ప్రాయశ్చిత్తాదులచే పునీతులుకాబడి తిరిగి వారివారి కులాచారధర్మములను బ్రవర్తించిరి. వైదికధర్మము యితర మతములమీద దౌర్జన్య మెఱపుచుచున్న యుండలేదు. క్రీస్తు శకం యెనిమిదవ శతాబ్దమునుండి క్రైస్తవతాబ్దమువరకు గాబడిన మహమ్మదీయ దౌర్జన్యమువలన బౌద్ధమతము పూర్తిగా నశించినది. తత్త్వమపంజాబు, గాంధారము (ఆఫ్ఘనిస్తానము) తూర్పువంగ దేశ మందెచ్చుగా నుండిన బౌద్ధులందఱును మహమ్మదీయులైరి. అందు వలననే నారాష్ట్రములలో మహమ్మదీయు లెచ్చుగానుండుట తటస్థించినది. సనాతనమైన వేదధర్మ మవలంబించిన చాతుర్వర్ణ్యములవారును అనుగ్రామ విలోమజాతీయులును తమ ధర్మమును కాపాడుకొనుటలో ప్రాణముల నర్పించిరేగాని తమవర్ణాశ్రమములను విడిచి హెచ్చుమంది మహమ్మదీయులుగా మారియుండిలేదు. పరమ పవిత్రమైన వేద ధర్మము సర్వమత సామరస్యముగలిగి అందరిని సంరక్షించినదిగాని హింసాపూర్వకముగా యెఱపుచును బ్రవర్తించి యుండిలేదు. ఈ విషయమున వి. ఎ. స్మిత్ మహాశయుడు తన అగ్రిహిస్టరీ ఆఫ్ ఇండియా 381 పేజీలో నిట్లు వాసియున్నాడు.

“The furious massacres perpetrated by Musalman invaders were more efficacious than orthodox Hindu persecution, and had a great deal to do with the disappearance of Buddhism in several provinces.”

(Early His. of India—By V. A. Smith Page 382)

తా॥ హిందూశాస్త్ర సమృతమైన బహిష్కారాది సాధనముల వలన గలిగింపబడిన యొత్తిడికంటె కూర్మమైన మహమ్మదీయ దండ నాధులవలన గావింపబడిన జననంహారాది క్రూరకర్మము లెక్కువ పటుత్వముగలవై హిందూదేశమందలి చాలారాష్ట్రములలో బాధ మతము తుడిచిపెట్టుకొని పోవుటకు హెచ్చుగా కారణమైనవి.

శ్రీ శంకరాచార్యులు

ఈ కాలములోనే యు. శ. 2629 సం॥ లేక కలి. శ. 2593 సం॥ (క్రీ॥ పూ॥ 509 సం॥రము)లో శ్రీవిద్యాశంకరభగవత్పాదులవారు మళయాళ దేశములోని కాలడియను అగ్రహారము నందవతరించి యెనిమిదవ సం॥రము వయసుననే సన్యాసాశ్రమమును స్వీకరించి దేశమందంతటను అద్వైతమతమును స్థాపించి భారతీ సాంప్రదాయమును ప్రతిష్ఠించిరి. వీరు దశోపనిషత్తులకు, బ్రహ్మసూత్రములకు, శ్రీమద్భగవద్గీతాదులకు భాష్యములను వ్రాసి లోకమున కనుగ్రహించిరి. ఇంక ననేక వేదాంతగ్రంథముల రచించి అద్వైతభావమును ముఱువులకు కరతలామలక మొనర్చిరి.

శ్రీశంకరులు ఆంధ్రబ్రాహ్మణవంశజులు. తండ్రి శివగురువు. తల్లి ఆర్యాంబ. జననము కాలటి అగ్రహారము. వీరి జననీజనకుల కాపురము ఆంధ్రదేశములోని పితాపురమునకు సమీపమున నున్న ‘సర్పవరము’. దీనికి అహిక్షేత్రమని పేరు. ఈక్షేత్రమహాత్మ్యము బ్రహ్మకైవర్తపురాణమునందుగలదు. ఒకప్పుడు మళయాళ దేశమును ఆంధ్రబ్రాహ్మణవంశజులైన శాతవాహనులను రాజులకు సంబంధించిన యొకా నొకరాజు జయించి పరిపాలించెను. ఈరాజులు కదంబవంశ మనుపేరున బిలువబడిరి. మళయాళమును పరిపాలించిన కదంబవంశము

బ్రాహ్మణవంశముని అంగరంగీకరించినదే. ఆదేశమునందు బ్రాహ్మణులప్పటికి లేకుంటున్న కడంబవంశపురాజైన మయూరశర్మ తన జన్మదేశమైన ఆంధ్రదేశములోని గోదావరిమండలమునుండి ఆంధ్ర బ్రాహ్మణకుటుంబములను గొన్నిటిని తీసికొనివెళ్లి మళియాళదేశమునందు నెలకొల్పెను. అట్టి వానిలో శివగురువుకుటుంబ మొకటి. వీరు సంబూద్రీలను పేరున పిలువబడిరి. ఈ సంబూద్రీ బ్రాహ్మణుల మూలపురుషులు ఆంధ్ర బ్రాహ్మణులు. ఆంధ్ర బ్రాహ్మణుల ఆచారములు, సంప్రదాయములు మొదలైన వానిలో ఈ ఉభయులకు చాలా పోలికలిప్పిటికిని గలవు.

1. శ్రీశంకరులవారి జననము క్రీ॥ పూ॥ 38 సం॥రమని శృంగేరి పీఠజగద్గురు పరంపరవలన దెలియుచున్నటుల కొందరభిప్రాయపడుచుండిరి. కాని ఆవీరమునందిటీనల కలిగిన కలతలవలన ఆరికార్డంతయు వ్యతిరేకులచేత జిక్కుటయు, వారు వారి కనుకూలముగా పరంపరను దెలుపుభాగములో కొన్నిటిని తీసివేసియు, గొన్నిటిని మూర్ఛియు పరంపరను దెలిపెడిభాగమును చెడగొట్టిరి. ఇప్పుడు శృంగేరిపీఠము నందుగలది సరియైన బాబితాకాదు. కాని ననుసరించుటకు వీలులేదు. ప్రథమపీఠస్వామియైన శ్రీశంకరులవారిశిష్యులైన సురేశ్వరాచార్యుల తరువాత ఆరువందల సం॥రముల కాలమునగల గురుపరంపర కనుబడుటలేదు. అందువలన సురేశ్వరాచార్యులే 600 సం॥ లున్నటుల ఆపరంపరను తెలుపుపత్రములందు వాహరింపబడినది.

2. శ్రీకాంచీ కామకోటిపీఠమునందలి గురుపరంపరవలన క్రీ॥ పూ॥ 508-509 అని తెలియుచున్నది. ఇదిమన కనుసరణీయమైనది.

3. జగన్నాథమునందలి గురుపరంపర క్రీ॥ పూ॥ 516 సం॥.

4. ద్వారకా మఠగురుపరంపరవలన క్రీ॥ పూ॥ 541 సం॥.

5. శ్రీశృంగేరి విరూపాక్షపీఠములోని (శ్రీశ్రీశ్రీ కల్యాణానంద భారతీ మాంతాచార్యస్వామివారి) గురుపరంపరవలన కలి. 2598 సం॥ క్రీ॥ పూ॥ 509.

మనపంచాంగములలో ప్రతి సం॥ జూపబడునది క్రీ॥ పూ॥ 72 సం॥. పంచాంగములు శృంగేరిపీఠపరంపర ననుసరించినటుల దోచు

చున్నది. పై అయిదింటిలోను శృంగేరిపరంపర షరన్నరస్పర్థగల యిరువురి మధ్యబడి విచ్చిన్నము చేయబడినందున దానిని, దానిననుసరించువానిని ప్రమాణముగా సంగీకరింప వీలులేదు మిగత నాలుగు వీరములందలి గురుపరంపర వారినామములతోను, వారు వీరమధిష్ఠించిన కాలములలోను కొంచెమించుమించు సరిగానే యున్నందున (1) కాంచీ కామకోటివీరము (2) జగన్నాథములోని వీరము (3) ద్వారకా వీరము (4) శ్రీ శృంగేరి విరూపాక్షవీరము గుంటూరు. ఈ నాల్గింటిలో చరిత్రకారు లవలంబించెడి పద్ధతిప్రకారం తక్కువసంఖ్యయైన కామకోటి వీరము శ్రీ శృంగేరివిరూపాక్ష వీరములయొక్క పరంపర ననుసరించి క్రీ॥ పూ॥ 509 సం॥రమునే తీసికొందము.

బొంబయి హైకోర్టుజడ్జి శ్రీ కాశీనాథత్ర్యంబక తెలాంగుగారు బ్రహ్మనూత్రము ౨.౧.౧౮ భాష్యమందు “సుఘ్న, పాటలీవుత్ర” నగరనామములను శంకరులు స్మరించుటచేతను, ఆ నూత్రమందే పూర్ణవర్మయనురాజు యొక్కనామము స్మరింపబడుటచేతను పూర్ణవర్మయనురాజు క్రీ॥ శ॥ 680 సం॥రములో ఉన్నటుల కన్నింగుహాము పండితుడు నిర్ణయించియుండుటచేతను శంకరు లాఽవశతాబ్దాంత్య భాగము వారిని వ్రాసియుండిరి.

ఈ తర్కములో నెట్టిపట్టుత్వమును కనుపించుటలేదు. వేదాంత విషయములను బోధించునప్పుడు చెప్పబడిన కల్పితదృష్టాంతములలోని పేర్లను నిజమైన వానిగానెంచి వానిని చరిత్రాధారములుగా తీసుకొని వ్రాయబడినచరిత్రల కెట్టివిలువగలదో యూహింపుడు.

శంకరాచార్యులవారు తత్త్వవిషయమును బోధింపుచూ శ్రోతలకు సుబోధకముగా నుండుటకు నుపమానముగా పై పట్టణములను మనుష్యులపేర్లను చెప్పియుండిరి. ఈ పట్టణములపేర్లను బ్రహ్మనూత్రములు 4-2-5 లో కూడనిచ్చి యుండిరి.

“యోషి సుఘ్నాస్మ ధురాంగత్వా మధురాయాః పాటలీవుత్రం వజతి సోషి సుఘ్నాత్ పాటలీవుత్రం యాతీతి శక్యతేవక్తుం”

తా॥ ఒకానొకడు సుఘ్న(గ్రామము)నుండి మధురకువెళ్ళి మధురనుండి పాటలీవుత్రమునకు వెళ్లెనని చెప్పబడగా నాతడు సుఘ్న

నుండి పాటలీపుత్రమునకు వెళ్లెనని చెప్పవచ్చును అని చెప్పియుండిరి. అంతమాత్రమున ఆ పట్టణముల పుట్టుక వృద్ధి, క్షయములతో శంకరుల జననకాలము నెంచుటకెట్టి ప్రసక్తియు గలుగదు. వాని స్మరణమువలన అవి కట్టబడిన కాళములో శ్రీ శంకరున్నటుల యెంచవచ్చునా? ఆ పట్టణములు శంకరుల కాలమునకు పూర్వమనేక వందల సం॥రముల నుండియు గలవు. పాటలీపుత్రము పతంజలివలనకూడను స్మరింపబడినది. దాని కాలము క్రీ॥ పూ॥ 150 సం॥రముగా నెంచబడుచున్నది. ఇది సరియైన కాలవిర్ణయముకాదు. అది అలెగ్జాండరు హిందూదేశ దండయాత్ర కాలముకు సమకాలికుడు మూర్ఖచంద్రగుప్తుడుగుర్తింపబడుటవలన గలిగిన పొరబాటు. మూర్ఖచంద్రగుప్తుడు క్రీ॥ పూ॥ 1534-150 సం॥రములలో రాజ్యముచేసియుండిన అలెగ్జాండరుకు సమకాలికుడు గుప్తచంద్రగుప్తుడుగాని చంద్రగుప్త మూర్ఖుడు కాదు. ఈ విషయమును మూర్ఖ, గుప్తవంశముల చరిత్రమున గూర్చి గంధములో వివరింపబడినది. గుప్త చంద్రగుప్తుడు క్రీ॥ పూ॥ 327 - 320 సం॥రములలో అలెగ్జాండరు దండయాత్రకాలమున యుండియుండినాడు. ఈ యిద్దరికిని మధ్య తేడా 1200 సం॥పై చిలుకు - గనుక మూర్ఖ చంద్రగుప్తునికి 173 సం॥పిమ్మట క్రీ॥పూ॥ 150 సం॥రమున యున్నటుల చెప్పబడిన పతంజలి మహర్షి క్రీ॥పూ॥ 1361 సం॥రమున గున్నటుల చెప్పబడనలెను. కలిశక విజ్ఞాన ద్వితీయ భాగమందీ విషయము చర్చింపబడినది. మూర్ఖ చంద్రగుప్తుని కాలము 1534 సం॥రము నుంచి 173 సం॥రములు తీసివేయగా (1534-173 =) 1361 సం॥ర మగును.

ఇకను ఆచార్యులవారి భాష్యము ౨-౧-౧౮ లో స్మరింపబడి: పూర్ణవర్త క్రీ॥ శ 680 సం॥రమునందున్నటుల కన్నింగుహాము దొర వ్రాసియుండుటవలన శంకరులతని కాలమువాడని నిర్ణయించిరి. ఈ నిర్ణయము హాస్యాస్పదము. శంకరులు ఆధ్యాత్మిక విషయములను బోధించుట కుపయోగించుకొనిన యుపమానములలో కొన్ని పేర్లను స్మరించి యుండిరి. ఈ పేర్లుగల పురుషులు నిజముగా పుండనక్కర లేదు. దేవదత్తుడు, యజ్ఞదత్తుడను పేర్లను తరచుగా ఆచార్యులవారి

యుపమానములలో స్మరించియుండిరి. కాని యీపేర్లుగలవార లెప్పుడును లేరు. కేవల కల్పిత నామములు. అట్లు కల్పింపబడిన పేర్లుగల యొకనొక రాజుపేరున లోకములో యొక రాజుండుట కాకతాళీయముగా తటస్థించిన ఆ రాజుకాలములో శ్రీ శంకరు లున్నారనుట హాస్యాస్పదము. పూర్ణవర్మపేరునేగాక శ్రీ శంకరులితరపేర్లు కొన్నిటినికను యుదాహరించిరి. బ్రహ్మనూత్రములు 2-4-1 లో

“యథాసింహస్తథా బలవర్చ్యేతి” అని బలవర్మనామమున్నా డిటో 4-3-5 లో

“గచ్ఛత్వమితో బలవర్మాణం తతోజయసింహం తతః కృష్ణగుప్తమితి” ఇందు బలవర్మ, జయసింహ, కృష్ణగుప్తులను మూడు పేర్లను స్మరించియుండిరి. బలవర్మయను యొకరాజు క్రీ॥ శ 767-785 సం॥రములలో యుండియుండెను. పూర్ణవర్మ స్మరణవలన క్రీ॥ శ॥ 630 సం॥లో శంకరులున్నారని కొందరును, బలవర్మస్మరణవలన 767 సం॥రముని కొందరును నిర్ణయించుచున్నారు ఇందేది నిజము? జయసింహ, కృష్ణగుప్తులే కాలమునను లేనందున కల్పితములట, ఇదిగాక ఆచార్యులవారు తమ ఛాందోగ్యోపనిషద్భాష్యము 1-23 లో

“యథాపూర్ణవర్మణః సేవాభక్త సరిధాన మాత్రఫలా,
రాజవర్మణస్తు సేవారాజ్య తల్యఫలేతి”॥

ఈ వాక్యములో పూర్ణవర్మ, రాజవర్మను రెండుపేర్లుదాహరింపబడినవి. ఈ ప్రకారము ఆచార్యులవారిచే యుపమానమునిచ్చుటకు కల్పింపబడిన పేర్లను అట్టిపేర్లుగల యేదియోయొక పురుషునికి సమన్వయించి వారు వీరును సమకాలికులని చెప్పనగునా? అట్లు వాడుబడినది చరిత్రయగునా? కృష్ణగుప్తుడను పేర్లుగల యొకరాజు క్రీ॥ పూ॥ మూడవేల సం॥రములక్రిందట యున్నాడనుకొందము. ఆ పేరుదాహరింపబడినందున ఆచార్యులవారు ఆకాలమువారని చెప్పనగునా? యీ పండితుల బాల్యచేష్టలు గర్వింపతగినవి. ఆచార్యులవారి శాలమును నిర్ణయించుటకు వారిచే నిర్మింపబడి యుండినట్టిగాని లేక దరిమిలా వారి శిష్యప్రశిష్యుకోటి వలన నిర్మింపబడినట్టిగాని

వీరములలో వానివలన సాంప్రదాయసిద్ధముగా కాపాడబడినట్టిగాని
 లేక వారిసాంప్రదాయసిద్ధముగా నచ్చుచుండిన కాలమును నిర్ణయించి
 నట్టిగాని గురువరచరిత్రబట్టి నిర్ధారణచేయుట న్యాయముగాని
 వర్ణములైన యూహలనుజేసి చక్రిలకు హాస్యాస్పదమైన కాలనిర్ణ
 యముచేయు వ్యాపార మీషణితులగు తగదల ముంచిచేయుచున్నాము.
 శ్రీ శంకరుల కాలము క్రీ॥ పూ॥ 500 నం॥ అనుటయే సిద్ధాంతము.

మూర్ఖమూలరు మహాశయుడు 'శంకరమందార సారథము'
 నందలి

శ్లో॥ “ప్రానూతితివ్య శరదామతి యాతవత్త్యా
 మేకానశాధిశతో నచతుస్సహస్ర్యాం
 సంసత్సరే విభవనామ్ని శుభేము
 హూర్తేరాధేసి తే శివగుర్వర్జహిణీ దశమ్యాం॥”

పై శ్లోకములో కలియుగాబ్దములు 3889 (క్రీ॥ శ॥ 787 నం॥
 విభవ సం॥ పైశాఖశుద్ధ దశమితిథియందు శంకరులు జన్మించియుండి
 రని చెప్పబడిన వాక్యమును తీసుకొని శంకరుల జననము క్రీ॥శ 787
 సం॥ర మని నిర్ణయించిరి. పైన వుదహరింపబడిన “శంకరమందార
 సారథము” యిటీవల వ్రాయబడిన గ్రంథము. శంకరుల జననమునకు
 పిమ్మట వేయిసంవత్సరముల పైకాలము జరిగినపిమ్మట వ్రాయబడినది.
 అప్పటికి శంకరుల జననకాలమునుగురించి మఱుపునకువచ్చి దానిని
 నిర్ణయించుటకు తర్జనభర్జనలు జరిగియుండిన కాలమున పై నిర్ణయము
 నాగ్రంథకర్త యూహించినాసి యుండవచ్చును లేక హైందవ
 ప్రాచీనతను తగ్గింపఱలంపు గలిగిన బుద్ధిమంతులచే కల్పింపబడి అందు
 చేర్చబడియుండవచ్చును. హైందవ చారిత్రకపురుషుల కాలములను
 నిన్న మొన్నటిదిగ నిర్ణయించుట కుత్సాహపడుచుండిన సాశ్చాత్య
 పండితులకీ ప్రక్షిప్త వాక్యము ప్రమాణమైనది. (శ్రీశంకరుల జననము
 పై శాఖశుద్ధ సంవత్సరము అని యూరోపవరకు ఆచరింపబడుచుండగా
 పైశ్లోకమున దశమి అని వ్రాయబడినది.)

ఆగ్రంథము పొరబాటభిప్రాయములతో గూడినదై యున్నందున ప్రమాణముగా తీసికొనుటకు పనికిరాదు. శ్రీ ఆదిశంకరుల వారిచే స్థాపింపబడిన పీఠములలో కాపాడబడుచుండిన గురుపరంపర ప్రకారము క్రీ॥ పూ॥ ఆరవశతాబ్దములో అనగా కంచి కామకోటి పీఠములో

509 బి. సి.

శ్రీ జగన్నాథములోని రికార్డునుబట్టి 516 బి. సి.

శ్రీ ద్వారకాపీఠములోని రికార్డునుబట్టి 541 బి. సి.

శ్రీ శృంగేరి విరూపాక్షపీఠము గుంటూరు 509 బి. సి.

శంకరుల జననము సిద్ధమగుచుండగా అన్నిటికన్న తక్కువ కాలము నిచ్చిన శంకరమందార సౌరభమేల వీరికి ప్రమాణము కావలెను? ఆ గ్రంథమే క్రీ॥పూ॥ కాలములో శ్రీ శంకరజననమును చెప్పి యుండినయెడల యీ మహామహుడు దానిని తప్పని త్రోసివేసి యుండెడివాడే. న్యాయముగా విచారించిన ఎక్కువమందియొక్క అభిప్రాయమును ప్రామాణ్యముగా తీసుకొనుట సమంజసము. అదిగాక శ్రీ శంకరులవారిచే స్థాపింపబడిన పీఠములైదింటిలో నాలుగు పీఠములలో కాపాడబడుచుండిన దస్తావేజుల దాఖలా గురుపరంపరను శ్రీ ఆది శంకరుల లగాయతు యిప్పటివరకు చూపుచూ క్రీ॥ పూ॥ ఆరవశతాబ్దమును నిర్ణయించుచుండగా దానిని కాదని త్రోసివేసి ఆపిమ్మట అనేక శతాబ్దములకు వ్రాయబడిన గ్రంథములో పూహాపోహలతోగూడిన తెలియని నిర్ణయమో లేక దుష్టసంకల్పముతో ప్రాచీనతను తగ్గించుటకు కల్పించబడి నా గ్రంథములో దూర్చబడినదియో యని సందేహింపకనే పాశ్చాత్య విద్వాంసులు తక్కువకాలముగనుక నంగీకరించిరి.

ఈపాశ్చాత్యవిద్వాంసులే మనపురాణములలో నీయబడిన రాజవంశావళిని, కలి ప్రవేశకాలమును నంగీకరింపక అలెగ్జాండరు దండయాత్ర నాధారముగా గొని మహాభారతయుద్ధమును, కలిప్రవేశకాలమును ఆపిమ్మట గల రాజవంశావళిని కలి సంవత్సరములలో జెప్పబడిన వాటిని కొన్నిటిని ప్రక్షిప్తములని కొన్నిటిని యవిశ్వసనీయము

లనిత్రోసివేసిరి. కలి సం॥రములలో చెప్పబడిననేపాశరాజవంశావళిలో సం॥రము లంగీకరింపక త్రోసివేసిరి. కాని శంకరులకాలమును తిక్కువ కాలములో చెప్పటకు వీలుగానుండిన శంకరమండారసౌరభములోని కలిశక సంవత్సరమును తేలికగా సంగీకరించిరి. వీరు యీవిషయములో కలిసం॥రములను న్యాయబుద్ధితో సంగీకరించిన యెడల దీనిననుసరించి వారిచే వ్రాయబడిన హిందూదేశచరిత్రలలో నీయబడిన రాజవంశావళి కాలముల నెందుకు సవరించుకొనియుండలేదు? వారు నిజముగా కలి సం॥రములు క్రీ॥ శ 788 నాటికి 3889 అని నమ్మిన యెడల కలిశక ప్రారంభము క్రీ॥ పూ॥ 3102 అని అంగీకరింపక తప్పదు. అట్లుగీకరించిన వారిచే వ్రాయబడిన చరిత్రలలో నీయబడిన కాలములను తప్పుక సవరించుకొనవలసియుండును. శ్రీశంకరువలన స్థాపింపబడిన గురు పరంపర దాఖలా నాలుగు మతములలో నీయబడిన శంకరులకాలము క్రీ॥ పూ॥ 509 లేక కలి 2593 సం॥రముగా నిర్ణయించుటయే న్యాయము. అదియేసత్యమైన నిర్ణయము.

యీవిషయములో శ్రీ కవితాభూషణ వేదవరాల సూర్యనారాయణశాస్త్రిగారిచే వ్రాయబడిన శ్రీ శంకరవిజయాంధ్ర పద్యకావ్యపీఠికలో నీవిధముగా యితర ప్రమాణముల చేర్చి వ్రాసిన వాక్యములను చూడుడు :—

“మళయాళమందలి బ్రాహ్మణులును వారిలోనుండి యు రించిన శంకరులును “అంధ్రులు” అనుట స్పష్టము. ఇందువిషయమై యితర పండితుల వ్రాతల నిచ్చుచున్నాము.

దక్షిణమండియావర్ణములు— తెగలు అనుగ్రంథము 7 సంఖ్య టములగా మద్రాసు దొరితనమువారిచే ప్రచురింపబడెను. అంద మళయాళ(కేరళ) దేశబ్రాహ్మణులను గుఱించి యిట్లు వ్రాయబడెను.

1. బ్రాహ్మణులయొక్క లిఖితములైన కొన్నిగ్రంథములలో కదంబవంశజుడైన మయూరవర్మకాలమున నాంధ్రబ్రాహ్మణులు కొందఱు దక్షిణకన్నడమునకు తీసికొనిపోబడిరిని చెప్పబడియున్నది.

2. బ్రాహ్మణుల కాలగణన ప్రకారము మయూరవర్మ క్రీ॥ పూ॥ 455 మొదలు 445 వఱకు రాజ్యముచేసెను.

3. పరశురాముని శాసనంతరము కదంబవంశములోని మయూరవర్మ అహిక్షేత్రమునుండి తూలుబ్రాహ్మణులను తీసికొని వచ్చు వఱకును నాదేశమునందు బ్రాహ్మణులు లేరు.

4. ప్రస్తుతమందున్న బ్రాహ్మణులను మయూర వర్మ తీసికొనివచ్చెనని చెప్పటలో సాంప్రదాయిక కథలన్నియు నేకీభావము వహించుచున్నవి

5. ఉత్తర కన్నడములోని బనవాసి రాజధానిగా రాజ్యము చేసిన కదంబవంశమునకు మూలపురుషుడు మయూరవర్మయని శాసనములు చెప్పుచున్నవి.

6. గోదావరి తీరమందున్న యహిక్షేత్రమునుండి బ్రాహ్మణులు తీసికొని రాబడిరని చెప్పబడుచున్నది.

7. నంబూతిరీలును వీరి సంప్రదాయ కథలును మయూర వర్మ వఱకునుబోవును

8. మయూరవర్మచే బ్రాహ్మణులు కొనిరాబడినప్పుడు వారు భట్టాచార్యులవారి (అనగా కుమారిభట్టు) శిష్యులుగా నెంచబడిరి. కాని పడమటితీరమునకు వీరు వచ్చిన వెంటనే మళయాళదేశపు వేదాంత గురువగు శంకరాచార్యులవారి సిద్ధాంతముల నంగీకరించిరి.

పై గ్రంథముననే యైదవ సంపుటమున సుబ్రహ్మణ్య అశ్వరు గారిట్లు వ్రాయుచున్నారు.

9. కేరళ మహాత్మ్యములో వ్రాయబడిన దంతకథాపరంపర నంబూతిరీ అహిక్షేత్రమునుండి వచ్చినట్లుగా చెప్పును. ఈ పై పేర్కొనబడిన తొమ్మిది స్థానములలోని యుదాహృత వాక్యములు, కేరళ మహాత్మ్యము, కేరళోత్పత్తియను సంస్కృత గ్రంథములనుండి గ్రహింపబడినవి.”

“మయూర వర్మ భట్టాచార్యులవారు శంకరాచార్యుల వారును ‘ఆంధ్రుల’ని నే నొక్కండనే వ్రాయుటలేదు. ఆంధ్రమహా

సభవారిచే ప్రచురింపబడిన 'ఆంధ్ర ప్రచలనము' అను చిన్న గ్రంథమున ప్రథమాంధ్రసభాసంతరము కాబోలును ప్రచురింపబడెను. మఱి కొన్ని దంతకథలును పైవిధముననే చెప్పచున్నవి." అని వ్రాసియుండెను.

కదంబ వంశము బ్రాహ్మణవంశమని లోగడ గ్రంథమున వి. పి. స్క్రిట్ పండితుడు వ్రాసిన వాక్యముల నిచ్చియుంటిమి. మయూరశక్తి కదంబవంశమునకు మూలపురుషుడనియు, వాని కాలము క్రీ॥పూ॥ ఆరవ, అయిదవ శతాబ్దమనియు చెప్పబడియున్నది. దీనినిబట్టికూడను శ్రీ శంకరుల జననము క్రీ॥ పూ॥ 509 సం॥క మనుట స్పష్టము. సంశయములేదు. పైన పుదవారింపబడిన నాలుగు శంకర మతములలోని గురు పరంపర సత్యమైనదని మద్రాసు దొర తనమువారిచే ప్రకటింపబడిన డక్షిణ యిండియా వర్ణములు. తెగలు అను గ్రంథము కూడను ధృవపరచుచున్నది.

ఇదిగాక "అనంత సదాశివ ఆల్టేకారు" అను హైందవ పండితుడు తనచే వ్రాయబడిన "రాష్ట్రకూటులు, వారి కాలము" క్రీ॥శ750ల॥ 1000 వరకు The Rashtrakutas and their times A. D. 750 to 1000 A. D. అను గ్రంథము 280 పుటలలో శ్రీ శంకరులను గురించి యిట్లు వ్రాసియున్నాడు.

"It is to be regretted that there should be so far discovered no trace of Sankara and his work in Epigraphical documents. This is rather strange, for tradition claims that he toured about preaching, discussing, controverting and founding monastic establishments throughout the length and breadth of India."

తా॥ ఇంగ్లీషరకు దొరకబడిన శాసనములలో నెచ్చటను శ్రీ శంకరులీ కాలములో (క్రీ॥శ 750-1000 ల మధ్య) నున్నట్లు చూపగల గుర్తు లెచ్చటను గనుపడనందుకు చింతింప నయియున్నది. ఇది చాలా విచిత్రము. ఎందువల్లనంటే శ్రీ శంకరులు దేశము నలు

మూలలను తన అద్వైత మతమును ప్రజలకు బోధింపుడు, వాదించుచు, యితరమతముల ఖండించుచూ, మతములను స్థాపించుచూ ప్రయాణించినట్లు ఆయనకు సంబంధించిన గ్రంథములు, ప్రజలలో పరంపరా వచ్చుచున్న సాంప్రదాయములును చెప్పుచున్నవి. అని వ్రాసియున్నాడు.

ఈ విషయములో యీ పండితు డాశ్వర్యపడవలసిన దేమియు లేదు. చింతిలవలసినదియు లేదు. శ్రీ శంకరు లీకాలమున నుండిన గదా వీరికట్టి గుర్తులు కనుపించవలసినది. శ్రీ శంకరులు వీరి చరిత్ర కాలమునకు 1500 సం॥ కములకు పూర్వమే గతించి యుండగా వీరికాలమునగల శాసనములలో కెట్లు వచ్చును? దీని ననుసరించి కూడను శ్రీ శంకరులకాలము క్రీ॥ శకమున కిటీవలది కాదనియు, క్రీ॥ పూ॥ 509 సం॥రమే సత్యమనియు ఋజువగుచున్నది ఇది గాక యిప్పుడు తెలియవచ్చిన చారిత్రాత్మకమైన నూతన ఋజువు ది 17 జూలయి 1949 సం॥ “హిందూ” పత్రిక 15 వ పుటలో యిట్లుదాహరింపబడినది—దీనిని కాదనుటకేరికిని వీలులేదు.

“ PILGRIMAGES IN KASHMIR ”

“Shankaracharya”—“This shrine is situated in the City of Srinagar. Shankaracharya is an ancient temple crowning the Takht-i-Sulaiman hill and standing 1000 ft. above the valley. The temple and the hill on which it stands take their name from Shankaracharya—the great South Indian Teacher of Monism, who came to Kashmir from Travancore. This temple was built by king Gopaditya who reigned in Kashmir from 368 to 308 B. C. It was repaired later by the liberal-minded Muslim King Zain-ul-Abdin.”

(The Hindu Dated 17-7-1949) P. 15 2nd Column).

తా॥ శంకరాచార్య :— “ఈదేవాలయము శ్రీనగరుపట్టణమున గలదు. శంకరాచార్యుని దేవళము ‘తాక్రీ-సు-లేమాన్’ గుట్ట

మీద లోయకు వేయి అడుగుల యెత్తుగలదు. ఆదేవాలయమునకును, కొండకును “శంకరాచార్య” అను పేరు గలిగియున్నది. ఈయన దక్షిణ ఇండియాలోని తిరువాన్కూరు రాష్ట్రమునుండి రాబడిన అద్వైత మత గురువు. ఈదేవాలయము క్రీస్తుకు పూర్వము కిరీరి అగాయత్తు 308 సం॥ రమువరకు కాశ్మీర దేశమును పరిపాలించిన “గోపాదిత్యుడ” నడి రాజు వలన కట్టబడినది. పిమ్మట మతసహనభావముగల “జైకాండల్-అబ్దీకా” అను ముజ్జము రాజువలన మరమ్మతుచేయబడినది—అని బ్రహ్మటింప బడినది. ఇది చారిత్రక విషయము. దీనినిబట్టి శ్రీ శంకరులవారు క్రీస్తుకు పూర్వము నాలుగవ శతాబ్దమునకు పూర్వమే స్పష్టముగా తెలియు చున్నది. ఈయన “అద్వైతమతము”ను ప్రచారమునకు దెచ్చెను. “విశిష్టాద్వైతమతము”ను ప్రచారమునకు దెచ్చిన శ్రీ రామానుజస్వామి వారి యింటిపేరు “అనూరి”వారు. ఇ టిపేర్లు తెలుగువారి కేగాని అరవ వారికిలేవు. అందువలన శ్రీరామానుజులవారు ద్రవిడ దేశమున నివసించిన “ఆంధ్ర బ్రాహ్మణులే”నని వేటుగజెచ్చనక్కరలేదు. వీరిది “వేలనాటి వైదికశాఖ”. కృష్ణా గోదావరి గుంటూరుజిల్లాలలో “అనూరి వారిప్పటి కిని గలరు. ద్వైతమత” ప్రచారములగు “మధ్వాచార్యుల”వారి యింటి పేరు “మధ్యగేహ” “మధ్యగేహ” అనగా వడియింటివారు. ఆయనపేరు “భట్ట లేక భట్టాచార్యులు”. గనుక వీరును ఆంధ్రులే. త్రివీరస్థాపనా చార్యులగు “ఆచార్యత్రయము” ఆంధ్ర బ్రాహ్మణులయిండిరి.

కదంబు, పల్లవ, పంశములు బ్రాహ్మణవంశములు

“From the Talgunda inscription of Kakustha Varman, we learn that the Kadamba King Mayura Sarman went to the City of the Pallavas i. e. Kanchi with his preceptor Virasarman to study the whole of the sacred lore, but soon took to arms, showed great courage in defeating the frontier guards of the Pallavas, and establishing himself in the forest stretching to the gates of Sriparvata, he levied tribute from the great Banas and other Kings.”

(Ancient Dekhan P. 22-23—By K. V. Subramanya Iyyar, Ed. 1915.)

తా|| “కాకుస్థవర్మయొక్క తాల్గుండి” “శాసనమున బట్టి కదంబ వంశపు మూలపురుషుడైన మయూరశర్మ వేదశాస్త్రాధ్యయనము కొరకు తన యుపాధ్యాయులైన వీరశర్మతో కలసి పల్లవరాజధానియగు కంచిపట్టణమునకు బోయెననియు, అచ్చటకు వెళ్ళిన కొద్దికాలమునకే యుద్ధసన్నిధియై యొక్కవ ధైర్యసాహసములనుజూపి పల్లవరాజయొక్క సరిహద్దు కాపలానైస్యములగెల్చి కంచిలో శ్రీ పర్వతమువరకు (నాగార్జునకొండకు శ్రీ పర్వతమని ఆకాలమున పేరు) గల ఆరణ్య ప్రదేశమునంతయు స్వాధీనపరచుకొని బాణులు మొదలుగాగల రాజులందరినలను కప్పములు వుచ్చుకొనెను” అని తెలియుచున్నది. (ప్రాచీన దక్కను 22, 23 పేజీలు చూడుడు.)

“కదంబవంశమునకు మూలపురుషుడు మయూరశర్మ శ్రీ పూ|| ఆరవశతాబ్దములో నుండెను. ఈ వంశములో కాకుస్థవర్మ అనేరాజు శ్రీ|| శ|| 550 లోపున నుండెను” (Ancient Dekhan Page 27)

“శర్మ” శబ్దమువలన మయూరశర్మ బ్రాహ్మణుడనియు, యీతడు కదంబవంశ మూలపురుషుడగుట వలన కదంబవంశము బ్రాహ్మణవంశమనియు తెలియుచున్నది.

నేన, పల్లవ, చోడరాజులును, తూర్పుచాళుక్య, పశ్చిమ చాళుక్య, రాష్ట్రకూట, కదంబ మొదలుగాగల పేర్లతో ఆంధ్రశాత వాహనవంశము చీలి ఏడుశాఖలై శాతవాహన సామ్రాజ్యమంతరించిన పిమ్మట దేశమును విభాగించుకొని రాజ్యములుచేసియుండిరి. వీరందఱును పరస్పర సంబంధబాంధవ్యములు గలిగియుండిరి. పల్లవులు భారద్వాజసగోత్రీకులు. కదంబవంశమునకు గోత్రము మానవ్యస గోత్రము. ఈ వంశములు ఆంధ్రశాతవాహనులకు జోరసులు గాహిత్రులునై యుండిరి. ఇవన్నియు ఆంధ్ర బ్రాహ్మణ వంశములైయున్నవి.

కదంబరాజులలో కాకుస్థవర్మ మనుమడగు మృగేశవర్మ గౌతమ గోత్రుడైన సోమశర్మయను బ్రాహ్మణునకు “కదటికళని” యను గ్రామ

మును దానముచేసి వ్రాసుచిన శాసనములో తమ వంశమును గురించి యిట్లు వ్రాసుచి యున్నాడు.

“స్వస్తివిజయ నైజయన్యామ్ స్వామిమహాసేన మాతృగణా
ధ్యాతాభిషిక్తానామ్ మానవ్యస గోత్రానామ్, హరీతి పుత్రాణామ్
ప్రతికృత స్వాధ్యాయ చర్చాపారగానామ్ కదంబనామ్ ఆశ్రితాం
బానామ్ శ్రీమత్కాకుత్స్థ తనయస్సుతః శ్రీమృగేశ్వరవర్మా అన
యానుపూర్వస్య...” (ఏషిగ్రాఫియా కర్నాటికా సంచిక 8 భాగం 2
సోరచితా తామ్రశాసనం 333 చూడుడు)

పై శాసనములో కదంబవంశపు రాజులు బ్రాహ్మణులనియు, మానవ్యసగోత్రులనియు, హరీతి పుత్రులనియు (అనగా హరీత గోత్రకుల దాహితులని తెలియుచున్నది) నేదవేదాంగములను పూర్తిగా నధ్యయనముచేసిన వారనియు స్పష్టముగా తెలియుచున్నది. క్షత్రియ ధర్మమైన రాజ్యపాలనమును వృత్తిగా నవలంబించినందున వారిపేర్ల తుదనుజన్మచేత బ్రాహ్మణులుగనుక “శర్మ” అనియు ఔత్త్రవృత్తి నవలంబించి నందున “వర్మ” యనియు శర్మవర్మ భేదమును పాటించ కనే చేగ్గుచుండిరి. చాళుక్యవంశమువారికి గూడను ఇదే గోత్రప్రవర లనియు రాజరాజ సరేంద్రు డావంశములోని వాడనియు నన్నయభట్టు ఆంధ్రమహాభారతమున గలడు. బహుకాల మా వంశమువారలు రాజ్యపరిపాలన చేయుచు తమ పేర్లకు క్షత్రియుల కుండదగిన “వర్మ” శబ్దమును చేర్చుకొనుచుండుటవలన తాము క్షత్రియులైనట్లు భ్రమిం తమ వంశమును సూర్యచంద్రవంశపు మూలపురుషులకు యిటీవ తగిలించుకొని యుండిరి. ఇది భ్రమప్రమాదజనితము.

“The Pallavas trace their ancestry from Aswa-
thama the son of Drona, the General of the Kurus.
Some trace descent from the sacrificial fire, such as
Paramaras, Chahumanas, and others.”

(Vide History of India P. 39. By Mahamahopadhyaya Hara Prasada Sastry. M. A.)

తా॥ పల్లవులు కౌరవ సైన్యాధిపతియైన ద్రోణాచార్యుని కుమారుడైన అశ్వత్థామ నుండి తమ వంశమును చెప్పుకొందురు. వీరిది భారద్వాజన గోత్రము. కొందరు పరమార, చాహుమాన మొదలగువారలు అగ్నికుటులమని చెప్పుకొందురు. (అగ్నికుటులనగా “తౌత్రమును పొందిన బ్రాహ్మణులు” అని అర్థము. వీరికుత్తర దేశమున “బ్రహ్మ క్షత్రులనియు, ఆంధ్రదేశమున “నియోగ బ్రాహ్మణులనియు” నామములు.” వీరందరు ఆంధ్ర శాతవాహన వంశమునకు చెందినవారు. ఆంధ్ర బ్రాహ్మణులు మగధయందు రాజ్యముచేసిన చక్రవర్తులైనందున ఆంధ్ర బ్రాహ్మణులలో రాచకార్యములయందు నియోగింపబడినవారు “నియోగులని”యు, బ్రాహ్మణ ధర్మము నంటిపెట్టుకొనినవారు “వైదికుల” సీయు క్షీపూ॥ ఐదవ శతాబ్దమునుండి రెండు శాఖ తేర్చుకుంటున్న కారణమైనది. మన దేశమందలి ఇతర రాష్ట్రములలోని బ్రాహ్మణులు రాజ్యములు చేసియుండ నందున వారిలోనిట్టి శాఖాభేదములు లేవు.

ఆంధ్ర సామ్రాజ్య విభాగము

ఆంధ్ర శాతవాహనులయొక్క కుమాళ్ళలో జ్యేష్ఠులు రాజ్య రుల్నై యుండుటచే మిగత రాజకుమారులకును, చక్రవర్తుల కూతుల కుమాళ్ళు (దాహిత్రులు) కును, రాజపుత్రుల యందల్పరాజ్యముల నొసంగి వారిని సామ్రాజ్యమునకు లోబడియుండునటుల చేయబడినది. “రాజపుత్రులు” అనగా రాజులయొక్క కుమాళ్ళు అని అర్థము. వీరందఱు ఆంధ్ర బ్రాహ్మణులు. క్షీపూర్వము తోమ్మిదవ శతాబ్దము నుండి శాతవాహన సామ్రాజ్యము అల్పరాజ్యములుగా విడిపోయిన పూ॥ 327 సం॥రంవరకు ఐదువందల సంవత్సరములలో రాబడిన రాజకుమారు లందరకు రాజపుత్రులలో వసతులు కల్పింపబడినందున ఆ రాష్ట్రమునకు రాజపుత్రస్థానమని పేరుకలిగినది. వీరందఱు తగు సైన్యముల వదవులతో నుంచుకొని చక్రవర్తులకు తోడ్పడుచుండెడి వారు. వీరి సైన్యములలో అధికముగా చేరియున్నవారు బ్రాహ్మణ సైనికులై యుండిరి. వీరిలో 36 కుటుంబములు వివిధ నామములతో

మిప్పించుచుండిరి. క్రీస్తుశతాబ్దము నాలుగవ శతాబ్దములో శాతవాహన
సామ్రాజ్యము బలహీనమగుచుండిన కాలమున ధర్మ సంరక్షణార్థము
రినుండి నాలుగు కుటుంబములవారి నేటి వారిచే వీరస్థులు రాజ
యైనానాలోని ఆటూ వర్ణముమీద అగ్నియందు హోమాదులు
యించి వారియందు బ్రహ్మ తేజముతోపాటు, త్వాతతేజముకూడా
లుచునట్లు వేదమంత్రములచే సంస్కరించిరి. వీరిని అగ్నికుల త్పత్రియు
నియు' త్పత్రితోపేత బ్రాహ్మణులనియు, పేరిడిరి. క్రమక్రమముగా
తర దేశమున వీరు “బ్రహ్మత్పత్రి” లనియు ఆంధ్రదేశమున
నియోగ బ్రాహ్మణులనియు పిలువబడిరి. దేశము నాలుగు భాగ
ములుగా విభాగింపబడి యీ నలుగురును నాలుగు భాగముల కధిపు
లుగా జేయబడి, యేభాగములో చేరియుండిన అల్పరాజన్యుల
భాగాధిపతియైనవానికి సామంతులుగ నుండునట్లొనర్ప బడిరి.
ఇ నలుగురు రాజులు వారివారి భాగమునందుండిన సామంతులతో
రాడ కలిసి దేశరక్షణమునందు నియోగింపబడిరి. ఆకాలమున శక
సామ్రాజాది దోపిడి దొంగలగుంపులు పశ్చిమ దిశనుండి దేశములో
ఁగిరబడి అల్పరాజ్యములను దోచుకొనుచు, స్త్రీ బాలాదుల వధిం
పచు దేశములో నెమ్మది తేకుండిన కాలమున యీ నాలుగురాజ్య
ములు స్థాపింపబడినవి. వీరందరును ఆంధ్ర బ్రాహ్మణులే యైనను
నారే దేశమందుండిరో నాదేశ ప్రజల వేషభాషాదు లనలంబించి
పజారంజకముగా రాజ్యపాలన మొనర్చిరి. అదేప్రకారము రాజపుత్రు
లందరు భాషాభేదముగలవారైనను ఆంధ్ర శాతవాహన వంశజులై
యుండిరి. రాజపుత్ర కుటుంబములు ముప్పదియరు. అందు పోయినవి
గోగా యిప్పడు 22 మాత్రము మిగిలియున్నవి ఆ శాఖల
గబితా యీ గ్రంథమునందీయబడినది. అందు ప్రమర, చాళుక్య
వంశములు ఆంధ్రదేశమున రాజ్యపాలనమొనర్చి తమ అధికార
మును దక్షిణదేశమందంతటను విస్తరింపజేసిరి. క్రీస్తుశకం ప్రథమ
శతాబ్దమునుండి ఉజ్జయినీని రాజధానిగ జేసుకొని పరిపాలించిన
మౌర్యమార్కుడు, శాలివాహనుడు, భోజరాజు మొదలయిన రాజులు
ప్రమరవంశవరంపరలో చేరిన ఆంధ్ర బ్రాహ్మణరాజులు. తోమర, లేక

రాధోరులనెడి బ్రహ్మక్షత్రవంశమువారు పంజాబులగాయతు పాటలీ పుత్రమువరకు ఉత్తరమున హిమాలయమునఱకుగల దేశమున తమ అధికారమును చలాయుంపజేసిరి. పృథ్వీరాజీవంశములోనివాడు. పరిహారేశక ప్రతిహారవంశమువారు బెంగాలు లేక వంగదేశమున స్థిరపడి రాజ్యపాలనమొనర్చిరి. సేనవంశము రాజులీపరిహారవంశమునకు చెందిన వారు ఆంధ్రశా వాహనకుటుంబములనుండి క్రీ॥ పూ॥ ఆరు, అయిదు శతాబ్దములలో చీలిపోయిన పల్లవులు, చోళులు, కదంబులు దక్షిణ దేశమును, కేరళ దేశమును పరిపాలించిరి. ఈవిధముగా ఆంధ్రబ్రాహ్మణ రాజులు భారతవర్షమునందంతటను రాజ్యస్థాపనలుచేసి పరిపాలించిరి. మహావీరులై యుద్ధములందు వెనుదీయకు శక, హూణ, గూర్జరాది దోషిడి మూకలను దేశములో జొరనీయక కాపాడిరి. క్రీ॥ శ. ఏడవ శతాబ్దమునుండి పంజాబ్ దేశమున శతాబ్దమువఱకు మహమ్మదీయాది పరదేశీయులతో పోరాడి దేశప్రజలను భారతీయ సాంప్రదాయములను సంరక్షించిరి.

వీరు గాక దూరప్రదేశములకు పాలకులుగా (గవర్నరుగా) పంపబడిన చక్రవర్తుల బంధువులు క్రమక్రమముగా స్వతంత్రులైరి. వీరే రాష్ట్రకూటులనువారు. ఆంధ్రశాతవాహనవంశము మొదట ఐదు శాఖలుగాను, పిమ్మట ఏడుశాఖలుగాను చీలి దేశమందంతటను రాజ్యములు స్థాపించునని పురాణములు చెప్పుచున్నవి. పిమ్మటాశాఖల యందంతిశాఖలు కొన్ని విడిపోయినవి. వాని వివరములు :—

1. పల్లవవంశము :—ఇది ఆంధ్రదేశమున, దక్షిణదేశమున రాజ్యముచేసినది.

2. సేనవంశము :—ఇది పరిహారవంశ (బ్రహ్మక్షత్ర)ములో చేరిన అంతశ్శాఖ. వంగదేశమున రాజ్యముచేసినది.

3. చేత (లేకచేది) వంశము :—కళింగదేశమున రాజ్యము చేసినది.

4. కదంబవంశము :—ఇది కేరళదేశమున రాజ్యముచేసినది.

5. రాష్ట్రకూటవంశము :— వీరు సౌరాష్ట్ర, నుహరాష్ట్ర, తూర్పురాజపుటానాలలో రాజ్యము చేసియుండి క్రమముగా దక్షిణమునకు వ్యాపించిరి. వీరిలో కొందఱు రెడ్లుకూడను గలరు.

6. విష్ణుకుండినులు	7. శాలంకాయనులు
8. బృహత్పలాయనులు	9. వాకటక వంశమువారు
10. బాణులు	11. వల్లభి వంశమువారు
12. గాంగులు	13. వైడుంబులు
14. హోసలులు	15. నోలంబులు
16. రాజపుత్రులు	

వీరందఱు పంజాబు లగాయతు దక్షిణమున కన్యాకుమారి వఱకును, తూర్పున అస్సామవఱకును అనేక అల్ప రాజ్యములను స్థాపించి పరిపాలించిరి.

ఇట్టి అనేకత్వమువలనను, ఎవరికివారు స్వతంత్రులుగా నుండవలయుననెడి కోరికతో, ఏక రాజ్యము, ఏక నాయకత్వమున కొడబడని స్వభావము గలవారగుటవలనను, ఆంధ్రులు గొప్ప సామ్రాజ్యమును పోగొట్టుకొనుటయేగాక యితరులకు లోనుగావలసినదైనది. ఈ స్వభావ మిప్పటికిని ఆంధ్రజాతియందు దృఢముగా నాటుకొని యుండుటవలననే నేటికిని “ఆంధ్రరాష్ట్రము” ను పొందలేక పోవుచుండిరి. వ్యక్తి స్వాతంత్ర్యమును పిచ్చిభావముపోయి, ఏక నాయకత్వ మంగీకరించిననాడు ఆంధ్రజాతి తిరిగి ప్రదీప్త మగును.

ఈశ్వరానుగ్రహమునది 11-11-1949 ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసభ్యులు కృష్ణాతీర్థ స్థ విజయవాడి పట్టణముందేకీర్తించి “ఆంధ్రజిల్లాలు ప్రత్యేక రాష్ట్రముగా చేయబడవలె”నని యేకగ్రీవముగా తీర్మానించి భారత ప్రభుత్వమునకు పంపుట ముదావహము. ఇందుకు కారణమైన శ్రీ భో. వట్టాభి. శ్రీ శివా వెంకటరావు మొదలుగాగల ఆంధ్రనాయకులందఱి నభినందించుచుంటిమి. ఇట్టి యోమత్వ మొనరించుచు ముగుగూక ! (ఈ శుభవార్త యీ భాగమచ్చుగుచుండిన కాలమునందు వచ్చుటచే యిందు చేర్చగలిగితిమి.)

పైన చూపబడిన పదహారు శాఖలవారును బ్రాహ్మణ వంశజులు. వీరి నుండియే “ అగ్నికులక్షత్రియులు ” లేక “ బ్రహ్మక్షత్ర ” యని పిలువబడు నాలుగు వంశములు వచ్చియున్నవి

గంగపల్లవులనువారలు, పల్లవులకు భిన్నులుగానందున వారిని వేరుశాఖగా చూపియుండలేదు.

“ The Ganga Pallavas are not different from the regular Pallavas and that they have no separate existence.”

(Ancient Dekkan—By K. V. Subrahmanya Iyyar' Ed. 1915 P. 52).

తా॥ గంగపల్లవులు అసలుపల్లవులను శాఖకంటె భిన్నులు కారు. వారికి ప్రత్యేకశాఖయని చెప్పదగిన యునికిలేదు. ” అని చెప్పబడినది.

అగ్నికుల క్షత్రియులు లేక బ్రహ్మక్షత్రులు

ఆంధ్రశాతవాహనవంశమునేక విభాగములై దేశములో అల్ప రాష్ట్రములను స్థాపించి యెవరికి వారు స్వతంత్రులుగానుండిరి. మౌర్య, శుంగవంశములంతరించిన పిమ్మటావంశములలోని రాజులు కొందరు దక్కనులోను, మధ్యకర్ణాటకలోను అల్పరాజ్యములను స్థాపించి యుండిరి. రాజపుత్రులను శాతవాహనవంశజులు రాజపుటానాలో అనేక అల్పరాజ్యములను స్థాపించియుండిరి. ఉత్తర, పశ్చిమ భారత దేశమున శక, హూణ, గూర్జరాది జాతులవారు అల్పరాజ్యములకు ప్రభువులై అవకాశము దొరికినప్పుడెల్లను దేశమును కొంగొట్టుచు స్త్రీ, బాల, వృద్ధులను సైతము హింసించుచుండిరి. అల్పరాజ్యముల, నేకముజేసి నాయకత్వమును వహించి పరదేశీయుల దాడినుండి దేశమును రక్షింపగల చక్రవర్తిత్వము లేక పోయినది. దేశమరాజకముగా నున్నట్లేర్పడెను. హిందూరాజులు వీరాధిపులకు శిష్యులై దేశమును ధర్మయుక్తముగ పాలించుచుండిరి. ఇట్టిస్థితిలో వీరాధిపులు బ్రాహ్మణ రాజవంశముల నుండి వీరులగు నాలుగు కుటుంబములవారినేరి, వారి

యందు బ్రహ్మ తేజస్సును, తౌత్రజేజమును, నిలుచుకొని సంకల్పించి వేదమంత్రములచే అగ్ని నుపాసింపజేసి వారిచే హోమాదులను జేయించి దేశమును నాలుగుభాగములుగా నొప్పి వారి నలుగురిని నాయాభాగములకు అధినాథులుగా నొప్పి త్రి|| పూ|| నాలుగవశతాబ్దములో వారిని దేశరత్నమును నియోగించిరి. ఆయాభాగములందుగల అల్పరాజ్యాధిపతులను వారికి సామంతులుగా జేసి దేశమంతటని నాలుగుకూటములుగా నొప్పిరి. ఈకూటములవారు తమతో చేరి తమ నాయకత్వముంగీకరించిన సామంతరాజులతో కలిసి విదేశీయులగు శకహూణాదులనుండి దేశమున కట్టి బాధయు కలుగకుండ కాపాడ గలిగిరి. ప్రమరవంశసంభవుడైన విశ్రమాదిత్యుడు ఉజ్జయినిలో సిరసడిన శకరాజు నోడించి వానిని హిందూదేశ సరిహద్దును దాటించి బయటకు గెంటివేసెను. అదే ప్రకారము మిగతవారును దేశమును కాపాడిరి. విదేశీయులవల్ల దేశపవలకు యెట్టి బాధయు కలుగకుండు నట్లు జేయ లిగిరి—ఈనాలుగువంశములవారును అగ్నికుల క్షత్రియులని పిలువబడిరి. క్రమముగా వీరి ననుసరించి రాచకార్యముల యందు నియమింపబడిన బ్రాహ్మణులుకూడను బ్రహ్మక్షత్రి లేక నియోగ బ్రాహ్మణులని పేరొందిరి. అగ్నికులు లభగా అగ్ని దేవుని కులమునకు చెందినవారు. అగ్ని దేవతలలో బ్రాహ్మణుడు. అగ్నికులమన బ్రాహ్మణ వర్ణము, బ్రాహ్మణవర్ణమందుబుట్టి తౌత్రమకలబొందినవాడు “అగ్ని కులక్షత్రియుడనియు, బ్రహ్మక్షత్రియుడనియు” పిలువబడెను. ఈ అగ్ని కులునికే ఉత్తరదేశమున “బ్రహ్మక్షత్రి”యనియు, ఆంధ్రదేశమున “నియోగ బ్రాహ్మణ”డనియు పేర్లు గలిగెను. ఏపేరున పిలచినను నిమిత్తమాత్రము తౌత్రమందు నియోగింపబడిన బ్రాహ్మణుడని అర్థము.

అగ్ని దేవతలలో బ్రాహ్మణుడని శ్రుతి వినబడుచున్నది.

[శ్రుతి : “అగ్నిమీశేపురోహితం” (ఋగ్వే ౧-౧-౧-౧)]

తా|| దేవతలకు పురోహితుడైన అగ్నినిస్తుతించుచున్నాను.

[శ్రుతి : “అగ్నేయోవై బ్రాహ్మణః | సామోరాజన్యః”

తా॥ బ్రాహ్మణుడు (దేవతలలో బ్రాహ్మణుడైన) అగ్నికులమునకును రాజు (క్షత్రియుడు దేవతలలో క్షత్రియుడైన) సోమసి కులమునకును సంబంధులు.

[శుతి : “అగ్నిశ్శుచిర్విప్రః” (తై॥ సం॥)]

తా॥ అగ్ని (దేవుడు) స్వచ్ఛమైన బ్రాహ్మణుడు, అని వేద వచనములు వినబడుచున్నందున “అగ్నికులుడనగా బ్రాహ్మణ కులమునకు చెందినవాడని అర్థము. వైదిక ధర్మ సంరక్షణము నిమిత్తము బ్రాహ్మణ ధర్మమునకు తోడు నిమిత్తమాత్ర తౌత్రియునుకూడా నవలంబించినందున “తౌత్రమవలంబించిన బ్రాహ్మణుడు” లేక “బ్రహ్మక్షత్ర” లేక నియోగ బ్రాహ్మణ” అని పిలువబడెను.

వి స్మృ తి

కాలము గడువగా నీ బ్రాహ్మణరాజులు తాము బ్రాహ్మణులమనెడి గుర్తునుకూడా మఱచి క్షత్రియులుగా నెంచుకొని తమ వంశమును సూర్య, చంద్రవంశములలో యొకానొక ప్రసిద్ధ పురుషునితో కలుపుకొనుచుండిరి. అదేప్రకారముగా క్షీ॥ శ॥ పదకొండవ శతాబ్దము లగాయతు శాసనములలో వ్రాయించుకొనిరి. ఉత్తర భారతములో వీరు సంపూర్తిగా మార్పుజెందిరి. వీరు తర దేశమున బ్రహ్మక్షత్రునియు, ఆంధ్రదేశమున “నియోగ బ్రాహ్మణుల” నియు పిలువబడిరి. ఈ నియోగ బ్రాహ్మణవంశీయులు (బ్రహ్మక్షత్రులు) దక్షిణదేశములో రాజులుగానుండి రాజ్యములను పాలించిరి. చాళుక్య, పల్లవ, కదంబ, చేడ, (కళింగదేశమును పరిపాలించిన ఖారవేలుడి చేడ వంశములోనివాడు) మొదలుగాగల వంశము లన్నియు యీ ఆంధ్రనియోగ బ్రాహ్మణ ప్రభువులని చెప్పవలెను సందేహింపనక్కరలేదు. చాళుక్య వంశజుడగు రాజరాజనరేంద్రుడి “బ్రహ్మక్షత్ర” లేక “నియోగ బ్రాహ్మణ” వంశీయుడే. ఈ ఆంధ్ర నియోగ బ్రాహ్మణులే రాజులుగాను, మంత్రులుగాను, సేనాపతులుగాను, రాష్ట్రాధిపతులుగాను నియోగింపబడి రాచకార్యములను నిర్వహించెను.

హించుచుండెడివారు. దేశపాండ్యాలను పేరున పరగణాలను పరిపాలించిరి. వీరే గ్రామాధికారులుగా నియోగింపబడి గ్రామకరణాలను నామములను బొందిరి. ఇతరు లందరితోపాటు వీరు సైన్యములలో సిపాయిలుగా జేరి యుద్ధవిద్యయందారితేరి బలపరాక్రమము లందును, దైర్య సాహసములందును అద్వితీయులనెడి ఖ్యాతిని గడించిరి వీరు దేశపరిపాలనకు నియోగింపబడిన బ్రాహ్మణులే యైయుండినందున వేదవేదాంగాదుల నధ్యయనము చేయుచు మొదటిలో వైదికకర్మ నిష్ఠ గలిగియుండిరి. క్రమక్రమముగా తాకికకర్మలయందు నిరంతరము నిమగ్నులై యున్న కారణమున వైదిక కర్మాచరణకు సావకాశము దొరకనందునను, లోకవ్యాపారములందు పూర్తిగా ప్రసరించిన చిత్తము వైదికకర్మ నిష్ఠయందు నిలుకడ గలిగియుండనందునను తామాచరింపవలసిన నిత్యాగ్ని హోత్రాది కర్మలు వ్యవహార నిమగ్నులుగాక వేదాధ్యయనాదులయందును కర్మ నిష్ఠయందును నిరంతరము నిమగ్నులై యుండెడి బ్రాహ్మణులచేత చేయించుకొనుచుండెడి వారు - అంతిమో ఆంధ్రబ్రాహ్మణులలో వైదికులు, నిమోగులనెడి రెండుశాఖ లేర్పడినవి. క్రీ॥ పూర్వము నాలుగవ శతాబ్దము నుండి క్రీ॥ శకం పదవ శతాబ్దమువఱకు జరిగిన 1400 పదునాలుగు వందల సం॥రములలో రాజులుగానుండి ప్రభుత్వము చేయుచుండిన వారు తమ పేర్లకు చివర శ్మశ్రియ లాంఛనమైన “వర్మ” శబ్దము నుంచుకొనుచు క్రమక్రమముగా తాము శ్మశ్రియులమనెడి భ్రాంతిలో పడిరి. రాజకీయోద్యోగులైన బ్రాహ్మణులకండిన నియోగ బ్రాహ్మణ పదము కుడింపబడి “నియోగులని పిలుచుకొనుచుండిరి. క్రమక్రమముగా బ్రాహ్మణ ప్రభుత్వము లంతరించి విజాతీయుల ప్రభుత్వము తేర్పడుటతో నియోగ వైదిక శాఖలు దృఢమైనవి. నియోగులు విజాతీయప్రభుత్వములలో గూడను మంత్రులుగాను, రాష్ట్ర, గ్రామాధికారములను బొందుచు క్రమక్రమముగా బ్రాహ్మణధర్మ మాచరింప మాని వైదికుల పరము చేయుచుండిరి. విజాతీయుల సంపర్కమున బ్రాహ్మణాచారములుకూడ నియోగులలో తగ్గిపోయెను. ఆచార సంపత్తులు సక్రమముగా జరుపనందున నియోగుల యిండ్లలో

వైదికులు భుజించుట మాని స్వంతముగా పాకము చేసుకొని భుజించుచుండిరి. తమ సితి తమకు బాగుగా తెలిసియున్నందున తాము అధికారములోనుండి విశ్వర్యములుగా నుండినను వైదికధర్మమును కారవించుచుండిరిగాని యెట్టి అనూయను చెందియుండలేదు. కాలము గడువగా “నియోగులు” తాము “కరణము” లను పేలు శాఖగా నెంచుకొనుచు తమ బ్రాహ్మణత్వమునే మఱచిరి. ప్రథమమున బ్రాహ్మణులైయుండియు ధర్మసంరక్షణార్థము తౌత్రమవలంబింప జేయబడి దేశసంరక్షణమందు నియోగింపబడి రాజులుగాను, మంత్రులు, సేనాపతులు, పైనికులుగాను, గ్రామ, నగర, రాష్ట్రపరిపాలకులుగాను దేశపరిపాలనము చేసియున్నందునను, అట్టిరాజులతోను, వారి కుటుంబములతోను చేరియున్నందున రాజశబ్దము వారిపేర్లకు చివర చేర్చబడినది. రాజులైనవారు “శర్మ” శబ్దమునకు బదులు క్షత్రియులొంపునమైన “వర్మ” శబ్దము నుంచుకొనుచువచ్చిరి. రానురాను తాము క్షత్రియులమనెడి భ్రాంతిలోపడిరి. క్షత్రికము పదవశతాబ్దమునాటికి తాము సూర్య, చంద్రవంశ క్షత్రియశాఖలకు చెందినవారమని శాసనములలో వ్రాయించుకొన మొదలిడిరి. పదవశతాబ్ద ప్రారంభము వరకట్టి వ్రాతలులేవు. కాని వారిలోని సామూన్యజనులందఱు యెటుచెప్పటకు దోచక “కరణముల” మని మాత్రము చెప్పుకొనుచుండిరి. గ్రామములలో నియోగులు బ్రాహ్మణులనగా వైదికులనియు తాము కరణములమనియు చెప్పుచుండిరి.

“The Niyogis are not referred to by the name Brahmin, Vaidikis being so called. Even Niyogis themselves point to Vaidikis when asked about Brahmans.”

(Castes and Tribes of Southern India—By E. Thurston Vol. I Page 365 Ed. 1909)

తా॥ నియోగులు బ్రాహ్మణనామమున పిలువబడుటలేదు. వైదికులు బ్రాహ్మణులుగా పిలువబడుచున్నారు. బ్రాహ్మణులెవరని ప్రశ్నింపగా నియోగులే వైదికులను చూపెదరు. అని వ్రాయబడినది.

వారే వారికులమును మఱచి క్షత్రియుల మనుకొనె సిత్తియం దుండగా వారితో భోజనములుమాని, సంబంధ బాంధవ్యములు లేక యుండిన శ్రోత్రియబ్రాహ్మణులు ప్రమాదపడి వాగు క్షత్రియులని యూహించుటలో తప్పేమియులేదు. బ్రిటిషుప్రభుత్వములో రాజ్యములు, మంత్రిత్యములు, రాష్ట్రపాలకత్వాదియుద్యోగములు పోయి కచేరీలలో సామాన్యగుమాస్తాలు, గ్రామకరణములు, రివిన్యూ యిన్స్పెక్టరులు, తహశీల్దారు మొదలగు సర్వాధికారములుగల యుద్యోగములు సంప్రాప్తించినవి. ఒక నియోగబ్రాహ్మణులే గాక, వైదికులు, మిగత యితరకులములవారును యుద్యోగులగుచుండిరి. ఇట్టి సిత్తిలో గొప్పయుద్యోగములు లేనందున లాకిక గౌరవము తగ్గిపోయినది. వైదికధర్మనిష్ఠ యేనాడో వదలిపోయినందున వైదికధర్మ నిష్ఠులగు బ్రాహ్మణసంఘములో గౌరవము సన్నగిలినది. వైదికులు వీరిని కరణములనియు, విశ్వర్యయుతులుగాగాని, గొప్పపదవులలోగాని యుండిన వారిని “నియోగప్రభువు”లనియు ఆశ్రయించి కాలము పుచ్చుచుండినను, బ్రాహ్మణసంఘములో రెండవ స్థానమిచ్చుచుండిరి.

పాశ్చాత్య విద్య

క్రమక్రమముగ హూణవిద్యాభ్యాసమెచ్చిన కొలది పెద్దల తీరస్కారము, వేదశాస్త్రములయందు విశ్వాసము తగ్గుట, పరలోక భయముపోవుట ప్రారంభించి నాస్తికత్వము హెచ్చినది. “నాస్తికుడ” నగా దేవుడు లేడనువాడు కాదు “నాస్తికోవేదసిందకః” నాస్తికుడనగా వేదమును నిందించువాడని అర్థము. పాశ్చాత్యులచే వ్రాయబడిన తప్పుడు చరిత్రలలో ఆర్యులెచ్చటనుండియో యీదేశమునకు మూడు, నాలుగువేలసంవత్సరముల క్రింద వచ్చుట, ఋగ్వేదము క్రీ॥ పూ॥ 1200 సం॥రములో వ్రాయబడుట, పిమ్మట క్రమక్రమముగా మిగత వేదములు వ్రాయబడుట, ఆపిమ్మట శాస్త్రములు, స్మృతులు, వ్రాయబడుటయు, మొన్నమొన్న క్రీస్తుశకము యెనిమిదవశతాబ్దమునకు పిమ్మట మహాభారతము, ఆపిమ్మట రామాయణము, పురాణములు వ్రాయబడుట మొదలుగాగల యసంగత, అన్యతప్రసంగము

లతో గూడిన చరిత్రలు వ్రాయబడి పాఠశాలలలో పిల్లలకు నేర్పబడుటతో వేదశాస్త్రునింద చేయు నాస్తికులుగా తయారైరి. శ్రుతయుగాది నుండి భారతజాతీయందుగల వివిధవర్ణములవారును యొకరి నొకరు గౌరవించుకొనుచు యొకరి కొక రుభకారులుగా బ్రవర్తించుచు సుఖించుచుండిరి.

హూణవిద్యాభ్యాసముతో పరిస్థితులు తలక్రిందైనవి. “ఆత్మ గౌరవము” సంఘగౌరవము” అనెడి భావములు వృద్ధిబొందినందున తాను గౌరవింపబడవలయు ననుభావమున యితర గౌరవము మరువబడినది. తన కులగౌరవము ముందు యితరకులముల గౌరవించుట మానిరి. క్రమక్రమముగా యీభావము “ఆత్మస్తుతి” “పరనింద”గా పరిణమించి యితరసంఘనాశనముమీద తమ సంఘభివృద్ధిగలదని అన్నికులములవారును భావింపదొడగిరి. తమకంటె తెలివిగలసంఘమును క్రిందకు దిగలాగియు, తమకంటె ధనవంతముగా నున్న సంఘమును దోచుకొనియు వానిని తమతో సమానము జేయజూచుచుండిరి. కాని తాము విద్యనార్జించి తెలివిగల వారిని మించవలెననిగాని, తాము కష్టించి మితజీవనము చేయుచు ధనమార్జించి ధనవంతులము కావలయుననిగానికాదు. ప్రజలలోని యీభావప్రకోపము దేశమంతట నావరించి రాజ్యనిర్వాహకులయందుకూడను మార్పును కలుగజేసినది. లౌకిక సంబంధము లిట్లుండగా మతసంబంధముకూడను తలక్రిందులైనది. హిందూజాతీయం దాస్తికబుద్ధి తగ్గినందున వేదశాస్త్రాధ్యయనము చేయువారిని గౌరవింపక వారిని నిరుత్సాహపరచుచుండిరి. ఈ విధమైన నాస్తికభావములు ప్రజలలో ప్రబలినందున ప్రాచీనశాస్త్రముల నధ్యయనము జేయువారు తగ్గిపోవుచుండిరి. భారతదేశము ప్రపంచములో గౌరవమును పొందుచున్నదీ ప్రాచీన విద్వంసు గలిగియుండుటవలననే యనెడి విషయమును ప్రజలు మఱచుచున్నారు.

భారతీయుల వేదశాస్త్రాధివిద్యలు మానవులచే అధ్యయనముచేసి కాపాడబడవలసినవిగాని గ్రంథస్థముచేసి బీరువాలలో పెట్టి కాపాడి సంత మాత్రమున కాపాడబడవు. అట్లు గ్రంథస్థము చేయబడి దాచి

యించబడిన యితర దేశములలోని ప్రాచీన విద్యలన్నియు రెండువేల సం॥రములలో పేగు లేకుండ నశించినవని మనకు యితర దేశచరిత్రలు చెప్పుచున్నవి. ముఖ్యముగా నుండటకు వీలుగాక గ్రంథస్థము చేయబడిన శాస్త్రములన్నియు భారతదేశములోనే నశించి పోయినవి. ముఖ్యముగా చేయబడి జీవితకాలమంతయు వల్లించబడుచుండిన వేదములు మాత్రమే యీరోజువరకు బ్రాహ్మణజాతీయుల యనుగ్రహమున సజీవముగా నిలువగలిగినవి. దేశవిప్లవకాలములందు తమవృద్ధయము లందు దాచి మందికాలము రాగా వేదాది విద్యలను యీ బ్రాహ్మణ జాతీయులు లోకమున కనుగ్రహించుచుండిరి. విషయసుఖములను త్యజించి యత్యంత మితజీవనము నలవర్చుకొని యీ బ్రాహ్మణులు స్వప్ర్యాదినుండియు వేదవిద్యలను కాపాడుచుండిరి. గనుక బ్రాహ్మణులలో యిటీవల తాకికావసరముల నిమిత్తం కల్పింపబడిన శాఖలన్నియు నేకమై వేదశాస్త్రాదులను యీదుష్కాలమున తిరిగి కాపాడుకొనుట త్యవసరము. వైదికధర్మమునకు హానికలిగిన కాలముననే జౌద్ధలైన మార్యవంశము వారిపాబల్యము నంతరింపజేసి “శుంగ” వంశ బ్రాహ్మణులు రాజ్యాధికారమును చేబూని వైదికధర్మమును తిరిగి ప్రతిష్ఠించిరి. వారికి పిమ్మట “కాణ్వా” బ్రాహ్మణవంశీయులును, అట్లు పిమ్మట “ఆంధ్రశాతవాహన” వంశీయులును రాజ్యాధికారమును వహించి వేదశాస్త్రాదివిద్యలను, వైదికధర్మమును, శిల్పాదికళలను కాపాడిరి. ఆంధ్రవంశమంతరించి ధర్మహాని కలుగనుండిన కాలమున గుప్తరాజులు ధర్మహాని లేకుండునటులజేసిరి. అట్లు పిమ్మట బ్రాహ్మణ సంఘమునుండి యొకభాగము వేటుచేయబడి ధర్మసంరక్షణార్థమును, ప్రజాక్షేమము నిమిత్తమును నియోగింపబడినది. అట్లు నియోగింపబడిన బ్రాహ్మణులే “బ్రహ్మక్షత్ర”లనియు “నియోగ బ్రాహ్మణుల”నియు పిలువబడుచుండిరి. ఈ బ్రహ్మక్షత్ర లేక నియోగ బ్రాహ్మణులను విభాగము శాతవాహనరాజవంశంతమున కలిగినది. అనగా క్రీ॥ పూ॥ నాలుగు, అయిదు శతాబ్దములయం దేర్పడినది. అంతకు ముందు బ్రాహ్మణులలో వివిధాగము లేదు. శాతవాహనును బ్రాహ్మణరాజుల రాజ్యకాలము చివరశతాబ్దములలో వచ్చియున్నది. అది యొక కార్య

సాధననిమిత్త మేర్పడినది. ఇప్పుడా కార్యము తీరిపోయినందున యీ విభాగమునంతరింపజేయుట మంచిది. 'వైదికులు', 'నియోగులు' అను నవి రెండుకావు. వారు యొకేవర్ణస్థులైన బ్రాహ్మణులు. బ్రాహ్మణులలో వైదికులు, నియోగులను భేదము రాజ్యాధికారమును పొందిన ఆంధ్ర బ్రాహ్మణులలోనే గలదుగాని అరవ, కన్నడ, దేశబ్రాహ్మణులలో వుండునుండలేదు.

శ్రో త్రియులు

బ్రాహ్మణజాతియొక్క ప్రత్యేకత లేనినాడు వేదశాస్త్రీదులు గ్రంథములయందు మాత్రమే యుండగలవు. బ్రాహ్మణులు ఒక్క భారతదేశమునకే గాక ప్రపంచమంతటికిని జ్ఞానదాత లైయున్నారు. సృష్ట్యాడినుండియు మానవజాతికి జ్ఞానమును, నాగరికతను, శాంత శమదమాది గుణ సంపత్తి నొసంగగల ఆధ్యాత్మిక విషయములను, ఐహికాముష్మిక సుఖసాధనంబులగు యితరోపాయములను ప్రసాదించినదీ బ్రాహ్మణజాతియే యైయున్నది. ఇందునుగురించి మాక్సు మూలరు పండితునిచే వ్రాయబడిన వాక్యము లుదాహరింప బడుచున్నవి.

"Wherever the European mind has risen into heights of Philosophy, it was done so, because the Brahmin was the pioneer. There is no intellectual problem in the West which had not its earlier discussion in the East and there is no modern solution of that problem which will not be found anticipated in the East." (India What Can it teach us.)

తా॥ పాశ్చాత్యుల బుద్ధితత్త్వ చింతనములో నెంతెంత యుద్ధిని బొందుచున్నట్లు కాన్పించుచున్నదో, అదియంతయు, మహా ధావియగు బ్రాహ్మణుడు మార్గదర్శకుడగుటవలననే యైయున్నది. తూర్పున ఇండియాలో పూర్వము (బ్రాహ్మణులవలన) విచారణ కాని విజ్ఞాన సంబంధమైన యే సమస్యయు పాశ్చాత్య దేశములో విచారణకు

వచ్చియుండలేదు. అట్టి సమస్య పరిష్కారములు తూర్పున ఇండియాలో ముందుగా పరిష్కరింపబడక నిలచియుండి ఆధునికులచే పరిష్కరింపబడిన వేమియు లేవు. (అనగా సమస్తమైన విజ్ఞాన పరిష్కారములు ఇండియాలో బ్రాహ్మణులచే పూర్వమే పరిష్కరింపబడియున్నవని తాత్పర్యము).

“ Much ancient Sanskrit lore will be lost for ever when that race of Srotriyas becomes extinct.

(India What Can it teach us P. 210)

తా॥ ఇండియాలోని “ శ్రోత్రియులుగా నుండు బ్రాహ్మణజాతి యంతరించినయెడల అతి ప్రాచీన వాఙ్మయములో గొప్ప భాగము శాశ్వతముగా నశించిపోవును ” గనుక వారిని కాపాడుకొనుటత్యవసరమని మాకునుమారు మహాశయుడు ఐరోపీయులను, భారతీయులను గూడను మోవ్వరించియున్నాడు. అదే ప్రకారం యీ అరువది డెబ్బది సంవత్సరముల కాలములో వేదాధ్యయనపరులగు బ్రాహ్మణులలో నూటికి తొంబదిమంది అంతరించియున్నారు. ఆనాటికుండినవారిలో నూటికి పదిమంది మాత్రమే యిప్పుడు మిగిలియున్నారు. ఇంకొక అరువది సంవత్సరములలో యీ కొద్దిమందికూడను అంతరించునట్లు కనుపించుచున్నది. అధర్వణవేదము సధ్యయనము చేయగలవారీకాదు చూచిన ఇండియాదేశము మొత్తముమీద కాశీలో యొక్కరు మాత్రము మిగిలియున్నారు. అధర్వణ వేదము గ్రంథములయందు భద్రపరుపబడి యున్నను దాని సధ్యయనము జేయనగు విధాన మంతరించి పోవుచుండినందున ఆంధ్రరాష్ట్ర బ్రాహ్మణ సభవారు 1948సం॥ రములో ఆంధ్రదేశమునుండి యొక యజుర్వేద క్రమాంతస్వాధ్యాయ యైన బ్రాహ్మణుని కాశీకి పంపి అధర్వణ వేదాధ్యయన పరునియొద్ద ఒక సంవత్సరము అధర్వణవేదాధ్యయనము చేయించిరి. వారండు తీర్థులై వచ్చి యిచ్చట విద్యార్థులకు అధర్వణ వేదమును చెప్పుచున్నారు. ఈ విధముగా తిరిగి బ్రాహ్మణులును, దేశములో ప్రజలును, ప్రభుత్వమువారును పూనుకొని వేదశాస్త్రాధ్యయనము చేయగల బ్రాహ్మణ కుటుంబములను కాపాడుకొనుట శ్రేయము. అట్లు కాని

యెడల వేదశాస్త్రాది విద్యలు సంపూర్ణంగా నశించగలవు. ప్రపంచ మంతటికి గుగుస్థానము వహించగల గౌరవ మీ భారతవర్షమునకు గలుగుటకీ వేదశాస్త్రాది ప్రాచీన విద్యలును వాని సభ్యయనముచేసి లోకమున కెప్పటికప్పు డనుగ్రహించుచుండిన బ్రాహ్మణ జాతీయు లును కారణములు. ప్రపంచ మందరివలనను పూజ్య భావముతో బేర్కొనబడుచుండిన సంస్కృతభాషను, ఆభాషయందుగల వేదాది విద్యలను, వాని సభ్యయనముజేయగల బ్రాహ్మణజాతీయులను కలిగి యున్నందుకు యీ భారతజాతి గర్వించవలసియున్నది.

“No country except India and no language except the Sanskrit can boast of a possession so ancient or venerable. No Nation except the Hindus can stand before the world with such a sacred heirloom in its possession, unapproachable in grandeur and infinitely above all in glory. The Vedas stand alone in their solitary splendour, serving as a beacon of divine light for the onward march of humanity.”

(Hindu Superiority P. 180)

తా|| “ఇంత ప్రాచీనము, ఇంత పూజనీయమైన సాత్తు భారతవర్ష యందు దక్క అన్య దేశములందును, సంస్కృతభాషలో దక్క అన్య భాషలందును, గానరాదు. మహాత్మ్యములో వేదములకు సాటిలేనే లేదు. వాటి మహిమాతిశయము నిరుపమానము. వాని దివ్యప్రకాశ మద్వితీయము. అవి దివ్య కాంతుల ప్రసరింపజేయుచు, మానవసంఘ పురోగమనమునకు మార్గదర్శకములై వెలుగుచున్నవి. ఇవి హిందువుల యద్వైతమువలన వారికి వంశక్రమేణ ప్రాప్తించిన నిత్య విశేష మని చెప్పవచ్చును ఇట్టి పవిత్ర ద్రవ్యము మాకుగలదని సగర్వముగ జాతీంపగల భాగ్యము హిందువులకే దక్కినదిగాని యన్యులకు సాధ్యమగునే.” అని యనేకమంది పాశ్చాత్య విద్వాంసులు నిర్ఘోష డి ఆశ్చర్యముతో నుడువుచుండిరి.

వేదశాస్త్రాది ప్రాచీనవిద్యల సంరక్షణము

ప్రపంచమందన్ని దేశములలోగల బుద్ధిమంతులగు పండితులచే బ్రాగ్ధ్యము గాంచుచున్న వేదశాస్త్రాది సంస్కృతవాఙ్మయమును పొంది దానిని కాపాడుకొనుచు లోకమున కనుగ్రహించుచుండిన బ్రాహ్మణసంఘమీ కలికాలప్రారంభముననే కేవలమందరపోషణార్థమై యిదివిద్యలను నేర్చుచు వేదవిద్యను పరిశ్రేణించుట బ్రాహ్మణ సంఘమునకు భారతదేశమునకు పతనకారణమగును. గనుక ప్రజలందరును బ్రహ్మణ్యమువారును భక్తిశ్రద్ధలతో వేదశాస్త్రాది వైదికవాఙ్మయమును, బ్రాహ్మణజాతిని, సంస్కృతవిద్యను కాపాడుకొనుట ధర్మము, దేశభ్యుదయకరమునై యున్నది.

ఈకాలమున ముందు చేయువలసిన పని బ్రాహ్మణులలోని అంతశ్శాఖలన్నియు పరస్పరనైషమ్యభావములు లేక యేకసంఘముగా నేర్పడి ప్రాచీనవిద్యలైన వేదశాస్త్రాధ్యయన వ్యాప్తికొరకు కృషిచేయుటత్యవసరము. తాత్వికసృత్తితో కాలక్షేపముచేయుచుండే బ్రాహ్మణులు తమ సంపాదనలో పదహారవంతు సొమ్మును ప్రత్యేకించి యొకచోట చేర్చి దాని సంరక్షణమున కొక బ్రాహ్మణసభ నేర్పాటు చేసి ప్రతిరాష్ట్రమందును వేదశాస్త్రాధ్యయనము చేయువారి కుటుంబములకు తగు జీవనమును కల్పించుట మాఖ్యావసరము. ఆపిమ్మట ప్రజలందరయందైకమత్యము నెలకొలిపి వేదవిద్య నధ్యయనము చేయ బ్రాహ్మణులందరిని పోషింపదగు నిధమున ద్రవ్యాదులను సమకూర్చి యధ్యయనపరులను పోషించుటత్యవసరము.

గతకాలమున ప్రజలందరును తమకొరకే బ్రాహ్మణులు వేదాధ్యయనము చేయుచున్నారనియు వారికి కిందిద్రవ్యము నొసంగి తమకు పురుషార్థ హేతుచగుననియు అట్టివారిని పోషించుట తమధర్మమనియు తలచి వేదాధ్యయనము చేసినవారి నాదరించి భక్తిశ్రద్ధలతో పూజించి వారిని నాలుగుకులములవారును గౌరవించుచుండెడివారు. ఇప్పుడట్లు గాక హూణవిద్యాభ్యాసమున నాస్తికభావములు పట్టుబడినందున అధ్యయనపరుల నాదరింపక మానిరి. బ్రాహ్మణులలో పరస్పరవైరుధ్యములు గలవారలై యొక శాఖవారింకొక

శాఖీయులను సత్కరింపకుంపిరి. హూణావిద్యనభ్యసించి లౌకిక వ్యాపారమున ధనార్జనము చేయుచుండినవారలలో హేచ్ఛుమంచి బైటికి వేదశాస్త్రాదులయందాదరబుద్ధి గలిగియున్నటుల మాటలాడుచున్నను అర్థికసహాయ మొనర్చకుండుట మనము ప్రత్యక్షముగా చూచుచుంటిమి. వేదాధ్యయనమును బ్రాహ్మణుడు తన పొట్టకూటికే చేయుచుండెననుభావము లోకులయందేనాడు కలిగినదో అనాడే బ్రాహ్మణుడు వేదాధ్యయనాడల కట్టిపెట్టి వేదమునంతను కంఠపాఠముచేసి జీవితకాలమంతయు శిష్యులకు పాఠముచెప్పుచు, తాను వర్ణించుచు ఒక్క పొర్లయినను పోకుండునటుల కాపాడి ముందుతరముల వారికప్పచెప్పెడి తన మేధాసంపద నంతను లౌకిక వ్యాపారము నందుపయోగించి ధనము నార్జించి యితరులవీరిద యాధారపడకనే జీవింపగలనని లోకమునకు చాటగలుగుచున్నాడు. ఇతరులెవరును సాధింపలేని యుత్తమ కార్యమును సాధింపగలవారి నాదరించి వేదశాస్త్రముల నిలుపుకొనుట నీతియో లేక అనూయాద్యేషములు గలవారలై అట్టివారి నానరింపక నాకార్యమును భగ్నముచేయుట నీతియో యాలోచించుకొనుడు.

వేదశాస్త్రములకు, బ్రాహ్మణజాతికి, సంస్కృతభాషకు నిడిచెడురోజులు. ఆవత్కాలమిది. ఈ సమయమున వేదశాస్త్రాది ప్రాచీనవిద్యలను కాపాడుకొనుట కేమిచేయవలయును? అని యెవరును ప్రశ్నించుకొనుచుండినటుల కనుపడదు.

గురువు చెప్పనిది వేదవిద్యలు రానేరవు. దారిద్ర్య మనుభవించుచు జీవితకాలమంతయు శ్రమచేయవలసిన వైయున్నది. గ్రంథములను చూచి చదువతగినవి కావు. తమకధ్యయనమున కవకాశము లేని యీ ప్రాచీన విద్యల నేల ప్రోత్సహించవలయునని యితరకులములవారిలో నిరుత్సాహము ప్రబలియున్నది. ఒక్క అధ్యయన విధానం తప్ప వేదమంత్రముల యర్థమును, భావమును సులభమైన భాషలో పురాణేతిహాస రూపమున మానవజాతికంతకు సందీయబడినదిగాని దాయబడియుండ లేదు. స్వరాపరాధమున నశించెదరను భయముననే వేదాధ్యయనమునకు హద్దులేర్పఱుపబడుటకు కారణమైయుండనోవు. ఈ హద్దును వేదమే యేన్నరచియున్నది. అది మానవకృతము కాదు.

మును వహించ సమర్థమైన వేదశాస్త్రాదివిద్యలను, అవి వ్రాయబడి యుండిన సంస్కృతభాషను, తాము దరిద్రమనుభవించుచున్నను ప్రాచీనవిద్యాసంరక్షణమొ ధర్మముగానెంచి, దానినంటిపెట్టుకొని కరంతర అధ్యయనాధ్యాపనముల నొకపొల్ల నను పోకుండ సస్వరముగా వానిని కాపాడుచుండిన బ్రాహ్మణసంఘమును, యుపేక్షాభావమున జూచుచు, వారియందనూయాపరులై వేదశాస్త్రాది విద్యాపోషణమున విముఖులగుచుండిరి. ఇంతకాలమువఱకీ ప్రాచీనవిద్యల నెల్లు స్వచ్ఛముగా కాపాడగలిగిరిని పాశ్చాత్యపండితు లాశ్చర్యపడుచుండ వాటిని గ్రంథస్థము చేసి తదధ్యయనపరుల నుపేక్షించుట మహాదోషము. భారతీయుల యందొకసంఘమును ప్రత్యేకించి వేదశాస్త్రాది ప్రాచీన విద్యాసంరక్షణము చేయబడినందువలననే నేటివరకా విద్యలు యెట్టి స్వల్పమాధులైకుండునట్లు స్వచ్ఛముగా కాపాడబడిన వను సంగతి నీజాతి మఱువకూడదు.

ఇందును గురించి మాక్సుమూలరు పండితుడిట్లు ఆశ్చర్యముతో వ్రాసియున్నాడు:

“The Sacred Hymns of the Brahmins stand unpalleled in the literature of the whole world and their preservation may well be called miraculous.”

తా|| “బ్రాహ్మణులయొక్క పవిత్రమూలగు మంత్రములు ప్రపంచవాఙ్మయము నందద్వితీయములై పిలసిల్లుచున్నవి. నేటివఱకు వాటిని స్వచ్ఛముగా కాపాడిన వద్దతి మహిమాన్వితవిషయమని చెప్పవలసియున్నది.” అని ఆశ్చర్యముతో నుడివియున్నాడు.

అందువలన వేదశాస్త్రాది ప్రాచీనవిద్యలు నశించుటకు హేతువగుచున్నది. ప్రపంచ గౌరవ హేతువైన యీ ప్రాచీన విద్యల నశింపు చేసుకొని వీరేముఖముపెట్టుకొని ప్రపంచమును చూడగలుగుదురు? ఇతర దేశీయులకన్న యిప్పుడు వీరై శ్వర్యవంతులుగా లేరు. హ్యూపారములోగాని, వృత్తి విద్యలలోగాని ప్రకృతి శాస్త్ర సంబంధమైన ఐహిక సుఖ సాధనంబులు మొదలై నవానిలోగాని ప్రపంచములో

వీరిదాఖరుస్థానమై యున్నది. ప్రపంచ గౌరవమునకు నూలమైన వేదశాస్త్రాది విద్యలయందును, నిరంతరము వాని నధ్యయనము చేయుటలో తమ జీవితమునంతను యర్పించగలిగిన బ్రాహ్మణజాతియందును అనూయా ద్వేషభావములతో గూడిన వారలై తమ ప్రాచీన విద్యలను నశింపు జేయుటకు కారణభూతులగుచు, ప్రపంచమునకు తమయందుగలిగియున్న గురుభావమును బోగొట్టుకొనుచుంటిమను సంగతిని గ్రహింపకుండినందుకు విచారించుచుంటిమి. ఇట్టి వైషమ్యభావముల నొదిలి భారతీయులు తమ నిక్షేపమైన వేదశాస్త్రాది ప్రాచీన విద్యలను, వాని సాంప్రదాయములను, అవి వ్రాయబడియున్న సంస్కృత భాషను, వాని నధ్యయనము చేయుచు, శిష్యులచే నధ్యయనము చేయించుచు అల్ప సంతోషులై నిత్య సంతుష్టులై యుండెడి బ్రాహ్మణులను కాపాడుకొని ప్రపంచ గౌరవమును నిలుపుకొందురుగాక !

ప్రాచీన విద్యలు నశించిన ప్రపంచమందన్ని జాతులకును తీరని నష్టము వాటిల్లగలదు. గనుక భారతీయులు మాత్రమేగాక ప్రపంచమందన్ని జాతులవారును యీ ప్రాచీన విద్యా సంరక్షణమందు శ్రద్ధ వహించులాగున భారతీయులలో బుద్ధిమంతులు, సమర్థులగువారలందరు నేకీభవించి పనిచేయుదురుగాక !— ప్రాచీన విద్యాసంరక్షణమందభిమానముగల హైందవ హూణ విద్యాధికులు ప్రయత్నించిన తప్పక యీ దేశములోననే తగినంత ద్రవ్యము చేకూరగలదు. లేనియడల వీరమెరికా మొదలైన పాశ్చాత్యదేశములలో పనిచేసి యిట్టి సత్కార్యమున కనేక కోట్ల ద్రవ్యమును సమకూర్చి వేదశాస్త్రాది ప్రాచీన విద్యలను పోషించి వాని నిలుపుకొనుట మేలు.

సృష్ట్యాదిమండియు నేటివఱకు వేదశాస్త్రాది విద్యల నధ్యయనము చేయుటలో నాగి తేరిన బ్రాహ్మణులు దాని నుపేక్షించి వదలి. ఇఁను వేదశాస్త్రాదివిద్యలను నధ్యయనముచేసి తిరిగి వప్పగించగల మహా మేధావులుదముంచుటకల్ల ఇంతటితో నీ విద్యలంతరించి పోవలసినవే. ఇతర సంఘములవారెవరును దీనిని సాధించలేరు. 195 కోట్ల సం॥రముల నుండియు వంశపరంపరావచ్ఛునుండిన సంస్కారము బ్రాహ్మణ

జాతీయందు ప్రస్ఫుటమై లోకుల నీనాడును నాశ్చర్యము గొలుపుచున్నది. ఇప్పుడు పేక్షించి యీ సంఘమును బోగొట్టుకొనిన తిరిగి యిట్టి సంఘమును తయారుచేయుగలరా? యని ప్రశ్నించుచున్నాము. తమ జాతీయందిట్టి అపూర్వ ప్రజ్ఞాసమన్వితమైన సంఘమొకటి యున్నందుకు పొంగుచు దానిని కాపాడుటయే గాక అట్టి మేధానంపదవృద్ధి యగుటల పోటీ పరీక్షలు పెట్టి ఒక వేదమును వల్లించి వప్పగించగలవారిని, రెండు వేదములను, మూడు వేదములను, నాలుగు వేదములను వప్పగించగల వారినిగా తయారుచేసి చూచి యానందించవలసిన యాభారతజాతి వారి సమూహాద్వేషములతో చూచి నా విద్యలు నశింపుచుండగా నానందించుచు బ్రాహ్మణుల నేమో సాధించుచుంటిమని భ్రాంతిని చెందుచుండిరి గాని సృష్ట్యాదినుండియు ప్రపంచములో నగ్రస్థానము పొందుచుండిన భారతజాతి గౌరవమును నేడు మట్టిలో గలుపుకొనచుంటిమని తెలుసుకొనలేని అజ్ఞానములో పడినందుకు విచారించవలసియున్నది. వేదవిద్యల నొదిలి ప్రాపంచిక విద్యల నార్జించిన బ్రాహ్మణులు యితరుల కెవరికిని తీసిపోక ప్రాపంచిక వ్యవహారములలో గాని ఐశ్వర్యాదుల సంపాదనయందుగాని సమర్థులుగా నుండుట మనము చూచుచుంటిమి. ఇక వీరు బ్రాహ్మణులను సాధించిన దేమి? వేదశాస్త్రాది ప్రాచీన విద్యానాశనమునే గద! ప్రాచీన విద్యల నధ్యయనము చేసినవారిని, పోషించుట ద్వారా అధ్యయన కళను కాపాడుకొనక పోయిన యిక నొకటి రెండుతరములలో నీ విద్యలు పూర్తిగా నశించిపోవును. అనగా వానిని పుడఁద్యయనము చేయువారి సంతానముగూడను లోకక విద్యలకు మఱి వేదాధ్యయనము నొదల గలరు. ప్రాచీనవిద్యలు చదివినవారలే తమ జీవనమున కితరుల నాశ్రయించి శ్రమపడుచుండిరిగాని వాని నొదిలి వ్యాపారాదులలోనికి దిగినవారు యితరులకంటె యెక్కువగనే సుఖించుచుండిరి. బ్రాహ్మవిద్యనే సాధింపగలిగిన వీరికి అల్పమైన లోకక విద్యలను, వృత్తులను సాధించుట సులభమేగాని కష్టముకాదు. వేదశాస్త్రాది విద్యలు జీవులందరి నిమిత్తము బ్రాహ్మణు డధ్యయనము చేయుచున్నాడుగాని తన పక్కడికొరకును కాదు. తాను

దరిద్ర మనుభవించుచు ప్రపంచ భోగముల నొదిలి తన జీవితములో నాల్గవవంతుకు మించిన కాలము వాని నార్జించుటకును, మిగత యాయుశ్శేషము అందు జెప్పబడిన, లోకులందరకు సుఖసాధనములైన కర్మల నాచరించుచు, తాను విశేష శ్రమతో నార్జించిన వేదాధ్యయనాదులు ముఱపురాకుండునట్లు తిరిగితిరిగి నివ్యము ఆవృత్తులు చెప్పకొనుచు, శిష్యులకు పాఠప్రవచనములు చేయుచు జీవితమంతయు నా విద్యావ్యాసంగమున గడుపుచు, యొక్క పొల్లయినను తప్పు రాకుండునట్లు సన్వరముగా వేదమును కాపాడగలుగుచున్నాడు. అందువలన వారి పోషణ సంఘమంతయు చేయవలసిన బాధ్యత యైనది. న్యాయముగా తానూచరించవలసిన ధర్మమును భారత జాతి ద్వేషానూయలతో గూడినదై యేకాడుపేక్షించి బ్రాహ్మణుడు తన పొట్టకొరకు వేదాధ్యయనమును చేయుచున్నాడని యెంచి నదో ఆనాడే బ్రాహ్మణుడు దానినొదిలి తన పోషణకు స్వతంత్ర వృత్తుల నవలంబించి తాకిక వృత్తులలో యితరులకు తీసిపోనని లోకము నకు చాటగలుగుచున్నాడు. ఈ వైషమ్య భావమున గలిగిన ఫలిత మేమి ? దేనిని గలిగియుండుటవలన భారతజాతికి నాగరికత, ఇహలోక పరలోకజ్ఞానములు మొదలుగా సమస్త జ్ఞానములు కలిగినవో, దేనిని చూచి లోకమంతయు అతి పురాతనకాలమునుండియు భారతజాతిని బొగడుచు వీరి సహాయ మర్థించుచూ తాము వృద్ధిబొందుచుండిరో తమకు, లోకమునకు మహోపకారములైన వేదశాస్త్రాది ప్రాచీన విద్యల నాశనమునే యీ సంఘ వైషమ్యమున వీరు సాధింపగలిగినది. శాంతచిత్తులై భారతీయు లిప్పటి తమలోని వివిధ సంఘస్థితుల నాలోచించుకొనిన నిజము తెలుసుకొనబడి ప్రాచీన వేదశాస్త్రాది విద్యలను గ్రంథరూపమున గాక సజీవ గ్రంథము లనదగి, సృష్ట్యాది నుండియు వంశ పరంపరా వచ్చుచుండిన సంస్కారములతోగూడి వేదశాస్త్రాది విద్యల నధ్యయనము చేసి కాపాడగలిగిన తమలోని బ్రాహ్మణ సంఘ ప్రత్యేకతను కాపాడి వారిని పోషించుకొనుచు తమకు, లోకమునకు డేమము నొనగూర్చుదురుగాక !

పాశ్చాత్య పండితుల వేదస్తుతి

మాక్సుమూలరు పండితుడు :—

“The Vedic literature” opens to us a chapter in what has been called the education of the human race, to which we can find no parallel anywhere else.

(India-What can it teach us? Page 89.)

తా॥ “మానవసంఘముయొక్క విద్యాభ్యాసములో జతుర్వేదములును, తత్సంబంధమైన వాఙ్మయమును బ్రత్యేకాధ్యాయమని చెప్పనగును. ఎక్కడను దీనికి తులనాగూనది లేదు.”

“In the History of the world, the Vedas fill a gap which no literary work in any other language could fill.”

(Wilson's Essays Vol. III Page 339.)

తా॥ “ప్రపంచచరిత్రములో వేదములు లేనియెడల అట్టి కొలతను దీర్చగల యింకొక గ్రంథమే యితరభాషలలోను గాన్పింపదు.”

“I maintain that to everybody who cares for himself, for his ancestors, for his history, for his intellectual development, a study of Vedic literature is indispensable.” (India, What can it teach us? P. 121.)

తా॥ “తననుగూర్చియు, తనపూర్వులగూర్చియు, తన చరిత్రమునుగూర్చియు, తనబుద్ధి వికాసమును గూర్చియు, లక్ష్యముగలవాడెవ్వడును వేదసారస్వతమును బఠింపకుండ జనదని నా నిశ్చితాభిప్రాయము.”

“The Vedas are the oldest of books in the library of Mankind.”

తా॥ “లోకములో నెల్ల వేదములు ప్రాచీనతమ గ్రంథములనుట నిర్వివాదము.”

‘మాన్సు, లీయ్ డెల్బాన్’ అనుపండితుడు :—

“There is no monument of Greece or Rome” he asserts, “more precious than the Rig-Veda.”

(Paper on the Vedas read before the International Literary Association at Paris, 14 July 1884).

తా|| “యవనరోమక రాష్ట్రముల పూర్వాన్నత్యస్తా రక చిహ్నములలో ఋగ్వేదముకంటె బ్రశస్తములైనవి లేవని నొక్కి పక్కాణించుచున్నాను.”

(Prof. Valtaire) వాల్టేయిరను పాశ్చాత్యపండితుని కొకరు యజుర్వేదమును బహూకరింపగా నాతడిట్లనెను.

“It (the Yajur Veda) was the most precious gift for which the West had been ever indebted to the East.”
(Wilson's Essays Vol. III Page 304.)

తా|| “తూర్పునుండి (అనగా భారతదేశమునుండి) పాశ్చాత్యులకు వచ్చిన యమూల్య బహుమానములలో నిది యుత్తమమైనది. నారి ఋణము పాశ్చాత్యులెన్నడును దీర్చుకొనజాలరు.”
మాక్కు మూలరుపండితుడు :—

“It (a new world of ancient Vedic literature) possesses one charm, it is real, it is of natural growth, and like everything of natural, I believe it had a hidden purpose, and man intended to teach us some kind of lesson that is worth learning, and that certainly we could learn nowhere else.”

తా|| “వైదిక వాఙ్మయమందొక యందమున్నది. అది సత్యము. అది స్వాభావికాభివృద్ధి గలది. అందు నిగూఢమైన ప్రయోజనమున్నది. ప్రపంచ మందెందును తెలుసుకొనలేని అమూల్య విషయములను మనమా వేదములో తెలుసుకొనగలుగుదుము.”

‘మాతుశ్రీ బ్లావెట్ స్కీ’ :

“Nor can Science ever solve the problem of the origin of man if it rejects the evidence of the oldest records in the world.”

(The Secret Doctrine—By Madam Blavetsky 3rd and revised edition 2nd Vol. Page 20.)

తా|| ప్రపంచములోకెల్ల పురాతన నస్తావేజులనదగిన ఋగ్వేదాద్యులను తిరస్కరించినయెడల మానవుని యుత్పత్తిని గుఱించిన సమస్యను ప్రకృతి శాస్త్ర మెన్నటికిని పరిష్కరింపజాలదు.

“It (The Veda) Carries us back to times of which we have no records anywhere and gives the very words of a generation of men whom otherwise we could form but the vague estimate by means of conjectures and inferences. As long as man continues to take an interest in the history of his race, and as long as we collect in libraries and museums the relics of former ages, the first place in that long row of books which contains the records of the Aryan branch of mankind, will belong forever to the Rig-Veda.”

తా॥ ప్రపంచంలో యెచ్చటను చరిత్రలేని కాలముకు అది (వేదము) మనను తీసుకొనిపోయి అప్పటి సంతతివారియొక్క మాటలను వున్నదనున్నట్లుగా మనకు జెప్పను. వేదమే లేనియెడల అనేక పొర బాటభిప్రాయములు పడియుండును. ప్రపంచములో మనము ప్రోగుచేయు పుస్తకములు, గుర్తులు మొదలైనవానిలో ఋగ్వేదము నకే అగ్రస్థాన మీయబడును.”

(Vide Max-Muller's History of Ancient Literature Page 63 Ed. 1859.)

“The Veda, I feel convinced, will occupy scholars for centuries to come, and will take and maintain for ever, its position as the most ancient book in the library of mankind.”

(Vide the Rig-Veda Samhita Translated and explained — By F. Max-Muller. Vol. I Ed. 1869 Preface Page X.)

తా॥ వేదమును విమర్శించి తెలుసుకొనుటకు శాస్త్రజ్ఞులకు రాబోవు శతాబ్దము అనేకములు పట్టును. మానవజాతియొక్క చరిత్రలో పురాతనమైన గ్రంథముగా యెల్ల కాలము గణింపబడుచుండునని నేనొప్పుకొనుచున్నాను.”

మాక్సుమూలరుపండితుడు వేదాధ్యయనముయొక్క ప్రాశస్త్యమును గురించి “India, what can it teach us”. (“ఇండియా దేశము మనకేమి నేర్పగలదు”) అను గ్రంథము 254, 255 పుటలలో

నీ విధమైన ఉపసంహారవాక్యములతో తన గ్రంథమును ముగించుచున్నాడు.

"I feel convinced that, placed as we are here in this life, we have lessons to learn from the Veda, quite as important as the lessons we learn at school.....etc.

"I do believe that not to know what a study of Sanskrit, and particularly a study of the Veda, has already done for illuminating the darkest passages in the history of the human mind, of that mind on which we ourselves are feeding and living, is a misfortune, or, at all events, a loss, just as I should count it a loss to have passed through life without knowing something, however little, of the earth and its geological formation, of the movements of the sun, the moon, and the stars - and of the thought, or the will or the law, that governs these movements."

తా॥ మనము పాఠశాలలలో నేర్చుకొను పాఠములవంటి అతి ప్రాముఖ్యమైన విషయములను మనము యీజీవితములోనే వేదము నుండి తెలిసికొనవలసియున్నదని నేనొప్పుకొనుచున్నాను....

మనమే జ్ఞానమువలన బుద్ధివికాసమును బొంది జీవితమును నడుపుచుంటిమో, మానవుని బుద్ధికందసి విషయములను ప్రకాశింపజేయునుండినట్టిదేదియో అట్టి సంస్కృతభాషను అందుముఖ్యముగా వేదములను చదువకపోవుట దురదృష్టమని నేను గట్టిగా నమ్ముచున్నాను. వేదమును చదువకపోవుట జీవితములో అన్నివిధముల నష్టదాయకమగు సంఘటన. మనము నిశ్చించి యీ భూమిని గురించిన జ్ఞానమునుగాని, భూగర్భమేర్పడిన విధానమునుగాని, సూర్య, చంద్ర, నక్షత్రాదీల చలనములను గుఱించిగాని, యిట్టి చలనాదులకు కారణమగు విధానములేక శక్తిని గుఱించిగాని స్వల్పముగానైనను తెలిసికొనకుండు వాని జీవితమెట్టి వ్యర్థజీవితమో (వేదము చదువని వాని జీవితము కూడను) అట్టి వ్యర్థజీవితమని నేను భావించుచుంటిని.

"The Vedic religion was the only one the development of which took place without any extraneous influences and could be watched through a longer series of centuries than any other religion."

(Max - Muller's India P. 124)

"In India alone, and more particularly in Vedic India, we see a plant entirely nurtured by native air. For this reason, because the religion of the Veda was so completely guarded from all strange infections, it is full of lessons which the student of religion could learn nowhere else." (P. 125)

"I think I may say that there really is no trace whatever of any foreign influence in the language, the religion or the ceremonial of the ancient Vedic literature of India." (P. 140)

తా|| "ప్రపంచమందలి మతములన్నిటిలో అధిక ప్రాచీనమైనది, బయటనుండి రాబడిన యితర మతములయొక్క యెట్టి పలుకుబడి లేక వృద్ధి పొందబడినది వేదమత మొక్కటియే యెయున్నది."

"కేవలము స్వకీయమైన లేక స్వాభావికమైన వాతావరణములో పెంచబడిన మొక్కను ఒక్క భారతదేశమున అందు ముఖ్యముగా వేదము ప్రాముఖ్యము గాగల కాలమందలి భారతదేశములో మాత్రమే మనము చూడగలిగితిమి. వైదిక మతము బయటనుండి (అన్యదేశములనుండి) రాబడిన అంటువ్యాధులచే (అనగా యితరమత సాంకర్యముచే) చెడిపోకుండ సంపూర్ణముగా కాపాడబడి యున్నందువలన మతవిద్య నార్జింపగోరెడి విద్యార్థి నేర్వదగిన పాఠములలో ఆవేదము నిండియున్నది. అట్టి పాఠము లొక్కవేదములో తప్ప మరెచ్చటను (అనగా మరేమతగ్రంథములలోను) తెలుసుకొనబడవు."

"భారతదేశములోని ప్రాచీన వైదికవాఙ్మయమందలి భాషలో గాని, మతములోగాని, ఆచారములోగాని పరదేశీయమైన పలుకుబడి (లేక సంబంధము) యున్నట్లు గుర్తులేమియు సత్యముగా లేవని నేను చెప్పగలను."

“Philosophy is the highest religion, and the oldest name of the oldest system of philosophy in India is Vedanta, that is, the end, the goal, the highest object of the Veda”, (Max - Muller's India. P. 244).

తా॥ “తత్త్వజ్ఞానము మతములలో శ్రేష్ఠమైనది. ప్రాచీన తత్త్వశాస్త్రమునకు భారతదేశములో వేదాంతమని పేరు. అనగా వేదముయొక్క- పర్యవసానము, గమ్యస్థానము. గొప్పఫలము.”

“To the present day India acknowledges no higher authority in matters of religion, ceremonial, customs, and law than the Veda, and so long as India is India nothing will extinguish that ancient spirit of Vedantism which is breathed by every Hindu from his earliest youth, and pervades in various forms the prayers even of the idolater, the speculations of the philosopher, and the proverbs of the beggar”, (P. 250)

“For purely practical reasons therefore,.....an acquaintance with their religion, which is founded on the Veda, and with their philosophy, which is founded on the Vedanta, is highly desirable.” (P. 250).

తా॥ “మతములోగాని, కర్మలలోగాని, ఆచారములలోగాని, ధర్మశాస్త్రములోగాని భారతదేశము వేదమును తప్ప యితరమైన ప్రమాణము నీ రోజువఱకుంగీకరించుటలేదు. ఎంతవరకు భారతదేశము భారతదేశముగా నుండునో (అనగా యితరదేశాచారసాంకర్యము నొందక తన జాతీయతను నిలుపుకొనునో) అంతవఱకు తన బాల్యము లగాయతు ప్రతిభారతీయుడు తనయందు జీర్ణింపచేసుకొనియుండిన నాప్రాచీన వేదాంతభావమును (ప్రపంచమున) యేశక్తియు నశింపజేసులేదు. ఆవేదాంతభావమే విగ్రహారాధకుని ఆరాధనలయందును, తత్త్వశాస్త్రజ్ఞునిచింతనములోను, భిక్షకుని సామెతలలోను (అనగా పాటలు) సర్వత్ర వ్యాపించియున్నది.”

“వేదముమీద ఆధారపడివారు మతజ్ఞానము నొందుటయును, వేదాంతము (ఉపనిషత్తులు) మీద ఆధారపడి వారు తత్త్వశాస్త్రజ్ఞానమునొందుటయును అనుభవనీయమైన కారణములను బురస్కరించి కొని చూచిన భారతీయుల కత్యవసరము.”

“It is due almost entirely to the discovery of the Veda that we, in this nineteenth century of ours have been allowed to watch again these early phases of thought and religion which has passed away long before the first beginnings of other literatures. In the Veda an ancient city has been laid bare before our eyes which in the history of all other religions is filled up with rubbish and built over by new architects”
(India, what can it teach us? P. 244)

తా॥ ఇతిరజాతుల వాఙ్మయ ప్రారంభదశకు పూర్వ మతిపూతన కాలమునందే నాటిపోయిన ప్రారంభ కాలమునాటి (సృష్ట్యాది యందుగల) అభిప్రాయమును, మతమును మనయీ పందొమ్మిదవశతాబ్దములో తిరిగి తెలుసుకొనుటకు ముఖ్యకారణము వేదము గనుగొనబడినందువలననే యెఱుఁగెను. ఒక ప్రాచీన కట్టడము మనకు వేదమునందు కళ్ళకు కట్టినటుల స్పష్టముగ కనుపించుచున్నది. ఇతిర మతముల చరిత్రలలో యెంతచెనారములతో పూడ్చబడిన పునాదులమీద కొత్త కట్టడములు కట్టబడినవి.”

గైగాల్ట్ (Guigault) పండితుడు :—

“The Rig-Veda is the most sublime conception of the great highways of humanity.”

తా॥ మానవసంఘములయొక్క విశాలపథములగూర్చి ఋగ్వేదమత్మున్నతభావముల బ్రకటించుచున్నది. దీనికి నాటి వచ్చునది లేదు.”

సర్. విలియంహంటరు పండితుడు :—

“The age of this venerable hymnal (Rig-Veda) is unknown.”

(His. of the Indian people, by. W. W. Hunter P. 45.)

తా॥ “పూజనీయమైన యీ భగవత్సోత్తరత్వాకరమేనాటిదో తెలియదు” అని ఋగ్వేదమును స్తుతించెను.

హీరన్ పండితుడు (Prof. Heeren) :—

“They (the Vedas) are without doubt, the oldest works composed in Sanskrit.”

(Historical Researches Vol. II Page 164,)

తా॥ వేదములు నిష్పంశముగ సంస్కృతభాషలో బ్రాచీన తమ గ్రంథములు.”

“Even the most ancient Sanskrit writings allow the Vedas as already existing.”

(Heeren's Historical Researches Vol. II P. 137.)

తా॥ “అతి పురాతన సంస్కృత గ్రంథములలో సైతము వేదములంతటి బూర్వమే యున్నట్లు వహరింప బడియున్నది.”

పి. గురుదత్తపండితుడు :—

“The Vedas contain the germs of all knowledge, and that their teachings are in complete consonance with the principles of science.”

(See P. Guru Datta's Vedic Texts No. 2 Printed at the Virajananda Press, Lahore.)

తా॥ “సమస్త విజ్ఞాన బీజములు వేదములలో గలవు. శ్రుతి వాక్యములు ప్రకృతి శాస్త్ర సిద్ధములు”

బార్డు పండితుడు (Prof. Barth) :—

After pointing out some of the Metaphysical theories contained in the Vedas he proceeds :—

“These alone are sufficient to prove, if necessary, how profoundly sacerdotal this poetry is, and they ought to have suggested reflections to those who have affected to see in it only the work of primitive shepherds celebrating the praises of their gods as they lead their flocks to the pasture.”

(Barth's Religions of India Page 38.)

తా॥ బార్డు పండితుడు వేదములలో నక్కడక్కడ కొన్ని యాధ్యాత్మిక సిద్ధాంతముల నుపహరించి యిట్లనియె. “ఈగీతములు ప్రధానముగ నీశ్వరోపాసనాపరమలలి దెలియుటకు బూర్వోబాహృత వాక్యములు చాలును. ఎవరో కొండతాదిమకాలపు గొల్లలు తమ మందలమేతకు దోలుకొనుచు తమ దేవతలను స్తుతిచేయుచుండిరినియు వారొందరిన స్తోత్రములే వేదములు” అని గొల్లలుచున్నవనియు నటించుకొనిన యొక హరిణముల గాంచిన యెడ తమ యూహలు

తప్పలని తెలిసికొని వెనుకముండులాలోచింప గడంగుదురు.” అని వ్రాసియున్నాడు.

మాక్సుమూలరు వండితుడు :—

“The Europeans ‘are still on the mere surface of Vedic literature’, and must not reject it as useless if they do not find in it corroboration of their preconceived theories of anthropology and sociology.”

(India What can it teach us. Page 133)

తా॥ “ఐరోపీయవండితులింకను వేదసారస్వతములో బైపైననే యున్నారని లోతుకుదిగి చూచినదిలేదు. కావున వారు మనుష్య వర్ణనశాస్త్రము సాంఘికశాస్త్రములలో, యేనాడో గావించిన సిద్ధాంతములను శ్రుతులు సమర్థించుటలేదని కల్పించినప్పుడు ఆశ్రుతులను నిష్ప్రయోజనములని త్రోసిపుచ్చుచుందురు. అది యెంతమూత్రము తగదు.”

“To fathom ancient India, all knowledge acquired in Europe avails nought; the study must recommence as the infant learns to read; then you will have been initiated, and India will appear to you the Mother of human race, the cradle of all our traditions.”

(India What can it teach us. P. 17.)

తా॥ ప్రాచీన భారతవర్షముయొక్క లోతును తెలుసుకొన వలయునని మనము ఐరోపాఖండములో (బాల్యమునుండియు) సంపాదించిన జ్ఞానమెందుకును కొఱగాదు. పసిబాలునివలె మనము తిరిగి (హైందవ వండితునియొద్ద) విద్యాభ్యాసమును చేయవలసియున్నది. వారియొద్ద (హైందవవండితులవద్ద భారతీయ సాంప్రదాయములను) యువదేశమును బొందిన పిమ్మట, భారతవర్షము మానవకోటికి తల్లియనియు, మన (ఐరోపీయుల) సాంప్రదాయములన్నిటికి మూలస్థానమనియు మనము తెలిసికొందుము.”

సంస్కృత సారస్వతస్తుతే

డబ్ల్యు. సి. టైలరు (W. C. Taylor) పండితుడు :—

“రాజ్యములుమారినను, కాలము తారుమారయినను, హిందూ స్థానమునందు వివిధశబ్దసంపదయందు నిరుపమానమగు, సాంప్రదాయక భాషలని ఐరోపాలో మక్కువతో చిలువబడుచుండు ప్రాచీన భాషలన్నిటికిని మాతృకయును, యవన(గ్రీకు) భాషాసమ్యక్కును, రోమీయభాషాపటిష్ఠతకును మూలాధారముక, అగుభాష యొకటి యుండుట గాంచి నిర్ఘాంతపోయితిని. సంస్కృత తత్త్వశాస్త్రముల ప్రాచీనత నాలోచించుచో వైభాగోరసుజోధలు నిన్ను మొన్నటివివలె నుండును. తత్త్వవిచారములో ప్రదర్శించిన తెగువనవలోకించినపుడు ప్లేటోసాహసకృత్యములు పేలవములై ప్రాకృతములుగ గనపట్టును. మన మిదివరలో నూహించి యెఱుగని బుద్ధివైశద్యప్రధానమైన కవి తయు నాభాషలోగలడు. ఎంత జ్యోతిషము గుణించి చూచినను వారి (భారతీయుల) శాస్త్రముల ప్రాచీనత్వము నెఱుంగుట అసాధ్యము. ఇట్టి యాబ్రహాండ్లమైన సారస్వతియును వర్ణింపబూనినప్పుడు చదు వరులు అతిశయోక్తియు, అడంబరమనియు అపోహపడుటయు కద్దు. సంస్కృతవాఙ్మయమితరములతో గలియగ ప్రత్యేకస్థానమున విరాజిల్లుచున్నది. తక్కుంగలవానితో దాని కగత్యములేదు. అది స్వయంభువు.” అని టైలరు పండితుడు స్తుతించియున్నాడు.

(ఇంగ్లీషువాక్యమునకు Journal of the Royal Asiatic Society Vol. II 1834 Taylor's Paper on Sanskrit Literature.) చూడుడు.

“Sanskrit literature, if studied only in a right sprit, is full of human interests, full of lessons which even Greek could never teach us;

(Max - Muller's India P. 5.)

తా|| “సంస్కృత సారస్వతము మంచిభావముతో చదివిన మానవుల కవసరమగు ప్రయోజనములతోను, గ్రీకుభాష మనకెప్పుడు నేర్పజాలని ఉపదేశములతోడను నిండియున్నది. ”

“ఈభాషలో బరిపూర్ణపండిత్యమును సంపాదించుట కోక్కజీవితకాలము ధారవోయవలెను. ఎంత చదివినను సంస్కృతవాఙ్మయము తఱుగనిది. ఊహాశక్తిని సంపూర్ణముగ విజృంభింపజేసినను లపారములైన సంస్కృత పురాణముల నవగాహన చేసికొనజాలము. అతిక్లిష్టములయినట్టి యాధ్యాత్మిక సమస్యలను సంస్కృతదర్శన శాస్త్రము లెడఁగొనినవి. హిందూజాతిలో జెన్నికులములు యెన్ని శాఖలు కలవో వారి కందఱకన్వయించునట్లు ధర్మశాస్త్రములును వేర్వేరుగ వ్రాయబడియున్నవి.”

(Journal of the Royal Asiatic Society Vol II 1834 or Hindu Superiority P. 163)

కౌంటుజారక్ సైర్నా పండితుడిట్లు స్తుతించుచున్నాడు:—

“The literature of India makes us acquainted with a great nation of past ages, which grasped every branch of knowledge, and which will always occupy a distinguished place in the history of the civilisation of mankind.” (Theogony of the Hindus P. 85)

తా|| “భారతీయసారస్వతము ద్వారామనము గతయుగముల నాడు మహద్దశలోనుండిన యొకజాతితో బరిచయము పొందుచున్నాము. శాఖోపశాఖలుగ వ్యాపించియున్న విజ్ఞానసర్వస్వమును ఆజాతి లోబడచుకోగలెను. మానవసభ్యతా పరిణామచరిత్రమునందు ప్రాచీన హిందూజాతి ప్రముఖమైన స్థానము వహించుచున్నది.”

మాక్సుమూలరు పండితుడు :—

“Although there is hardly any department of learning which has not received new light and new life from the ancient literature of India, yet nowhere is the light that comes to us from India so important,

novel and so rich as in the study of religion and mythology."

(Max - Muller's India, What can it teach us. P. 140)

తా॥ “ప్రాచీన భారతీయవాఙ్మయమువలన నూతన జీవనమును, నూతన ప్రకాశమును బొందనట్టి విద్య యొకటియు లేదనుట సత్యము. అందులో ముఖ్యముగా మతము, పురాణములు యీరెండింటిలో భారతసారస్వతము మనపై గుఱిపించిన ప్రకాశము అగ్రగణ్యము, అపూర్వము, చిన్మయము”.

మాగ్డొనలు పండితుడు :—

“The intellectual debt of Europe to sanskrit literature has been undeniably great. It may perhaps become greater still in the years to come.”

(History of Sanskrit literature P. 42. By prof. Macdonell.)

ఐరోపీయుల బుద్ధి వికాసమునకు సంస్కృత సారస్వము చేసిన సేవ యత్యధికమనుటకు సంజేహము లేదు. మున్నుందీ ఋణము వృద్ధిగా వచ్చుననియు నేనూహించుచున్నాను.”

కెప్టెన్ కన్నింగ్హమ్ పండితునిట్లు సుతించుచున్నాడు :—

“హిందూవులు గణితశాస్త్రమునందు పరిపూర్ణ పండితులగుట వలనను, ఖగోళవేదము సమగ్రముగ గావించిన వారగుటవలనను వారు రవిచంద్రులగమన పథముల స్ఫుటముగ గనిపెట్టగలిగిరి. దర్శన పరిజ్ఞానము కొలది పండితులకుమాత్రము లభ్యము. పామరజనులకు విశ్వాసమే శరణ్యము. అట్టి పాండిత్య లబ్ధి బ్రహ్మజ్ఞానమును విశ్వాస నిష్ఠిత బ్రహ్మజ్ఞానముతో ప్రవచనమున సమన్వయము చేసినవారు హిందువులు. బ్రహ్మకర్తృత్వము, ప్రపంచోత్పత్తి, ఆత్మ నిత్యత్వము, జీవుని బాధ్యత, యీ విషయములను బ్రహ్మజ్ఞానమతము నమ్మికపై నాధారపరచెను. (అనగా వీనిని గుఱించి జ్ఞానులు, కనిపెట్టిన సిద్ధాంతములపై థర్మియుంది నమ్మవలయునగాని శంకింప జనదు.) మరణానంతర జీవితమునుగూర్చి మోషే బిక్కపలుకాడులేదు అడినకొలది వలుకులబట్టి అతని లభిప్రాయము తెలియజాలము. కాని మనకత్యంత

దూరస్థులైన గంగాతీరవాసులు మరణానంతరము జీవుని గతి యెట్టిదో స్ఫుటముగ దెలిపియున్నారు. ” ఇత్యాది—

(Cunningham's History of the Sikhs)

సర్. వి. జోన్ను పండితుడు :—

“సంస్కృత భాషానిర్మాణ మద్భుతమని; గ్రీకు భాషకంటె నెక్కువ లోపరహితము; బరిపూర్ణము. లాటినుభాషకంటె బాహుళ్య మైనది. రెండింటికంటె స్వచ్ఛమైనది.”

(Asiatic Researches Vol. I P. 422)

మాక్సుమూలరు పండితుడు :—

“సంస్కృతము భాషలకుభాష ” “జ్యోతిషమునకు గణిత మెట్లో భాషాశాస్త్రమునకు సంస్కృతమట్లు అనుటలో అసత్యము లేకమును లేదు.”

(Science of Language P. 203)

‘దూబాయి’ పండితుడు :—

“వర్తమాన ఐరోపియ భాషలన్నింటికి సంస్కృతమాది మూలాధారము.”

(Bible in India. By Prof. Duboi)

వేదములు సంస్కృత భాషలో మిక్కిలి ముఖ్యములైన గ్రంథములని మాత్రమేగాక ప్రపంచ సార్వస్వతములో నుత్తమ స్థానము వహించుచున్నవనియు నెల్లరంగీకరించిరి. ప్రాచీన భారతవర్ష మందభ్యసింపబడిన యితర శాస్త్రాదులకు సంబంధించిన ముఖ్య గ్రంథములన్నియు నశించినప్పటికిని, అన్నింటికంటె ముఖ్యములైన టియు సమస్త జ్ఞానమునకు మూలాధారమైనట్టియు, సర్వశాస్త్ర సాహిత్యములకు మాతృకయైనట్టియు వేదములు నేటివఱకు చెక్కుచెదరక నిలువగలిగి యుండుట వింతగదా!... ..భాష అననుకరణీయమగు మహత్త్వముగలదగుటం జేసియు, విషయము మహత్తర మగుటయు, వేదములలో బ్రక్షిప్తముల జొప్పింపబడు నవకాశము లేదు.

(డి. టి. యన్. రావుగారి హిందువుల ఆధిక్యము 288 పేజి)

చేయబడిన యనేక సాంకర్మ్యములకు లోనగును, గనుక భారతీయులు సర్వవిధములచేతను అనాదినుండియు భారతజాతికిని, ప్రపంచమునగల యితరజాతుల వారికిని ఇహిపరసౌఖ్యముల కొనగూర్చుచు సర్వవిద్యల కాకరమైన వేదవాఙ్మయమును ఉన్నదున్నట్లు కాపాడుకొనుట ధర్మము. అట్లు కాని యెడల అచిరకాలములో వేదవిద్యలు సళించి పోగల సమయమానన్న మైవది. ఇంతవఱకు వేదవాఙ్మయము కాపాడబడిన విధము జూచి “మాకు మూలరుపంశితుడు తనచే వ్రాయబడిన ఋగ్వేదసంహితప ల్యం IV, LIXX లో నీ విధముగా వ్రాసి యున్నాడు.

“The Rig - Veda etc; are the oldest literary documents.”

“The sacred Hymns of the Brahmins stand unparalleled in the literature of the whole World and their preservation may well be called miraculous.”

తా॥ “ఋగ్వేదాదులు అతిపురాతనములగు వాఙ్మయదస్తావేజులు.”

“బ్రాహ్మణులయొక్క పవిత్రములగు మంత్రములు ప్రపంచ వాఙ్మయమున దద్దితీయములై విలసిల్లుచున్నవి. నేటివఱకు వాటిని స్వచ్ఛముగా కాపాడినవద్దతి మహిమాన్విత విషయమని చెప్పవలసి యున్నది.” అని ఆశ్చర్యముతో నుడివియున్నాడు. ఇట్టి అపూర్వ వాఙ్మయమును గ్రంథస్థము చేసి దాచియుంచుకొనవచ్చుననెడి భావము కేవలము అజ్ఞానముతో గూడినదని తెలియవలెను. గురుశిష్యపరంపరా చేయబడుచున్న అధ్యయనవిధానము తప్ప యింకేవిధమునను వేదముయొక్క స్వచ్ఛత కాపాడబడదు. గనుక భారతప్రభుత్వము వారు కుల, మత, వర్గరహిత రాజ్యధర్మముల నవలంబించిన వారై నను సర్వమానవజాతి కల్యాణముకొఱకై నను వేదవిద్యను కాపాడు ధర్మమును తమరాజకీయము నందొక యంశముగా జేర్చుకొని దానిని పరిపాలించుట నీతియని మనవి చేయుచుంటిమి. — వేదశాస్త్రాది ప్రాచీనవిద్యలు మానవజాతికంతకు (అన్నిమతముల వారికి) అన్నికాలములలోను నుపయోగపడునను విషయములో మాకు మూలరుపంశి

తుడు తన పాశ్చాత్య దేశీయుల కుపదేశించిన హాస్యముల నిచ్చుచుంటిమి.

"Sanskrit — will open before you large layers of literature, as yet almost unknown and unexplored, and allow you an insight into strata of thought deeper than any you have known before, and rich in lessons that appeal to the deepest sympathies of the human heart." (India what can it teach us. P. 14)

తా॥ "ఇంతవరకు నెఱరికిని తెలియబడని, పరిశోధనకురాని అనేకమైన గొప్ప విద్యాసమూహములను సంస్కృతభాష హిందువుల పెట్టి యింకవఱకు మీరెఱుంగని యనేక విషయములను దండంబున నొసంగును, సంస్కృతభాష మానవహృదయమును వికసింపజేసి విజ్ఞానజ్యోతిని బ్రకాశింప జేసెడి శిక్ష నొసంగగల గొప్ప శక్తిగలదై యున్నది."

"In that study of ourselves, of our true selves, India occupies a place second to no other Country. Whatever sphere of the Human mind you may select for your special study, whether it be language or religion or mythology, or philosophy, whether it be laws, or customs, primitive art or primitive science, every where, You have to go to India whether you like it or not, because some of the most valuable and most instructive materials in the history of man are treasured up in India, and in india only,"

(Do. Book P. 15)

తా॥ ప్రపంచమందంతటిలోను హిందూదేశ మాత్రనిచారణ యందగ్రగణ్యము. నీవేవిద్య సభ్యసింప ప్రజ్ఞేకించుకొనినను, అది భాషాశాస్త్రముగాని, మతవిద్యగాని, పురాణములుగాని, తత్త్వ శాస్త్రముగాని, సకలశాస్త్రములు, కళలు మొదలగు సమస్త విద్యలకు నీ కిష్టమున్నను, లేకున్నను నీవు హిందూదేశమునకే వెళ్ళవలయును. ఎందుకన గొప్ప విలువగల, మంచి క్రమశిక్ష నొసంగగల శాస్త్రము లన్నియు ఇండియాలోనే (అనగా బ్రాహ్మణ జాతియందే) నిక్షేపింప బడియున్నవి. అది మరే దేశమందును దొఱుకవు."

"The Aryans are the fathers of the most natural of natural religions." (India. What can it teach us P. 15)

తా॥ "స్వాభావికమైనవానిలో స్వాభావికమైన (అనగా ప్రకృతి సిద్ధమైన) మతమునకు ఆర్యులే పితామహులై యుండిరి.

"Sanskrit literature opens to us a chapter in what has been called the education of the Human race, to which we can find no parallel anywhere else."

(Do. Book P. 89.)

తా॥ "ప్రపంచసారస్వత మందెచ్చటను మనము కనుగొనలేని, మానవజాతియొక్క ప్రాచీనచరిత్రను సంస్కృతవాఙ్మయము మన కిచ్చుచున్నది."

బ్రాహ్మణస్తుతి

పాశ్చాత్యపండితుడగు "షెర్రింగు" బ్రాహ్మణుని గురించి యీరీతిని స్తుతించియున్నాడు.

"Light of complexion, his fore head ample, his countenance of striking significance, his lips thin, mouth expresssive, his fingers long, his eyes quick and sharp, his carriage noble, his fingers sublime, the true Brahmin uncontaminated by any European influence and manners, with his intense self - conciousness with the proud conviction of superiority, depicted in every muscle of his face, and manifest in every movement of his body, is a wonderful specimen of humanity walking on God's Earth."

(Vide Sherring Hindu tribes and castes.)

తా॥ "చామనచాయ, విశాలమైన ఫాలము, ఆకరణీయమైన ముఖవర్చస్సు, నన్ననిపెదవులు, గంభీరవదనము, పొడుగువ్రేళ్లు, నిశిత నిర్మలలోచనములు, మహనీయత, ఔదార్యము, గాంభీర్యముల గలిగి పాశ్చాత్యవేషభాషాచారాది సంపర్కములచే దూషితుడుగాని సద్గర్వ నిరతుడైన బ్రాహ్మణుడు సంపూర్ణమైన ఆత్మగౌరముగలిగి, అధిక్యత

ముఖమునందును, ప్రతి అంగవిన్యాసమునందును ప్రతిఫలింపగా ఈశ్వరస్మృతమైన లోకమునందు మానవజాతికి ఆదర్శపాఠముగా మూర్తిభవించినట్లుండుచున్నాడు.”

డబ్ల్యు. డబ్ల్యు. హంటరు పండితుడు :—

“The Brahmins, therefore, were a body of men, who in an early stage of this world's history bound themselves by a rule of life, the essential precepts of which were self - culture and self - restraint. The Brahmins of the present day are the result of nearly 3000 years of hereditary education and self - restraint and they have evolved a type of mankind quite distinct from the surrounding population. Even the passing traveller in India makes them out. The Brahmin stands apart from both (i. e. the Rajput or the Aryan warrior class and non Aryans) — the man of self - centered refinement. He is an example of a class, becoming the ruling power in a country, not by force of arms, but by the Vigour of hereditary culture and temperance. One race has swept across India after another; dynasties have risen and fallen, religions have swept themselves over the land and disappeared. But since the dawn of history, the Brahmin has calmly ruled swaying the minds and receiving homage of the people and accepted by foreign nations as the highest type of Indian mankind.”

“The paramount position which the Brahmins won, resulted in no small measure from the benefits which they bestowed.”

(Indian Empire by W. W. Hunter 2nd ed. P. 96-97)

తా॥ “ జగత్తుయొక్క ప్రారంభదశలోనే బ్రాహ్మణ సంఘము యొక్క జీవితవిధానము నియమబద్ధమై విజ్ఞానము, ఇంద్రియనిగ్రహము ముఖ్యముగాగల నిబంధనలతో కూడియున్నది. ఇప్పుడు కనుబడుచున్న బ్రాహ్మణ సంఘము సుమారు మూడువేల సంవత్సరముల నుండినంత ప్రారంభముగా సాక్షాత్తుచుండిన విద్య, ఆత్మనిగ్రహములతో పరిణామమును పొందిన జాతియొక్క ఫలము. వారు యితర

జాతులకంటె విలక్షణమైన చిహ్నముగల ప్రత్యేక జాతిగా పరిణమించి యున్నారు. హిందూదేశమునకు నూతనముగా వచ్చి ప్రయాణము చేయుచున్న అన్యదేశీయుడు కూడా బ్రాహ్మణులను ప్రత్యేకించి గుర్తించును. బ్రాహ్మణుడు స్వకీయమైన విజ్ఞానమును కలిగియుండుటం జేసి రాజపుత్ర ఆర్యునికంటెను, అనార్యునికంటెను భిన్నమైనట్లు నిర్దిష్టముగా గుర్తింపవచ్చును. భుజవక్రకమయితోను ఆయుధ సామగ్రితోను నిమిత్తంలేకనే వంశపారంపర్యముగా వచ్చిన స్వకీయమైన దార్శన్య రాహిత్యమైన విద్యామేధవల్లనూ, ఆశ్రయియతివల్లనూ, దేశమునకు ప్రభుత్వముచేసిన యొకజాతి కావర్యమైయున్నాడు. విదేశీయు లోకజాతివెంబడి వేరొకజాతి హిందూదేశముపై దండెత్తి నాశనముచేసి యుండిరి. రాజవంశములు యొకటి వెంబడి వేటొకటి ప్రభుత్వముచేసి నశించినవి. అనేక మతములు దేశము నానరించినవి. కాని చరిత్రయుగారంభమునుండి బ్రాహ్మణుడు స్థైర్యముగలిగి

శాంతచిత్తతతో ప్రజారంజకుడై వారి మన్ననలకు పాత్రుడగుచున్నాడు - భారతవర్షయు లండన్లోను బ్రాహ్మణుడుతృప్తజాతియైనట్లు విదేశ జాతియుండ రంగీకరించియున్నారు. ”

“మానవజాతికి బ్రాహ్మణులు కలుగజేసిన సౌకర్యములే బ్రాహ్మణులధిష్ఠించిన సర్వోన్నత పదవికి కారణములై యున్నవి. ” అని హంటుడు మహాశయాడు స్తుతించియున్నాడు.

వేదములన్నియు కంఠతాజేసి బ్రాహ్మణులు వప్పగించుటవలన ప్రాచీనకాలమునుండి కాపాడబడుచుండిన వని మాక్సుమూలరు పండితుడు తన వ్రవన్యాసములో “ఆక్సుఫర్డు” విశ్వవిద్యాలయములో చెప్పుచు యింకను యిట్లు చెప్పియున్నాడు :—

“This may sound startling, but - what will sound ill more startling, and yet is a fact than can easily ascertained by anybody who doubts it - at the present moment, if every manuscript of the Rig-Veda were lost, we should be able to recover the whole of

it - from the memory of the Srotriyas in India. These native students learn the Veda by heart, and they learn it from the mouth of their Guru, never from a manuscript, still less from any printed edition - and after a time they teach it again to their pupils."

"I have had such students in my room at Oxford who when looking through my printed edition of the Rig - Veda, could point out a misprint without the slightest hesitation." (P. 208)

"We are not dealing with theories, but with facts, which any body may verify—A boy, who is to be brought up as a student of the Rig - Veda, has to spend about eight years in the house of his teacher. He has to learn ten books: first, the Hymns of Rig-Veda then a prose treatise on sacrifices, called the Brahmana; then the so called forest book or Aranyaka then the rules on domestic ceremonies; and lastly, six treatises on pronunciation, grammar, etymology, metre; astronomy, and ceremonial.

These ten books contain nearly 30,000 lines, each line reckoned as thirty-two syllables.....Much ancient Sanskrit lore will be lost for ever when that race of Srotriyas becomes extinct."

(Do. Book P. P. 209-210.)

తా॥ "ఈవిధముగా వేదములను కఠతాచేసి వప్పగించుచుండి రని చెప్పిన మీకు మనస్సుకు బెదురుగా (అశ్చర్యముగా) తోచ వచ్చును. కాని యంతకంటె అశ్చర్యకరమైన విషయమింకొకటిగలదు. అది మీకు సంశయముగా నుండిన యెడల యిప్పుడు ప్రత్యక్షముగా చూచి ఋజువుపరచుకొని తగియున్నది. ఋగ్వేదముయొక్క వ్రాత ప్రతులన్నియు నశించిపోయిన వనుకొందము. కాని దానిని భారత దేశములోని శ్రోత్రీయ బ్రాహ్మణుల జ్ఞాపకమునుండి తిరిగి పొంద గలము. ఈ బ్రాహ్మణులు వేదమంతయు కఠతాచేసి తిరిగి వప్పగించ గలిగియుందురు. వేదమును వారు తమ గురువులన చెప్పించుకొని

వల్లెవేయుదురుగాని వ్రాత ప్రతినుండిగాని, అచ్చు ప్రతినుండిగాని వదువరు. గురువువలన చెప్పించుకొని వల్లెవేసి తిరిగి తమశిష్యులకు చెప్పచుందురు.

“అట్లు గురువువద్ద అధ్యయనముచేసిన విద్యార్థులు ఆకుఫర్డు లోని నాతరగతులలోగలరు. వారు అచ్చు వేయబడిన నాయొక్క ఋగ్వేదప్రతిని చూచి యెట్టి సంకోచము లేకుండ అందలి అచ్చు పొరబాటును చెప్పగలిగియుండిరి.”

“మనమిప్పుడూహాగానము చేయుట లేదు. వాస్తవముగా జరుగుచుండిన సంగతులనే మాట్లాడుచుంటిమి. ఎవరుబడితే వారు దీనిని పరీక్షించి సరిచూచుకొనవచ్చును. ఋగ్వేదమును చదువుకొనెడి విద్యార్థి యెనిమిది సం॥గములు తనగురువుగారి యింటివద్ద గడువవలయును. ఆతడు పదిపుస్తకములను చదువవలసియుండును. ప్రథమమున ఋగ్వేదములోని బుక్కులు (మంత్రములు) పిమ్మట వచనరూపమున నున్న బ్రాహ్మణము నేర్చుకోవలయును. తరువాత ఆరణ్యకము చదువవలయును. అటు పిమ్మట నిత్యములైన వైదికకర్మలను నేర్చుకొనవలెను. ఆఖరుకు వేదోచ్ఛారణకు సంబంధించిన ఆరు ప్రబంధములను, వ్యాకరణము, శబ్దవ్యుత్పత్తిశాస్త్రము, ఛందస్సు, జ్యోతిషశాస్త్రము, కర్మాంగములు నేర్వవలెను.

ఈ పదిపుస్తకములు ముప్పదివేల (30,000) పంక్తులను కలిగియుండును. ప్రతిపంక్తిలోను 32 అక్షరములుండును.

ఇండియాలో నుండిన శ్రోత్రియ బ్రాహ్మణులు నశించిన ప్రాచీన సంస్కృతివాఙ్మయములో చాలాభాగము శాశ్వతముగా నశించిపోగలడు.” అని వ్రాసియున్నాడు.

చీనాయాత్రికుడైన “ఇచ్చింగు” (‘Itsing’) క్రీ॥శ॥ 671 లో చీనానుండి బయలుదేరి క్రీ॥శ॥ 673 సం॥రములో భారతదేశముకుచేరి ‘నలాందా’ విశ్వవిద్యాలయములో సంస్కృత భాషను నేర్చుకొని క్రీ॥శ॥ 695 లో తిరిగి చీనాదేశము చేరి క్రీ॥ శ॥ 713 సం॥ లో మృతి పొందెను. ఈతడు భారతదేశమున చూచినదానిని తనచే చీనా

భాషలో వ్రాయబడి నేటివఱకు ప్రచారమును గలిగియున్న గ్రంథములలో నొకదానియందొట్లు వ్రాసియున్నాడని మాక్స్ మూలరు పండితుడు తన గ్రంథములో 210-212 పుటలలో (India what can it teach us?) నిట్లుదహరించియున్నాడు. ఇచ్చింగు వ్రాసినదేమనగా !

“They (the Brahmins revere their Scriptures, the four Vedas, containing about 100,000 lakh verses..... The Vedas are handed down from mouth to month, not written on paper. There are in every generation some intelligent Brahmins who can recite those 100,000 Verses ..... I myself saw such men.” (P. 212)

“As the Brahmins lived for others, and were excluded from most of the lucrative pursuits of life, it was a social and it soon became a religious duty, that they should be supported by the community at large.” (Do. Bock P. 236)

తా॥ “బ్రాహ్మణులు నాలుగు వేదముల నెక్కువ పవిత్రమైన వానిగా నెంచెదరు. అవి ఒక లక్ష చరణములుగల గ్రంథము. వేదములు గురువువల్ల చెప్పబడి శిష్యునివలన నేర్చుకోవలసినవిగాని పుస్తకములో వ్రాసియుంచబడినవి కావు. ఈ నాలుగు వేదములను (లక్షగ్రంథమును) కంఠతాచేసి వప్పించగల మహామేధావులైన బ్రాహ్మణులన్నితరములలోను గలరు. నేను స్వయముగా అట్టి బ్రాహ్మణులను (నాలుగు వేదములు అప్పించగలవారిని) చూచి యుంటిని.”

“బ్రాహ్మణు లితరులకొరకు జీవించువారై నందున లాభకరమైన వృత్తులను జేయుట కవకాశము లేదు. అందువలన సంఘమంతయు వారిని పోషించవలసిన మతసంబంధమైన విధియైనది.”

“The Aryas of India are the framers of the most wonderful language, the Sanskrit, the fellow-workers in the construction of our fundamental concepts, the fathers of the most natural of natural religions, the

makers of the most transparent of mythologies the inventors of the most subtle philosophy, and the givers of the most elaborate laws”

(Max - Muller's India P. 15)

తా॥ “భారతవర్షములోని ఆర్యులు అద్భుతములలో అద్భుతమైన సంస్కృతభాషను కల్పించిరి. మనకు మూలాధారమైన భాషనల నిర్మించుటలో పనిచేసినవారు. స్వాభావికమైన మతములలో నతి స్వాభావికమతమునకు పితామహులు. మహిమాన్వితమైన పురాణములను రచించినవారు. అతిచతురతతో గూడిన తత్వశాస్త్రమును కనుగొనినవారు-అతి విస్తృతమైన న్యాయశాస్త్రము నొసంగినవారు.”

Lord Elphinstone writes :—

“The Hindus are mild and gentle people, more merciful to prisoners than any other Asiatics. Their freedom from gross debauchery is the point in which they appear to most advantage; and their superiority in purity of manners is not flattering to our self-esteem.”

(Max - Muller's India P. 61)

తా॥ భారతీయులు సాధువులు. నెమ్మదిగా పోవువారు. ఇతర ఆసియా వాసులవలెగాక ఖైదీలయందతిదయారసము జూపెడివారు. వ్యభిచారము నెరుగరు. పవిత్రమైన నడకగల వారియాధిక్యత మన కంటె నధికమనిన ముఖస్తుతి కానేరదు.”

ఎలిఫిన్ స్టోన్ వ్రాసు :—

“The early excellence of the Brahmins in all these branches of learning.”

(History of India. By Lord Elphinstone. P.92-95 2 nd. ed. Also Ante P. 41 foot notes.)

తా॥ “మొదటినుండియు బ్రాహ్మణులు సమస్త శాస్త్ర విద్యాపారంగతులై యుండిరి.”

“సీలీ” (Seely) పండితుడు :—

“Perhaps no race has shown a greater aptitude for civilization. Its customs grew into laws, and were consolidated in Codes. It imagined the division of

labour. It created poetry and philosophy and the beginnings of Science. Out of its bosom sprang a mighty religious reform called Buddhism which remains to this day one of the leading religious systems of the world, which created our own civilization."

(The expansion of England. By Prof J. R. Seely M. A. Edition 1890 P. 241)

తా॥ “నాగరికత సంపాదించుటలో బ్రాహ్మణజాతి చూపిన ఆతురత యే యితర జాతీయుల చూపియుండలేదు. బ్రాహ్మణులవలం బించిన ఆచారములు శాసనములై స్మృతిలుగా పరిణమించినవి. కర్మ విభాగము (చాతుర్వర్ణ్యవ్యవస్థ) నొనరించినది. కావ్యములను, వద్యములను నొనర్చి శాస్త్ర విజ్ఞానముల కంకురానోహణ చేసినది. ప్రపంచమంతటగల మతధర్మములలో నేటివఱకు ప్రామాణ్యతను జెందిన బౌద్ధమతము బ్రాహ్మణమతమునుండి పుట్టిపెరిగినదై యున్నది. మన నాగరికతా నిర్మాణమున కాధారభూతమైన మతములకది మూల స్థానమై యున్నది.

డబ్ల్యు. డబ్ల్యు. హంటరు మహాశయుడిట్లు స్తుతించుచున్నాడు :—

“The Brahmins had advanced far in astronomy before the Greeks arrived in India in 327 B. C.”

(W. W. Hunter's His. of the Indian People P. 55)

తా॥ “గ్రీకులు క్రీ॥ పూ॥ 327 సం॥ములో ఇండియాకు రాక పూర్వమే బ్రాహ్మణులు ఖగోళశాస్త్రములో పండితులై యుండిరి.”

“In medicine the Brahmins learned nothing from the Greeks, but taught them much. Arab medicine was founded on translations from Sanskrit works about 800 A. D. European medicine, down to the 17 th. century, was based upon the Arabic”

(Do. P. 55; 56)

తా॥ వైద్యవిషయములో బ్రాహ్మణులు గ్రీకులయెద్ద నేర్పు కొనినదేదియులేదు. బ్రాహ్మణులే గ్రీకులకు హెచ్చుగా వైద్యవిద్యను నేర్పిరి. సంస్కృత వైద్యశాస్త్రముల తర్జుమాలనుండి అరబ్బులు వైద్యవిద్యను క్రీ॥ శ॥ యెనిమిదవశతాబ్దములో నేర్చుకొనిరి. పడిషే

డవశతాబ్దమువఱకు ఐరోపీయుల వైద్యశాస్త్రము అరబ్బువైద్యము మీద ఆధారపడియున్నది.

“ The Brahmins had also an art of music of their own. The seven notes which they invented, at least four centuries before Christ, passed through the Persians' to Arabia, and were thence introduced into European music in the II th. century A. D. ”

— “Hindu music is highly original and interesting from a scientific point of view. ”

(Do. Book P. 56)

తా॥ బ్రాహ్మణులు స్వంతముగా కనిపెట్టిన సంగీతశాస్త్రము కూడను వారికి గలదు. అధమపక్షము క్రిస్తుకు పూర్వము నాలుగు శతాబ్దములక్రిందట వారిచే కనిపెట్టబడిన సప్తస్వరములు పరియనుల ద్వారా అరేబియాకు చేరి ఆచ్యుటనుండి ఐరోపాఖండములో క్రికి॥ శ॥ పదకొండవశతాబ్దమున ప్రవేశపెట్టబడినది ... .. హైందవుల సంగీతము స్వంతముగా కనిపెట్టబడినది.

అది ఆనందమును కలిగించునట్టి శాస్త్రజ్ఞానము గలది.

“ The Brahmins were the civilisers of ancient India ”

(Do Book P. 57.)

తా॥ ప్రాచీన భారతవర్షమునకు నాగరికత ప్రసాదించిన వారు బ్రాహ్మణులై యున్నారు.

The Brahmins were not merely the keepers of the Sacred Books, the Philosophers, the men of Science, and the law - makers of the Hindu people. They were also its poets. ”

(Do. Book P. 57)

తా॥ బ్రాహ్మణులు కేవలము మతసంబంధముగల పవిత్రమైన వేదములను కాపాడువారు మాత్రమే కాదు, వారు తత్త్వశాస్త్రజ్ఞులు, (జ్యోతిషము, తర్కము, వ్యాకరణాది) ప్రకృతిశాస్త్రములను తెలిసిన వారు. హిందువులకు ధర్మశాస్త్రములను ప్రాసినవారు. వారు భారతీయ విజ్ఞానమును కవిత్వముతో గూర్చియుండిరి.

తా|| “ఏ రాజు తనకంటె ముందువుట్టిన బ్రాహ్మణుని గౌరవించి ధనము లొసంగునో, అట్టిరాజు తన గృహమందే సుఖముగా నుండి విశ్వర్యమును, శాంతిని, సమృద్ధిని పొందును. వారి రాజ్యము సంపూర్ణముగా ఫలించును. అట్లు ఫలసమృద్ధిగలవారలైన వైశ్యాది ప్రజలు రాజభాగమును తమంతట తామే తెచ్చి చెల్లించెదరు. ఆ రాజుయందు పూజ్యభావముగలవారలై ప్రజలందరు రాజభక్తి గలిగి విధేయులై యుందురు.” (ఋక్ ౮)

“ధనరహితుడైన బ్రాహ్మణుడు తనను కోరినను కోరకున్నను ఏ రాజు ఆవశ్యక మగు ధనమును తనంతట తాను పూజ్యభావమున అట్టి బ్రాహ్మణున కిచ్చునో, అట్టి రాజు విశ్వర్యమును, శత్రుజయము ద్వారా శత్రుధనమును, తన ప్రజలవలన భక్తిపూర్వకముగాను ధనమును పొందును. అతడు బలపరాక్రమములు గలవాడగును. అట్టి రాజును దేవత లెల్ల పుడును కాపాడుచుందురు.” (ఋక్ ౯)

అని వేదమాత బహుముఖముల బ్రాహ్మణుని కాపాడుమని ఆదేశించుచున్నది.

ధర్మరాజుకు భీష్మునిచే నుపదేశింపబడిన యుత్తమధర్మము :
భారతమందు :—

శ్లో|| “బ్రాహ్మణా భరరాజేంద్ర పునశ్చ బ్రాహ్మణా భర ।
తస్మా త్సర్వప్రయత్నేన బ్రాహ్మణారాధనం కురు॥

అని యుపదేశింపబడినది. (మహాభారతం. అనుశాసనిక పర్వము పంచమాధ్యాయము)

తా|| (వేదశాస్త్రవేదియైన) “బ్రాహ్మణులను పోషింపుము. తిరిగి బ్రాహ్మణులను పోషింపుమనియే చెప్పుచుంటిని.” (బ్రాహ్మణుల నిదివఱకే పోషింపుచుంటిని గనుక యింక నుత్తమధర్మము నుపదేశింపుడని ధర్మజు డర్థింపగా భీష్ముడిట్లు చెప్పియున్నాడు.) “అందువలననే సర్వప్రకారములచేతను వేదవిద్యాపారంగతులైన బ్రాహ్మణులనే ఆరాధింపుము” అని ముమ్మారు తన ఆఖరుపదేశముగా ధర్మరాజుకు

చెప్పియున్నాడు. మానవజాతికంటెకు ఇహపరతరుణోపాయము “వేదము, బ్రాహ్మణుడు” తప్ప గ్యోతరము లేదని తాత్పర్యము. ఇంకను భీష్ముడు ధర్మరాజునకిట్లు ధర్మమార్గమును బోధించియున్నాడు.

క॥ “విను ముక్రోధము దానం

బు నహింసావ్రతము సత్యమునునా నాల్గు

మనమున గైకొని యుండుట

యను నిదియే ధర్మమార్గ మందురు పెద్దల్.”

(శ్రీకృష్ణభారతం. అను. 5-21)

చ॥ “మఱియొకమూట చెప్పెదను మానవనాథ! మహినుపర్యుక్త

నెఱిగలవాడవై కొలిచి నిచ్చులు వారల వృత్తులెల్లనే

క్షైత్యం గలుగంగ నేలుచు దదీయసీతంబ మదిందలంచుచుక

వటలుము మూర్ఖతక విడిచి వారె ప్రమాణము భూతధాత్రిక.”

(డిటో 5-212)

తా॥ ముక్రోధము లేకపోవుట, దానము, అహింసావ్రతము, సత్యము యీ నాలుగును ధర్మమార్గమునకు మూలములని వేదవిదులైన పెద్దలు చెప్పియుండిరి. ఇది గాక యింకొక ధర్మమును చెప్పెదను వినుమని యిట్లనియె.

ఓ రాజా! బ్రాహ్మణులను సేవించి వారలకు జీవనోపాధుల గలుగజేసి, వానిని గాపాడుచు వారిక్షేమము నెల్లప్పుడు దలంచుచుండుము. వారలె (అనగా బ్రాహ్మణులె) యీభూలోకమున ధర్మము నెఱిగింప ప్రమాణభూతులు.

అని చెప్పి భీష్ముడు తన యవసానకాలమున శరీరత్యాగమున కందఱయొద్దను ననుజ్ఞనడసి వేదవిదులను, ఆచార్యులను సేవించి యిహపరముల నొందుడని అందర కుపదేశించి పిమ్మట ధర్మజుని దగ్గఱకు బిలిచి తన తుదిమాటలుగా శరీరత్యాగకాలమునం దిట్లుపదేశించియున్నాడు.

సీ॥ అని పల్కి- ధర్మజ్ఞానాననంబున దృష్టి
నిలిపి బ్రాహ్మణులను గొలిచి మనుము

ఋత్విజలాచార్యు లెపుడుఁ బూజ్యులు నీకు

నేమటిలకు మని యెఱుంగఁబలికి

కనుసూసి క్షణమాత్రకాల మూరకయుండె

ధారణాక్రమమునుద విలియవల

నాత్మసమాహితం బగునట్లు జేయుడు

సన్నిధివంబులై సర్వదేహ

తే॥ వాయువులు సూర్యగతి నొందె వాని విడిస

గాత్రములు విశల్యంబులై కానవచ్చె

దానికచ్చెరు వడిరెల్ల మానివరులు

వ్యాసముఖ్యులు కృష్ణాదు లైనవారు.

(శ్రీ కృష్ణభారతం. అనుశాసనికం. 5-269)

తా॥ బ్రాహ్మణులను సేవించుము. అందును విశేషించి ఋత్వి

జులు, గురువులను బూజించుము. వేదవిదులగు బ్రాహ్మణపోషణ

మున నేమరియుండకుము అని నొక్కి-జెప్పి భీష్ముడు శరీరంబును

త్యజించి వసువులం గలిసె.

మనుస్మృతియందు మనువిట్లాదేశించుచున్నాడు:—

శ్లో॥ ఆవృత్తానాం గురుకులాద్విప్రజానాం పూజకో భవేత్

సృపాణా మక్షయో హ్యేషవిధి ర్బ్రాహ్మణభిధీయతే.”

(మనుస్మృతి 7-82)

తా॥ గురుకులమున వేదాధ్యయనము పూర్తిగావించి మఱి

వచ్చిన బ్రాహ్మణులను ధనధాన్యము లొసగి, శాస్త్రప్రకారము

పూజింపవలయును. ఇట్లు బ్రాహ్మణులందుంపబడిన ధనధాన్యాదులు

రాజులకు నిధివలె దఱుగనివై యెల్లప్పుడు మేలు గావించును.

శ్లో॥ “నతంస్తేనానచా మిత్రా హరంతి నచనశ్యతి |
తస్మాద్బ్రాహ్మ నిధాతవ్యో బ్రాహ్మణే వ్యక్షయోనిధిః”॥

(మను 7-83)

తా॥ కనుక, అట్లు బ్రాహ్మణులందుంచిన యీ ద్రవ్యనిధిని దొంగలవహరింపరు. శత్రువులు గైకొనరు. అది తనంతట తఱుగదు. కాన రాజెప్పటికిని నశింపని ధనధాన్య దానరూపమైన నిధిని బ్రాహ్మణులయందుంచి దాచుకొనవలయును.

శ్లో॥ “ప్రాధీతే శతసాహస్రమనంతం వేదపారగే”॥ (మను 7-85)

తా॥ వేదాధ్యయనము చేయు బ్రాహ్మణుని కొనగిన దానము లక్ష గుణముల ఫలముగలది యగును. నాలుగువేదములను బఠించినట్టి బ్రాహ్మణుని కొనగిన దానము అనంత పుణ్యఫలము నిచ్చును.

శ్లో॥ “యస్య రాజ్ఞస్తవిషయే శ్రోత్రియస్సీదతి త్సుధా |
తస్యాపితక్షుధారాప్తౌ ముచిరేణేవసీదతి”॥ (మను 7-134)

తా॥ ఏరాజు దేశమందు శ్రోత్రియుడాకలిచే నకనకలాడునో, అట్టిరాజు దేశమనందు జనులు యేమ వీడితులై యాకలిచే జిక్కిపోదురు.

వేద శాస్త్రాది విద్యలయందు ప్రవృత్తులై తత్తత్కర్మాచరణము జేయుచుండిన బ్రాహ్మణులు జీవనాభావమున యిపుడు బాధనొందు చున్నారు. వైదిక ధర్మసంరక్షకుడైన త్సత్రియుడేనాడో యంతరించి యుండెను. ధర్మరక్షణ నిమిత్తము యేత్రమవలంబించిన బ్రాహ్మణ రాజులు మహమ్మదీయులతో చేయబడిన యుద్ధములలో నశించిరి. అంతటితో వైదికధర్మము సంరక్షకుడు లేనందున మేల్చులచే యణగ ద్రొక్కబడి ప్రాణావశిష్టమై నిలిచియున్నది. భారతజాతి విదేశీయ మేల్చు రాజులనుండి విముక్తిని బొందినది గాన ధర్మసంక్షేపము జరుగునని యాశించుదమచిన యిప్పటి పభుత్వమువారు ఆసుర సంపదతోగూడిన పాశ్చాత్య మేల్చు నాగరికతావలంబనమున తమ ధర్మమును తామే నిరసించుకొనుచు చాలి నాశనమునె గోరుచుండిరి. “యథారాజా తథాప్రజాః” అను నార్యోక్తి ననుసరించి ప్రజలును

ద్వేషానూయాదులతో గూడినవారలై తమ స్వధర్మమును విడిచి పరిధర్మావలంబు లగుచుండిరి ఇట్టి సీతిలో వేదశాస్త్ర విద్యల నాద రించువారెందు ? వేదశాస్త్రవేదియగు బ్రాహ్మణుని కాపాడు ధర్మ మును ప్రభుత్వము, ప్రజలు విడిచినందున దానికి ప్రతిఫలముగ మనువుచే వచింపబడిన వైవాక్యానుసారము (మను 7-134) నిత్య ఘోషములచే ప్రజలు భరింపరాని కష్టపరంపర లొందుచుండిరి. ప్రభుత్వము, ప్రజలు దీనిని గమనించెదరుగాక !

భారతవర్ష స్తుతి

"If I were to look over the whole world to find out the country most richly endowed with all the wealth, power and beauty that nature can bestow - in some parts a very paradise on earth-I should point to India. If I were asked under what sky the human mind has most fully developed some of its choicest gifts, has most deeply pondered on the greatest problems of life, and has found solutions of some of them which well deserve the attention even of those who have studied Plato and Kant - I should point to India. And if I were ask to myself from what literature we, here in Europe, we who have been nurtured almost exclusively on the thoughts of Greeks and Romans, and of one Semitic race, the Jewish, may draw that corrective which is most wanted in order to make our inner life more perfect, more comprehensive, more universal, in fact more truly human, a life, not for this life only, but a transfigured and eternal life again I should point to India."

(Max Muller's India P. 6)

తా|| ప్రకృతియొసంగల సంపదను, శక్తిని, సౌందర్యమును సమృద్ధిగపొంది కొన్నిపట్టులందు భూలోకస్వర్గమా యనిపించునట్టి దేశమెక్కడనున్నదో లోకమంతయు వెదకి చెప్పుమన్నయెడల అదిగో భారతవర్షము ! అని ప్రేరేపితి చూపుకను. ఏయాకాశము క్రింద మనుష్యుల బుద్ధి తన ఉత్తమ ప్రజ్ఞల గొన్నింటిని పరిపూర్ణ

ముగ వికసించజేసికొని, జీవన సమస్య శ్రేష్ఠములను గాఢముగ వితిర్కించి, వానిలో, గొన్నింటిని ప్లేటో, కాంటుట్ సిద్ధాంతముల చదివినవారిని సహితము సావధానముగ చెయ్యెగ్గ జేయగలుగునట్టి పరిష్కారములను కనిపెట్టెనని నన్నడిగినయెడల అదిగో భారత వర్ణము! అని ప్రేరేత్తి చూపుచును. ఇక్కడ ఐరోపాలో ఉన్న మనము గ్రీకుల, రోమనుల, సెమిటకులగు యూదుల ఆలోచనలతో బాబాపు పూర్ణముగ బోషించబడినవారము. మన అభ్యంతర జీవనము నింకను నిర్దోషముగ, ఇంకను సమగ్రముగ, ఇంకను సర్వతోముఖముగ, వేయేల ఇంకను అచ్చముగ మానవోచితముగ నొనర్చుకొని, యీ బ్రతుకును సంస్కరించుకొని శాశ్వత జీవనమును సంపాదించుకొనుటకు కావలసిన రసాయనము యేదేశపు సారస్వతములో దొరకునాయల చూతును గదా, అదిలభించినచోటు అదిగో భారతవర్ణము! అని తిరిగి ప్రేరేత్తి చూపుచుంటిని” అని మాక్సుములరు పండితుడు భారతవర్ణమును స్తోత్రము చేసియున్నాడు.

దా నార్డులు

కొందరిక్కాలమున దానధర్మముల నొనర్చుట కర్హతా నర్హతల నీ దిగువ విధమున నిర్ణయించుచున్నారు. వికలాంగులగు వారలును, నిత్యవ్యాధిపీడితులును దానధర్మానుల కర్హులనియు, అవయవ సౌప్తవము గలిగినవారల కీయనక్కర లేదనియు చెప్పుచు ప్రాచీన విద్యాలయందారిజేరిన బ్రాహ్మణుల కెట్టి సాయముచేయు కుపేక్షించుటయే గాక యితరులనుగూడను ప్రేరేపించుచు అట్టి దానధర్మములను మాన్పుచుండిరి. దీనివలన కలుగుచుండిన యనర్థమును వారు గుర్తించుట లేదు. సుమారు యేబదిసంవత్సరములనుండి యిట్టి విపరీతభావములు భారతీయులలో ప్రబలి యిప్పటికి చాలా హెచ్చుస్థాయికి వచ్చియున్నందున ప్రాచీన విద్యలు చదువుకున్న పండితుల కెట్టి పోషణయు లేక కృశించి వారి సంతానము నావిద్యలనుండి మరల్చి వ్యావహారికవృత్తి విద్యల నేర్పుచున్నందున ప్రాచీన విద్య లంతరించు స్థితిలోనికి వచ్చియున్నవి. సనాతన ధర్మావలంబులగు చాతుర్వర్ణ్యముల వారిలో

కొందఱు అధ్యయనపరులను పోషించుచునే యుండిరి. కాని వైశ్యాది వర్ణములవారిలో హెచ్చుమంది అల్పకారణముల పురస్కరించుకొని అనూయాపరులై పండితపోషణము నొదిలి యుండిరి.

పండితాదరణము నుపేక్షించుచున్నందున ప్రపంచమందలి యితర దేశములలోని పండితులందరిచేతను బాగ డ్దను గాంచుచుండిన వేదశాస్త్రాది విద్యలు తీణించుచున్నవి. అనగా అనాదినుండియు వేద శాస్త్రాధ్యయన సంపన్నులుగా నుండిన వారలు దాని నొదులుటకు కారణమగుచున్నది. వికలాంగులకు దానధర్మములు చేయుచున్నందున నాజాతి వృద్ధిని గాంచుచున్నది. అనగా విద్యావంతులైన పండితులు తగ్గిపోవుటయు, వికలాంగుల సంఖ్య వృద్ధియగుటయు మనము నిత్యము గాంచుచుంటిమి. ఏబడిసంవత్సరముల క్రిందనుండిన వికలాంగులకంటే యీనాడీ కృష్ణజిల్లాలో నూరురెట్లు వికలాంగు లెక్కువగా వృద్ధియైరి. అంగవైకల్యము దానపాత్రము కావడమువల్లను, దానివలన సులభముగా జీవనోపాధిగడచుచుండుటవలనను హీనజాతుల వారనేకులు అంగవైకల్యమును బొందుటకు శారీరకముగాను, మానసికముగాను ప్రయత్నించి కృతకృత్యులై తమ వికలాంగమును లోకులకు బ్రదర్శించి జీవించుచుండిరి. ఇది చాలా అపాయకరమైన దానపాత్ర నిర్ణయము. దీనివల్ల జాతిలో వికలాంగు లెచ్చిపోవుచున్నారు. పండితపోషణము లేనందున ప్రాచీన విద్యలు నశించిపోవుచుండినవి. గనుక యీ విషయమున యిప్పటికాలపు వారినిర్ణయము విపరీత ఫలమిచ్చి జాతిని నిర్వీర్యము చేయుటకు హేతువగుచున్నది. ప్రాచీన భారతవర్షమునందెట్టి వికలాంగుల విషయమున జాతి కపకారములేని విధమున చక్కని యేర్పాట్లు చేయబడినవి. వికలాంగులును, నిత్యవ్యాధి పీడితులును, సంఘములో ప్రజలకు దృగ్గోచరము గాకుండునట్లు వారిని సంఘమునకు దూరముగా ప్రత్యేక ప్రదేశములలో నుంచి వారిని రాజు భరింపలయునని ధర్మశాస్త్రములు విధించుచున్నవి. గర్భిణీస్త్రీలట్టి వికలాంగుల దర్శించిన నాదృశ్యము వారి చిత్తమందంకితమై కలుగజోవు సంతానమున కంగ వైకల్యము సిద్ధించును, అందువలన గ్రహణకాలమున చంద్రునిలో

గలుగు మొరికనుగూడ చూడనీయరు. పురుషులు కూడనట్టి యంగ వికలులను, నిత్యవ్యాధి వీశీతులను తరుచు చూచుచుండిన వారి హృదయములందట్టి కురూపఛాయలంకితమై స్త్రీ సంగమకాలమున స్మరింపబడిన అట్టివారికి కలిగెడి సంతానము తప్పుక అంగవైకల్యము నొందగలదు. కావున అట్టివారిని సంఘమునకు దూరముగానొంది వారిని తన బిడ్డలవలె రాజు పోషించవలయునని విధింపబడినది.

శ్లో॥ “పంగ్వంధ బధిరామూకావ్యాధి నోపహతాశ్చయే ।

భర్తవ్యాస్తే మహారాజనతుదేయః ప్రతిగ్రహః” ॥

(భారతం అరణ్యపర్వం. పరాశరమూఢవీయం. ఆచారకాండ ౧ అధ్యాయం).

తా॥ “కుంటి, గుడ్డి, చెవిటి, మూగవారలును, వ్యాధివీశీతులును రాజువలన పోషింపబడవలసినవారుగాని దాన, ప్రతిగ్రహములకు పనికిరాకు.” అనిధర్మము విధింపబడినది.

గనుక ప్రజలు తగు ప్రయత్నముచేసి వికలాంగులను వ్యాధి వీశీతులను సంఘములో కలిపకుండునటుల తగిన కట్టుదిట్టముల చేయించి వారినొక ప్రత్యేక సౌకర్యముగల ప్రదేశమునందుంచి వారికి సకల సౌఖ్యములొనగూర్చి పోషించునటుల ప్రభుత్వమువారిని వత్తిడిచేయవలయును. అవసరమైన వారిపోషణకు స్వల్ప పన్ను నొసంగుటకుకూడను సిద్ధపడవలయును. ప్రాచీనకాలమున అనగా 25వ మహాయుగములోని త్రేతాయుగమున దశరథమహారాజు రాజ్యము నందు వికలాంగులుగాని, వికార రూపులుగాని తేరని శ్రీమద్రామాయణము బాలకాండమున చెప్పబడినది. (వావిలికొలను సుబ్బారావు గారి శ్రీమద్రామాయణం బాలకాండ 261 పద్యమును చూడుడు.)

శ్లో॥ “అనర్హతే యద్దదాతి నదదాతియదర్హతే ।

అర్హానర్హా పరిజ్ఞానాద్దానాధర్మాచ్చ హీయతే॥

(పరాశర మూఢవీయం. ఆచారకాండ ౪ మనువు.)

తా॥ దానమునకు అర్హతలేని వారికెవడిచ్చుచున్నాడో దాన రుడైన సత్పురుషున కెవడియడో అట్టివాడు యోగ్యతాయోగ్యతల

నెలుగక చేయుటవలన దానధర్మముల ఫలమును పొందకపోవుటయే గాక హైన్యస్థితిని కూడా పొందుచున్నాడు

మానవుల కిహపరసౌఖ్యములనొందుటకు చేయబడు దానములు వేదశాస్త్రవేదియైన బ్రాహ్మణుని వలన శోభించును. అవి యనేక రెట్లుగా వృద్ధిపొంది ప్రతిఫలము నొసంగును. పాచీన విద్యలను సంగ్రహించి మానవజాతికి శాశ్వతముగా నుండునట్లు వాటిని నిలువపఱచును ననిన నాశాస్త్రములధ్యయనముచేసి వాటిని యెట్టి దోషము దొర్లకుండునటుల స్వచ్ఛముగా కాపాడువారి కుటుంబముల పోషించుట త్యవసరము. ఈకాలమందన్ని దేశములలోను క్రికెట్టు, కాలిబంతి ఆట మొదలయిన విజాతీయ ఆట కుగల ప్రోత్సాహములో సహస్రాంశ సహాయముకూడా మనదేశమున వేదాధ్యయన పరునికి లభింపకున్నది. భారతదేశముయొక్క పుణ్యవశమున సృష్ట్యాదియందున లభించి భారతీయుల కిహపరసౌఖ్యదాయకమగుటయే గాక ప్రపంచమందన్ని జాతులవారికి తారకమై వారలందరిచేతను బాగడ్డను గాంచుచుండిన వేదమాతను యధాస్థితిగ కాపాడుకొనుట భారతీయులకు ధర్మమను విషయమును మఱచుట యీదేశీయుల దుష్కర్మఫలమని తోచుచున్నది. భారతీయులలో సనాతనధర్మావలంబులందఱు మేలుకొని వేదాధ్యయనాది వైదిక కళలను కాపాడుకొని వృద్ధిచేసుకొనుట శ్రేయము. ప్రజలే గాక ప్రభుత్వమువారును వేదాధ్యయనాది కళలను ప్రోత్సహించి నాలుగువేదములను వల్లెవేసి స్వర, వర్ణ, మాత్ర, పద, క్రమ, జట, ఘనాదిసహితముగా అధ్యయనము చేయగల మహామేధావులను తయారుజేయుట విధియని మనవి జేయుచుంటిమి—ఇందును గురించి మనుస్మృతియం దిట్లు రాజధర్మము చెప్పబడినది:—

శ్లో॥ “శ్రోత్రియం, వ్యాధితార్తాచ బాలవృద్ధావకీంచనమ్ |
మహాకులీన మార్యంచరాజా సంపూజయేత్సదా॥”

(మను. 8-395)

తా॥ “వేదాధ్యయన పరుండగు బ్రాహ్మణుని, రోగిని, దుఃఖితుని, బాలుని, వృద్ధుని, దగ్గిరుని, గొప్పకులమున బుట్టినవానిని, ఉదారుని, దానము మానము, మేలుసేయుట యను వీనిచే నెల్లపుడు

గౌరవింపవలయును.” అని రాజుకు ధర్మము విధించబడినది. వేదాధ్యయనముచేయు శ్రోత్రియబ్రాహ్మణుని దానముచేతను, రోగిని వైద్యసహాయముచేతను, దుఃఖితునాదరించి వాని దుఃఖకారణమరసి దానినివారింపుటచేతను, బాలుడు ధనాదిసాత్తులు గలవాడై యుండినవానికి వ్యవహారము నడుపుకొనగల ప్రాయము వచ్చువఱకు వాని ధనాదుల కాపాడుట, ధనాదులు లేనివాడైన వానిని విద్యావంతునిజేసి యొక కుటుంబీకుని జేయుట, వృద్ధుడనహయుడై జీవనోపాధి లేకయుండిన వానిని జీవితకాలమువఱకు అన్నవస్త్రాదు లిచ్చి కాపాడుట, దరిద్రునికి తగు బ్రతుకు దెరువు కల్పించుట, గొప్పకులమున బుట్టిన వానిని గౌరవించుట మొదలగు యువకారములచే వారినెల్లపుడును రాజు కాపాడుచుండువలయునని మనువాదేశించుచున్నాడు ప్రాచీన భారతవర్షములో అట్టి యుత్తమధర్మము లాచరణలో నుండియున్నవి. ఇప్పటికాలమునకందు కొన్ని ధర్మములు నామమాత్రముగానైనను నాచరింపబడుచుండినవి గాని వేదాధ్యయనము చేయు బ్రాహ్మణుని నామమాత్రముగానైనను నాదరించుట లేదు. విదేశీయ ప్రభువులచే నీదేశమున స్థిరముగా తమ అధికారము నిలుపుకొనుటకు కల్పించబడిన కుత్సితములం జిక్కి ప్రజలొకకులమువారి నింకొక కులమువార ద్వేషించుచుండిరి. అందు ప్రత్యేకము దేశక్షేమమునకు, ప్రాచీనవిద్యా సంరక్షణమునకు, దేశప్రతిష్ఠ నెచ్చింపజేసి ప్రపంచజాతుల వారికందరికి గురుత్వముజేయుటకు సమర్థుడుగు బ్రాహ్మణవర్ణమునం దసూయ ద్వేషముల పెంచుచు వేదాధ్యయన సంపన్నులగు శ్రోత్రియ బ్రాహ్మణుల పోషింపమానిరి. భారతజాతి కిది పతనహేతువగును. గనుక భారతీయులు తమకు స్వాభావికముగా సృష్ట్యాది నుండి యిప్పటివఱకు వచ్చుచుండిన వేదశాస్త్రాది ప్రాచీనవాఙ్మయ నిక్షేపముచు యథావిధిగా కాపాడుకొనుచు తమకు, లోకమునగల మానవజాతికి మేలొనరించు కొందురు గాక.

తాకిక విద్యలనేర్చి రాజకీయాది రంగములందుండెడి బ్రాహ్మణులితరులతో సమానముగా తాకిక వ్యాపారములం దొకరొకరికి పోటీగా నుండిరిగాని వేదాధ్యయన పరుడగు బ్రాహ్మణుడెవరికిని పోటీలేదు.

అతడత్యంత విచీకుడు, మితజీవి, అల్పసంతోషి, పవిత్రుడు, ప్రజలకు ధర్మోపదేశుడు. వైదిక ధర్మముల శ్రద్ధాభక్తులతో నాచరించుచు లోక హితమును గోరుచుండువాడు. తాకిక సంబంధము లేకనే జీవితకాలమంతయు అధ్యయనాధ్యాపనల జేయుచుండువాడు. అట్టివారి వలననే లోకాలకు ఔమము కలుగుచున్నది. వేదాధ్యయనపరుడగు బ్రాహ్మణుడు, పతి వ్రతయగు స్త్రీ, అతిధి పూజాదురంధరుడగు గృహస్థుడు జననీ జనకులను పూజించుచు వారి యాజ్ఞానువర్తియైన కుమారుడు, గురుభక్తి గలిగి చరించు శిష్యుడు మొదలగు ధార్మిక సత్పురుషుల వలననే లోకము లీమమ్మలములో నశింపక నిలిచియున్నవి. వీరందరికి వేదధర్మమే పరమ ప్రమాణమై వెలయుచున్నది. అట్టి వేదమాత సర్వవిధముల సంరక్షింపబడదగినదిగాని యుపేక్షింపబడదగినదికాదు.

దేశమున కళాభివృద్ధి నొందింపవలయునని ప్రయత్నియులు జరుగుచుండినవిగాని సర్వకళలకు మూలమైన 'వేదాధ్యయన కళ' నభివృద్ధిపరచు సంకల్పముకూడ యంతవఱకు ప్రజలయందుగాని, ప్రభుత్వమునందుగాని గలుగకుండుట శోచనీయము. వేదాధ్యయనకళాభివృద్ధికొక యుద్యమ మొత త్వరలో ప్రారంభింపబడిన అంత మేలు చేకూరును. —

ప్రపంచ జాతులవారందరు తమకు కావలసిన సమస్త విద్యలు సంస్కృత సారస్వతమున, వేదశాస్త్రాది ప్రాచీన వాఙ్మయమునగల పనియు, వానిని భారతదేశమునగల బ్రాహ్మణజాతివలననే పొందనగు ననియు నాశించుచుండ భారతదేశములోని ప్రభుత్వమును, ప్రజలను వేదశాస్త్రనిష్ఠుడైన బ్రాహ్మణుని పోషింపక నా విద్యల నశింపుజేసుకొనుచుండుట వివేకముతోగూడిన పనికానేరదు. ప్రాచీన విద్యలు లోపించిన ప్రపంచ జాతులన్నియు ముందు కాలమున భారతీయులను దూషింపకమానరు. గనుక లోకకల్యాణ హేతువైన వేదవాఙ్మయమును దాని నర్థముజేయగల సంస్కృత భాషను, వేదముల నధ్యయనాధ్యాపనలద్వారా సస్వరముగా, స్వచ్ఛముగా నుండునటుల రక్షింపగల బ్రాహ్మణజాతిని కాపాడి భారతీయులు యితర జాతులవారి మన్ననలకు పాత్రులగుటయేగాక తామిహపరసౌఖ్యముల నొందుదురుగాక!

వేదము

వేదము “విద్” అను ధాతువునుండి పుట్టినది. వేదమునకు శ్రుతి యనియు, అమృతమనియు పేరుగలవు. “వేదయితీ తి వేదః” అనగా తెలియజేయునది గనుక వేదమని చెప్పబడినది. దేనిని తెలియజేయునదనగా!—

“ప్రత్యక్షేణానుమిత్యావా యస్తాపాయో నబుధ్యతే
ఏతం విదంతివేదేన తస్మా ద్వేదస్యదత”॥

తా॥ ప్రత్యక్ష, అనుమాన ప్రమాణములచేతగాని మఱి యే యితరోపాయములచేతగాని తెలియబడుటకు వీలు లేని విషయమును తెలుపునదిగనుక వేదమునకు “వేదత్వము” సిద్ధించినది. ప్రత్యక్ష, అనుమాన ప్రమాణములచే తెలియుటకు వీలగు విషయములను చెప్పట యొక గొప్పకాదు. వాని కతీతములైన విషయములను జెప్పటచే వేదము పరమప్రమాణమైనది.

“విదన్తీయతో ధర్మాధర్మా వితివేదః” దేనివలన ధర్మాధర్మములు తెలియబడునో అది వేదము. “శ్రూయతి ఇతి శ్రుతిః” (పరమాత్మనుండి) స్వాభావికముగా దానంతటది సృష్ట్యాదియందు వినబడునది గనుక “శ్రుతిః” యని పిలువబడినది. ఇదిగాక శ్రోత్రేంద్రియముచే శబ్దరూపముగా తెలియబడుటనుట్టి “శ్రుతిః” యనియుం జెప్పబడెను. “ఆమ్నాయః” అనగా వల్లించుటయని యర్థము - వల్లన వలననే పొందఁగినదని తాత్పర్యము.

ఇదిగాక ప్రతిసృష్ట్యాదియందును సృష్టికర్తకు వేదములు వినబడుచుండును. వానిని శ్రవణమువలన పొంది సృష్టికర్తయైన బ్రహ్మ ఋషుల కుపదేశించుచుండును. ఋషులు తమ శిష్యుల కుపదేశించుచుండురు. ఇట్లు గురుశిష్య పరింపరచే లోకమున ప్రచారితములగుచుండును. అందువలన వేదములు ఉపదేశ రూపమున శ్రవణమువలన పొందఁగినవేగాని లిఖితముగాచేసి వల్లించఁగినవికావు. ఎల్లప్పుడును వినుటవలననే పొందఁగినవై యున్నందున “శ్రుతిః” యని నామము వేదమునకు సార్థకమైనది — “ఆమ్నాయతే పరంపర యేత్యా

మ్నాయః” అనగా పరంపరగా (గురు శిష్యపరంపరగా) అభ్యసించవలసి యుండుటంబట్టి “ఆమ్నాయమ”నబడెను.

వేదములలోని కొన్ని మంత్రములకు విశ్వామిత్ర, భారద్వాజ, వశిష్ట, వామ దేవాదులు కర్తలైనట్లు కనుపించుచుండుటచే వేదముకాలక్రమమున ననేకులచే రచియింపబడినట్లు కొందఱు చెప్పుచున్నారు. అది సరికాదు. వేదమంత్ర అజ్ఞానులైన జీవులకు సులభంగా బోధపడుటకుగాను పేర్లను కల్పించినా యాఋషుల యాఋక్కులను రచించినట్లును దాని వలన వారలు దేవతానుగ్రహము పొందినట్లును చెప్పబడినది. వేదములలోని పురుషనామములన్నియు కల్పితనామములు. బోధకొఱకు కల్పించబడివి. పిమ్మట లోకములో ప్రజలు వేదములోని నామములనే తమబిడ్డలకు పెట్టుకొనుచున్నందునను, వారు తపస్సుచే గొప్పవారై ఋషిత్వము నొందినందున యాఋషులే వేదములలోని బుక్కులకు కర్తలయందురని లోకులూహించుటకు కారణమైనది. అదియును గాక బోధకొరకు వేదములలో చెప్పబడిన సంఘటనలు ప్రతిసృష్టియందును తిరిగి తిరిగి వచ్చుచుండును. శ్లో॥ “భూతం భవద్భవిష్యచ్ఛ, సర్వంవేదాత్ప్రసిద్ధ్యతి.” (మను. ౧౨-౯౭). జరిగిన, జరుగుచున్న, జరుగబోవు సర్వవిషయములును వేదము ననుసరించియే సిద్ధినిబొందుచున్నవి. అని చెప్పబడియుండుటవలన అనాదిగా చక్రాకారమున వచ్చుచు పోవుచుండిన సృష్టులలో తటస్థమగుచుండిన సంఘటనలే తిరిగి తిరిగి ప్రతిసృష్టిలోను వచ్చుచుండును. వెనుకటి సృష్టియందువలెనే నామరూపనిర్దేశములగుచుండును. స్వాభావికనియతితోగూడి తటస్థమగుచుండిన విషయములే వేదములలో వినబడుచుండినవి. ప్రతిసృష్టిలోను వేదములో వినబడు నామరూపాదులతోగూడిన ఋషులే తిరిగి తిరిగి వచ్చుచు బోవుచుందురు. గనుక వేదములో ఋషులపేర్లున్నంత మాత్రమున మంత్రద్రవ్యలని చెప్పబడిన ఋషులు మనకాలమునకు ముందు కొన్నివేల సంవత్సరముల క్రిందటనో, లక్షలసంవత్సరముల క్రిందటనో యుండి వేదబుక్కులను రచించినందువలననే వేదములో వారిపేర్లు కనిపించుచుండినట్లు మనమెంచరాదు. పరమాత్మయందు (లేక ప్రకృతియందు) అణగియుండి నియత

కాలమున వచ్చుచు పోవుచుండెడి యీజగత్తులోని జీవుల ననుగ్రహించుటకుగాను వేదమూత నాయా విషయములు సంఘటితములై నటుల మనకు కళ్లకు కట్టినట్లు తెలియుటకుగాను వేదము కల్పించి కథలరూపమున, ఆఖ్యాయికలరూపమున మనకు ధర్మాధర్మముల స్వరూపమును బోధించియున్నది. వేదములోని బుక్కుల యానామధారులైన పురుషులచే కల్పింపబడినవికావు. వేదములోని కల్పితనామములే లోకములో మానవులచే ధరింపబడినవి అని తెలియవలెను.

వేదభాగములు

వేదము కర్మకాండము, ఉపాసనాకాండము, జ్ఞానకాండముని మూడుభాగములు. వేదము మంత్రములనియు, బ్రాహ్మణములనియు, ఆరణ్యకములనియు మూడువిధములు.

౧ ఋగ్వేదము, ౨ యజుర్వేదము, ౩ సామవేదము, ౪ అధర్వణవేదము, నని వేదము నాలుగుభాగములుగ వేదవ్యాసభగవానునిచే విభాగింపబడినది. పూర్వయుగములలో యీనాలుగు వేదము లేకముగా కలిసియుండేవి. ఆకాలపుపురుషులు దానిసంతయు నేకముగా నధ్యయనము చేయగలిగియుండిరి. కలియుగమున అష్టసత్త్వము, నిత్యోగులు, మందబుద్ధులు, అల్పాయువులగు నరులుపుట్టెదరునియు, వేదమంతయు నధ్యయనము జేయగల మేధాసంపద వారికుండదనియు నెంచి వేదవ్యాసమహర్షి దానిని నాలుగుభాగములుగా నొనర్చి యుండెను.

౧. ఋగ్వేదము

“ఋక్” అనగా పరమాత్మను స్తుతించు మంత్రము, అట్టి బుక్కులు లేక మంత్రములు 10,622 ఋగ్వేదమునందుగలవు. వానితో యజ్ఞమునందు దేవతలను స్తుతించువానికి “హోతా”యని పేరు. కొన్ని మంత్రములు గలదానిని సూక్తమని చెప్పెదరు అట్టి సూక్తములు 1028 గలవు. కొన్నిసూక్తములు గలదియొక అనువాకము. అట్టి అనువాకములు 85. కొన్నియనువాకములతో గూడిన దానికొక మండల

మనిషేరు అట్టి మండలములు పదిగా ఋగ్వేదము విభజింపబడినది. ఋగ్వేదమునందలి పదములు 1,53,826; అక్షరములు 4,32,000.

ఇదిగాక ఋగ్వేదము నింకొక విధముగా అధ్యయన పరులు విభాగించిరి.

అష్టకములు—8.

అష్టకముకు యెనిమిది
అధ్యాయముల చొ॥ $\left\{ 8 \times 8 = 64 \text{ అధ్యాయములు} \right.$

అధ్యాయం 1 కి సుమారు 33 వర్గములు
చొ॥ గల వర్గములు మొత్తం $\left\{ 2006 \right.$

౨. యజుర్వేదము

“యజ్” అను ధాతువునుండి పుట్టినది. యజుర్వేదమునగా యాగము, బలి, దానము మొదలగువానిని గురించి చెప్పబడిన వేదము. యజ్ఞకర్మ లాచరించునపుడు చెప్పవలసిన మంత్రములిందు గలవు. వీనినధ్యయనము చేయువారి కధ్వరులని పేరు.

యజుర్వేదము. ౧. కృష్ణ యజుర్వేదము ౨. శుక్ల యజుర్వేదము అని రెండుశాఖలు. కృష్ణ యజుర్వేదము తైత్తిరీయసంహిత యనియు, శుక్ల యజుర్వేదము వాజసనేయ సంహితయనియు చెప్పబడుచున్నవి.

శుక్ల యజుర్వేదమునకు ఉదాత్త, అను దాత్తములను రెండు స్వరములు. కృష్ణ యజుర్వేదమునకు ఉదాత్త, అనుదాత్త, స్వరిత ప్రచయములను నాలుగుస్వరములు. శుక్ల యజుర్వేదములో చేరిన ఈ శావాస్యము, బృహదారణ్యకమును ఉపనిషత్తులు ప్రధానమైనవిగా నెంచబడుచున్నవి.

ఈ వేదమునకుగల బ్రాహ్మణములు. శతపథ; తైత్తిరీయములు. తైత్తిరీయ సంహిత మునెడి కృష్ణయజుర్వేదము ఏడు కాండములుగా నున్నది. ప్రథమకాండలో ప్రపాఠకములు యెనిమిది.

అందు 1 వ ప్రపాఠకములో 14 అనువాకములు 28 పదసలుగలవు.

„ 2	„	14	„	34	„
„ 3	„	14	„	31	„
„ 4	„	46	„	54	„
„ 5	„	11	„	51	„
„ 6	„	12	„	51	„
„ 7	„	13	„	51	„
„ 8	„	22	„	42	„
వెరసి 8	„	146	„	342	„

రెండవకాండములో ప్రపాఠకములు ఆఱు.

అందు 1 వ ప్రపాఠకములో 11 అనువాకములు 65 పదసలుగలవు.

„ 2	„	12	„	71	„
„ 3	„	14	„	56	„
„ 4	„	14	„	48	„
„ 5	„	12	„	74	„
„ 6	„	12	„	70	„
వెరశి 6	„	75	„	384	„

మూడవకాండములో ప్రపాఠకములు—అయిదు.

అందు 1	„	11	„	42	„
„ 2	„	11	„	46	„
„ 3	„	11	„	36	„
„ 4	„	11	„	46	„
„ 5	„	11	„	36	„
„ 5	„	55	„	206	„

నాలుగవ కాండములో... ఏడు.

“ 1	“ 11	“ 46	“
“ 2	“ 11	“ 48	“
“ 3	“ 13	“ 36	“
“ 4	“ 12	“ 37	“
“ 5	“ 11	“ 27	“
“ 6	“ 9	“ 46	“
“ 7	“ 15	“ 39	“
<hr/>			
“ 7	“ 82	“ 279	“

అయిదవ కాండములో ప్రసాదకములు ఏడు.

అందు 1	“ 11	“ 59	“
“ 2	“ 12	“ 64	“
“ 3	“ 12	“ 48	“
“ 4	“ 12	“ 58	“
“ 5	“ 24	“ 62	“
“ 6	“ 23	“ 54	“
“ 7	“ 26	“ 58	“
<hr/>			
“ 7	“ 120	“ 403	“

ఆఱవకాండములో ప్రసాదకములు ఆఱు.

“ 1	“ 11	“ 76	“
“ 2	“ 11	“ 59	“
“ 3	“ 11	“ 62	“
“ 4	“ 11	“ 51	“
“ 5	“ 11	“ 40	“
“ 6	“ 11	“ 43	“
<hr/>			
“ 6	“ 66	“ 331	“

ఏడవ కాండములో ప్రపాతకములు అయిదు.

,, 1	,, 20	,, 52	,,
,, 2	,, 20	,, 50	,,
,, 3	,, 20	,, 42	,,
,, 4	,, 22	,, 53	,,
,, 5	,, 25	,, 54	,,
<hr/>			
,, 5	,, 107	,, 251	,,

మొత్తం కాండలు 7, ప్రపాతకములు, 44, అనువాకములు 651, పనసలు 2196. పదములు 19,390. అక్షరములు 2,53,868 గలవు.

3 సామ వేదము

సామ వేదమనగా, గాన రూపమైన ఋక్కులుగలది. ఈ వేదము నధ్యయనము చేసినవారిని ఉద్ధాత్రులని పిలచెదరు. వీరిలో ఉదీచ్య సామగులు, ప్రాచ్య సామగులు అని రెండు విధములగు వారలుగలరు. ఛాందోగ్య, కేనోపనిషత్తులీ వేదములోనివే. ఇది సహస్ర సంహితా భేదముగలదియైయున్నది కొందఱు గిరిర- ఋక్కులున్నవని చెప్పెదరు. దీనికి తాండ్య, వడ్వంత, మంత్ర బ్రాహ్మణములు చేరియున్నవి.

౪ అధర్వణ వేదము

అధర్వణ వేదమునందు శాంతిక, పౌష్టిక, చరకాది మంత్ర, తంత్ర ప్రయోగవిధులుగలవు. ఈ వేదమును వ్యాసభగవానుడు తన శిష్యుడైన సుమంత్రునికిని, ఆతడు తన కుమారుడైన కబంధువునకు నుపదేశించిరి. కబంధఋషి దీనిని రెండుగ భాగించి దేవదర్శాది శిష్యులకుపదేశించెను.

ఇందు ౨౮ కాండములును ౧౦౧౫ వాక్యములును, నూటికి పైబడిన అనువాకములును ౭౬౦ కి పైన గల సూక్తములును గలవు. ఇది వలుబది ప్రపాతకములుగా విభజింపబడియున్నది. గోపథ బ్రాహ్మ

ణము దీని కనుబంధమైయున్నది. ఈ వేదమండలి కేనోపనిషత్తు, ముండకోపని షత్తును ప్రశస్తములైయున్నవి.

పైన చెప్పబడిన వేదములు నాలుగింటియందును, తత్వజ్ఞానమును బోధించెడి యుపనిషత్తులును, వేదాంగములైన షట్పాఠ్యములును, వేదముల కనుబంధములగు ఉప వేదములును గలవు.

౫ ఉపనిషత్తులు

“ఉపనిషత్” అను శబ్దము మూడు పదములతో గూడి యున్నది. ‘ఉప’, ‘ని’, ‘సత్’ ఉప = సమీపమున, ని = చక్కగా, సత్ = పొందబడినది. అనగా గురువు సమీపముననుండి అధ్యాత్మ విద్య చక్కగా పొందబడినదని తాత్పర్యము. “ఉపనిషత్” = ‘అస్యాం శ్రేయః ఉపనిషీదతి’ అని విగ్రహము. అనగా మేలు కలది లేక హితమును తెలియజేయునదియని తాత్పర్యము.

ఉపనిషత్తులకు వేదాంతములనియు, వేద శిరస్సులనియు, రహస్యములనియు వివిధములైన పేర్లు గలవు. నాలుగు వేదములలో నుండి ౧౦౮౦ ఉపనిషత్తులు గలిగెను. ఋగ్వేదమునందు ౨౧ శాఖలును, యజుర్వేదమునందు ౧౦౮ శాఖలును, సామ వేదమునందు ౧౦౦౦ శాఖలును, అధర్వణ వేదమునందు ౫౦ శాఖలును గలవు. ఈ ౧౦౮౦ శాఖలు ఉపనిషత్తులనబడును. వీనిలో ౮౪౦ శాఖలు కర్మకాండమును బోధించునుగావున కర్మకాండమని యందురు. ౨౩౨ శాఖలు ధ్యేయ బ్రహ్మమును బోధించును గావున ఉపాసనాకాండమందురు - ౧౦౮ శాఖలు జ్ఞేయ బ్రహ్మమును బోధించునుగాన న్నానకాండమని పేరు. ఈ ౧౦౮౦కి ఉపనిషత్తులని పేరు. వీనియందు దశోపనిషత్తులు ద్వైత, అద్వైత విశిష్టాద్వైత మతస్థులచే యుత్తమమైనవిగా యంగీకరింపబడి నాయామతాచార్యులచే నాయా మత సిద్ధాంతముల కనుకూలముగ భాష్యములు వ్రాయబడినవి.

దశోపనిషత్తులు

౧. ఈ శావాసాస్యో పనిషత్ ౨. కేనోపనిషత్ ౩. కఠోపనిషత్ ౪. ప్రశ్నోపనిషత్ ౫. ముండకోపనిషత్ ౬. మాండూక్యోపనిషత్ ౭. తైత్తిరీయోపనిషత్ ౮. ఐతరేయ ౯. ఛాందోగ్య ౧౦. బృహదారణ్యకోపనిషత్. అను పదియు మంత్రభాగములై యున్నవి. మిగత యుపనిషత్తు లన్నియు శ్లోక, వాక్యరూపములనుండి యున్నవి.

ఉపవేదములు ౪.

౧. ఆయుర్వేదము ౨. ధనుర్వేదము ౩. గాంధర్వవేదము ౪. అర్థవేదము. ఈ అర్థవేదమునందు శిల్పశాస్త్రము, పాకశాస్త్రము, నీతిశాస్త్రము, అశ్వశాస్త్రము మొదలైన అర్థ సంపాదన కనుకూలించు కళలనేకములు గలవు.

వేదాంగములు

1. శిక్ష 2. ఛందస్సు 3. వ్యాకరణము 4. జ్యోతిషము 5. నిఘంటుము 6. కల్పము (శేక కల్పసూత్రములు) యీ ఆఱుగు వేదాంగములై యున్నవి. షడంగ సహితమైన వేదాధ్యయనమువలన వేదార్థ ప్రతిపాదనము చేయుట కధికారి యగును.

ప్రపంచమందలి సమస్త వాఙ్మయములోను వేదము మొట్ట మొదటిది. వేదమునకు పూర్వముండిన గ్రంథమేదియును లేదు. పౌ మనాదినుండియు నుండియున్నది. వేదము గీర్వాణ భాష (అనగా దేవ భాష) లో నుండెను సృష్టి ప్రారంభ కాలమున స్వామి భువ మనువు, ప్రజాపతులు మొదలగువారు దేవలోకమునుండి భూలోకమునకు మానవ సృష్టినిజేయు నిమిత్తం వచ్చి యుండిరి. దేవలోకమనగా ఉత్తర భువనునిభ్రమింపకుడు. భూలోకము, భువర్లోకము అను రెండు లోకములు కూర్చుమున సువర్లోకము (శేక స్వర్గము) అనునదొకటి కలదు. దానికి పైన మహర్లోకము, జనలోకము, తపోలోకము, సత్య

లోకము ననెడి యింక నాలుగు లోకములుగలవు. భూలోక, భువర్లోక, సువర్లోకములనుగూర్చియు, ఆ లోకములలో జీవులు సుఖముగా మన గలుగుటకు తగిన యుపాయములను బోధించుటకే వేదములన్నియు పూర్వ భాగమున బ్రవర్తించినవి. గనుక వేదములలో చెప్పబడిన స్వర్గలోక మీభూగోళముయొక్క యుత్తర ధ్రువ ప్రాంతమని యెవ్వరును తలంపగూడదు. అట్టి యూహ జనించుటకు తగిన యవకాశము వేదములో నెచ్చటను గానరాదు. స్వాయంభువాదులు మాటలాడు భాష దేవ భాష అదియే భూలోకమున ప్రథమమున (సృష్ట్యాది యందు) వాడబడినది. కాలము గడచుచు రాగా మాటలాడుచుండిన భాషలో విద్యావిహీనులైన మానవులవలన అపశబ్దములుచ్చరింపబడు చుండుటవలన క్రమక్రమముగా భాష కలుషితమై స్వరూపముమారి వేరుభాషగా పరిణామమును బొందుచువచ్చెను. అప్పుడపుడు పండితులు సంస్కరించి వ్యాకరణముల నొనర్చి భాషను ఛందోబద్ధ మొనర్చుచుండిరి. అవన్నియు కాలగర్భములో విలీనమైపోయినవి. జనసామాన్యము మాటలాడు వాగ్వైఖరి వలన బహు రూపముల భాషలుత్పన్నమగుచు వచ్చినవి. మనముండిన యీ వైవస్వతమనువు (ఏడవమనువు) కాలములోని యిరువదియెనిమిదవ మహా యుగము లోని యీ కలికాల ప్రారంభమున పాణిని మహా ఋషి అవతరించి అప్పటి కాలపు ప్రజలలో ప్రచారములో నుండిన భాషను సంస్కరించి దానికి సంస్కరింపబడిన భాష గనుక సంస్కృతమని పేరిడెను. సంస్కృతము దేవ భాష ననునరించియున్నను సంస్కృత పండితులకు దేవ భాషలో నుండిన వేదములర్థము కానేరవు.

అందువలన మహా పురుషులైనవారలుద్భవించి వేదముల యిట్టి సంస్కృత భాషలో భాష్యములు వ్రాసియుండిరి. అట్టి భాష్యములు చాలాభాగము కాలగర్భములో విలీనమైనవి. ఇప్పుడు మనకు మిగిలియున్నవానిలో యాస్కమునెచే అయిదువేల సం॥ (5000 సం॥) రముల క్రిందట వ్రాయబడిన భాష్యములో పోయినదిపోగా మిగిలియున్న భాగమొకటి. రెండివది శ్రీ విద్యారణ్య స్వామివారిచే ఆరువందల సంవత్సరములక్రిందట వ్రాయబడిన భాష్యము. అది విపులముగానుండి

లభించుట యిప్పటికాలమువారి యదృష్టము. ఆ భాష్యమే లేని యెడల వేదము యీ కాలమున మన కర్థమయ్యెడిదికాదు. అనాది నుండియు వంశపరంపరా వచ్చుచుండిన భారతీయుల ప్రాచీనాచారములు, మానవులు వారి వారి అధికార తారతమ్యముల ననుసరించి యాచరింపదగిన ధర్మములు, కష్టకాలములయందు తమకు సంరక్షకులుగా నుండిన దేవతలు ప్రసన్నులై తమను కష్టములనుండి తరింపజేసి సుఖము నొనంగదగిన దేవతాస్తోత్రములు, అట్టి దేవతలను ప్రసన్నులను చేసుకొనదగిన యజ్ఞ యాగాది కర్మ విశేషములు, స్వర్గాది పుణ్యలోకములను బొందుట కనుచుగ కర్మోపాసనాదులును, విషయ విరాగము కలిగి ముక్తిని కాంక్షించువారి కనుకూలమైన జ్ఞానమార్గములను, వేద్యుల, జీవుల కైహికామముష్మిక సుఖంబు లొనగూర్చుగల మార్గంబులన్నియు వేదమాత మన కనుగ్రహించుచున్నది. అట్టి వేదములయందు మంత్ర భాగము కొంతయు, వానికి వివరణరూపమైన “బ్రాహ్మణము”లను భాగము కొంతయుగలదు. నాల్గువేదములలోను యీ విభాగముగలదు. కాని యజుర్వేదమున మంత్రము, బ్రాహ్మణము రెండును కలిసిపోయినవి. అట్లు కలిసిపోయిన యజుర్వేదమునకు దేశమంతలోను వ్యవహారము కలదు.

“యజు” శబ్దము “యజ్” ధాతువునకు షట్టివది. “యజ్” అనగా దేవతల సారాధించుట. “యజుర్యజనాత్”ని విద్యారణ్య వాక్యము. అనగా యాగమును నెరవేర్చునది యజుర్వేదమని తాత్పర్యం. “యాగ”మనగా వేదోక్త కర్మ, మానసిక వ్యాపారమునకు జపమని వాగ్వాపారమునకు “స్తుతి” యని పేరు. శ్రౌతకర్మలకు (అనగా వేదోక్త కర్మలకు) యాగమని పేరు. యజ్ఞముతో ఋగ్వేద మంత్రములతో దేవతాస్తుతి చేయుటను. బ్రాహ్మణముతో కలసిన యజుర్వేద మంత్రములతో యజ్ఞ కర్మకలాపమంతయు నడుపబడుచుండును. సామ వేదమంత్రములతో గానము చేయుదురు. యజుర్వేదమునగల మంత్రములొక్కొక్క యాగమున ప్రత్యేకముగా నమర్చబడిన పాఠముతోనున్నవి. ఆ మంత్రములచోటనే బ్రాహ్మణము కలిపి కర్మ విధులు కూర్చబడినవి. ఏ యాగమునుగాని చేయించువాడు “అధ్వ

ర్యుడు " ఋగ్వేదమంత్రములతో కర్మ నడిపించువాడు సహితయన బడును. సామమంత్రగానమును చేయువాడు " ఉద్గాత " యనబడును. వీరుగాక ఋత్విజులు మరికొందరుండురు - యజ్ఞములందరి కర్మలను సరిగా సవరించుకొనుచు యెట్టిప్రమాదము రానీయక నడిపించు భాధ్యత " అధ్వర్యునిదే " యైయున్నది. అధ్వర్యుడు యజుర్వేదమును బాఠముచేయును. యజుర్వేదమున కధ్వర్యు వేదమనియు బేరుకలదు.

" సర్వవేదగతాని బ్రాహ్మణాని స్వాభిహితేర్ధేదార్థాయ ఋచమేవోదాహరంతి " అని విద్యారణ్య భాష్యము. అనగా " మంత్రముల మొదట్ను తీసుకొని ఆ మంత్రములలో నూదించిన కర్మలను దార్ధ్యముకొరకు స్పష్టపరచు వాక్యములు గలవి బ్రాహ్మణములు " అని చెప్పబడినది. బ్రాహ్మణములకు వాక్యగ్రంథమనికూడా వ్యవహారము కలదు. యజుర్వేదమందు యాగక్రమమున గర్మలవరుసయు, వానిననుసరించి మంత్రముల వరుసయు నేర్పరుపబడినవి.

మంత్రభాగమునకు " సంహిత " యనికూడను పేరు. సంహిత యనగా సంధించబడినదియని అర్థము. యజుర్వేదమున మంత్రము, బ్రాహ్మణము అను నీరెంటిని సంధించి వాడుచున్నందున యజుర్వేద సంహిత లేక తైత్తిరీయ సంహిత యని పేరుకలిగినది. మిగత వేదములలో మంత్రభాగములు, బ్రాహ్మణములు వేరువేరుగా నున్నందున వానికి సంహితలని యనజెల్లదు. కాని వాడుకలోమాత్రము ఋక్సంహిత, సామసంహితలని చెప్పుచుండుట గలదు.

మంత్రభాగము మాత్రమే వేదమని ఆర్యసమాజమువారి మతము. బ్రహ్మసామాజికులు కర్మలను బోధించెడి మంత్రబ్రాహ్మణములు రెండును వేదము కాదనియు, ఉపనిషత్తులుమాత్రమే వేదమనియుచెప్పుదురు. వైదికమతమున మంత్రము, బ్రాహ్మణము, ఉపనిషత్తులు మూడును వేదమే.

విషయముల యందనురాగము గలిగి నిరంతరము శబ్దాదివిషయ సుఖముల నపేక్షించుచుండుట జనులకు స్వభావసిద్ధముగా నలవడి యున్న గుణము. అట్టి జీవులు తమ విషయకాంక్షలను పొందుటకు లోకములోని లాఠీకోపాయముల నలవరుచుకొని లోకుల కపకారులుగా

పరిణమించకుండ దేవతారాధనారూపమైన కర్మలద్వారా దేవతలను తృప్తిపొందించి వారిద్వారా తమ కోర్కెలను పొందుటకు చేయబడు ప్రయత్నమంతయు యింద్రియనిగ్రహముతో గూడినదై, పాపభీతిని గలిగి తనవలన పరులకెట్టి హానియు గలుగకుండునట్లు క్రమశిక్షణము నిచ్చునదై యున్నది. అట్టి యింద్రియ నిగ్రహమువలన క్రమక్రమముగా నశ్వరములైన ఐహికాముష్మిక సుఖములయందు విరాగము గలుగును. విషయవిరాగమును పొందినవానికి ఆత్మజ్ఞానమును బోధించి ముక్తికి దారిజూపు భాగములకే “ఉపనిషత్తులు” పెరు.

వేదోక్తకర్మ లాచరించుట కుపయోగపడునది మంత్రము.

కర్మలాచరింపదగు విధానమును, దాని ఫలమును సూచించు నది - బ్రాహ్మణము.

కర్మలయందును, కర్మ ఫలములయందును విరాగముగలిగి ముక్తి నపేక్షించెడి జీవులకు ఆత్మజ్ఞానము నొసంగి ముక్తిపొందగల నుపాయమును బోధించునది - ఉపనిషత్తు.

గనుక నీ మూడును వేదభాగములేగాని వేరుకావు.

వేదాంతమున :—“అతాకికోపాయ బోధకత్వం వేదత్వం”

తా॥ అత సామన్యమునకు దెలియని యుపాయములను దెల్పు నది వేదము. అప్రత్యక్షములైన స్వర్గాది ఫలముల కుపాయములగు కర్మలను బోధించునది వేదము. వస్తుగుణ పరిశోధనవలనగాని, యుక్తి చేతగాని లేక ప్రత్యక్షముగా జూడగిన మరి యేవిధమునగా మానవులకు తెలియరాని ఉపాయములను బోధించునది వేదమ తెలియవలెను

వేదప్రమాణము సంగీకరించువారిలో గొందరు ఆదిసృష్టిలో బ్రహ్మ వేదమును జెప్పెననియు, విస్మృత వచ్చిన ప్రతిసృష్టిలోను ఋషులు దానినే తిరిగి వినుచు బహిర్గతమొనర్చుచుండిరిని చెప్పి సమర్థింప జూచుచున్నారు. అది సరికాదు. ఈసృష్టికి ఆదిలేదు. సృష్టి అనాది. వేదములు బ్రహ్మవల్ల చెప్పబడినవికావు అనాదినుండియువర మార్తీనుండి ప్రతిసృష్టియందును శబ్దరూపమున బహిర్గతమగుచు బ్రహ్మ

దులవలన లోకములలో బ్రచారితములగుచు, ప్రళయకాలమున తిరిగి పరమూత్మలో లీనమగుచు పునస్సృష్టియందు తిరిగి బహిర్గతములగుచు లోకమున తిరిగి తిరిగి బ్రచారములగుచుండినవే వేదములు. శిశువు జనించుటకు పూర్వమే తల్లికొమ్ములయందు ప్రకృతిసిద్ధముగానే పాలు దృవింది, భూమిమీద అవతరింపగనే శిశువునకుపయోగపడుటకు సిద్ధ పగుపబడుచుండినట్లు ప్రళయకాలమందు ప్రకృతితో సహా పరమాత్మ యందు లీనమైయుండిన జీవకోటి పునస్సృష్టియందు బహిర్గతమగుటకు ముందే జీవుల కిహపరసౌఖ్యముల నొనంగగల ధర్మములు సృష్టికర్తయైన బ్రహ్మముఖమున (ఆతనికి తెలియకుండనే అవశముగా) వేదరూపమున బహిర్గతమై బ్రహ్మాదులవలన అన్నిలోకములలోని జీవులలో బ్రచారము చేయబడుచుండును. అట్టి ప్రకృతిధర్మములను బోధించునదే వేదము. గనుక వేదమనాది అనంతము. అనగా సర్వకాలములయందును నిత్యమైయుండునది. ఆ సృష్టియనునదేదియులేదు. ఈసృష్టి లయము లనాదినండియు గలవు. వీని కాదిలేదు. అంతములేదు. ఎల్లపుడునుండును-వేదమునకు కర్తయెవ్వడునులేదు. అదిన్రాయబడినదికాదు. గనుక ఉత్పత్తికాలమునులేదు. అది అనాది, అనంతము.

వేదము నిత్యము - అపౌరుషేయము

వేదమునకు నిత్యత్వ, అపౌరుషేయత్వము లెట్లన :—

1. శబ్దనిత్యత్వం 2. అర్థనిత్యత్వం 3. సంబంధనిత్యత్వం, 4. ఇతరంధములవలె పురుష కర్తృత్వ స్మరణము లేకపోవుట.

యీ నాలుగు కారణములచేతను వేదమునకు నిత్యత్వము, అపౌరుషేయత్వము, స్వయంప్రకాశత్వము, అనాదిత్వము సిద్ధించును.

1. శబ్దనిత్యత్వమనగా :—

“కకారాది” వర్ణముల నుచ్చరించినప్పుడు, ఆ వర్ణములు ప్రత్యక్షము కాకపోయినను నిన్నటిరోజున చెప్పిన “కకారమునే” తిరిగి పలికితిననియు, ఆచోట పలికిన వర్ణమునే యీచోటను పలికితిననియు లోకములో అనుకుంటున్నారము. దానినిబట్టి “కకారాది” వర్ణములు

కాలములందును, సర్వదేశములందును నిత్యములై యున్నట్లు ముచున్నది. అయినప్పటికి చీకటిలోనున్న పదార్థమువలె అవి య్యునికి గోచరించుటలేదు. దానిని గోచరింపజేయుటకు “ఉచ్చాయ” కారణము. ఉచ్చారణక్రియకు పూర్వమందును, ఉచ్చాయ కాలమందును, ఉచ్చారణానంతరమందును అనగా త్రికాలమును “వర్ణములున్నవి. శ్రుతి : “త్రికాలాభ్యాధ్యత్వం సత్యం మిధ్య” అనగా “ఏదిత్రికాలములయందును బాధింపబడకుం అది సత్యము. ఏది బాధింపబడునో (ఒక కాలముననుండి వేరొక యిన లేకుండుటయే బాధింపబడుట) అదిమిధ్య.” అనెడి శ్రుతి మువలన త్రికాలములందుండు “వర్ణములు” సత్యములు. కాని ఉచ్చారణక్రియ” శబ్దమును పుట్టించలేదు. “కకారము నుచ్చరించి అని వ్యవహార మున్నదిగాని “కకారమును చేసితిని” అని “సృష్టించితి” ననిగాని యీ మొదలగు వ్యవహార మెచ్చటను గనుక “శబ్దనిత్యత్వము” సిద్ధించును,

నిత్యత్వము :—

ఇదేవిధమున “శబ్దనిత్యత్వ” మేర్పడినవిమ్మట “నిత్యమైన” అర్థము నెప్పుడు నొదిలియుండదు గనుక “అర్థమునకు నిత్య చు చెప్పి తీరవలయును.

బంధ నిత్యత్వం :—

పైన చెప్పబడినట్లు శబ్దమునకును, అర్థమునకును రెంటికిని ము సిద్ధించిన సిమ్మట వానికి అనగా “శబ్ద, అర్థము”లకు సంబంధమున్నూ నిత్యమనియే చెప్పవలసియున్నది.

స్వత్వస్మరణము లేకపోవుట :—

ఈ ప్రకారముగా శబ్ద, అర్థ, సంబంధములు నిత్యమైనందున మైన వేదము నిత్యము కాకతప్పదు. అయితే యీ యుక్తిని లోకములోనున్న శబ్దజాలమంతయు నిత్యమని కావలసి దా! అనిన నిజమే. లోకములోని శబ్దజాలమంతయు

కానేరడు. అతడు వేద ధర్మములను ప్రచార మొనర్చినవాడు మాత్రమేయైయున్నాడు.

వేదములలో కనుబడు మంత్ర ఋషులు “మంత్ర ద్రష్టలు” (అనగా మంత్రములను చూచినవారు) గాని “మంత్ర కర్తలుగాగు. (మంత్రములను చేసినవారుకారు) దీనికి కాగణము వారు తాము మంత్రములను రచించితిమని చెప్పకుండా మంత్రములను చూచితిమని చెప్పడమువలననే రుజువగుచున్నది. లోకములో మనకు గోచరించని యొక వస్తువును కొత్తగా మనము చూచుట తటస్థించిన మేము దానిని “చూచితిమి”ని చెప్పదుముగాని “చేసితిమి”ని యెన్నడును చెప్పము. గనుక ఋషులు కూడను వేదకర్తలుకారు. కర్త లేకనే స్వయంప్రకాశములైన వేద మంత్రముల నాయా ఋషులు చూచుచుండుటచే “ఋషయో మంత్ర ద్రష్టారః ‘ఋషులు మంత్రద్రష్టలు’ అని మాత్రమే చెప్పబడినది. గనుక కర్తృత్వస్మరణము లేకపోవుట వలన వేదమునకు కర్త లేడని తెలియవలెను.

శబ్ద నిత్యత్వ, అర్థనిత్యత్వ, సంబంధ నిత్యత్వములవలనను కర్త లేనందునను వేదము నిత్య ప్రకాశమానమైనదని ఋజువగుచున్నది. (‘నిత్యము’ అనగా ‘అనాది, అనంతము’ లేక ఆద్యంతములు లేనిది అని తెలియవలెను.)

శ్రీబాలగంగాధరతిలక్కు- మహాశయులిట్లు వ్రాసియున్నారు

“It is not, however, till we come to works of the authors and expositors of the different schools of Hindu philosophy (Darshanas) that we find the doctrine of the eternity of the Vedas subjected to a searching examination; and, as remarked by Dr. Muir, one who reads the discussions of these writers cannot fail to be struck —

“with the acuteness of their reasoning, the logical precision with which their arguments are presented, and the occasional liveliness and ingenuity of their illustrations.” (Muir O. S. T. vol. III P. 58)

They all bear witness to the fact that so far as tradition went,—an unbroken tradition of great antiquity,—there was no remembrance of the Vedas having been ever composed by or ascribed to any human author; and taking into consideration the learning and the piety of these scholars their testimony must be regarded as an unimpeachable proof of the existence of such a tradition which was considered ancient several centuries before the Christian era”

(Vide The Arctic Home in the Vedas P.449, By B. G. Tilak.)

తా॥ ఇటీవల వివిధములగు వేదాంతమతశాఖలు (దర్శనములు) ప్రబలినవిమ్మట ఆయామతకర్తల వేదనిత్యత్వమును గూర్చి బహుమాత్ముగ చర్చించియున్నారు. ఈమతకర్తలొనర్చిన చర్చలను పరిశీలించి చూచి మ్యాయరుపండితుడు.

“వారి తర్కములోని తీక్షణతయు, వారివాద ప్రతివాదముల హేతుబద్ధతయు, సమయస్ఫూర్తిగ నుపమానముల జూపుటలో వారి కున్న చతురతయు, నుల్లాసమును, మనకాశ్చర్యము గలిగింపక మానవు” అని డాక్టరు మ్యాయరుగారు చెప్పుచున్నారు. (మ్యాయరు గారి “ఒరిజినల్ సంస్కృత టెక్స్టు” అనుగ్రంథం. వాల్యూం III 58 పేజీ, చూడుడు.)

ఈ చర్చలను పరిశీలించిన మీదట మనకు ప్రధానముగ గాన్పించు సారాంశమేమనగ:—

“బహుప్రాచీనకాలమునుండియు అవిచ్ఛిన్నముగ వచ్చుచున్న పరంపరలవెంట వెనుకకుపోయి చూచినకొలది యీ వేదములు ఫలాని మనుష్యునిచే రచియింపబడిన వని చెప్పదగిన చిహ్నములు (లేక జాడలు) యేకోశమందును గానవచ్చుటలేదు. ఈచర్చల నొనర్చిన సుతకర్తలు అసాధారణ ప్రజ్ఞగలవారుగాని సామాన్యులుగారు వీరి గ్రంథిత్యమును ధర్మనిష్ఠావరతయుననుపమానములను సంగతిని మనము జ్ఞాపకముంచుకొన్నచో, క్రీస్తుశకమునకు పూర్వమనేక శతాబ్దముల క్రిందటనే బహుప్రాచీనమైన దని యెంచబడిన వేదనిత్యత్వ పరంపర యొకటి యుండెనని ఋజువుచేయుటకీ మతకర్త లిచ్చియున్న

సాక్ష్యమే నిర్వివాదమైన పరమప్రమాణముగ మనముంగీకరించి తీరవలెను." (బాలగంగాధర తిలక్కుగారి ఆర్కటిక్కు హాంపేజీ 449.)

జీవులకు ముక్తిమార్గమును బోధించెడి యుపనిషత్తులలో దశోపనిషత్తులు (పది) మంత్రభాగముగా నున్నవి. దీనికి శ్రీమత్సంకరభగవత్పాదులవారు భాష్యమును రచించిరి. సామాన్యులకు గూడ యర్థమగు విధమున మిగతా యుపనిషత్తులు శ్లోకరూపమునను వాక్యరూపమునను సులభమైన భాషలో వేదమూత మన కనుగ్రహించినది. అట్లునుగ్రహరూపమున సులభశైలిలో సంప్రాప్తమైన యుపనిషత్తు లిటీవల కూర్పబడినటుల కొందరు విపరీతబుద్ధు లూహించుచున్నారు.

శ్రీ మచ్ఛంకరభగవత్పాదులవారు బ్రహ్మసూత్రములకు భాష్యమును వ్రాసియుండిరి. అది పండితులకుకూడను సుబోధకము కాని కఠినశైలిలో నుండియున్నది. బహుప్రయాసమునగాని దాని యర్థమునుగ్రహింపసాధ్యముకాదు. సామాన్యుల కసలు దానిని తాకుటకే చేతగాదు. అది పండితుల నుద్దేశించియే వ్రాయబడినట్లు గోచరించును. ఆమహానీయునిచే సామరులకొరకు దృగ్దృశ్యవివేకము, ఆత్మానాత్మ వివేకము, వేదాంతిండిమము, వివేకచూడామణి మొదలైన గ్రంథములనేకములు వ్రాయబడినవి. అవి సంస్కృతభాషాజ్ఞానలేశముగల యెట్టి వానికైనను యర్థము కాదగిన సులభశైలిలో వ్రాయబడినవి. వేదములలోని భాషాప్రయోగముల ననుసరించి విపరీతయూహలు జేయువారినడిగిన సులభశైలిలో వ్రాయబడియుండిన గ్రంథములు శ్రీశంకరుల వారిచే వ్రాయబడినవి కావని నిరసించుట కవకాశము గలదుగదా! బ్రహ్మసూత్రభాష్యములోని భాషయెక్కడ? వివేకచూడామణిలో వాడబడిన భాషయెక్కడ? రెంటికి పోలికయేలేదు. అట్లుని ఆగ్రంథములకు కర్తలు వేరువేరుగా భిన్నకాలములలో నుండిరిని నిర్ణయించవలసినదేనా? ఇవేటియూహలు? పాశ్చాత్యపండితులు మనకు నేర్పిన పాఠము లిట్టివేయని గ్రహించి వేదమూత శ్లోక, వాక్యరూపమున మన కనుగ్రహించిన భాగము మందమతుల ననుగ్రహించుట కనిగ్రహించిన యోగ్యముగా నుండునుగదా! భారతీయుల వేదశాస్త్రాది వాఙ్మయ

మంత్రయు నిటీవలిదని చెప్పి దాని ప్రాచీనత్వమును, మహాత్వమును త్రోసివేయజూచెడివారి నుపేక్షించి సత్పురుషులైన భారతీయపండితుల నాశ్రయించి వేదశాస్త్రాధ్యయన మొనర్చుట యుత్తమమైన మార్గము.

వేదవిభాగము

ప్రతి మహా యుగములోను కృత, త్రేత, ద్వాపరములలోను వేదమునంతయు అధ్యయనము చేయుచుండెడివారు. వేదము మొదట యొక్కటిగా నేయుండెను. పిమ్మట కలియుగమున మందఋషులు, అల్పాయువులు, నిత్య రోగులు, దరిద్రులునైన ప్రజలు పుట్టుదురనియు అట్టి కాలమున వేదమేకముగా అధ్యయనము చేయుగల సమర్థత వారి కుండదనియు తలచి భగవదంశాసంభూతుడైన శ్రీ వేదవ్యాసులు ఏకముగా అధ్యయనము చేయబడుచుండిన వేదమును ఋక్కు, యజస్సు, సామ, అధర్వణములను నాలుగు శాఖలుగా విభజించి ఒక్కొక్క వేద మొక్కొక్క శిష్యునిచే అధ్యయనము చేయించెను. అందువలన వేద శాఖలు నాలుగైనవి అందొక్కొక్క వేదము తిరిగి కొన్ని ఉపశాఖలుగా విభాగించబడి యొక్కొక్క యుపశాఖ యొక్కొక్క శిష్యుని కుపదేశింపబడినది. ఏకమైన వేదము కలియుగమున నష్టముగాకుండ నుండగలందులకు బహు శాఖలుగ విభాగింపబడినది. ఏశాఖాధ్యయనము చేసినవారలాయా శాఖయులుగ బ్రాహ్మణులలో బహుశాఖలేర్పడెను. అట్టి వేదశాఖలు వేయిగా వృద్ధియొనవి. అట్టి శాఖాధ్యాయులైన బ్రాహ్మణులు నశించుటవలనగాని లేక వారు వారి వారి వేదశాఖాధ్యయనమును వదలి యితర విద్యల నభ్యసించుట వలనగాని అనేక వేదశాఖలు నశించినవి. (అనగా అధ్యయనము చేసినవారు లేనందున ఆ శాఖ పేరులేకుండా పోయినది). ఈ విధమైన వేద విభాగము కలియుగ జీవుల నిమిత్తం ప్రతి ద్వాపరాంతమున వ్యాస వీరమధిష్ఠించిన యొకానొక పుణ్యజీవునిచే జేయబడుచుండును.

ప్రథమమున ఋగాది నాలుగు శాఖలలో యజుర్వేదమొకటి. అది కృష్ణ యజుర్వేదమనియు శుక్ల యజుర్వేదమనియు రెండువిధములు. కృష్ణ యజుర్వేదములోని ఉపశాఖలలో పోయినవి పోగా యిప్పుడు

మిగిలియున్నదానిలో “తైత్తిరీయసంహిత” యొకటి. మన తెలుగు దేశమున నీ “తైత్తిరీయసంహిత” నధ్యయనము చేసినవారలనేకులు గలరు. ఈ తైత్తిరీయ శాఖకు చెందిన బ్రాహ్మణ కుటుంబములే ఆంధ్రదేశమున హెచ్చుగా గలవు.

వ్యాస శిష్యులలో “వైల” మహాముని ఋగ్వేదమును, వైశంపాయన మహాముని యజుర్వేదమును, జైమిని మహాముని సామ వేదమును, సునుంత మహాముని అధర్వణ వేదమును అధ్యయనము చేసిరి.

భాష్య కర్తలు

“మహీదాసు”డనెడి పండితుడు శుక్ల యజుర్వేదమునకు భాష్యమును రచించెను.

కృష్ణ యజుర్వేదము

౧ “భట్ట భాస్కరమిశ్ర” యను పండితుడు కృష్ణ యజుర్వేదము నకు రచించిన భాష్యములో నీవిధముగా వ్రాసియున్నాడు.

వ్యాసుడు కృష్ణ యజుర్వేదమును వైశంపాయనునకు చెప్పెను. వైశంపాయనుడు యాస్కునికిని, యాస్కుడు, తిత్తిరికిని, తిత్తిరి ఊఖ యనుమునికిని ఊఖుడు అత్తిరికిని చెప్పెను. అత్తి దానిలో నొకభాగమును “అత్రేయశాఖ” యను పేరున విభాగించెను.

తైత్తిరీయ, అత్రేయశాఖలకంటె యాస్కముని పూర్వమున స్పష్టముగా తెలియుచున్నది. ద్వాపరాంతమందు వ్యాసుడు వేదవిభాగ మొనర్చి యజుర్వేదమును వైశంపాయన ఋషిచేత అధ్యయనము చేయించెను. వైశంపాయనుడు యాస్కమునికి చెప్పెను. ద్వాపరాంత మనగా కలి పూర్వము నూరు సంవత్సరములుగా తీసికొండము. ఆ కాలమున వ్యాస భగవానులు వేద విభాగ మొనర్చి యజుర్వేదమును వైశంపాయనునకు చెప్పెను. వైశంపాయనుడు వ్యాసునికి సమ కాలికుడు అనగా కలికి పూర్వము నూరవ సంవత్సరమందు వైశంపాయనుడు వ్యాసునివద్ద యజుర్వేదము నధ్యయనము చేసియుండెను. అపిమ్మట ఆయన యాస్కుని కుసాధ్యాయుడై వేదాధ్యయనము

చేయించెను. ఆ కాలమును మనము కలి పూర్వము యెనుబడవ సంవత్సరముగా స్థిరపరచవచ్చును, పిమ్మట కొంతకాలమునకాయన వేదమునకు భాష్యము రచించెను. ఆ కాలమును మనము కలిపూర్వము అరువదిగా నిర్ణయింపవచ్చును. కలి శకము యిప్పటికి $5044 + 60 = 5104$ సంవత్సరములక్రిందట యాస్కముని వేద భాష్యమును రచించె ననుటకెట్టియాశ్చేషములేదు. యాస్కమునిచే వ్రాయబడిన భాష్య మంతయు మనకిప్పుడు లభించుటలేదు. కొద్ది భాగము మాత్రమే నిలచియున్నది. మిగిలినది ఖలమైపోయి యుండవచ్చును. యాస్కనికి పూర్వము వేదభాష్యములు వ్రాయబడి యుండ లేదనిగాని భాష్యము వ్రాయగల మహాపురుషు లుద్భవించలేదనిగాని మనమూహింప రాదు. అనాదినుండియు ప్రజే సృష్టిలోను ఆయాకాలములయందు మహాపురుషులుద్భవించి అప్పటి ప్రజల కర్థమగులాగున భాష్యరచనలు గావించుచునే యుండిరి. అవి క్రమక్రమముగా ప్రజలయందు వ్యాప్తి తగ్గుటయు, వ్రాయబడిన గ్రంథములు శిథిలములగుటయు మొదలు గాగల కారణములవలన నాయాకాలములయందు మహాపురుషు లుద్భవించి నాయాకాలపు మానవశక్తియుక్తుల కనువగులాగున ధర్మములను నిర్ణయించుచూ తదనుకూలముగా వేదభాష్యములను రచించుచూ వచ్చుచుండిరి. యాస్కాచార్యులుకూడను తమకు ముందు వ్రాయబడియుండు భాష్యములలో పోయినవి పోగా మిగిలి యుండువాటి నవలోకించియే యుండెననుటలో సందేహపడనక్కర లేదు. అదేవిధమున యాస్కమునియొక్క భాష్యముకూడను మూడు వేల సంవత్సరములు లోకవ్యాప్తిని గాంచెను. యాస్కనికి పిమ్మట 'కానకృష్ణ' "ఏకచూర్ణి" యనువారలు వేదభాష్యములను రచించి యుండిరి. పిమ్మట రెండువేల సం॥రముల క్రిందట అనగా కలి 3000 సం॥రములు ఆ ప్రాంతమున కౌశిక గోత్రీకుడైన "భట్టభాస్కర మిశ్ర" యను పండితునిచే వేదభాష్యము రచింపబడినది. "జ్ఞాన యజ్ఞ" మనుషేరున నా భాష్యము పిలువబడినది. (బర్నల్ (Burnell) మహాశయునిచే సంపాదించబడిన తాళపత్ర గ్రంథముల జాబితా 12-14 పేజీలలో "జ్ఞానయజ్ఞము"ను పేరున "భట్టకౌశిక

భాస్కరమిశ్రు” నియొక్క భావ్యగ్రంథ మొకటున్నటుల ప్రచురింపబడినది.) ఈ భాస్కర మిశ్రులు తన భావ్యములలో తమకు పూర్వముండిన భావ్యకర్తలను కొందరిని పేర్కొనియుండిరి. అందు— “భవస్వామిన్” యను పేరుగల యొక భావ్యకర్తను ప్రధానముగా యుదహరించియుండిరి వారి భావ్యము లేమియు మనకీపుడు లభించుట లేదు. అవన్నియు మహమ్మదీయుల దౌర్జన్యమునకు బలియై అగ్ని కాహుతియైనటుల యెంచవచ్చును. ఆపిమ్మట కలి 4400 సం॥ర ప్రాంతమున కృష్ణానదీతీరవాసియు, ఆంధ్ర బ్రాహ్మణుడును కృష్ణ యజుశ్శాఖాధ్యాయుడు, భారద్వాజున గోత్ర పవిత్రుడు నైన సాయనమాయన పండితునకు మహానుభావుడైన మాధవాచార్యులుద్భవించిరి. వీరఖండ పండితులు వేదములన్నిటికిని భావ్యము రచించి లోకమున బ్రవర్తింపజేసిరి. వీరి చరిత్ర ముందు గ్రంథమున చూడగలరు—భారతీయు లందరకును నేటికిని వారి భావ్యమే శరణ్యము. ఆ భావ్యమే లేనియెడల వేదము మనకర్థమే యయ్యెడికాదని మాకు మూలరుమొదలైన సాశ్చాత్యపండితులు వచించియుండిరి. 33 సం॥మున గృహస్థాశ్రమమును త్యజించి యత్యాశ్రమమును స్వీకరించి విజయనగరము లేక విద్యానగరమందు “హంపి విరూపాక్షమున “శారదా పీఠమును స్థాపించియుండిరి. యత్యాశ్రమమున వీరు విద్యారణ్యులను సార్థకనామమును బొందిరి. వీరు శృంగగిరిపీఠాధిపతులై అర్షధర్మరక్షణ మొనర్చిరి. ఈయన విద్యానగరము లేక విజయనగర రాజ్యస్థాపకుడై దక్షిణ భారతదేశమున మహమ్మదీయుల జోరసీయక కాపాడెను.

వేదములో స్వరభేదమును బట్టి అర్థభేదము

వేదము స్వరభేదముచే అర్థము మారును. గాన స్వరయుక్తముగా యుచ్చరింపవలయును లేనియెడల ప్రమాదము కలుగును.

ఎట్లన :-

“తే” అనుపదము ఉదాత్తముగ నుచ్చరించిన “వారు” అని అర్థమిచ్చును. ఆపదమునే అనుదాత్తముగ నుచ్చరించిన “సీకొరకు” అని అర్థమిచ్చును.

“మా” అనుపదము ఉదాత్తముగ నుచ్చరించిన నిషేధార్థకము
(అనగా వద్దు అని అర్థమిచ్చును). అపదమే అనుదాత్తముగ
నుచ్చరించిన “నన్ను” అని అర్థమిచ్చును.

ఇదే ప్రకారము నాయాస్థలముల పదములకు ఉదాత్త, అనుదాత్త, స్వరితముల యుచ్చారణల ననుసరించి యుర్ధము మారుచుండును గనుక స్వరాపరాధము లేకుండునటుల వేదాధ్యయన మొనర్పవలయును. ఇది గ్రంథమును చూచి చదువదగినది కాదు. గురువువద్ద పాఠము చెప్పించుకొని తానా ప్రకారముచ్చరించుచు క్రమముగా అధ్యయనము చేయతగినదిగాని యిష్టమొచ్చినటుల అచ్చు గ్రంథమున్నది గదా యని చదువుట కుపక్రమించిన స్వరాపరాధమొనర్చిన వృత్రాసురునికివలె నాశనము తప్పదని హెచ్చరిక చేయబడుచున్నది.

అనుదాత్తమునకు ‘సంజ్ఞ’ అక్షరమునకు అడుగున గీటు గీయబడును. ఉదాహరణ “త్రే”

స్వరితమునకు ‘సంజ్ఞ’ అక్షరమునకు పైని నిలువు గీటు గీయబడును. ఏగురుతు లేనిది ఉదాత్తమని తెలియవలెను.

ఉదా. } “వాయవః”

“వాయవః” అనుపదములో ‘వై’యను అక్షరము ‘అనుదాత్తము’

“ ” “య” “ ” ‘ఉదాత్తము’

“ ” “వః” “ ” ‘స్వరితము’

అనుదాత్తమనగ తక్కువగవలుకుట ఉదాత్తమనగ హెచ్చుగావలుకుట స్వరితమనగ పైరెంటియొక్క మిశ్రమస్వరము.

పాణిని మహర్షి వ్యాకరణమందీవిధముగా జెప్పబడినది.

“ఉచ్చైరుదాత్తః” (౧-౨-౨౯).

“సీచ్చైరనుదాత్తః” (౧-౨-౩౦)

“సమాహారస్వరితః” (౧-౨-౩౧)

ఈ మూడు లక్షణములకు కాశికావృత్తియందు చెప్పబడినవిధము.

“తాల్వాదిషు సభాగేషు స్థానేషు ఊర్ధ్వభాగ నిష్పన్నోఽ
ఉదాత్త సంజ్ఞస్యైత్”

తా॥ దవడలు అదిగాగల వాటియొక్క మీదిభాగముతో
నుచ్చరించబడినది “ఉదాత్తము”

“నీచైరుపలభ్యమానోయోచ్ సోనుదాత్త సంజ్ఞకోభవతి”.

తా॥ తగ్గుగా నుచ్చరింపబడినది “అనుదాత్తము”

“ఉదాత్తానుదాత్త స్వరసమాహారోయోచ్

సోస్వరితసంజ్ఞకోభవతి”

తా॥ ఉదాత్తానుదాత్తములు కలియుట “స్వరితము”

ఇంగ్లీషు భాషలోకూడను స్వరభేదమున అర్ధభేదము గలుగుట
మనము చూచుచున్నాము.

August మొదట ‘u’ మీదవత్తిన = (a month) మాస
మునకు పేరు.

August రెండవ }
u మీద వత్తిన } Grand - వైభవమైన అని అర్థమువచ్చును.

Comet 2 వ అక్షరముమీద వత్తిన (నక్షత్రవిశేషము) తోక
చుక్క అని అర్థము.

Comet 4 వ అక్షరముమీద వత్తిన చీట్లాటలో ఒక ఆటకు పేరు.
యిట్లే అనేక సాదృశ్యములు గలవు.

గనుక వేదమును స్వరయంత్రముగా స్వచ్ఛమైన ఉచ్చారణతో
పలుకవలెననిన గురువువలన అధ్యయనము చేయవలసినదేగాని వుస్త
కము చూచి చదవదగినదికాదు. అధ్యయనము చేయువారి పాఠము
ననుసరించి పొరబాట్లు గ్రంథములో సవరించుకోవలసినదేగాని
గ్రంథము ననుసరించి అధ్యయన పఠము మార్పుకొనబడదు.

వేదాధ్యయనమొక కథ

“గురు ముఖాదేవధ్యేతస్యం సతులిఖితపాఠః కర్తవ్యః” ||

(హారీతస్మృతి పరాశరమాధవీయం, ఆచారకాండ ౧ అధ్యాయం)

తా|| “గురువులననే వేదాధ్యయనము చేయవలయునుగాని వ్రాతగ్రంథమును చూచి పాఠముచేయరాదు.”

“పుస్తక ప్రత్యయాధీతం నాధీతం గురుసన్నిధౌ |

|భాజతే ససభామధ్యేజారగర్భ ఇవస్త్రియాః”

(నారదస్మృతి); (పరాశర మాధవీయం ఆచారకాండ ౧ అధ్యాయం)

తా|| జారపురుషునివలన ఉత్పన్నమైన స్త్రీయొక్క గర్భము వలె గురుసన్నిధియందు పాఠప్రవచనములు లేక పుస్తకమును చూచి చేయబడినపాఠము సభామధ్యమున ప్రకాశింపదు.

(స్వర, వర్ణయుచ్చారణలు స్వచ్ఛముగా నుండనందున నిందింపదగిన పాఠముగా నుండునని తాత్పర్యము).

“హస్తహీనస్తు యోధీతే స్వరవర్ణ వివర్జితః

ఋగ్యజుస్సామ భిర్ద్ధగో వియోనిమధి గచ్ఛతి” ||

(నారదస్మృతి); (పరాశరమాధవీయం, ఆచారకాండ ౧ అధ్యాయం).

తా|| హస్త క్రమములు లేకుండా అధ్యయనము చేయువారు స్వరవర్ణ ప్రమాదముగలవారు కాగలరు. అట్టివారు ఋగ్యజుస్సామములను వేదరూపములైన అగ్నులచే తగులబడినవారై హీనయోనుల యందు పుట్టగలరు. (హస్తక్రమమనగా “ఉదాత్తానుదాత్తాది స్వర హీనమునకు సంగీతపాఠకులయొక్క తాళమువలె అధ్యాపకు లధ్యయన కాలమందు చేయు హస్తసంజ్ఞలు తాళము తప్పినపుడు సంగీతము పాడువానికెట్లు విషమముగా దోచి వాని సంగీతమాగిపోవునో ఆలాగుననే స్వరలోపము ననుసరించి హస్తసంజ్ఞలు తప్పి పాఠము విషమించి ఆగిపోవును. అంతట స్వరము లోపముగాని, ఉచ్చారణ లోపముగాని, అక్షర వ్యత్యాసముగాని గలిగిన వెంటనే గుర్తించుట కవకాశము గలుగును. పుస్తకమున యిట్టిలోపములు గలిగిన తప్పుపాఠ మేర్పడ వలసినదేగాని సవరణ కవకాశము గలుగదు. గనుక గ్రంథస్థము

చేయబడినది వేదముగానేరదు. అది అక్షరసమూహ మనిపించు కొనును. సృష్ట్యాదినుండి గురుపరంపరా వచ్చుచుండిన పాత్రవచనములే వేదసంరక్షణకు మార్గము.

శ్లో॥ “గీతీశీష్ఠీ శిరఃకంపీతధాల్మిత పాఠకః
అనక్షరోల్బుక కంఠస్య వడేతే పాఠకాధమః”॥

(పాణినీయశిక్ష)

తా॥ రాగముతో చదువువాడును, తొందరగా చదువు వాడును. శిరఃకంపములతో చదువువాడును, పుస్తకముచూచి చదువు వాడును అక్షరజ్ఞానము లేనివాడును, కీచుకంఠముగలవాడును వీరు ఆరుగురు పాఠకులలో అధములు ఆనగా వేదాధ్యయనమునకు పనికి రానివారు.

ప్రతి : “ఆచార్యోద్భవ విద్యా | సాధిష్ఠత్వం ప్రాపత్”

తా॥ “ఆచార్యోపదేశములముగా వచ్చిన విద్యయే శ్రేష్ఠ త్వము పొందగలదు.”

కాబట్టి అధ్యయనాధ్యాపనల మూలముగానే వేదాధ్యయన కళ గురుశిష్య పరంపరా కాపాడబడవలయును గాని గ్రంథస్థము చేయ బడినంత మాత్రమున కాపాడబడదు.

వేదము - యజ్ఞము

ప్రతి యజ్ఞము మూడు వేదములలోని మంత్రములచేతను ఆచరింపబడును. మూడు వేదములనగా ఋగ్వేద సామములు. అనాది నుండియు మూడు వేదములునుగలవు. ఈ మూడును కలిసియే యుండునుగాని యొకదానిని విడిచి యొకటి యుండుటకు వీలులేదు. ఈ మూటిలో యేదిలేకపోయినను యజ్ఞాచరణమునకు వీలుపడదు. వేదములలో పూర్వభాగమంతయు యజ్ఞమునిమిత్తమై ప్రవర్తించినది. యజ్ఞమునకు ముఖ్యమైనది యజుర్వేదము. యజుర్వేద మంత్రములతోడనే యజ్ఞము నడిపించబడును. యదనమునకు ముఖ్యమైనందుననే

“యజుర్వేదము”ని పేరుగలిగినది. యజ్ఞమును యజుర్వేద మంత్రములతో “అధ్వర్యుడు” నడుపుచుండును. యజ్ఞకర్త యందెట్టి ప్రమాదము రాకుండ చూచుచు కర్మలను సవరించు కొనుచుండవలసినవాడును అధ్వర్యుడే. యజుర్వేదమంత్రములతో అధ్వర్యుడు యాగకర్తను నడుపుచుండుటవలన దీనికధ్వర్యువేదమనియు పేరు ఋగ్వేదమంత్రములతో యజ్ఞమునందాయాభాగములను నడిపించువాడు “హోత”. యజ్ఞమునందు దేవతాప్రీతి నిమిత్తం సామవేదమంత్రములను గానము చేయువాడు “ఉద్గాత” అధ్వర్యుడు, హోత, ఉద్గాత, యీముగ్గురును మూడువేదములలోని మంత్రములతో యజ్ఞమును నడుపుచుండురు. మూడువేదములలో నేవేదము లేక పోయినను యజ్ఞకర్త నడుపుటకు వీలులేనేలేదు. అందువలన సృష్ట్యాదినుండియు (లేక అనాదినుండియు) మూడువేదములు కలిసియే యున్నవనియు, మూడువేదములతోడను యజ్ఞకర్త నడుపబడుచుండినదనియు స్పష్టపడుచున్నది. ముందు యొక వేదము వ్రాయబడినట్లును పిమ్మట కాలక్రమేణా మిగత వేదములు వ్రాయబడినవనియు చేసెడివాదము సరికాదు. ఆవాదము సాంప్రదాయ విరుద్ధమైనందున విజ్ఞులంగీకరించునది కాదు.

శ్రుతి :—“వాచావిరూపనిత్యయా” అనగా “వేదము నిత్యమైనది” అని శ్రుతియే వినబడుచున్నది.

“అతాకికోపాయభోధకత్వం వేదత్వం” అనగా లోకసామాన్యమునకు తెలియని యుపాయములను వేదము చెప్పను. అనగా అప్రత్యక్షములైన స్వర్గాదిఫలముల కుపాయములగు కర్మలను వేదము బోధించును. వస్తుగుణపరిశోధనమువలనగాని, యుక్తిచేతగాని మానవులకు యెరుకపడుట కవకాశములేని విషయములను బొందుటకు తగిన యుపాయములను జెప్పనదే వేదము. అట్టి వేదము ఋక్-యజుస్సు, సామము అని మూడువిధములుగా నుండి యజ్ఞమును నడుపుదిగా నున్నది.

శ్రుతి :—ఋక్సామాభ్యాం యజుషాస్తరన్తః” (తై|| సం|| ౧-౨-౩-౩-౪). (౩౬ పంచాశత్తు) వరుసలెఖ-

తా॥ ఋగ్వజ్ఞస్సానువేదములందలి మంత్రములచే సోమయాగమును పూర్తిని బొందిచితిమి. — (మూడు వేదమంత్రములతోను యజ్ఞము పూర్తిచేయబడినట్లు వేదమంత్రముననే వినబడుచున్నది.)

శ్రుతి:—“అయజ్ఞోవా ఏషఃసోమోసామో.”

(తై॥ సం॥ ౧-౫-౭-౧-౧) (౧౭౧ పంచాశత్తు).

అండ్ (, ౨-౫-౭-౧-౧)

తా॥ ఏ యజ్ఞము సామరహితమో అది యజ్ఞమే కానేరదు.

శ్రుతి:—“ఋచఃసామానియజ్ఞాగ్ంషి”॥

(తై॥ సం॥ ౨-౪-౧౨-౭)

తా॥ ఋక్సానుయజ్ఞస్సులు మూడువేదములు.

శ్రుతి:—“దేవావైసర్చిన యజవ్య శ్రయస్తతే సామన్నేవాశ్రయస్త” (తై॥ సం॥ ౨-౫-౭-౧)

తా॥ దేవతలకు ఋక్కు యజస్సులమీదకంటె వారికి సామము మీదనే యెక్కువప్రీతి.

శ్రుతి:—“ఆయుష్మత్యా ఋచోమాగాతతనూపా థ్నాచ్యుః”

(తై॥ సం॥ ౩-౨-౭-౩)

యజ్ఞములో సామగానము నెప్పుడును విడువగూడదు. ఋక్కు-యజ్ఞమునకు ప్రాణము. సామము యజ్ఞమునకు శరీరము.

శ్రుతి:—“వ్యౌద్ధంవా ఏతద్యజ్ఞస్యయదయజ్ఞః ష్టేణక్రియత”

(తై॥ సం॥ ౫-౧-౨-౧)

తా॥ యజస్సులేకుండా చేయబడు యజ్ఞము ఫలమునీయదు.

శ్రుతి:—“నమ ఋక్సామ యజర్వషట్” (తై॥ సం॥ ౭-౩-౧౨)

తా॥ ఋక్సామయజస్సులను మూడు వేదములుగలవు.

శ్రుతి:—“ప్రథమాహిసువాచసా హోతారా దైవ్యాకవీ యజ్ఞంనోయక్షతామమం” (ఋగ్వేదం ౧-౨౪-౧౫౮-౭)

తా॥ అనాదినుండి యునున్నట్టియు, మధురవాక్కులుగలట్టియు బ్రహ్మణ్యులైనట్టియు దైవతములైన, హోతలిద్దరును మాయొక్కఁగూ యజ్ఞమును పూర్తిచేయుదురుగాక !

[శుతి:—“త్వంనో అసిభారతాగ్నే వశాభిరుక్షభిః అష్టాపదీభి
రాహుతః” (ఋగ్వే. ౨-౧-౭-౫)

తా॥ ఓ యనాదిసిద్ధమగు అగ్నే ! ఉచ్చైస్వరమున పాడబడిన
సామగానములతోడను, అష్టపదయు క్తమగు ఋక్కులతోడను స్తుతింప
బడి నీవు మమ్మునుగ్రహించితివి.

[శుతి:—“ఉభేవాచౌపదతి సామగాఞ్వి” (ఋగ్వే. ౨-౪-౪౩-౧)

తా॥ సామగానముచేయు వానివలె (గాయత్రి త్రై)ష్టభములు
రెండు విధముల పాడుచుంటివి.

[శుతి:—అకారి బ్రహ్మసమిథానతుభ్యం శంసాత్యుక్తం”
(ఋగ్వే. ౪-౧-౬-౧౧)

తా॥ ప్రకాశస్వరూపుడవైన ఓ యగ్ని రూపపరమాత్మా ।
ఈ బ్రహ్మ నిన్ను ఋగ్వేదమంత్రములతో స్తోత్రము చేయుచున్నాడు.
ఉద్ధాత సామగానము చేయుచున్నాడు (యజుర్వేదమంత్రములచే
అధ్వర్యుడు కర్మనునడుపు చున్నాడు)

ఇంకను ఋగ్వేదములో సామగానమును గురించిన వాక్యము
లెన్నియోగలవు. కొన్ని ఋక్కులీయబడుచున్నవి. చూడవచ్చును.

(ఋగ్వే. ౪-౨-౧౬-౧౫; ౪-౨-౨౦-౧౦; ౪-౨-౨౧-౫;
౪-౨-౨౪-౭; ౪-౩-౩౦-౧౬; ౪-౪-౪౨-౬; ౫-౧-౭-౯)

పై ఋగ్వేద వాక్యములవలన మూడువేదములు అనాది
కుండియు కలిసియే యున్నవని రుజువగుచుండగా మన పాశ్చాత్య
సోదరులు ఋగ్వేదమునకు పిమ్మట కొంతకాలమునకు యజుర్వేద
మును, ఆపిమ్మట సామవేదమును వ్రాయబడియున్నవని సిద్ధాంతీక
రించుటలోని రహస్యమేదియో వారి యను యాయులై హైందవులైన
హూణ విద్యాధికులు విచారించెదరుగాక !

కుల వైషమ్యము జాతి నాశన హేతువు

ప్రథమమున బ్రాహ్మణులలోని వైదిక, నియోగాదులైన అంత
శ్శాఖలేకమై ముందు జరుపదగు కార్యక్రమమును నిర్ణయించుడు.
ఆపిమ్మట ద్విజులందరేకీభవించి తగు విధానము నాలోచింపుడు. తరు

వాత చాతుర్వర్ణ్యములవారు నేకమై ఐకమత్యముతో ముందాచరింప
దగు విధానమునరయుడు-నాలుగు వర్ణములలోను నాస్తికులుగానుండు
వారినిప్పుడుపేక్షించి ఆస్తికులగువారుముందు యొకటిగా గూడుడు.
పిమ్మటందరును క్రమక్రమముగా మిమ్మనుసరింపగలరు.

ఒక కులమువారి నింకొకకులమువారణగదొక్కవలయుననెడి
హీన భావములకు చోటియకుడు. ఎవరును యెవరిని అణగదొక్క
లేరు. తనను అణగదొక్క జూచువాని నేవిధముగానైనను వ్యర్థునిగా
జేయ ప్రతివాడును ప్రయత్నించును. అంతటితో సంఘము విచ్చి
న్నమై యొకరొకరిని ద్వేషించెడి వర్ణములుగా విడిపోవుదురు. ఇదం
తయు సంఘనాశనమునకు తోడ్పడును. ఒక ప్రత్యేక సంఘము నణగ
దొక్క జూచుట యెవరికిని పొనగదు ఆర్యసంఘ మనేక వర్ణము
లతో గూడినదై సృష్ట్యాదినండియు ఐకమత్యమున మెలగుచు వృత్తి
విభాగముతో గూడినదై ప్రపంచ పొగడ్తను పొందిన జాతి. అట్టి
యొకమత్యమును అల్పములైన స్వప్రయోజనములకుగా బలిగొన
జూచుట మహాపాతకము, దేశద్రోహము, సంఘద్రోహము అనిపించు
కొనును. ఎట్టి ఆపదయందును తన జాతి యొకమత్యమును భిన్నమొన
ర్చుట తగదు. భారతీయులందరు దీనిని గమనించి ప్రవర్తించుట దేశ
క్షేమమునకు మార్గమని మననిచేయుచుంటిమి ఇందునుగురించి శ్రుతి
మాత యిట్లుపదేశించుచున్నది.

శ్రుతి : “సుఖింహ్యపమతశ్చేతే సుఖించ ప్రతిబుధ్యతే

సుఖించరతిలోకేఽస్మిన్నవమంతా విసశ్యతి ||

(నారద పరివ్రాజకోపనిషత్, తృతీయోపదేశః; మనుస్మృతి ౨-౧౬౩)

తా|| పరుల నవమానించిన నోర్పుతో విచారమును మాని
యున్నవాడు సుఖముగ నిద్రించును. సుఖముగ నిద్రలేచును. ఈలోక
మున సుఖముగ దిరుగుచు వృద్ధిబొందును. అవమానము చేసినవాడా
పాపముచే నశించును.

గనుక పరుల నవమానించు ప్రయత్నము వ్యక్తిగతముగగాని
సాంఘికముగాగాని చేయరాదు. ప్రయత్నపూర్వకముగ అట్టి పాప
చింతను మనసునుండి తొలగించుకోవలయును.

వైదిక, నియోగ, శాఖలు

శాఖ, నూత్రము, గోత్రము, ఋషులు ఆచారము, నడవడిక మొదలగునవన్నియు వైదిక, నియోగశాఖలకు సమానమైనవి. అందొకరు వేదవిద్యల నధ్యయనాధ్యాపనలద్వారా కాపాడిరి. రెండవ వారు ధర్మసంరక్షణార్థము రాజ్యాధికారమున నియోగింపబడి వైదిక ధర్మమును కాపాడుటయేగాక ప్రజలను ధర్మముగా పరిపాలించుచు దేశమును శత్రుభయము లేకుండ కాపాడి, విద్యలను, కళలను ప్రోత్సహించిరి. ఈ బ్రాహ్మణరాజులకాలములో దేశమైశ్వర్యవంతమైనది. అమరావతి, నాగార్జునకొండ, అజంతా, ఎల్లోరా మొదలుగాగల శిల్పములు బయల్పెడలి నేటికిని ప్రపంచమున కాశ్చర్యము గొలుపుచు నిలిచియున్నవి. ప్రజలు ధర్మమార్గమున సంచరించుచు, సత్యమును తప్పక చొర్యహింసాదులు లేక పరోపకారపాఠీయులై నీతి, నియమముల గలిగి జీవించుచుండిరి. అనూయాద్యేషములు లేక యెవరి వర్ణ ధర్మములయందు వారు ప్రవర్తించుచు పరస్పర సుహృద్భావము గలిగి బాంధవులవలె ప్రవర్తించుచుండిరి. వృత్తిసాంకర్యము లేనందున వంశ పురంపరాసంక్రమించి యాచరింపబడుచుండిన వృత్తులలో ప్రజ్ఞావిశేషములు కలిగి ఆతరము కాతరమున కళాప్రావీణ్యమేర్పడుచుండెడిది. ప్రజలు యోగ్యప్రవర్తన గలిగియుండిరి. క్రీ॥ పూ॥ 300 సం॥రమున యీ దేశమందు గుప్తచంద్రగుప్తుని కోర్టులో రాయబారిగా నుండిన “మెగాస్తనీసు” యీవిధముగా వ్రాసియున్నాడని డబ్ల్యు. డబ్ల్యు. హంటరు వుండితుడు వ్రాయుచున్నాడు.

“The Greek ambassador observed with admiration the absence of slavery in India, the chastity of women and the courage of the men. In valour they excelled all other Asiatics; they required no locks to their doors; above all, no Indian was ever known to tell a lie. Sober and industrious, good farmers, and skilful artisans, they scarcely ever had recourse to a lawsuit, and lived peaceably under their native chiefs.

The Village system is well described, each little rural unit seeming to the Greek an independent republic.

(The History of the Indian People — By W. W. Hunter. Ed. 1881 Page 77 - 78.)

తా॥ హిందూదేశములో బానిసలు లేరు. స్త్రీలు పతివ్రతలు పురుషులు ధీరులు - పరాక్రమమున ఆసియాజాతులన్నిటిని మించి యుండిరి. వారియిండ్ల తలుపులకు తాళములు అవసరములేదు. అన్నిటికంటె యెక్కువ దేమనగా అబద్ధముచెప్పిన హిందువుడున్నట్లు యెరుగము. ప్రాలుమాలిక లేకుండా కష్టపడి పనిచేయువారు. మంచి వ్యవసాయదారులు, కళానైపుణులు, తరుచు కోర్టులకు వ్యాజ్యమునకు వెళ్లువారు కారు. వారిరాజుల పరిపాలనములో సంతృప్తులై యుందురు గ్రామపరిపాలనమును గురించి (మేగస్ట్రేసు) బాగుగా వివరించి యుండెను. ప్రతిగ్రామము యొక స్వతంత్ర ప్రజాపరిపాలనరాజ్యముగా కనుపడుచున్నది. అని ఆశ్చర్యముతో వ్రాసియున్నాడు. అని హుటారు మహాశయుడు వివరించియున్నాడు.

ఇది బ్రాహ్మణ నాగరికతయొక్కయు, బ్రాహ్మణరాజుల పరిపాలనయొక్కయు ఫలము.

అతి ప్రాచీన కాలమున క్షత్రియుల పరిపాలనలో దేశప్రజల స్థితిని గురించి వేదమునందిట్లు వినబడుచున్నది. అశ్వపతి మహారాజు తన రాజ్య ప్రజలనుగురించి ఋషులకు చెప్పి అట్టి సత్సవర్తనగల ప్రజలతో గూడిన రాష్ట్రము పవిత్రమైనదనియు, అట్టి రాష్ట్రప్రజల వలన సంప్రాప్తమైన ద్రవ్యమతి పవిత్రమైనదిగాన అట్టి ద్రవ్యమును మీకొసంగెదననియు, దానిని గ్రహించవలసినదిగ ఋషులను ప్రార్థించుచు యిట్లు చెప్పెను.

శ్రుతి : “నమేస్తేనో జపదే నకద్యో నమశ్యో నానాహితాగ్ని రావిద్వాన్నస్వైస్త్వీర్హిస్తేః॥”

(ఛాందోగ్యం. ౫ ప్రపాఠకం ౧౧ ఖండ, ౫ మంత్రం)

తా॥ నా రాజ్యమున దొంగలేదు; దా కానినాడు లేదు; ముగ్య పానము జేయువాడు లేదు; అగ్నిహోత్రము చేయనివాడు లేదు;

అవిద్యాంసుడు లేడు: స్వేచ్ఛావిహారి లేడు. అనగా పరదారగమనము జేయువాడు లేడు); ఇకను స్వేచ్ఛావిహారిణి (అనగా వ్యభిచరించు స్త్రీ) యెట్లుండగలదు? అని చెప్పి నాధనము పవిత్రమైన ధనముగనుక మీరు స్వీకరించదగినదియని కేకయ పుత్రుడగు అశ్వపతియను మహారాజు, ప్రాచీనశాల, సత్యయజ్ఞ, ఇంద్రద్యుమ్న, జన, బుడిల, యనెడి ఋషులు తనను చూడరాగా వారితో చెప్పెను.

అయోధ్యయందలి ప్రజల వర్ణనము

(శ్రీ మద్రామాయణము)

ఉ॥ “అందఱు హృష్టమానసులె యందలి యందఱు ధర్మవేదులే యందరు శాస్త్రచింతన పరాయణులే మఱి స్వస్వతుష్టలే యందఱుఁ ద్యాగశీలురట నందఱు సత్యవచోభిభాషణా మందులు భూరిసంచయుల మానగవాశ్వధనాఘ్యులందఱు”.

(వాసుదాసుగారి శ్రీమద్రామాయణ మందరము, బాల కాండము 405 పేజీ 256 పద్యము)

క॥ “జననియు జనకుడు వధువులు

దనయులఁ దనయుయును గృహిణి దాను సతిధియున్

దనివిగ నిండకయుండెడి

మనికి యొకంజైన లేదు మందునకైనన్.”

(డిటో 406 పుట. 257 పద్యము)

“తన్ను ధర్మవిధులఁ దనయులఁ

దనయల, తల్లిఁ దండ్రిఁ దనదు దార నన్న

దమ్ములను గదర్యతావశచిత్తుడై

యేచువాడు లేడ యెచటనేని.”

(డిటో 406 పుట. 258 పద్యము)

క॥ “పోడిమిగల తత్పరమున

లేడుఖలుడు, దుష్టకామిలేడు చదువులక

వాడిమి మీఱని పురుషుడు లే

డట నా స్తికుడు నెందులేడు వెదకినక.”

(డిటో 46 పుట 259 పద్యము)

తా॥ అయోధ్యానగరవాసులందఱు సంతుష్టిగల మనస్సులు గలవారే; అందఱు ధర్మము నెఱిగినవారే; అందఱు శాస్త్రచింతనము చేయుటయందు సమర్థులే. అందఱును తృప్తిగలిగియుండువారే. అందఱు స్వభావికముగా త్యాగబుద్ధిగలవారే; అందఱు నిజము చెప్ప వారే; అందఱు కావలసినంత సంపాదించుకొని యున్నవారే; అందఱు గోవులు గుఱుములు, ధనములు, గలిగిన విశ్వస్వయుతులే.

తల్లి, దండ్రు, ఇరువురు కోడలు, యిరువురు కొడుకులు, కుమార్తె, భార్య, తాను, అతిథి యీవదుగురు గలది కుటుంబము. ఇంతకు తక్కువ కుటుంబముగల గృహమాపట్టణమున లేదు.

తాను దినక ధర్మముచేయక, కొడుకులను భార్యను నెవడు కడుపునిండ గూడుపెట్టక బాధించునో యట్టి పరమలోభి కదర్పణన బడును. అట్టి వాడొక్కడైనను నాపట్టణమున లేడు.

అయోధ్యానగరమున దుష్టుడులేడు; పరస్మీల నాశించువాడు లేడు. తనభార్యతోనైనను నిషిద్ధదినములందుగాని నిషిద్ధసమయము లందుగాని క్రీడించువాడు లేడు. వేశ్యాబంధుడు లేడు. చక్కగా చదువురానివాడు లేడు. నా స్తికుడు లేడు (నా స్తికుడనగా వేదనిందకుడు) 261 పద్యములో అయోధ్యాయందు అంగవైకల్యము గలవారుగాని, వికారరూపులుగాని లేరని చెప్పబడినది— (అంగవికలుల నాకాల మున ప్రజలలో కలసి తిరుగనీయక వేటుగా వారినందర నొకచోట నివసంపజేసి రాజరాజ్య బాక్కసమునుండి ధనమును వెచ్చించి వారిని కాపాడుచుండెడివాడు. వికలాంగులు సంఘములో కనుబడుచుండిన కొంతకాలమునకు సంఘములో వికలాంగు లెక్కువగుదురు. అదే ప్రకారమీకాలమున యేబది సంవత్సరముల క్రింద సంఘమందుగల

వికలాంగులకంటె యిప్పుడు నూగురైట్లు పెరిగినట్లు కనుబడుచున్నది. గనుక ప్రభుత్వమువారు వికలాంగులు సంఘములో కలిసి తిరుగకుండు నటుల చేయుటత్యంతపునరము.)

దశరథమహారాజు రాజ్యము చేయునుండిన కాలమున బ్రాహ్మణులను గురించి చెప్పుచున్నాడు.

ఉ. “అందఱు నిర్జిత్తేంద్రియులు నందఱు యజ్ఞులు నాహితాగ్ను ల య్యందఱిటన్ స్వకర్మరతు లందరు నిత్యము బ్రహ్మచింతనుల్ అందరు సంతతాధ్యయను లందఱు సంయమితుల్యు లప్పురిం జెందిన యట్టిలోకలు సుశీలరతుల్ కరుణాపరాయణుల్
(262 పద్యము)

తా॥ అయోధ్యానగర బ్రాహ్మణులందరు నింద్రియముల జయించిన వారే. అందఱు సోమయాగము చేసినవారే అందఱు నగ్నిహోత్రములు కలవారే, అందరు వారివారి వర్ణాశ్రమ ధర్మముల ననుసరించి కర్మలు చేయువారే, అందరు బ్రహ్మవిచారణపరులే, అందఱు వేదాధ్యయనము చేసినవారే, అందఱు ఋషులవలె తపస్సంపన్నులే, అందఱు దయాళులే, అందఱు చక్కని నడవడిగలవారే.

అ॥ “అహితాగ్నిగాని యాతడయజ్ఞయు,
నధమజనుడు దొంగయైన వాడు
వృత్తసంకరుండు, వెదకిన దొరకడా,
కాలమందు నాజి, పాలనమున.

(డిటో 411 పుట. 263 పద్యము)

తా॥ దశరథమహారాజు పాలించుకాలమున అగ్నిహోత్రము లేనివాడు, సోమయాగము చేయనివాడు, అల్పవిద్య, అల్పధనముగల వాడు, వర్ణసాంకర్యము, వృత్తిసాంకర్యము చేయువాడు, దొంగ తనము చేయువాడు, వెదకిపట్టుదమనినను యొక్కడుగూడ లేడు.

నాలుగు కులములవారిని గురించి

తే॥ “దేవతాతిథి పూజల, దీక్షితులును,
గృతమెఱిగిన వారలు, నీగిగలరు
శౌర్యవిక్రమవంతులు, సత్యధనులు,
నాలువర్ణంబులందలి నరులుపురిని”

తా॥ ఆ పట్టణమునగల నాలుగువర్ణములవారును దేవపూజ చేయక అతిథి వచ్చిననాదరింపక ముందుభోజనము చేయరు — ఇది వారిదీక్ష. పరులు తమకుచేసినమేలు మఱువరు. యాచకులకు తృప్తిగా నిచ్చుకొనారు — శౌర్యపరాక్రమములు గలవారు — సత్యమే ధనముగా గలవారు అనగా సత్యవ్రతముగలవారిని అర్థము—

దశరథమహారాజు కాలము వైవస్వత మన్వంతరములోని యిరు వదియైదవ మహాయుగములోని త్రేతాయుగము. అనగా యిప్పటికి వకకోటి నలుబది ఆరులక్షల సంవత్సరములకు పై కాలము. వేదమందు వినబడిన పై మంత్రములోని వర్ణనమెట్లుండెనో అటులనే దశరథుని కాలములోను ప్రజల యోగ్యత వర్ణింపబడినవి. ఆ ప్రకారమే రెండు వేల సం॥రములనాడు గ్రీకులీదేశము వచ్చినప్పుడు గ్రీకుచరిత్రకారు లందరు భారతీయులు సత్యవంతులని, మంచి యోగ్యతగలవారని వర్ణించియుండిరి.

పిమ్మట క్రీ॥ శ॥ ఏడవశతాబ్దములో మనదేశమును దర్శించి పదిహేను సంవత్సరము లీదేశమందు సంచారము చేసియుండిన చీనా యాత్రీకుడైన “హానుత్సాంగు” న్నూ, పదకొండవ శతాబ్దములో రాబడిన “అల్బెరూని” అను మహమ్మదీయ పండితుడును భారతీయులను గురించి వ్రాసియుండిరి. తిరిగి క్రీ॥శ॥ పదమూడవ శతాబ్దములో “మార్కోపోలో” యను పోర్చుగీసు వర్తకుడు హిందువులు సత్యవంతులని చెప్పియున్నాడు. ఆపిమ్మట మహమ్మదీయ చరిత్రకారులును, పందొమ్మిదవ శతాబ్ద ప్రారంభములోని కొందఱు బ్రిటిషు ప్రముఖులును హిందువుడై యాపదయందును అబద్ధమాడడని వ్రాసియుండిరి.) అట్టి యుత్తమచరిత్ర ఒక శతాబ్ద కాలముగాగల బ్రిటిషు

పరిపాలనలో సంపూర్ణముగా మార్పుజెంది యీనాడు అభివ్యుభక్షణము, అసత్యము, వ్యభిచారము, మిత్రద్రోహము, అసూయ, పరకులద్వేషము, అసంతృప్తి, హింస మొదలగు పిశాచ లక్షణములు దేశములో తాండవమాడుచుండినవి. ఆనాటిహైందవ రాజుల పరిపాలనలోని నాగరికతకును యీనాటి పాశ్చాత్య విద్యావాసనతో కూడిన పరిపాలనలోని నాగరికతకును గల భేదమును గమనింపుడు.

భారతీయులు సత్యవ్రతులు

“స్ట్రాబో” (Strabo says) అను గ్రీకు చరిత్రకారుడిట్లు వ్రాసియున్నాడు :

“They are so honest as neither to require locks to their doors nor writings to bind their agreements.”

(Strabo. Lib. XV. P. 488.) (Ed. 1587)

తా॥ భారతీయులు చాలా సత్యవ్రతవర్తన గలవారు. వారి యిండ్లకు తాళములతోగాని, వారిచ్చిపుచ్చుకొనెడి అప్పు మొదలగు వానికి లిఖితాధారముతోగాని పనిలేదు.

“అరియన్” (Arrian) అను గ్రీకు చరిత్రకారుడు (రెండవ శతాబ్దములో) యిట్లు వ్రాసియున్నాడు :

“No Indian was ever known to tell an untruth”
(M. C. Crindle Indian Antiquary 1876)

తా॥ హిందువుడు అబద్ధముచెప్పినట్లు ఎప్పుడు వినియుండలేదు.

క్రీ॥ శ॥ నాలుగవ శతాబ్దములో “ఫ్రెయరు జార్డానసు” (Friar Jordanus) యిట్లు వ్రాసియున్నాడు :

“The people of India are true in speech and eminent in “Justice”

(Marco Polo Ed. H. Zule Vol 11. P. 354)

తా॥ భారతీయులు సత్యము మాట్లాడువారు. న్యాయశీలురు.

Ancient India knew no thieves nor knew why to shut the doors of its houses" (Strabo. 1587 Ed. P. 488)

తా॥ ప్రాచీన భారతవర్షములో దొంగలు లేరు. వారి యిండ్ల తలుపులకు తాళములు వేసుకొనుట వారెఱుగరు. అని గ్రీకుచరిత్ర కారుడైన 'స్ట్రాబో' వ్రాసియున్నాడు.

"హానుత్యాంగు" యిట్లు వ్రాసియున్నాడు:— (వాల్మీకి 2. పేజి 83.)

"ఆర్జవము, న్యాయబుద్ధి హిందువులవిశేషగుణములు ధనము విషయములో జూతమా, వారొక్కపైసయైన అక్రమముగా గొనరు. న్యాయము విషయములో తమహక్కులను విశేషముగ త్యజించియైన సామరస్యముకొరకు యత్నింతురు" అని వ్రాసియున్నాడు.

"కాంగ్ తై" యను చైనారాయభారి యిట్లుచెప్పచున్నాడు.

"The Indians are straight - forward and honest."
(Max-Muller's India What can it teach us.)

తా॥ భారతీయులు ఋజుప్రవర్తన, న్యాయబుద్ధిగలవారు.

క్రీ॥ శ॥ పదకొండవ శతాబ్దిలో తనచే వ్రాయబడిన భూగోళ శాస్త్రములో "ఇండిసి" యను పంశితుడు యిట్లు వ్రాసియున్నాడు.

"The Indians are naturally inclined to Justice, and never depart from it in their actions. Their good faith honesty and fidelity to their engagements are well known, and they are so famous for these qualities that people flock to their country from every side." (Elliot's History of India Vol. I P. 88)

తా॥ భారతీయులు సహజముగ న్యాయమందాసక్తిగలవారు. ఏకార్యములోగాని న్యాయమార్గమును దప్పరు. వారు విశ్వాసపాత్రులనియు, న్యాయబుద్ధిగలవారనియు, ఎట్టి వ్యవహారములందైన నాడి తప్పనివారనియు జగద్వీధితము. ఈ సుగుణసంపదయొక్క కీర్తిని విని నానాదేశజనులు నలుదెసలనుండి భరతఖండమునకు మూగుచున్నారు.

పదమూడవ శతాబ్దములో పంపుద్దీన్ ఆబూ అబ్దుల్లా యను వాడు చెది-ఎజర్ - జమాన్ యొక్క నిశ్చితాభిప్రాయము నిట్లుదహరించి యున్నాడు.

“The Indians are innumerable, like grains of sand, free from deceit and violence. They fear neither death nor life.” (India Wat can it teach us. P. 275)

తా॥ భారతీయు లిసుకరేణువులవలెనసంఖ్యాకులు. అయినను వారిలో మోసముగాని కాఠిన్యముగానీలేదు. వారికి చావుభయము గాని బ్రతుకు భయముగాని లేదు.

Abul Fazal says:—

“Hindus are admirers of truth and of unbounded fidelity in all their dealings.”

(Tod's Rajasthan Vol. I Page 643)

అబులు ఫాజల్ అను మహమ్మదీయ చరిత్రకారుడు యిట్లు వ్రాసియున్నాడు: “హిందువులకు సత్యమందారముగలదు. ఎట్టి వ్యవహారములలోగాని ఇంతింతసరాని విశ్వాసపాత్రులు—

Phillimore and later writers speaking of the Indians said that:—

“They (Hindus) were a peculiarly truthful people. Truth was specifically an Indian virtue.”

(Lecture on Education as the Basis of National life at Adyar.)

తా॥ ఫిల్లిమోరుమున్నగు గ్రంథకారులు భారతీయులనుగూర్చి వ్రాయుచు వారి స్యతసంధత యనన్యసామాన్యమని యద్భుతపడుచున్నారు.

“సత్యసంధత కేవలము భారతీయుల సొమ్ము, సూన్యతవాక్యము నిట్లాదరించి యాచరించిన వారన్యదేశములలో లేరు.”

Colonel Sleeman says:—(Commissioner for the suppression of Thuggee)

"I have had before me hundreds of cases in which a man's property, liberty and life has depended upon his telling a lie and he has refused to tell it."

(Max-Muller's India P. 50)

తా॥ కలనలుస్తీమక యిట్లు వ్రాసియున్నాడు—

"నావద్దకువచ్చిన వందలకొలది వ్యాజ్యములలో పతివాదియొక్క ఆస్తి, స్వాంత్యత, ప్రాణము ఒక్క-అబద్ధమాడిన రక్షింపబడుస్థితిలో నుండి యుండినను వానిని పోగొట్టుకొనుటకై నను అంగీకరించిరి గాని యెవడును అబద్ధమును చెప్పియుండ లేడు."

మహమ్మదీయచరిత్రకారుడైన ఆబులుఫాజలిట్లు వ్రాసియున్నాడు:—

"The Hindus are religious, affable, courteous to strangers, cheerful, enamoured of knowledge, lovers of Justice, able in business, grateful, admirers of truth, and of unbounded fidelity in all their dealings"

(Tod's Rajasthan Vol. I P. 643)

తా॥ హిందువులు మతనిష్ఠ గలవారు - కలుపుగోలుతనము గలవారు - అవరిచితుల నాదరణభావముతో జూచువారు, ఉత్సాహ వంతులు, జ్ఞానాసక్తి గలవారు - న్యాయప్రియులు, వ్యవహారదక్షులు, కృతజ్ఞులు, సత్యమును బలుకువారు - సమస్తవ్యవహారములయందును మిక్కిలి విశ్వాసపాత్రులు.

"In order to understand the long rule of the Brahmins, and the influence which they still wield, it is necessary ever to keep in mind their position as the great literary caste."...

"Throughout twenty-two centuries the Brahmins have been the writers and learned men of India, the counsellors of Hindu Princes and the teachers of the Hindu people."

"Besides the epic chronicles of their Gods and heroes, the Brahmins composed many religious poems."

(The History of the People of India P. 63)

By W. W. Huntur Ed. 1881.)

తా॥ హిందూ దేశములో బ్రాహ్మణుల దీర్ఘకాల పరిపాలనమును, వారిప్పటికిని కలిగియుండిన పలుకుబడిని గ్రహించుటకు అదియొక గొప్ప విజ్ఞానముతో కూడిన వర్ణమని మనసులో నెప్పుడును జ్ఞాపకముంచుకొనుట త్యవసరము.

గత యిరువదిరెండు శతాబ్దములనుండియు, బ్రాహ్మణులు హిందూ దేశములో గొప్ప శాస్త్రములను రచించినవారలును, పండితులును, హిందూరాజాస్థానములందు మంత్రులు, సభికులుగాను, ప్రజలకుపాధ్యాయులుగా నుండిరి. వారు పురాణములు, ఇతిహాసములు వ్రాయుటమాత్రమే గాక మతసంబంధమైన వాఙ్మయము నెక్కువగా వ్రాసియుండిరి అని వ్రాసియున్నాడు.

పూర్వులకంటె యెక్కువ నాగరికులమని చెప్పుకొనెడి యీకాలములో ప్రజలు పొందుచుండిన విద్యవలన కలిగిన ఫలితము లన్నియు పూర్వపు రాజ్యపరిపాలకుల కాలములోని వానికి వ్యతిరేకము. పూర్వము వర్ణధర్మములవలన ప్రజలైకమత్యము కలిగియుండిరి. ఇప్పుడు ఏకమత్యము, ఏకత్వము, మానవ సమానత్వమును పేరున భేదములెక్కువై యొకరియందొకరికి అనూయాద్యేషములను గలిగించినవి. ఒకరు మరొకరికే ఘాతకులుగా తయారగుచుండిరి. విద్యవలన కలుగవలసిన వినయాది సుగుణములు పూజ్యమై అవినయము, అసంతృప్తి, అహంభావము, నాస్తికత్వము, పాపచింత, పరకులద్యేషము, మొదలుగా మానవజాతిని నాశనము చేయదగిన పవిత్రశక్తి లెన్నియో వృద్ధియగుచున్నవి. ఇప్పుడు మనము నాగరికుల బగుచుంటిమో లేక మహోన్నత నాగరికతా శిఖరమునుండి జారి పందపడుచుంటిమో యోచింపుడు—ఆర్యనాగరికతకు మేచ్చ నాగరి

కు మధ్య అంతిరువెక్కువగాగలను. ఒకదానికొకటి వ్యతిరేకము. ఆర్యనాగరికత దైవసంపత్తుతో కూడినది. మేచ్చనాగరికత ఆసుర సంపత్తిగలది. ఆసురసంపత్తు పరవీడన, పరకులముల హింసవలన వృద్ధి బొందజూచును. కాని నాయుద్యమమున జయమును గాంచలేక పగులను కొంతివరకు హింసించి తాను సంపూర్తిగా నశించిపోవును. దైవ సంపత్తు పరుల నభివృద్ధిలోనికి దెచ్చుచు తాను మహోన్నతిని బొందును.

బ్రహ్మ క్షత్ర వంశములు

౧. ప్రమర, ౨. తోమర, ౩. శుక్ల, ౪. పరిహారులను వారలు నాయాపేర్లను పొందిన నాలుగు బ్రహ్మక్షత్రవంశములకు మూలపురుషులైరి.

య॥ శ॥ 28 వ, శతాబ్దమున (క్రీ॥ పూ॥ 4 శతాబ్దము) యీ బ్రహ్మక్షత్రరాజులు తమ తమ రాజ్యములను స్థాపించిరి.

అందు — ౧. ప్రమరమహారాజు ఆంధ్రదేశములోని “శ్రీ శైలము”ను రాజధానిగ జేసికొని ఆంధ్ర, మహారాష్ట్రదేశములను పాలించెను.

ఈవంశమునకు పావారు లేక పాణవారు లేక పరమారవంశము వారని పేరు. ఫినిక్సు, లేక గుహలోట్ అనుశాఖ యిందుండి పుట్టినది. వీరు చివరవఱకును ఆంధ్రులుగానే యుండిరి.

౨. తోమర లేక వయహానిమహారాజు అజ్మీరును రాజధానిగ జేసుకొని రాజపుటానా, సింధు క్షత్రపరగణాలలో భాగము, పంజాబు మొదలుగాగల దేశభాగములను పరిపాలించెను. ఈ వంశమునకు “చాహుమూన” లేక “చాహాన్” వంశములని పేరు. వీరు శ్రమముగా ఢిల్లీని సంపాదించి పండెండవ శతాబ్దముకు రాజధానిగ జేసికొని యుండిరి. రహతోరు లేక రాటోరులనెడిశాఖ యిందుండి చీలినశాఖ

౩. శుక్లమహారాజు పశ్చిమసముద్రతీరమునగల ద్వారకానగరము రాజధానిగ గుజరాతు, సారాప్టములను వానికి తూర్పు, దక్షిణముల కొంతభాగమును పాలించెను. ఈ శుక్లవంశమునకు “సోలంకు” లనియు “చాళుక్య” వంశమువారనియు “చారాను” లనియు పేర్లు. వీరి నుండియే శాలంకాదనులు, బృహత్ఫలాయనశాఖలును, తూర్పు చాళుక్య, పశ్చిమచాళుక్యులను విభాగమున్నూ, చోడమహారాజు

లతో సంబంధములు చేసినందున క్రమముగా రెండువంశములు యేకమై చాళుక్యచోళులనియు మొగలుగాగల శాఖోపశాఖలుగానైరి.

(Vide The Early History of India — By V. A. Smith 4th Edition Page 428; 440.)

వీరు తుదివఱకు ఆంధ్రులుగానేయుండి సంస్కృత, తెలుగు భాషల నాదరించి వృద్ధిజేసిరి.

౪. పరిహారలేక ప్రతిహారవంశమువారు. బెంగాలు (వంగ దేశము) దేశమును పరిపాలించిరి.—వీరు వేషభాషాదులలో వంగీ యులుగా నైరి.

మహమ్మదుగోరీ ఇండియాదండయాత్రా కాలముకు అనగా 1190 సం॥రముకు ఈ నాలుగు వంశములవారును రాజ్యము చేయు చున్న భాగములు.

1. ఢిల్లీ రాజ్యము—చోహానులు లేక తారులు (వీరు తోమర వంశములో యొక శాఖ).

2. కనోజీ రహతోరులు - (వీరు కూడను తోమరవంశీయులలో యొకొక శాఖవారు).

3. మీవారు లేక మేవాడ్. ఘిలోట్సు-వీరు ప్రమరవంశము లోని యొక శాఖ.

4. అనుహుల్వారా రాజ్యము. చారాసులు లేక సోలంకీ యులు లేక చాళుక్యులు.

పై నాలుగురాజ్యములలో (1) ఢిల్లీ రాజ్యము గొప్పది. పశ్చిమమున కాబూలునదివరకు విస్తరించినది - ఢిల్లీ కనోజీ రాజ్యములకు మధ్య కాళిందీనది హద్దు.

(2) కనోజీ లేక కన్యాకుబ్జ రాజ్యము :- ఉత్తరమున హిమాలయములు, తూర్పున కాశీపట్టణము వరకును, పశ్చిమమున బుందేలు ఖండ్ వరకును, దక్షిణమున మీవారు వరకును వ్యాపించి యున్నది.

(3) మీవారు, లేక మేవాడ్, మధ్యదేశము. ఉత్తరమున ఆరావలీ పర్వతములు.

దక్షిణం - ధారానగరం ప్రమరవంశంవారి పరిపాలనలోనున్న రాజ్యము.

తూర్పు-కనోజ్ కి సామంతులుగానుండిన రాజులే రాజ్యములు.

పడమర - అనుహుల్వారా రాష్ట్రము.

(4) అనుహుల్వారా రాష్ట్రము:-ఉత్తరం రాజపుటానా యెడారి.

దక్షిణం-సముద్రము. పడమర సింధునది. (ముక్కోణాకారము) ఢిల్లీ, మీనారు రాష్ట్రముల రాజులు మిత్రులు - హంసాయి రాజ్యములు గలవారు. ఢిల్లీ, కనోజ్ రాష్ట్రముల రాజులు ప్రబల శత్రువులు.

క్రీ. శ. 1193 సం॥రములో యీ రాజ్యములు నాలుగు మహమ్మదీయులచే నాశనము చేయబడినవి. ఈ నాలుగురాజ్యములు యేకమైయుండి ప్రతిఘటించియుండిన మహమ్మదీయులకీ భారత భూమిలో చొచ్చుట కవకాశ ముండెడిది కాదు.

(Antiquities of Rajasthan — By Col. Tod. Vol. II Ed. 1880 3rd reprint. 1st print 10th March 1832.)

“స్మిత్” మహాశయుని వర్ణనంకర గాథలు

పశ్చిమ దేశమునుండి భారత దేశమునకు వచ్చి రాజ్యములను సంపాదించిన శక, యవన, హూణ మొదలుగాగల మైచ్చజాతుల వారిని శుద్ధిచేసి శ్రుతియులలో చేర్చుకొనినట్లు అనేకములైన యూహలనుచేసియు, కొన్నిచోట్ల తాను బాగుగా ఋజువు చేయగలిగినట్లు స్థిరపరిచియు, మఱికొన్నిచోట్ల జయస్వాల్, భండార్కారు మొదలుగాగల హైందవపండితులచేతను, స్థిటు, బీమ్ము, ఎలియటు, కన్నిం హం మొదలుగాగల వారలచేతను వ్రాయబడిన చరిత్రలలో నాగ్రంథకర్తలు వైదికసాంప్రదాయమెఱుగక వ్రాసిన విషములను ప్రమాణముగా దీసికొనియు వి. ఎ. స్మిత్ మహాశయుడు తన గ్రంథమును నింపియున్నాడు. ప్రపంచములోని యితర మతములకన్న వైదికమతము నందొక విశిష్టతగలదు. ఇతర మతములన్నియు తమ మతమే ప్రపంచములోని మానవులందరికి యేకైకమతమనియు, తమ మతమవలం

బించిన వారలకే గతులు గలవనియు బోధించును. వారి దేవుని మత వ్యాపననిమిత్తము అవిశ్వాసులమీద యుద్ధముచేసి వారి నెంతమందిని సంహరించిన అంతమంచిది. కాని వైదికధర్మమట్టిదికాదు. లోకమున జన్మించు జనులచేకవిధములైన సంస్కారములతో జనింతురు. పూర్వజన్మానురూపములైన సంస్కారములకు దగిన యభిప్రాయములను గలిగించుదురు. కనుక తమ తమ యిష్టముల ననుసరించి మతావలంబన చేయవచ్చును. లేక యెట్టిమతము లేక వుండవచ్చును. కాని పరులకు పీడాకరముగా నుండరాదు. పరులకెట్టి హింసయు తనమతము వలన గలుగరాదు. ఎవరేజాతియందు జన్మించిరో వారాజాతీయందుండి హింసను వర్జించి, పరధన వరదారాపహరణములకు జొరక యుండిన యెక్కడున్నవాడక్కడనే తరించుట కవకాశముగలదు. అని బోధించును. శ్లో॥ “పరోపకారాయ పుణ్యాయ పాపాయ పరవీడనం” అనగా పరోపకారము పుణ్యము. పరులను హింసించిన పాపము. వైదిక మతమనున దేదియులేదు. వేదము ధర్మమునే ప్రధానముగా చెప్పును. వైదికధర్మము అనగా వర్ణాశ్రమధర్మమే వేదమతము. వేదముధర్మమే మూలముగాగలది ఎవడే వర్ణమందు బుట్టునో, నేయాశ్రమము నాశ్రయించునో అట్టి వర్ణధర్మములను, ఆశ్రమధర్మములను నాచరించుచుండుటయే ముక్తిమార్గము. ఇతర మతములవారు గూడను వారి వారి మతములను విడువకనే వారి వారి మతాచారముల నవలంబించుచు చౌర్యహింసాదులు లేకుండిన క్రమక్రమముగా జన్మాంతరములయందు వైదికధర్మము ననుష్ఠింపదగిన జన్మము వచ్చి వైదిక ధర్మానుష్ఠాన మొనర్చినవాడై ముక్తుడగును. అందువలన ఇతరులను తమమతములలోనికి కలుపుకొనుటకు వైదికధర్మమంగీకరించదు. తన ధర్మమునుండి భ్రష్టుడైన వానిని సంఘమునుండి త్రోసివేయును. ధర్మ బాహ్యునికి సంఘములో స్థానములేదు. ఒకవర్ణములో పుట్టినవాడు సత్కర్మానుష్ఠానమువలన క్రమక్రమముగా ఉత్తమ దేహములను బొందుచు చివరకు వైదికధర్మానుష్ఠానమున ముక్తి నొందగల దేహమును బొందును అని వేదములు బోధించుచున్నవి. అందువలన యే జాతీయందు పుట్టినవా డాజాతి ధర్మముల నాచరించుచు యితర భూత

ములయందు దయగలిగి వర్తించుటయే శ్రేయస్సాధనము. పాశ్చాత్యులును, వారి యనుయాయులైన హూణవిద్యాధికులును వైదిక సాంప్రదాయము నెరుగనందున మేచ్చులను ప్రాయశ్చిత్తములచే త్రిమయలుగా మార్చినట్లు వ్రాసియుండిరి. ఇట్టి దేశాలమందును జరిగియుండలేదు. ఇప్పటికిని అట్టి యాచార మెచ్చటను వుండియుండలేదు. తనకులధర్మమును త్యజించినవాడు వెంటనే భ్రష్టుడగుటకు సందేహములేదు. కాని వైదిక ధర్మముగాని, వర్ణముగాని జన్మాంతర కర్మవలన పొందదగినదేగాని ప్రాయశ్చిత్తాదుల వలన యొక వర్ణమునుండి వేరొక వర్ణముగల శరీరమును బొంద నవకాశములేదు. తన కులధర్మమును వీడి భ్రష్టుడైనవాడు శాస్త్రీయమైన ప్రాయశ్చిత్తాదులచేత ధర్మజనిత దోషమును పోగొట్టుకొనుట కర్హుడగునుగాని యొకకులమునుండి వేరొక కులమును బొందలేదు.

ఈ చరిత్రకారుల వ్రాతల ననుసరించి చూచిన ఐరోపాఖండమున వేటువేటు మేచ్చ జాతులు సాంకర్యమునుబొంది యేకమైనటుల భరతిఖండమున గూడను కులములన్నియు సంకరమగుటయేగాక ఇతర మేచ్చజాతులతో కలిసి సంకరమై యుండవలెను. కాని యంతవరకు స్వచ్ఛమైన ఆర్యజాతి రక్తము భారతదేశములోని చాతుర్వర్ణ్య ప్రజలలోను వ్యాపించియున్నది. ఇప్పుడు స్వతంత్రమును పేరున పాశ్చాత్య భావములతో గూడిన నాయకులవలన యికముందు జాతి సాంకర్య మొనర్చెడి శాసనము లేర్పడి వర్ణ సంకరము జరిగిన జరుగ వచ్చునేమోగాని యంతవరకేంకను స్వచ్ఛమైన చాతుర్వర్ణ్యములు భారతదేశమందుండియున్నవని మనవిచేయుచున్నాము. కుల సాంకర్య వివాహము లేనాడును యీ దేశములో లేవు. ఈ విషయములో సాక్ష్యముగా క్రీస్తుకు పిమ్మట శతాబ్దములలో యీ దేశాచారము లెఱున్నవో తెలుసుకొనుటకు క్రీ.శ 1030 సం॥రములో ఆల్బెరూని పండితుని వాక్యముల నిచ్చుచుంటిమి.

“The Brahmins were invariably marrying women of their caste only.

(Alberuni India II P. P.155-56—By Sachau.)

తా|| బ్రాహ్మణులు విధిగా తమకులములోని స్త్రీలనే వివాహమాడుచుండిరి” అని వ్రాసియున్నాడు. ఒక్క బ్రాహ్మణులే గాక యీ దేశములో నన్నికులములవారును నేటివరకు తమ కులస్త్రీలనే వివాహమాడుచుండిరిగాని అన్యకులములలోని స్త్రీల నేకులమువారును వివాహమాడుటలేదు. ఆల్బెర్టాని పండితుడు ఖగోళశాస్త్ర విషయములను తెలుసుకొనుటకు విస్తారముగా బ్రాహ్మణులతోడనే కాలక్షేపము చేసియున్నందున బ్రాహ్మణకులముకు సంబంధించిన ఆచారములనే తెలుసుకొని వ్రాయగలిగినాడు.

“We have already said many times that the bias of most European and a few Indian scholars is to look upon khatriya clans as developed out of aborigines and even untouchables or foreigners. The above is a very striking instance of how most illogical and absurd inferences are drawn through this bias.”

(Downfall of Hindu India — By C. V. Vaidya III Vol. Page 307 Ed. 1926.)

“In caste-ridden India is it possible that chiefs of untouchable peoples could have risen to this high status?” (Do Book Page 308)

తా|| ఈ దేశములోని శ్రీతీయశాఖలన్నియు అనాగరికులగు కొండజాతులనుండియో లేక బ్రాహ్మజాతులనుండియో లేక బయట దేశములనుండి యీ దేశమును దోచుకొనుటకు వచ్చిన (శక, హూణ, గూర్జరాది) జాతులనుండియో యేర్పడినవని చెప్పటయే పెక్కుమంది పాశ్చాత్య పండితులకును, (వారి యనుయాయులైన) కొంతమంది హైందవ పండితులకును యెక్కువ యిష్టము. (అనగా ఉద్దేశ్యపూర్వకముగా ముందే నిశ్చయించుకొనిన యొక నిశ్చయమున కనుకూలముగా సమర్థయము వ్రాయుట) అని మేమివివరకేక పర్యాయములు చెప్పియుంటిమి. “ఈ కట్టుబాటులతో ఘభవించి యుండిన ఇండియాలోని హీనజాతియై న మేచ్చులిట్టి యుచ్చదశకు వచ్చుట సాధ్యమా?” అని వ్రాసియుండెను.

వర్ణ సంకర వివాహములు జరిగినవనియు, యితరజాతులవారిని హిందూమతములో కలుపుకొనిరినియు, శ్రీతీయశాఖ లన్నియు

మేచ్చజాతులనుండి యేర్పడినవనియు మొదలుగాగల వర్ణ సంకరగాధ లన్నియు పాశ్చాత్య పండితులచే కల్పింపబడిన శుద్ధ అబద్ధములు. అవి వారి యాహాతేగాని యెట్టి ప్రమాణము ననుసరించియు వ్రాయ బడినవి గావు. అట్టి వివాహము లేనాడును ఈ దేశములో జరిగి యుండలేదు. పాశ్చాత్యులచే వ్రాయబడిన యీ అన్యతము లన్నిటిని ప్రోగుచేసుకొని కొంతమంది హైందవ పండితులు విమర్శనాశూన్యులై తాముగూడా గ్రంథకర్తలము గావలెననెడి కుతూహలమున పాశ్చాత్య పండితుల యాహాల నన్నిటికి ప్రతిద్వనింపజేసి గ్రంథములు వ్రాసియుండిరి. వర్ణసాంకర్య వివాహములుగాని, వర్ణాంతర భోజన ములుగాని యీ దేశమున నెన్నడును జరిగియుండలేదు. అట్టి ప్రమాణము నొక్కటేనియు వారు జూపలేదు. కులమును వదలి సంకరులైనవారలే అట్టి పనులను జేయుచుండిరి. అట్టివారలు వారి వారి కులములనుండి బహిష్కరింపబడిరి.

“The Smriti works, their commentaries, Grihya-sutras, and Puranas regulated every action, however minute and unimportant, of a Hindu life. The authority of these compilations has, in the absence of the political power, saved the Hindus from being absorbed by the conquering races.”

(History of India By Mahamahopadhyaya Haraprasada Sastry P. 61.)

తా|| స్మృతులును, వాని వ్యాఖ్యానములును, గృహ్యసూత్రములు, పురాణములు హిందువులచే చేయబడు ప్రతిపనిని నియమిచును. ప్రతికార్యమునకు విధులు నిర్ణయించును. అది యెంతటి స్వల్పకార్యమైనను, సాముఖ్యము గలది కాకపోయినను నియమబద్ధమై యున్నది. హిందూజాతికి రాజకీయాధికారము లేని కాలములో యి శాస్త్రగ్రంథములతో నిర్ణయింపబడిన ధర్మములకు బద్ధులైయుండుట వలననే యీ హైందవజాతి విజృంభించి యితరుజాతుల రితో కలిసి సకరము గాకుండునట్లు కాపాడబడినది, అ వ్రాసియున్నాడు

“All through history down to the period of British rule we see one foreign power after another

breaking through the North-Western gate-way, and the strongest of these winning the suzerainty over India. But the result in all cases was little more than a change of rulers — the deposition of one dominant caste and the substitution of another. The lives of the common people, their social conditions and systems of local Government, were barely effected by such conquests. Indian institutions have therefore a long unbroken history which makes their study especially valuable."

(The Cambridge History of India Vol. I Ancient India—By E. J. Rapson, M. A., Ed. 1932 Page 53.)

తా॥ భారతదేశచరిత్ర ప్రారంభము మొదలుకొని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమేర్పడువఱకును చూచిన ఒకజాతికి పిమ్మట యింకొకజాతి పశ్చిమోత్తర కనుమలగుండా దేశములో ప్రవేశించి బలవంతులగు వారలీదేశములో ప్రభుత్వము చేసియుండిరి. అయితే పర్యవసానము యీదేశమున రాజుల మార్పు జరిగినది. ఒకరాజు పోవుట యింకొక రాజువచ్చి అధికారమును చలాయించుటయు జరిగియున్నది. తాని సామాన్య ప్రజాజీవితము, వారి సాంఘిక కట్టుబాట్లు, వారి గ్రామ స్వరాజ్యములు అట్టి రాజుల జయములవలన యెట్టి మార్పును చెంది యుండలేదు. భారతదేశములోని ప్రజాసంస్థలు మతసాంఘిక న్యవస్థలు చెక్కుచెదరక అనాదినుండియు తెంపులేక (లేక సాంకర్మ్యము అనగా మార్పు లేక) సాగివచ్చుచుండినవి. వాటిని బాగుగా అవగాహన చేసుకొనుట శ్రేయస్కరము. ఎక్కువ ఉపయోగము గలవిగా నుండును.

"A man is obliged to marry outside his family, but within the caste, and usually within the sub-caste, to which his family belongs" (Do. Book P. 53)

తా॥ తన గోత్రమునకు చెందిన కుటుంబమునుండి గాక తన కులములోని యితర కుటుంబమునుండియు, అందునను తనకులములో తనకు చెందిన అంతశ్శాఖలోను వివాహమాడవలయుననునదియే భారతీయునికి ధర్మము.

"A caste may, therefore, be defined as an endogamous group or collection of such groups bearing

a common name and having the same traditional occupation, who are so linked together by these and other ties, such as the tradition of a Common origin and the possession of the same tutelary deity, and the same social status, ceremonial observances and family priests, that they regard themselves and are regarded by others, as forming a single homogeneous Community."

(Census report. 1911, 2. P. 367 Vide E. J. Rapson's Cambridge His. of India Vol 1. Ancient India, Ed. 1922 P. 53)

తా॥ తమ కులములోన వివాహమాడెడి నిబంధనతోగూడి, యొకే పేరును పొంది, వంశపరంపరాగతమైన యొకే కులవృత్తిని గలిగి నటుచంటియు, ఇంకను యితరములైన కులకట్టుబాట్లతోగూడి, యొకే విధమైన యుత్పత్తిని, కులదేవతలను, సరిసమానమైన నాంఘిక ప్రతిపత్తిని, యొకే విధమైన మతాచారములను, కులగురువులను గలిగి యుండి, యెట్టి నాంకర్యములేని ఏక జాతీయతను పొందినవారుగా నున్నటుల తమచేతను, యితరులచేతను గుర్తింపబడుచుండెడి, యొక సంఘమును వర్ణము లేక కులము అనిమనము నిరూపించవచ్చును.

"One conqueror follows another, but the administration of each individual state remains unchanged either under the same prince or under some other member of his family, and the Charters of monasteries are renewed as a matter of course by each new overlord." (Do. Book P. 61)

తా॥ ఒకరి తరువాత యొకరుగా యాదేశమును జయించిరి పరిపాలించిరి కాని ప్రతిరాష్ట్రము పరిపాలనలో యెట్టి మార్పులేక ఆరాజుక్రిందగాని లేక వాని కటుంబమునకు చెందిన యింకొకరాజు యొక్కగాని పరిపాలనలో యుండి మతసంస్థల కీయబడిన దానములు ప్రతిపరిపాలకునిచేతను అంగీకరింపబడి తిరిగి ననదులు యివ్వబడుచుండెడివి.

"The Brahmins made law a part of their religion... (Grihya Sutrās B. C. 700 and Manu Code B. C. 500). They contain many rules about marriage, inheritance and

food. They keep castes apart, by forbidding them to inter - marry or to eat to-gether. They were accepted as almost divine laws by the Hindus; and the spread of these Codes was the work of the Brahmins as the civilisers of ancient India ”

“The Brahmins were not merely the keepers of the Sacred Books, the Philosophers, the men of Science, and the law makers of the Hindu people - they were also its poets. ”

ఈ విషయమున డబ్ల్యు. డబ్ల్యు. హంటరు పండితుడు తన “A Brief History of the Indian People” అనేది చరిత్ర 57 పుటలో నిట్లు వ్రాసియున్నాడు :—

తా॥ బ్రాహ్మణులు ధర్మశాస్త్రములను (గృహ్యసూత్రములు క్రీ॥ పూ॥ 700; మనుస్మృతి క్రీ॥ పూ॥ 500) తమ మతములో నొక భాగముగా నొనర్చిరి. వానిలో వివాహమునకు, వారసత్వమునకు, భోజనమునకు సంబంధించిన ధర్మములనేకముగూవు. కులము లొక దానితో నొకటి కలియకుండ విడిగా నుండునట్లు యొకకులము వారితో యింకొకరు వివాహములు చేసుకొనకుండను, భోజన ప్రతి భోజనములు లేకుండను శాసించినవి. ఆ ధర్మములు దివ్యములైన వని హిందువులందరు భావింతురు.

ప్రాచీనభారతవర్షమున నాగరికతను వ్యాపింపజేయుట కీధర్మ శాస్త్రములు ప్రచారము జేయబడినవి.

బ్రాహ్మణులు వేదశాస్త్రాది మతగ్రంథములను కాపాడువారలే నక, హిందూజాతికి తత్త్వవేత్తలుగాను, ప్రకృతిశాస్త్రజ్ఞులుగాను, ధర్మశాస్త్రకర్తలుగా నుండి వానినన్నింటిని చక్కని కవిత్వముతో గూర్చియుండిరి.

కె. యం. పానిక్కారు మహాశయుడు తన శ్రీహర్షచరిత్ర 45 పుటలో నిట్లు వ్రాసియున్నాడు :—

“There is no doubt whatever that the caste-system as we know it to-day with all its elaborate restrictions with regard to marriage, food, ceremonial

pollution, etc. existed in its fully developed form in the days of Harsha." (i.e. 606--640)

తా॥ వర్ణవ్యవస్థ, వినాహము, ఆహారము, జాతమృతాశౌచములు మొదలుగాగల వాసియందు తన బహుళనియమములతోగూడినదై యీదినమున నున్నదానికంటె హెచ్చు వికాసముగలదై క్రీ॥ శ॥ 606-640 సం॥రములలో గల శ్రీహర్షుని కాలమందుండి యున్నదని చెప్పబడు సందేహింపనక్కరలేదు, అని వ్రాసియున్నాడు.

"The description that Bana gives us of the life in Brahmin villages is not very far from prevailing conditions. Caste restrictions which form the basis of Hindu religious and social activity were rigid then as they are now. (i. e. in 606 A. D)

తా॥ బాణకవిచే (శ్రీహర్ష చరిత్రయందు) వర్ణింపబడిన బ్రాహ్మణ అగ్రహారములలోని ప్రజాజీవితము యీకాలమునందున్న దానికంటె యెక్కువ తేడాలేదు. హింతువులమత, సాంఘిక వ్యాపారములకాధార భూతమైన వర్ణనిబంధనలు యీరోజున నున్నటులే ఆరోజులలోకూడా నియమబద్ధముగా నుండియున్నవి.

"The severest social penalty which can be inflicted upon a Hindu is to be put out of his caste"
(A Brief History of the Indian people By W. W. Hunter Ed. 1881. Page 87)

తా॥ సాంఘికముగా దోషమొనర్చిన హిందువునకు కులమనుండి బహిష్కరింపబడుట కఠినమైన శిక్షగా యెంచబడుచుండినది - అని వ్రాసియుండిరి.

కులధర్మముల నొదిలినవారును, వర్ణాంతర స్త్రీల వినాహము లాడినవారును, వర్ణాంతరులతో కలిసి భుజించినవారును వారి వారి కులములనుండి బహిష్కరింపబడిరేగాని యీదేశములో యే నాడును యితరకులములవారిని వైకులములలోనికి కలుపుకొనియుండలేదు. అట్టివాక్యము నే గ్రంథమునను జూపలేదు - ఇట్టి సిద్ధిలో హిందూజాతికి విరుద్ధమైన యితరజాతులను అనగా శక్, హూణ, గూర్జరులను

హిందూసంఘమున జేర్చుకొనిరని వ్రాయబడిన ప్రమాణశూన్యమైన ఊహాజన్యవాక్యముల నెవరోప్పుకొందురు? నిగవవర్ణములవారిని ప్రాచు శ్చిత్రాదులచే వైవర్ణములలో జేర్చుకొనుట కెట్టి స్వల్పావకాశము శాస్త్రములయందీ ముబడియుండినను యీ దేశములోనందరు బ్రాహ్మణ, క్షత్రియులుగా జేయబడియుండెడివారని వేఱుగ జెప్పనక్కరలేదు. ఈ దేశములోని స్వతంత్రప్రభువులలోను, జమీందారులలోను, గొప్ప భూస్వాములలోను తాము చతుర్థకులజులమని యీరోజువరకు వ్రాసుకొనుచుండువార నేకులుండుమున్నారు. కులసంక్రమణమున కవకాశమే గలిగియుండిన యెడల వీరు శూద్రులుగా నెంచుకొందురు? ఇది గాక బాహ్యజాతులుండవలసిన యవసరమేమిగలదు? ప్రాచుశ్చిత్రాదులచే వీరండరి నేల పై కులములలో జేర్చియుండలేదు? ఇతరజాతుల వారెవరైనను హిందూమతములోని శైవ, వైష్ణవమతముల స్వీకరించిన వారెంకొక పేరుతో శూద్రులకు తరువాత గల జాతులవారుగా పరిగణింపబడిరేగాని చాతుర్వర్ణ్యములో దేనిలోను జేర్చుకొనబడియుండలేదు. అట్లు కులసంక్రమణము జరిగినట్లు వ్రాయబడిన వ్రాతలన్నతములని గ్రహింపవలెను.

సాశ్చాత్య పండితుల అసత్య వ్రాతలను వాదనలను గురించియు, హైందవ సంస్కృతి పండితుల యోగ్యతనుగురించియు, మాక్కుమూలరు పండితుడు తన అనుభవము నిట్లు వ్రాసియున్నాడు.

"During the last twenty years however, I have had some excellent opportunities of watching a number of native scholars under circumstances where it is not difficult to detect a man's character, I mean in literary work. and, more particularly, in literary controversy. I have watched them carrying on such controversies both among themselves and with certain European scholars, and I feel bound to say that, with hardly one exception they have displayed a far greater respect for truth and a far more manly and generous spirit than we are accustomed to even in Europe and America. They have shown strength, but no rudeness; nay, I know that nothing has surprised them as much as the coarse invective to which certain

Sanskrit scholars have condescended, rudeness of speech being, according to their view of human nature, a safe sign not only of bad breeding but of want of knowledge. When they were wrong they have readily admitted their mistake; when they were right they have never sneered at their European adversaries. There has been, with few exceptions, no quibbling, no special pleading, no untruthfulness on their part, and certainly none of that low cunning of the scholar who writes down and publishes what he knows perfectly well to be false, and snaps his fingers at those who still value truth and self-respect more highly than victory of applause at any price. Let me add that I have been repeatedly told by English merchants that commercial honour stands higher in India than in any other country, and that a dishonoured bill is hardly known there."

(India : What can it teach us. By MaxMuller P. 63)

తా॥ "గతించిన యిరువదియేండ్లలో నేను పెక్కు సార్లు హిందూ పండితులు సారస్వతగోష్ఠిలో నుండ గనులార గాంచగల్గితిని. సామన్యముగా, ఒకానొక పండితుడు విద్యాగోష్ఠిలో నున్నప్పుడు విశేషించి వాదప్రతివాదములు సలుపుచున్నప్పుడు అతని నిజస్వభావ మెటుగుట సుకరము. హిందూపండితులు తమలోతాము చర్చించుకొనుచుండ గను, కొందరైరోపీయ పండితులతో దర్శించుచుండగను ఉభయత్ర నేను గమనించియుండిని. సత్యాదరమునందును, జారుషాదార్యములందును వారిని విించినవారిని మనమైరోపా, అమెరికా ఖండములలో నైన గాంచియుండమని నేను విధిగా చెప్పువలసి యున్నది.

వారు తమ వాదబలమునే ప్రదర్శించిరిగాని మోటుతనమును జూపలేదు. ఐరోపీయ సంస్కృత పండితులలో గొందఱు అప్పుడప్పుడు అసభ్య దూషణములకు సహితము సిద్ధపడిరి. ఇది హిందూ పండితుల కాశ్చర్యజనకమై రోతపుట్టించెను. మోటుప్రసంగము నుంచి శిక్షణము లేకపోవుటనేగాక అల్పజ్ఞతను గూడ దెలియబరచునని వారి

యభిపాయము. వారు తాము పొరబడినప్పుడు వెంటనే తప్పు నొప్పు
కొనెడివారు. తమ వాదము ప్రకటమమని ధ్రువపడినపుడు ఎదుటనున్న
ఐరోపీయ ప్రతికర్తుల నెగతాళి చేసెడివారుకారు. ప్రస్తుతాంశము
తమ వాదమునకు బలహీనమని తోచినచో దాటిచుకొనిపోవ బయ
త్నించుట; తమ వాదనకు బలమైన యంశముల పదేపదే నొక్కి
చెప్పుట; వాస్తవమును గప్పిపుచ్చుట, సాధారణముగా వారియందు
(హిందూపండితులందు) గానరావు. ప్రత్యక్షముగ నసత్యములని
తెలిసిన యంశములనే వాసి బ్రకటించి, జయకాంక్షగాని, ప్రతిష్ఠా
పేక్షగాని లేనట్టియు, సత్యమును, ఆత్మగౌరవమును బ్రధానములుగ
నెంచుకొనినట్టియు, మహనీయులను వంచించు కుతంత్రముద్ది (కొందరు
పాశ్చాత్య పండితులవలె) హిందూపండితులలో వెదకినను గానరాదు.

ఆంగ్లేయవర్తకులు నాశో బలుమారు చెప్పుచు వచ్చిన యొక
యంశము నీ సందర్భమున జొప్పింప ననుజ్ఞ వేడుచున్నాను. వర్తక
వ్యాపారములందు న్యాయబుద్ధి హిందూ దేశములో నున్నంత యింక
క్కడను లేదు. ఆదేశములో హుండిలుగాని, బరాతములుగాని చెల్లింపక
త్రిప్పివేసినట్లు ఎన్నడును వినియుండలేదు” అని మాక్సుమూలరు
పండితుడు హిందూ దేశములోని బ్రాహ్మణపండితులను, వర్తకులను
గుఱించి ఆయనగారి ప్రత్యక్షానుభవమును వెల్లడించుచున్నాడు. (ఇది
భారతదేశములోని వైశ్యసంఘమును గురించిన ప్రశంస. వ్యాపారమును
వృత్తిగా చేయునుండిన యితర భారతీయులకు గూడను వర్తించును.)

ఐరోపీయపండితులు “ప్రత్యక్షముగ నసత్యములని తెలిసిన యంశ
ములను వ్రాసి బ్రకటించి లోకమును వంచించ బయత్నించెడి అల
వాటు గలిగియున్నట్లు”ల పె వాక్యములలో స్పష్టము చేయబడినది.
అట్టి యలవాటు గలవారగుటవలననే భారతదేశచరిత్రను తమ యూహా
కల్పితములైన అసత్యప్రసంగములతో నింపి హైందవ హాణవిద్యాధికుల
బుద్ధులను చెడగొట్టిరి. ఇప్పటికైనను మేలుకొని మనవారు వారినొక్కత
వాఙ్మయమును పరిశోధించి సత్యచరిత్రలను వ్రాసుకొనుట శ్రేయము.

బ్రహ్మ క్షత్రులు

బ్రహ్మక్షత్రాన్నితులైన రాజులను కొందరిని శాసనములలో బేర్కొనియుండుటవలన విధిలేక “బ్రహ్మక్షత్రు”లను వారలు బ్రాహ్మణులలో గలరని స్మిత్ మహాశయుడంగీకరించుచున్నాడు. కాని వీరందరు సంకరులను విజాతీయులైన మేచ్ఛలనియు వారిని బ్రాహ్మణక్షత్రీయులుగా శుద్ధిచేయబడి కలుపుకొన్నట్లూహించి యున్నాడు.

“We have already seen that a Chatsu inscription speaks of a Guhilot King Bhartribhatta as Brahma-Kshatr-anvita, (బ్రహ్మక్షత్రాన్విత) which I have translated by “possessed of both priestly and martial energy”, but a foot-note has been added below saying that what is also implied is that Bhartribhatta was a Brahma-kshatri, i. e. belonged to the Brahmakshatri caste. Bhartribhatta is not the only ancient King of India who is so called. In the Deopara inscription of Vijayasena, of the well-known Sena dynasty of Bengal, Samantasena; is described as Brahma-kshatriyanam Kula-siro-dama,.....which expression was rendered by Prof. Kielhorn by “head-garland of the class of the Brahmins and Kshatriyas”, but which ought to be rendered, I think by “head garland of the Brahma-Kshatri family.” That the latter is the correct translation is shown by the term Brahma-Kshatra used with reference to the Sena Kings in the Ballala-Charitra (Bibl. India.)

(Vide ‘The Early History of V. A. Smith; P. 435.)

తా॥ “ఛాత్సుశాసనము” గుహిలాటురాజు బ్రహ్మక్షత్రాన్నితుడగు “భర్త్రీభట్టు” అను రాజును గుఱించి చెప్పుచున్నది. “బ్రహ్మక్షత్రాన్విత” అనగా బ్రహ్మత్వము, ఔత్రము రెండధికారములను కలవాడనే నేను తర్జుమా చేసియుంటిని. కాని దిగువ వ్రాయబడిన వివరణలో “భర్త్రీభట్టు” బ్రహ్మక్షత్రకులమునకు చెందినవాడను అర్థమిమిడియున్నట్లు నూచించితిని. ఆ ప్రకారము “బ్రహ్మక్షత్రుడని చెప్పబడిన వ్రాచినరాజు ఒక్క భర్త్రీభట్టు

మూలమే కాదు. బెంగాలులో రాజ్యముచేసిన సేనపంశమునకు చెందిన “సామంతసేనుడ” ను రాజు “బ్రహ్మక్షత్రియానామ్ కులశిరోదామ” అని విజయ సేనునియొక్క ‘డియోపార్’ శాసనములో పర్ణిపబడియున్నాడు. ‘బ్రహ్మక్షత్రియానాం కులశిరోదామ’ అను పదము బ్రాహ్మణ, క్షత్రియ కులములలో శ్రేష్ఠుడని కీల్ హారన్ పండితు డర్థముచేసియున్నాడు. కాని యీ వాక్యమునకు “బ్రహ్మక్షత్రి” రాజులలో శ్రేష్ఠుడని అర్థము చేయవలసియున్నది. భల్లాల చరిత్రలో సేనరాజుల కుపయోగింపబడిన “బ్రహ్మక్షత్రి” పదము నిచ్చుట తీసుకొనుటయే సమంజసము.” (స్మిత్ హిస్టరి 435 పేజీ)

“Now, there is a caste called Brahmakshatri, corresponding to this Brahmakhatra; the members of which are found all over the Punjab, Rajputana, Kathiawar; Guzarat, and even in the Dekkan.”

(Early His. of India—By V. A. Smith, P. 435.)

తా|| “బ్రహ్మక్షత్రి తేక బ్రహ్మక్షత్రి యనడి బ్రాహ్మణశాఖ పంజాబు, రాజపుటానా, కథియవారు, గుజరాతు, దక్కను దేశములలో నంతను గలదు.” “స్మిత్” మహాశయుడు “బ్రహ్మక్షత్రిలను” పేరున బ్రాహ్మణులు రాజ్యములను పరిపాలించిరని వ్రాసియున్నాడు.

“ప్రైబ్సు” (అనగా గుంపులు తేక తెగలు) భారతదేశమందు లేవు. అది యూరోపుఖండ విషయము. చాతుర్వర్ణ్యములను, సంకీర్ణ శాతులను “ప్రైబ్సు” అని పిలువతగదు. ఇతర దేశములనుండి రాబడిన మేచ్చులైన శక, హూణాదులను ప్రాయశ్చిత్తాది విధులచే క్షత్రియులుగా, మార్పిరని చెప్పెడివారికి భారతీయసాంప్రదాయమేమియు తెలియదనుట కెట్టి సంశయమును లేదు. ఇట్టి విపరీతభాష మీ చరిత్ర కారుల బుద్ధిలో దోచినందుకు, విచారింపవలసియున్నది. వీరిచే నాడుబడిన హంశములలో చారిత్రక విలువలేనిభాగములే హెచ్చుగా కబడుచున్నవి. చాలా భాగము వీరి యూహాపోహలే ఈచరిత్రల కథారము. తమవలెనే భారతదేశములోని చాతుర్వర్ణ్యములును సంకరజాతీయులని నిర్ధారణ చేయుటయే వీరి ముఖ్యాభిప్రాయముగా వారిచే వ్రాయబడిన చరిత్రలను చదివిన ఆర్యసాంప్రదాయమెరిగిన

వారికి తప్పక గోచరించును. గనుక సత్యాన్వేషణపరులు భారతీయ సాంప్రదాయమునకు విరుద్ధమైన భావములను విసర్జించుట శ్రేయము.

“The Sena Royal family originally Brahmin. Mr. Bhandarkar is perfectly right. Consequently the ancestor of the Sena Kings must have been a Brahmin from the Deccan.”

(Early History of India —By V. A. Smith, P. 436.)

తా|| “బంగాళా దేశము (వంగదేశము) ను పరిపాలించిన “సేనరాజవంశము” ప్రథమమునండి బ్రాహ్మణవంశీయులే. ఈ విషయమున భండార్కారుయొక్క నిశ్చయము న్యాయమైనదే. సేనరాజవంశముకు మూలభూరుషుడు దక్షిణదేశమునండి వచ్చిన బ్రాహ్మణుడైయున్నాడు.” అని స్మిత్ పుహాశేయుడు వ్రాసియున్నాడు.

“The Kanaujiya Brahmins, who supplied many sepoys to the old army, used to say, if irritated “Ham Khatriya Brahmin haiu, as a boast.”

(Wilson's Indian Caste ii. 151 & Smith's History Page 436 foot.note 1.)

తా|| “పూర్వపు బ్రిటిషు సైన్యమునకు హెచ్చుమంది సిపాయిలను నప్పెచ్చేసిన కనోజీయ బ్రాహ్మణులు యితరులు తమకు కోపము తెప్పించినపుడు “నేను క్షత్రియునొందిన బ్రాహ్మణుడను” అని డంబము చలుకుట మామూలు” అని విల్సను, స్మిత్ మొదలయిన వారలు వ్రాసియుండిరి.

పైన వ్రాసినవింపబడిన 1. ప్రమర 2. వయహాని 3. శు 4. పరిహారవంశములు నాలుగును బ్రాహ్మణ వంశములు. వీ నలుగురును ఆంధ్ర శాతవాహన కుటుంబములలోనివారు. ఈ నాలుగు వంశములు బ్రహ్మ క్షత్రులను పేరున ఉత్తరభారతమున పిలువబడుచుండిరి. అట్లు క్షత్రియవలంబించి రాచకార్యములందు నియోగింపబడిన బ్రాహ్మణులు “నియోగ బ్రాహ్మణశాఖ” గా యేర్పడినట్లు కనుబడుచున్నది.

బ్రాహ్మణరాజులు

ఈ బ్రాహ్మణరాజులు నాలుగువంశములవారు. దేశము నాలుగు ప్రక్కల నాలుగురాజ్యములను క్రీ॥ పూ॥ నాలుగవ శతాబ్దములోనే స్థాపించియుండిరిని లోగడ చెప్పియుంటిమి. కాని కొన్నిపురుషాంతములవఱకు వీరికి ప్రాముఖ్యము వచ్చియుండలేదు. వీరు బ్రహ్మక్షత్ర రాజులనియు, ఆంధ్రదేశమున నియోగబ్రాహ్మణ ప్రభువులనియు పిలువబడుచుండిరి. వీరు ఆంధ్రశాతవాహనవంశజులు. ఆంధ్రశాతవాహనులు చక్రవర్తులుగా నుండిన కాలములో జ్యేష్ఠకుమారులను యువరాజులుగా చేసి మిగత కుమారులు, దాహిత్రులు రాజపుటానాలో అల్పరాజ్యములకు ప్రభువులుగా చేయబడి పంపబడుచుండిరి. అట్లు యేర్పడిన రాజపుత్రకుటుంబములు ముప్పదియారు. వారు ముప్పదియారు శాఖలకు మూలపురుషులైరి.

వారినుండి—

1. ప్రమర లేక పరమార లేక పావారు. వీరినుండి ఘిలోట్సు లేక “గుహలోట్” అనుశాఖ పుట్టినది.

2. తోమర లేక వయహాని. చాహుమాన, చౌహా అనియు పేర్లు వీరినుండియే రహతోరు లేక రాటోరు అను శాఖయేర్పడినది.

3. శుక్ల లేక సోలంకి లేక చాళుక్యవంశము. వీరికి చారాసు అనియు పేరుగలదు.

4. పరిహార లేక ప్రతిహారవంశము అను నాలుగువంశములు “బ్రహ్మక్షత్ర”వంశములను పేరున యేర్పడినవి. ఈవంశములరాజులు తొల్రతమవలంబించిన బ్రాహ్మణులై యున్నందున వారిపేరకు చివర “శర్మ” “వర్మ”లను వానిలో దేనినైనను శేదములేక చేర్చుకొని యుండిరి. “వర్మ”యని చేర్చబడినంత మాత్రమున వారు క్షత్రియులని యెంచబడరాదు. కేరళదేశమును క్రీ॥ పూ॥ ఐదవ శతాబ్దములో పరిపాలించిన “కదంబ”వంశపు బ్రాహ్మణరాజు “మయూరశర్మ”. ఇతనికి తరువాత వచ్చిన యీతని వంశీయులైన రాజులందరు “వర్మ” శబ్దమును చేర్చుకొనియుండిరి. అంతమాత్రమున వారిని క్షత్రియులుగా

నంచరాదు. యు. శ. 2811 ల॥ 4331 వఱకు (కలి. 2775-4295; క్రీ॥ పూ॥ 327-క్రీ॥ శ॥ 1193) యీ బ్రహ్మక్షత్రరాజులు పరిపాలించిరి. కాని క్రీ॥ పూ॥ 327-82 సం॥రము వఱకు గుప్తవంశపురాజులు బలవంతులుగా నుండి రాజ్యము చేయుచుండినందున యీ బ్రాహ్మణరాజ్యములకు ప్రాముఖ్యత వచ్చియుండలేదు గుప్తరాజులు క్షత్రియులు. వైదికధర్మమార్గప్రవర్తకులై వర్ణాశ్రమధర్మముల కాపాడుచు ప్రజలను ధర్మమార్గమున పరిపాలించుచుండిరి. పరదేశీయుల నీ దేశమునందడుగు పెట్టనీయక దేశమును కాపాడిరి. గుప్తరాజులలో రెండవ రాజైన “సముద్రగుప్తుడు” (గ్రీకులచే చెప్పబడిన “శాండ్రోసిప్టుసు”) గొప్ప సైన్యముతో బయలుదేరి ఆసీతుహిమాచలము గాగల భారత దేశమునంతయు జయించి రాజులనందరను లోబరచుకొనెను. పంజాబును దాటి వశ్చిమోత్తరమునగల కాబూలు, పరిషియా, సిస్తన మొదలుగా గల స్లేచ్ఛరాజ్యములను గూడను జయించి వారివలన కప్పములగొనెను. ఆకాలమున ఈబ్రహ్మక్షత్రరాజులు గుప్తరాజులకు లోబడియుండిరి. గనుక యీనాలుగు బ్రాహ్మణరాజ్యములు ప్రాముఖ్యతను బొందియుండలేదు. క్రీ॥ పూ॥ 82 సం॥రమున గుప్త రాజ్యమంతరించినది గుప్త రాజులల్పభాగముల కధిపతులై, పాటలీపుత్రమున రాజధానిగా చేసుకొని మగధవఱకుగల భాగమును (ఉత్తరబీహారు మాత్రము రాజ్యముచేయు చుండిరి. పరదేశీయులైన శకహూణాదులు దేశముమీద దండెత్తి దోచుకొనుచు ప్రజలను హింసింపుచు మిడుతల దండువలె చలరేగిరి. గుప్తరాజులకీ దోపిడి దొంగలతో యుద్ధము చేయుటతో సరిపోయినది. తుదకా గుప్తరాజ్యమే యంతరించినది. శకులు ఉజ్జయినీయందుండిన బ్రాహ్మణరాజునుసంహరించి ఆ రాజ్యమును పరిపాలించుచుండిరి.

కలిశక నిర్ధారణ చేయుట యీ గ్రంథముయొక్క యుద్దేశ్యమై యున్నందున వరుసను రాజవంశావళుల నిచ్చుటనసరము. క్రీ॥ పూ॥ 327 సం॥ ఆంధ్ర సామ్రాజ్యము విభాగమైపోవుటయు, చివర ఆంధ్రచక్రవర్తి చంపి గుప్త వంశీయుడైన క్షత్రియుడు చంద్రగుప్తుడనువాడు రాజ్యమునకు వచ్చుటయు, గుప్తవంశము

245 సం॥రములు రాజ్యపాలన మొనర్చి క్రీ॥ పూ॥ 82 సం॥ రమున తన ప్రాముఖ్యతను పోగొట్టుకొనుటయు తటస్థించినది. గుప్తవంశ పాలన మంతరించిన క్రీ॥ పూ॥ 82 సం॥రము లగాయతు ఉజ్జయినీని జయించి పాలించిన బ్రహ్మక్షత్ర వంశములకు చెందిన ప్రమరవంశము లోని “విక్రము” డను రాజును తీసుకొని కలిశకమును తెంపులేకుండ కాలగణనము చేయుచుంటిమి.

ప్రమరవంశపు రాజులు

వీరు బ్రాహ్మణులు. వీరి గోత్రము వసిష్ఠగోత్రము. యు॥ శ॥ 2811 లగాయతు వీరు ఆంధ్ర దేశములోని శ్రీశైలమును రాజధానిగ జేసుకొని ఆంధ్ర మహారాష్ట్ర దేశముల పరిపాలించిరి. గుప్తవంశ మంతరించిన యు. శ. 3056 (కలి. 3020 క్రీ॥ పూ॥ 82) వఱకు మనకు తెలియవచ్చిన రాజులపేర్లు అయిదుమాత్రము ఈ యెదు గురిలో మొదటిరాజు ప్రమర మహారాజు. శ్రీశైలములోని “ప్రమ రాంబ” యనెడి దేవత పేరీయనకు పెట్టబడినది. 1. ప్రమర 2. మహా దేవ 3. దేవాపి 4. దేవదూత 5. గంధర్వసేన, అను వారైదుగురు. ఐదవరాజైన గంధర్వసేనునకు 6. శంఖ 7. విక్రములను కుమార్తెదరు. అందు శంఖమహారాజు శ్రీశైలమునం దభిషేకింపబడి రాజ్యము చేయుచుండెను. రెండవ కుమారుడైన విక్రముడు గొప్ప సైన్యమును చేర్చుకొని ఉజ్జయినీయందుండిన శకరాజుపైకి దండెత్తి యుద్ధమున వాని నోడించి శకుల నీదేశమునుండి తఱిమివేసి తాను ఉజ్జయినీ రాజ్యమునకు క్రీ॥పూ॥ 82 సం॥రమున రాజయ్యెను. ఉజ్జయినీ పట్టణము “మాల్య” రాష్ట్రమునకు రాజధాని. మాల్యరాష్ట్రము కనుముగా సారాష్ట్రమును చేర్చుకొని ఉత్తరమున రాజపుటానాలోని ఖీణభాగమంతయు స్వాధీనము చేసుకొనబడినది. ఈ ఉజ్జయినీ ప్రభువైన విక్రమార్కు మహారాజు శకకర్తయై విక్రమశకమును స్థాపించెను. శంఖుని వంశములోని రాజు పరంపర మనకు తెలియ రాలేదు. కాని శ్రీశైలరాజ్యము క్రీ॥శ॥ యెనిమిదవ శతాబ్దము వఱకు వృద్ధిపొందినట్లు కనుబడుచున్నది.

విక్రమశకము యు. శ. ౩౦౮౧, కలిశకం ౩౦౪౫ క్రి. పూ ౫౭
సం॥రము చైత్ర శుద్ధ పాడ్యమిరోజున గురువు ధనస్సులోను; సూర్యుడు,
చంద్రుడు మిగత గ్రహములును మేషములో ప్రవేశించిన సమయమున
ప్రారంభింపబడి బౌద్ధస్మృత్యమాన మేర్పడినది. బౌద్ధయాత్రీకుడైన
“హవునిత్సంగు” ఉజ్జయినీ రాజులును, మధ్య భారతమునగల రాజు
లందరు బ్రాహ్మణులని వ్రాసియున్నాడు.

(ప్రమరవంశపు ఉజ్జయినీ రాజులపట్టి (యు॥శ8056-4831; క్రి.పూ 82-1193)

1. విక్రమ	13. వత్సరాజ
2. దేవభక్త	14. భోజరాజ
3. శాలివాహన	15. శంభుదత్త
4. శాలిహోత్ర	16. చిందుపాల
5. శాలివర్ధన	17. రాజపాల
6. శకహంత	18. మహానర
7. సుహోత్ర	19. సోమవర్మ
8. హవిహోత్ర	20. కామవర్మ
9. ఇంద్రపాల	21. వీరసింహ
10. మాల్యవాన్	22. రంగపాల
11. శంభుదత్త	23. కల్పసింహ
12. భీమరాజ	24. గంగసింహ

ఇంక వీరనేక శాఖలై దేశమందనేక ప్రదేశములలో రాజ్యము
చేసియుండిరి.

“The Kings of Ujjain and other Kingdoms in Central India, which must have been more or less subject to Harsha's control, belonged to the Brahmin Caste.”

(Early History of India—By V. A. Smith, P. 369.

తా॥ ఉజ్జయిని రాజులును, మధ్య ఇండియాలో కొద్దిగానో గొప్పగానో శ్రీహర్షుని అధికారమునకు లోబడియుండిన ఇతర రాజ్యముల రాజులును బ్రాహ్మణ వర్ణస్థులైయుండిరి. అని హర్షుని తాస్మాగ అను చైనా యాత్రీకుడు వ్రాసియున్నాడు.

శకశ రత్నయైన విక్రమార్కమహారాజు గొప్ప విద్యాంసుడు. పంతుల న నేతలను పోషించెను. ఈతని యాస్థానముననే రఘువంశము మొదలుగాగల సంస్కృతకావ్యములను, జ్యోతిర్విద్యాభరణమును జ్యోతిశ్శాస్త్రము మొదలుగాగల గ్రంథములను రచించిన కాళిదాసు వరాహమహిరుడాదిగాగల తొమ్మిండుగురు పండితులు, కవులు “నా రత్నముల”ను పేరున యుండియుండిరి. ఇతడు మొదటి కాళిదాసు భోజరాజాస్థానమందుండిన కాళిదాసు రెండవ కాళిదాసని పిలువచ్చును. ఈ విక్రమార్కుని వంశముననే శకశ రత్నయైన శాలివాహన డుండి క్రీ॥ శ॥ 78 సంవత్సరమున శాలివాహన శకము నేర్పాటు చేసియుండెను. శాలివాహనుడు శకులను జయించి యీ దేశమునుం తరిమివేసెను. ఈ వంశముననే భోజమహారాజుండియున్నాడు. అతడ విద్యలను ప్రోత్సహించెను. అతని కీర్తి దేశమంతటను వ్యాపించెను. ఈ ప్రమర వంశపురాజులు ధర్మాత్ములై ప్రజానురంజకముగా పాలించిరి. వేదశాస్త్రాదివిద్యలను, శిల్పాదికళలను హెచ్చుగా పోషించిరి. శ్రురాజులవలన భయము లేకుండ రాజ్యమును కాపాడిరి. క్రీ॥ శ॥ 193 సం॥రములో రాబడిన మహామృదీయులతోటి యుద్ధమున తప బలవరాక్రమములను జూపి దేశముకొరకు ప్రాణములను వీడిరి. అంతలో వీరి రాజ్యము మహామృదీయుల క్రూరత్వమునకు గురియై ప్రజలు విపరీత కష్టనష్టములను పొందిరి. యు॥ శ॥ 4331 (కలి. 4295 క్రీ॥ శ॥ 1193) సం॥రములో యీ రాజవంశ మంతరించినది.

శ్రీ॥ శ॥ పండ్లండవ శతాబ్దాంతమున “వహబుద్దీన్ గోరీ”యను వాడు భారతదేశముమీదికి దండెత్తినప్పటికి పరమారవంశపు రాజులలో నొకరు ‘అబూగడ’మను కోటయందుండి ఆచుట్టును గల రాజ్యములను జేలుచుండెను. ఈ పరమారవంశములో యొక శాఖయై న గుహలోటు వంశజుడగు ‘సమరసింహుడు’ మేవారాంతర్గతమైన “చితోడ్” దుర్గమురాజధానిగ ప్రభుత్వము చేయుచుండెను. మేవాడు రాష్ట్రమునకు పూర్వపు రాజధాని “చితోడ్”. ఇప్పటి రాజధాని “ఉదయపురం”. ఈ రాష్ట్రపు రాజైన ‘సమరసింహుడు’ ఢిల్లీ రాజగు “పృథ్వీరాజు”కు చెల్లెలి పెనిమిటి. ఈ బావమరదులిద్దరకు నెక్కువ స్నేహము. ఈ సమరసింహుడు సుశీలుడు. యోగ్యమైన ప్రవర్తన గలవాడు సైన్యవ్యవస్థలో మిక్కిలి కుశలుడు - యుద్ధమునం దర్జును డని పేరుగాంచెను. ఈతడు శాంతుడు, గంభీరుడు, వక్త., దూర దృష్టియు, సదసర్వీచారమును, మిత్రాభిమానమును మొదలయిన విశేషసద్గుణములు గలవాడు. ఈతడు నీతిమంతుడు, రాజ్యకార్యవిశారదుడు, దయాసంపన్నుడు. తన సరబారులకును, బ్రజలకును తండ్రి యని కీర్తి వహించెను. ఈ వర్ణన మీతనికి సమకాలికుడగు ‘చాంద్ భాటు’ అను పండితుని గ్రంథమునుండి గైకొనబడినట్లు కె. వి. లక్ష్మణ రావు పంతులుగారు తమ మహమ్మదీయ యుగమును గ్రంథము 22 పుటలో వాసియుండిరి.

తోమర లేక వయహానివంశము యు. శ. 2811-4331 (శ్రీ॥ పూ॥ 327-1193)

బ్రహ్మక్షత్రమును బ్రాహ్మణవంశము

ఈ వంశమునకు చాహూమాన లేక చౌహాన్ అనియు పేర్లు గలవు. వీరినుండి ‘రహతోరు’ లేక ‘రాతోరు’ అను శాఖయేర్పడినది. శ్రీ॥ శ॥ పండ్లండవ శతాబ్దాంతమున రాబడిన “గోరీ” దండయాత్ర కాలమున ఢిల్లీ అజ్మీరురాజ్యములు యీ వంశములోని ఆఖరు రాజైన “పృథ్వీరాజు” పరిపాలనయందుండినవి. ఈతని తండ్రిగారివలన ‘అజ్మీరు’ రాష్ట్రమును, మాతామహునివలన ‘ఢిల్లీ’ రాష్ట్రమును సంక్రమించినవి.

అజ్ఞీరు పట్టణములో తోమర లేక చాళుక్యులవంశీయులు రాజ్యము చేయుచుండిరి. క్రీ॥ శ॥ 1096 సం॥రములో వీసలదేవుడను” రాజు రాజ్యకాలములో రాబడిన మహమ్మదీయ దండయాత్రలో వీసలదేవుడు తురుష్కులను పూర్తిగా నోడించి తఱిమివైచెను. ఆ యుద్ధమందనేక బ్రాహ్మణరాజు లతనికి తోడ్పడిరి. ఈ వంశమునందు సోమేశ్వరుడను రాజునకు క్రీ॥ శ॥ 1159 లో పృథ్వీరాజునించెను.

ఢిల్లీ పట్టణమునకు పూర్వపునామము “హస్తి నాపురము” యయాతి కుమారుడగు “పూరు” ని నుండి యిరువదియేడవ ప్రముఖ వంశములోని “హస్తి” యను రాజుచే కట్టబడినందున దీని హస్తి నాపురమని పేరువచ్చెను. ఇటీవలి కాలమున క్రీ॥ శకారంభము నుండి తువర వంశజులచే నేలబడుచుండెను. ఈ వంశములోని ఆఖరి రాజు అనంగపాలుడు. ఈతనికాలములోనే హస్తి నాపురమున “ఢిల్లీ” యని పేరుగలిగెను. అనంగపాలునికి పుత్రసంతానములేదు ఇద్దరు పుత్రులుండిరి. అందు ‘కమలాదేవి’ యనునామెను అజ్ఞీరు రాజైన సోమేశ్వరునకిచ్చెను. ఈమె కుమారుడే పృథ్వీరాజు. అనంగపాలుని రెండవకుమార్తె కనోజీరాజైన విజయపాలుని కిచ్చియుండిరి. ఈమెయే జయచంద్రుని తల్లి. అనంగపాలుడు రాజ్యమును త్యజించి బదిరికాశ్రమమునకు బోవునపుడు తన ‘ఢిల్లీ’ రాజ్యమును దాహిత్రుడైన పృథ్వీరాజున కొసంగెను. అందువలన పృథ్వీరాజు అజ్ఞీరు, ఢిల్లీ రాజ్యముల కధిపతియయ్యెను. అనంగపాలుడొక దాహిత్రున రాజ్యమిచ్చినందున రెండవ కుమార్తె కుమారుడైన ‘జయచంద్రు’ గకు కోపమువచ్చి పృథ్వీరాజునందు వైరమును దాల్చియుండెన గాగోర్ పట్టణమువద్ద పృథ్వీరాజునకు ధననిక్షేపము దొరికెను. చందేలు రాజుతో జరిగిన యుద్ధములో పృథ్వీరాజుకు జయముగలిచి చందేలురాజ్య మాతనికి లోబడెను. ఈవిధముగా తన వైరియై పృథ్వీరాజుకు జయపరంపరలు గలుగుచున్నందున జయచంద్రుడొక లేకపోయెను. ఇట్టి స్థితిలో ‘కనోజీ’ (అనిహిలపుర రాష్ట్రము) ముఖ్యపట్టణము) రాజైన జయచంద్రుడు తన కుమార్తెయై

“సంయుక్త” వివాహము చేయ సంకల్పించి స్వయంవర మహోల్స వము జరుపుటకు రాజులనందర నాహ్వానించెను. పృథ్వీరాజున కాహ్వానము పంపియుండకపోగా నాతని నవమానించుటకు పృథ్వీరాజు పోలికతో వ్రతము నొకదానిని చేయించి దానిని సభ వాకిట కావలి వాని స్థానమందుంచెను. అంతట స్వయంవర విధి ప్రారంభమయ్యెను. సంయుక్తాదేవి చేత పుష్పమాల ధరించి, సభసహితయై యామండపము నకు వచ్చెను. సభ నొక్క-మాటు దిలకించి తన కిష్టుడైన పృథ్వీరాజు లేకుండుటయు, ఆయన వ్రతము ద్వారమునందుంచబడి యవమానింప బడుటయు దిలకించి యామె తిన్నగా సభాద్వారమువద్ద కరిగి యా పుష్పమాలను పృథ్వీరాయని వ్రతము కంఠమునందుంచెను. సభయందంతటను కల్లోలము పుట్టెను. జయచంద్రుడు కుమార్తె చేసినవని కవమానపడి యామెను కూపించెను.

పై కారణమువలన పృథ్వీరాయనికిని జయచంద్రునకును వైర మధికమయ్యెను. దేశములో రాజులందరు రెండు తెగలై యిరువ్వాగు లలో చేరిపోయిరి. దేశములో బలిష్ఠములైన రెండు ముఠా లేర్పడెను. ఇట్టి స్థితిలో తమ బలమునకు దోడు మ్లేచ్ఛ సైన్యముల సహాయ మర్థించి జయచంద్రుడు “గోరీ” మహమ్మదు నాహ్వానించెను. షహ బుద్దీన్ గోరీ యిదివఱ కేడుసారులు పృథ్వీరాయనిచే యోడింపబడి చెలుబెట్టబడెను. కాని పృథ్వీరాజు భారతీయ యుద్ధధర్మముల ననుస రించి చేజిక్కిన శత్రుని సంహరించుట నీతిగాదని యెప్పటికప్పుడు వానిని కరుణించి వదలుచుండెను. వచ్చిమాంసము తినెడి మ్లేచ్ఛునకు ధర్మబుద్ధి యెట్లుకలుగును ? తననెన్నోసారులు చెలుబట్టియు చంపక నొదిలిన సత్పురుషుని యోగ్యత నెట్లు తెలిసికొనగలడు ! ఉభయ సైన్యములు స్థానేశ్వరమువద్ద క్రీ॥ శ 1193 సం॥రములో యుద్ధమునకు డీకొనెను. అందు జయచంద్రుని సహాయముగల మ్లేచ్ఛ సైన్యములు

గెలుచుటయు పృథ్వీరాయని యా మేచ్ఛుడు పట్టుకొని కండ్లు పొడిపించి చంపుటయు తటస్థించినది. గోరీసైన్యములు డిల్లీకిపోయి పట్టణమును స్వాధీనపర్చుకొనియెను.

ఆ పిమ్మట కొద్దిదినములకే తగిన సైనిక సన్నాహములతో “గోరీ” కనోజీ రాజైన జయచంద్రునిమీదకు యుద్ధమునకు బోయి కనోజీ పట్టణమును ముట్టడించెను. జయచంద్రుడు తన తప్పిదమునకు పశ్చాత్తాపపడి నదీజలములయందుబడి మరణించెను. డిల్లీ, అజ్మీరు, కనోజీ రాజ్యములు మేచ్ఛుల చేజిక్కి వారికి బలమైన స్థావరములైనవి. అచ్చటనుండి క్రమక్రమముగా దేశమంతటను దండయాత్రలు జరుపుచు హైందవరాజులను సంహరించి నారాజ్యములు మహమ్మదీయుల పాలు చేయబడుచు ఆటు శతాబ్దములు దేశమంతయు యుద్ధభూమిగా మార్చబడెను. హిందూరాజులు మహమ్మదీయులను సుఖముగా రాజ్యముననుభవించనీయలేదు. పిమ్మట బ్రిటిషువారికి దేశము సులభముగా హైందవయోధుల సహాయమున యంకితమైనది. ఈ యుద్ధము నందనేకులైన బ్రహ్మక్షత్రరాజులు నశించిరి. తోమరవంశమంతటితో యంతరించినది.

క నో జి ప ట్ట ణ ము

ఇది బహుపురాతన పట్టణము. ఒకప్పడిది సార్యభౌమత్వము లిగియుండినది. వైశాల్యమునుబట్టియు, జక్కని మందిరములను బట్టియు కనోజీ పట్టణము మిక్కిలి ఘనతవహించి యుండెను. క్రీ॥ శ॥ 117 సం॥రములో గజనీ మహమ్మదీపట్టణమునకు వచ్చినప్పుడు దాని భవనములను దానిని గుఱించి తనవారికిట్లు వ్రాసెను.

“ఇచ్చట వేలకొలది మందిరములుగలవు. అవి నిశ్చలభక్తు నమ్మికవలె దృఢమైనవి. అందు జాలవరకు చంద్రకాంత శిలలతో

నిర్మింపబడినవి. ఇవిగాక యసంఖ్య దేవాలయములు కలవు. ఈ కనోజి పట్టణమునకింత చక్కదనము వచ్చుటకు గోట్లకొలది దీనారులు సెలవై యుండవలెను. రెండువందల సంవత్సరములలోగూడ నిట్టి పట్టణము గట్టుట దుర్లభము.” రాజస్థాన చరిత్రకారుడగు కర్నల్ టాడ్ అను నాతడీ పట్టణమునుగూర్చి “ప్రస్తుతపు లండను పట్టణమునలె జయ చంద్రుని రాజధానియగు కనోజి పట్టణమెటు చూచినను పదునైదు కోసులు వైశాల్యము కలిదియై యుండె”నని వ్రాసియున్నాడు. “ఆ నగరమందు నాకులమ్మువారి గడపలు ముప్పదివేలుండెనట. ఈ రాజనొద్ద గొప్ప సైన్యముండెను.”

(కె. వి. లక్ష్మణరావుగారి మహమ్మదీయ మహాయుగము 21 పేజి)

గోరీకాలమునకు పృథ్వీరాజు భార్య “సంయుక్త”కు తండ్రియైన జయచంద్రుడి రాష్ట్రము నేలుచుండెను. ఈ జయచంద్రుడు తోమర వంశములోని యొక శాఖయైన “రహతోరు లేక రాథోరు” శాఖకు చెందిన బ్రహ్మక్షత్ర శాఖియుడైన బ్రహ్మణరాజు.

తోమరవంశపు రాజవంశావళి

అజ్మీరురాజధాని యు. శ. 2811-4331.

(క్రీ॥ పూ॥ 327-క్రీ॥ శ. 1193) కలి. 2775-4295

ఈవంశమునకు నయహానివంశమనియు, ‘చాహుమాన’ లేక ‘చౌహాన్’ అనియు పేర్లు. ఈతోమరవంశమునుండి ‘చాహుమాన’ ‘రాథోడు’లను శాఖలుద్భవించినందున యేపేరైనను తోమరవంశముగా నెంచబడి చరిత్రలలో నచ్చటచ్చట వివిధనామములతో పిలువబడినది. ఇవన్నియు తోమరవంశాంతర్గతములు. వీరికి ‘అజ్మీరు’ రాజధాని. వీరిది “వత్సన”గోత్రము రాథోరుశాఖవారిలో గౌతమగోత్రీకులు గూడను గలరు—

మూలపురుషుడు

1. తోమర (లేక వయహాని)
2. తోమర
3. సమలనేవ
4. మహాజేవ
5. అజయ
6. వీరసింహ
7. బిందుసార
8. వీరవిహంతక
9. మాణిక్య
10. మహాసింహ
11. ప్రథమచంద్రగుప్త
12. ద్వితీయచంద్రగుప్త
13. మోహన
14. శ్వేతరాయ
15. నాగవాహ
16. లోహధర

17. విబుధ
  18. చంద్రరాజ
  19. హరిహర
  20. వసంత
  21. బాలాంగ
  22. ప్రమథ
  23. అంగరాయ
  24. విశాల
  25. సారంగదేవ
  26. మంత్రదేవ
  27. జయసింహ
  28. ఆనందదేవ
  29. వీసలదేవ
  30. అనంగపాల
  31. సోమేశ్వర
  32. పృథ్వీరాజ.
- వీరనేక శాఖలై దేశమంద
రాజ్యముల నెలకొల్పిరి.

శుక్లవంశము యు॥ శ 2811-4881 (క్రీ॥ పూ॥ 327—క్రీ॥ శ॥ 1193)

ద్వారకా నగరం రాజధాని

ఈ శుక్లవంశముకు 'చాళుక్య' 'సోలంకి' యను పేర్లుగలవు. సాలంకాయనులను శాఖ యందుండి కలిగినదై యున్నది. ఈ రాజులకు ద్వారకానగరం రాజధాని. గుజరాత్ దేశమును, యింకను దాని చుట్టు నుండెడి ప్రదేశములను యీ రాజులేలుచుండిరి. గోరీ దండయాత్రకాలముకు గుజరాత్ దేశములోని అన్నిలపురమీ రాజులకు రాజధానిగ నుండినది. 'భీమచేవుడ' ను నాతిడు రాజుగా నుండెను. ఇతడు మిక్కిలి పరాక్రమవంతుడు. పెక్కుసేనలు గలవాడు. ఈతడును, పృథ్వీరాజును, జయచక్రమును కలిసియుండిన యెడల దురుష్కులీ దేశమున యడుగుబెట్టుట కవకాశ ముండెడిది కాదు. కాని యీతనికిని పృథ్వీరాజునకును వైరము తటస్థించెను. ఇట్టి అంతఃకలహములనలన యొకరాజ్యము తరువాత నొకటిగా మహమ్మదీయుల పాలై నవి. దేశమునకు పారతంత్ర్యము తటస్థించి ప్రజలేడు శతాబ్దము లష్టకష్టముల పాలైరి.

ఈ చాళుక్య వంశమువారు ద్వారకానగరమునుండి క్రమక్రమముగా దక్షిణమునకు వ్యాపించి మహారాష్ట్ర, ఆంధ్ర, కళింగ, పల్లవ, చోళ, కేరళరాష్ట్రములను కూడను జయించి రాజ్యముచేసిరి. వీరు ఆంధ్రులు. ప్రత్యేకము వీరాంధ్రదేశములో హెచ్చుకాలము రాజ్యముచేసిరి. మహాభారతమును నన్నయభట్టుచే ఆంధ్రీకరింప జేసిన రాజరాజనరేంద్రుడి చాళుక్యవంశీయుడు - చాళుక్యవంశము వారిది మానవ్యస గోత్రము. ఇందులో భారద్వాజ గోత్రీకులు కూడను గలరని కామూరి శాసనములో గలదు. వీరిలో భారద్వాజన గోత్రీకులు కూడను గలరని సి. పి. వైద్య తన "Downfall of India" అనెడి గ్రంథము 207 వ, పేజీలో వ్రాశియున్నారు.

శుక్ల లేక చాళుక్యవంశపు రాజవంశావళి

“బ్రహ్మక్షత్ర” మును బ్రాహ్మణ రాజవంశము

మూలపురుషుడు

1. శుక్ల లేక చాళుక్య

2. విష్వక్సేన

3. జయసేన

4. వైసేన

5. మదసింహ

6. సింధువర్మ

7. సింధుద్వీప

8. శ్రీవతి

9. భుజవర్మ

10. రణవర్మ

11. చిత్రవర్మ

12. ధర్మవర్మ

13. కృష్ణవర్మ

14. వాఙ్మకర్మ

గుహాల

16. కాలభోజ

17. రాష్ట్రపాల

18. జయపాల

19. వేణుక

20. యశోవిగ్రహ

21. మహాచంద్ర

22. చంద్రదేవ

23. మందపాల

24. కుంభపాల

25. దేవపాల

26. జయచంద్ర

27. రత్నఖాసల

28. లక్ష్మణ

29. దుంధకార

30. కృష్ణకుమారక

ఈ వంశమువారు శాఖోపశాఖలై దేశమంతటను వ్యాపించియున్నట్లు చెప్పియుండిరి. దక్షిణదేశములోనికి ముసల్మానులు

చొచ్చుకొని వచ్చువఱకు క్రి॥ శ పదునాలుగవ శతాబ్దమువఱకు వీరు రాజ్యములు చేయుచుండిరి.

“చాళుక్యులు అగ్నికులక్షత్రీయులు (Tod's Rajasthan P. 99.)

క్రి॥ శ॥ పదకొండవ శతాబ్దములోని చాళుక్య ప్రభువులు తమ పూర్వస్థితిని మఱచి యాత్రధర్మమవలంబించి తమ పేర్ల చివర వర్తకబద్ధముండుటవలన తాము చంద్రవంశజులమని శాసనములలో వ్రాయించుకొన మొదలుపెట్టిరి. వేంగీదేశమును పాలించిన కుబ్జవిష్ణు వర్ధనుడు మొదలు విమలాదిత్యునివరకు 26 గురు చాళుక్యరాజులు రాజ్యముచేసిరి. వీరు శాసనములు వ్రాయించిరిగాని అందుచంద్రవంశక్షత్రీయులమని చెప్పకొని యుండలేదు. పశ్చిమ చాళుక్యుల శాసనములయందుకూడ నెచ్చటను చంద్రవంశక్షత్రీయులమని చెప్పకొనలేదు. క్రి॥ శ॥ 11 వ శతాబ్దములో విమలాదిత్యుడను చాళుక్యరాజు సూర్యవంశీయుడనని చెప్పకొనెడి మొదటి “రాజరాజు” అనుచోడరాజు కుమార్తె “కుండవాంబాదేవిని” వివాహమాడిన పిమ్మట చాళుక్యరాజులు చంద్రవంశజులమని వ్రాసుకొనుటకు ప్రారంభించిరి. అందు “భీమనభట్టచే వ్రాయబడిన “రణస్థిపూడి” శాసనము మొదటిది. దీనిని నమ్మి రాజరాజునరేంద్రుడు “నందమపూడి” శాసనంలో వ్రాయించెను. అతని మనుమడుగు వీరచోడుడుకూడ “చెల్లూరు” శాసనములో భ్రమప్రమాదముచే వ్రాయించెను. దీనినంగీకరించుటకు వీలులేదు. వీరిలో యొకశాఖవారు క్రి॥ శ॥ ఆరవ శతాబ్దములో బొంబాయి రాజధానిలో చేరిన విజాపుర జిల్లాలోని “వాతాపి” యిప్పుడు “బాదామి” యనబడు నగరము రాజధానిగ రాజ్యముచేసియుండిరి. పిమ్మట ఆంధ్రదేశమంతను జయించి “వేంగి” నగరము రాజధానిగ జేసికొనిరి. ఈ శుక్లవంశము ఉత్తర దేశమున యంతరించినది. కాని దక్షిణదేశములో వ్యాపించియుండిన రాజులు 13, 14 శతాబ్దములవఱకు రాజ్యములు చేయుచుండిరి.

పరిహార లేక ప్రతిహారవంశము

య|| శ|| 2811-4881. క్రీ|| పూ|| 327 — క్రీ|| శ|| 1198.

బ్రహ్మశత్రయనెడి బ్రాహ్మణ వంశీకులు

మూల పురుషుడు.

1. పరిహార	13. శివవర్మ	25. నారాయణ
2. గౌరవర్మ	14. భావవర్మ	26. శాంతివర్మ
3. ఘోరవర్మ	15. రుద్రవర్మ	27. నందివర్మ
4. సుపర్ణ	16. భోజవర్మ	28. గంగవంశ
5. రూపన	17. గవవర్మ	29. సారంగదేవ
6. కౌరవర్మ	18. వింధ్యవర్మ	30. అనంగభూపతి
7. శాక	19. సుఖసేన	31. మహీపతి
8. భగవర్మ	20. బాలక	32. రాజేశ్వర
9. కలివర్మ	21. లక్ష్మణ	33. సృసింహ
0. కౌశిక	22. మాధవ	34. రెండవ కలవర
1. కాల్యాయన	23. కేశవ	35. ధృతివర్మ
12. హేమవత	24. శూరసేన	36. రెండవ మహీ

ఈ వంశమువారు బంగాళాదేశమును, ఆచుట్టుప్రక్కల త
హెచ్చుగా దేశములో వ్యాపించినటులు కనబడదు. ఈ వంశము
గుఱిగిది తెలిసినంతవఱకిందీయబడినది.

వైశ్య రాజ వంశము

ధానేశ్వరములో నరేంద్రవర్ధనమహారాజు రాజ్యముచేసెను. ఈతడు “పుష్పభూతి”యను వాని కుటుంబములోనివాడు. ఈకుటుంబమునకు రాజ్యమెట్లు యెప్పుడు సంక్రమించినదియు తెలియదు. ఈ వంశములో నాలుగవ పురుషుడు ప్రభాకరవర్ధనుడు. “మహారాజాధిరాజ”యను బిరుదమితినికి గలడు. హూణులతోను, గూర్జరులతోను యితడు యుద్ధములుచేసియుండెను. ప్రభాకరవర్ధనుని కుమారుడు “రాజ్యవర్ధనుడు”. ఈతని సోదరుడు “హర్షవర్ధనుడు”. ఇంతకంటెకుటుంబము యొక్క పూర్వచరిత్ర మనకేమియు తెలియదు. ఈతడు నేపాలు దేశముమీదికి యుద్ధమునకు వెళ్ళినట్లును హర్షశకమును నొకశకము క్రి॥ శ॥ 606 సంవత్సరములో యేర్పాటుచేయబడినట్లును చేయబడిన ఆరోపణ నిజముకాదు. దానికేమియు ప్రమాణములేదు. అది పాశ్చాత్యుల కల్పన. హైందవప్రాచీనతను తగ్గించుటకు తమచే చేయబడిన నిర్ణయములను సమర్థించుకొనుటకీ శకకల్పన చేయబడినది. క్రి॥ శకము ఆరు, ఏడు శతాబ్దములలో “హర్షశక”మనునదేదియు బ్రవర్తితము గాలేదు. నేపాలు దేశమునకు యీ శ్రీహర్షునికి యెట్టి సంబంధములేదు. ధుంజీబ్రాహ్మణరాజవంశములో క్రి॥ పూ॥ అయిదవశతాబ్దములో మాల్యారాష్ట్రమును పరిపాలించిన శ్రీహర్ష మహారాజుకడు గలడు. ఆతని పేరున శ్రీహర్షశకం క్రి॥ పూ॥ 457 సం॥రములో యేర్పడినది. దానినే నేపాలుదేశమున శాసనములయందు వాడి యుండిరి.

ఆల్బెరూనిపండితుడు క్రి॥ శ॥ షడకొండవశతాబ్దములో యీ దేశమునందు వాడబడుచుండిన శకములన్నిటి జాబితా యిచ్చి యున్నాడు. దానిని యీగ్రంథము ప్రథమభాగములో నిచ్చియుంటిమి. అందులో క్రి॥ పూ॥ 457 సం॥ శ్రీహర్షశకమును చెప్పియున్నాడు. కాని క్రీస్తుకు పిమ్మట 606 సం॥రములో గాని దానికి పిమ్మట గాని శ్రీహర్షశకమున్నట్లుల వ్రాసియుండలేదు. క్రి॥ శ॥ షడవశతాబ్దములో యెట్టిశకము ప్రవర్తింపజేయబడియుండలేదు. పాశ్చాత్యపండితులు భారతీయ ప్రాచీనతను తగ్గించుటకు గాను భారతయుద్ధములగాయతు

యేర్పడిన యుధిష్టిరశకమునున్నూ, కలిశకమునున్నూ, వదిలి హైంద చరిత్ర వ్రాయుటకు అలెగ్జాండరు హిందూదేశముపై చేసిన దం యాత్రాకాలమున మౌర్యచంద్రగుప్తుడున్నట్లు భ్రాంతిపడి ఆకాలవ క్షీ॥ పూ॥ ౩౨౩ సం॥రంగా నిర్ణయించి భారతదేశచరిత్ర వ్రాయుట ప్రాతిపదికగా చేసి యున్నందున కలిగిన కాలవ్యత్యాసమును స వ్యాఖ్యానింప చేయుటకు వీలుగానుండునట్లు క్షీ॥ పూ॥ ఏడవశతాబ్దవ లోని శ్రీహర్షశకము నొదిలి క్షీ॥ శ॥ ఏడవశతాబ్దములోని హర్షవ నుని కాలమున యొకశకస్థాపన జరిగినట్లు కల్పించిరేగాని సత్యము? అట్టిశకమేదియు ఆకాలమున యేర్పడియుండలేదు. శ్రీహర్షశిలాదిత్యు ఆస్థానమున 15 సం॥రములుండిన హవునిత్సాంగు కూడను శకస్థాప జరిగినట్లు వ్రాసియుండలేదు.

క్షీ॥ శ॥ ఏడవశతాబ్దములోని శ్రీహర్షశిలాదిత్యుడు వైశ్యుడ 'హానుత్సాంగు' వ్రాసియున్నాడు. "స్మిత్" మహాశయుడ తన వ్రాయబడిన చరిత్రలో దానినంగీకరించియున్నాడు. కాని చరిత్ర కారులెవరును దీని నంగీకరించినట్లు కనుబడదు. ఈవిషయమున మిగ చరిత్రలన్నియు మూకీభావము వహించినవి. ఈహర్షవర్ధన మహ రాజుకు గురుతుల్యుడుగానుండి యీతని కోర్టులో చాలా కాలవ పూజ్యభావమున గౌరవింపబడియున్నందున "హానుత్సాంగు" చెడి పది బాగుగా తెలిసి చెప్పినదేగాని పాశ్చాత్యచరిత్రకారులవలె ఊహ గానముకాదు. హానుత్సాంగు దర్శించిన ప్రతిరాజును గురించిచెప్పిన ఆరాజుల కులమునుకూడను వర్ణించియున్నాడు. గనుక యీత వాత యవశ్యమంగీకరింపతగినదేగాని సందేహింపతగినదికాదు. దే మున కవసరమగుకాలమున హూణ, గూర్జరాది మేచ్ఛజాతులనుం దేశమును కాపాడుటకు మన వైశ్యసోదరులు కూడను తమ విధి తాము నిర్వర్తించి ప్రజలమన్ననలకు పాత్రులైరి. హర్షవర్ధన మహ రాజు శౌర్యపరాక్రమములు గలిగిన బలవంతుడైన రాజు. అతడు దే మంతటిని ఆసేతుహిమాచలమువఱకు జయించి చక్రవర్తి కాగలండు లకు ప్రయత్నించియుండెను గాని ఆంధ్రదేశమున రెండవ 'పులకేశి' నుహారాజువలన యోటువడి వెనుకకు తగ్గవలసివచ్చినది. ఉత్తర

మధ్యభారతమున గల బ్రాహ్మణరాజులందరితనికి లోబడియుండినట్లు హానుత్సాంగు వ్రాసియున్నాడు. ఆ కాలమున దేశమంతయు అల్లు రాజ్యములుగానుండి హెచ్చుభాగము “బ్రాహ్మణ” రాజులవలన పరిపాలింపబడుచుండినట్లు హానుత్సాంగు వ్రాసియున్నాడు. ఈతడీ బ్రాహ్మణ రాజుల నాదరించి, గౌరవించినాడేగాని యేరాజున కెట్టియపకారము గావించినట్లు కనుపడదు. బంగాళాదేశపురాజు యీతని అన్నయగు రాజ్యవర్ధనుచే మోడింపబడి సంధికుదర్చుకొని ఆతనికి లోబడినట్లు నటించి నాతనితన శిబిరమునకు విందుకు పిలిచి నాతడు సిరాయుధుడై రాగానాఘాతుకు డాతని చంపించెను. అండువలన హర్షవర్ధనుడు బంగాళముమీదికి పోయి నారాజును చంపి ఆదేశమును తన రాజ్యములో కలుపుకొనెను.

“The younger brother of Rajyavardhana conquered Bengal and made himself master of the whole of Aryavata, and removed his capital from Thaneshwar to Kanouj. Harshavardhana was a Buddhist, and it was during his reign that Hiouen-Tsang, the great Chinese monk, came to India and travelled all over the country for fifteen years.”

(Vide History of India— By Mahamahopadhyaya Haraprasada Sastry, M. A., P. P. 35, 36.)

తా॥ రాజ్యవర్ధనుని తమ్ముడైన “హర్షవర్ధనుడు” బంగాళా దేశమును జయించి ఆర్యావర్తమంతటికి ప్రభువయ్యెను. ఈతడు ధానేశ్వరమునుండి తన రాజధానిని “కనోజు” పట్టణమునకు మార్చుకొనెను. హర్షవర్ధనుడు బౌద్ధుడు. ఈతని రాజ్యకాలముననే క్రీ॥ శ॥ 680 సం॥రమున చైనా బౌద్ధభిక్షువైన “హ్సన్ త్సాంగు” ఇండియాకు వచ్చి పదునైదు సం॥రములు దేశమంతటను పర్యటన మొనర్చెను.”

ఈ హర్షవర్ధనుడు బౌద్ధధర్మమును స్వీకరించియుండినందున వివాహమాడినట్లు కనుబడదు. ఒక బ్రాహ్మణకన్యను పెంచి వల్లభిరాజు “ధ్రువభట్టు” కిచ్చి వివాహమొనర్చి పశ్చిమభారతమున బౌద్ధవ్యమును కలుపుకొనెను. ఈతనికి పిమ్మట యీతనికి సంతానము లేనందున యీతనితో యీ వంశమంతరించినది.

(Vide Sri Harsha of Kanouj P. 28 - By K. Panikkar Ed. 1922.)

ఈ మహారాజు బౌద్ధధర్మమును స్వీకరించినను వైదికధర్మము కెట్టి హానియు జేసియుండలేదు. వేదశాస్త్రవిద్యలకు ప్రోత్సాహమిచ్చెను. పండితుల నాదరించెడివాడు. ప్రసిద్ధుడైన బౌణకవి యీ యాస్థానకవి. బౌణకవి యీ మహారాజు పరిపాలనమును యీయగుణగణములను, యీయన జయములను చక్కగా వర్ణించు “శ్రీహర్ష చరిత్ర”యను పేరున యొక చక్కని సంస్కృత కామును వ్రాసియున్నాడు. కాని అందులోకూడను యీతనిగారి కిగోతము నుగాని యీయన వంశపరంపరనుగాని వర్ణించియుండలేదు. శ్రీహర్షుక నెడి గొప్ప రాజకానకడు గలడని గ్రంథప్రారంభము యీ రాజుగారి జీవితము రాజ్యపరిపాలనము, దిగ్విజయము మొదల వివరములతో గ్రంథము ముగింపబడినది. ఇందుకు కారణమూహితశక్యము. ఊహలెన్నడును సత్యములుకావు. అది చరిత్రలకెంతకు పనికిరావు. ఊహలనే చరిత్రకు, చారిత్రకకాలముకు ప్రాతిపదిగా వ్రాయబడిన చరిత్ర పాశ్చాత్య పండితులచే వ్రాయబడిన భారత చరిత్రయొక్కటి మాత్రమేయైయున్నది. ఊహలతో ప్రారంభింపవర్తనసాసములు జేల్చబడిన తప్పుడు చరిత్రనే మనవారు గొప్పదానిని ప్రమాణముగా నంగీకరించి తాము చరిత్రలను వ్రాసుకొనవేయము.

వైశ్యరాజవంశము (ధానేశ్వరము రాజధాని)

1. పుష్పభూతి

4. తెలియదు

యీమధ్య పరంపరగా రాబడినవారు ముగ్గురు. పేర్లు తెలియవు.

5. ప్రభాకరవర్ధన (మహారాజు అను బిరుదు)

2. సరేంద్రవర్ధన

6. రాజ్యవర్ధనుడు (నిస్సంతు)

3. తెలియదు

7. ఈతనిసోదరుడు హర వర్ధన
ఈతడే క్షిశ వీడవ శ

బ్రహ్మలో ప్రసిద్ధి వహించిన హర్షవర్ధన మహారాజు. క్షత్రియవంశము లంతరించిన పిమ్మట రాజ్యపరిపాలనను తమ చేతులలోనికి తీసుకొని బ్రాహ్మణులు, వైశ్యులు, శూద్రులును ఔత్తతేజమును పొందిన వారై తమ శక్తివంచన లేకుండ దేశమును కాపాడి ప్రజలను సుఖ పెట్టిరి. వేదశాస్త్రాది ప్రాచీన విద్యల నభివృద్ధిపరచిరి. ప్రజలను ధర్మ యుక్తముగా పాలించిరి. ప్రజల కిహపర సౌఖ్యముల కాకరమైన వర్ణా శ్రమ ధర్మమును కాపాడిరి. వర్ణములన్నియు వారివారి కేర్పడిన హద్దులలోనుండి పర్పర మైతితోకూడి అనూయాద్యేషములు లేక సుఖించునటుల శాసించిరి.

యఫ్. ఇ. పర్గిటరు, రిచైర్డు జడ్జి, కలకత్తా హైకోర్టు తనచే వ్రాయబడిన Ancient Indian Genealogies and Chronology' అను గ్రంథములో పురాణములలోని రాజవంశావళులను గురించి యిట్లు వ్రాసియున్నాడు.

“These old genealogies, with their incidental stories, are not to be looked upon as legends and fables devoid of basis or substance, but contain genuine historical tradition, and may well be considered and dealt with from a common sense point of view.”

తా॥ ఈ ప్రాచీన రాజవంశావళులు (వానికాలములు) వానిలో సంభవము లయిన కథలును కేవలము కల్పనాకథలనిగాని, వాటి మూలముగాని ఆంధ్రసత్యముగాని లేదనిగాని మనమెంచరాదు - అవి యధార్థమైన, సాంప్రదాయమును బెలుపుచరిత్రలు. గనుక వాటిని జాగ్రత్తగా యోచించి ప్రమాణముగా తీసుకోవలసినవి. అని వ్రాసియున్నాడు.

కాని యీపండితుడు తానుమాత్రము తనభావముల కనుకూలించునంతవఱకు తీసుకొని, తాను ముందు నిశ్చయించుకొనిన భారతీయ ప్రాచీనతను తగ్గింపవలయు ననెడి నిశ్చయమును ధృవపరుప జాలిన వానిని మాత్రము తీసుకొనియు, మిగతావి పొరబాటులని తప్పులని దిద్దియు తన యూహలకే ప్రాధాన్యమిచ్చి కాలములను స్థిర పరుప జూచుట అన్యాయము. ఈతడు చెప్పినదొకటి తాను జేసినది మఱియొకటియై యున్నది.

వివిధ రాజ్యములు

మహమ్మదీయ దండయాత్రలు

మహమ్మదీయ మతము పుట్టినది లగాయతు నేటివరకు యొకే విధమైన నీతితో గూడియున్నది. వీరి మతప్రవక్తయైన “మహమ్మదు” క్రీ॥ శ॥ 570 సం॥రములో జన్మించెను. మతస్థాపన చేసి క్రీ॥ శ॥ 632 సం॥రములో యొక శుక్రవారమునాడు మృతినొందెను. మహమ్మదీయమతము యూదుమతమునుండి చీలిన యొక శాఖ. క్రైస్తవ మతము కూడను యూదుమతమునుండియే చీలిపోయిన వేరొక శాఖ. ఈ మూడుమతములకు సృష్టి లగాయతు లోకవిషయములను, మత విషయములను బోధించెడి గ్రంథము యూదుల “పాత నిబంధన” యను గ్రంథము. ఈ మూడుజాతులకు సృష్టి ప్రారంభమున మూల పురుషులు ఆదాము, హవ్వలను దంపతులు. వీరి ప్రమాణ గ్రంథమైన పాత నిబంధనలో చెప్పబడిన ప్రకారం ప్రపంచ సృష్టి క్రీ॥ పూ. 4004 వ, సం॥రం అనగా క్రీ॥శ॥ 1944 సం॥రముకు 5948 సంవత్సరములు మాత్రమే. యూదుల దేవునిపేరు “యెహోవా”. పాపులను రక్షించుటకు రక్షకుడొకడు ముందు పుట్టబోవుచున్నాడని యూదులైన ప్రవక్తలు పాత నిబంధనలో ప్రవచించి యుండిరి. ఇంతవఱకు మూడు మతములు యొక్కటే. ఈ ముగ్గురు యొకే గ్రంథమునకు జెందిన మానవులు. (People of the Book అని పేరు.) పాతనిబంధనలో ప్రవచింపబడిన “రక్షకుడు” “యేసుక్రీస్తు” గా అవతరించినాడనియు, నాతని నమ్మియుండిన పాపములనుండి రక్షించుననియు క్రైస్తవుల నమ్మకము. కాని యూదులు క్రీస్తు పుట్టినట్లంగీకరింపరు. వారి ప్రవక్తలచే ప్రవచింపబడిన రక్షకుడింకను పుట్టియుండ లేదని చెప్పుచుండిరి. పిమ్మట ఆరు శతాబ్దములకు పాతనిబంధనలో ప్రవచింపబడిన రక్షకుడు “మహమ్మదు” ప్రవక్తగా యవతరించినాడనియు, నాతడొకరు ప్రవక్తయనియు, దేవుడు తన ఆజ్ఞలను ఆతని ద్వారా లోకములోనికి పంపియున్నాడనియు, ప్రపంచ

1. The first part of the document is a list of names and addresses. The names are written in a cursive script, and the addresses are written in a more formal, printed style. The list is organized into two columns, with names on the left and addresses on the right. The names are: John Smith, James Brown, William Jones, and Thomas White. The addresses are: 123 Main Street, New York, NY; 456 Elm Street, New York, NY; 789 Oak Street, New York, NY; and 1010 Pine Street, New York, NY.

చములోని జాతులవారందరు “మహమ్మదు” ఆఖరు ప్రాంతము, “ఖురానుషరీఫ్” దేవుని ఆజ్ఞలను దెలిపెడి గ్రంథమును తుదిదినము (అనగా చనిపోయిన సమాధియందుంచబడిన వారల పుణ్యసాప విచారణ దినము) ముందెన్నడో వచ్చుననియు, ఆదిన సమాధులనుండి చనిపోయినవారందరు తిరిగి లేవగొట్టబడి సముఖమున నిలువబెట్టబడి విచారింప బడుదురనియు, అందు లందఱు శాశ్వత నరకములో బడవేయ బడుదురనియు, పుణ్యజ్ఞ శాశ్వత స్వర్గములో బంగారుపల్లెములలో అనేకవిధములైన పకములు భుజించుచు సౌందర్యవతులైన స్త్రీలతో విలాసముగా విడుచుచుందురనియు నమ్మవలెనని మహమ్మదీయులు చెప్పుచుండిరి. నిబంధనలోని యెహోవాదేవుడే “అల్లా”యను పేరున ఖురాన్ చెప్పబడినది. ఈ మతములో ముఖ్యమైన విషయములు

1. “అల్లా”దేవుని నిత్యము అయిదుసార్లు సమాజ చేయునవలెను.

2. “ఖురానుషరీఫ్”దేవునివలన “మహమ్మదు” ప్రవక్తదమానవుల కొసంగబడిన ఆజ్ఞాగ్రంథము. దానిని నమ్మవలెను. అంబ చెప్పబడిన “అల్లా” తప్ప యితర దేవతల నారాధింపకూడదు. విరాధన చేయరాదు. ఉపవాసదినములలో భుజించక వ్రుండవలెను.

3. తుదిదినము అనగా విచారణ దినమొకటున్నదని వలెను.

4. మతముకొఱకు యుద్ధముచేసిన వానికి స్వర్గము లొసంగబడును. ఇట్లొక కుర్చునేవానికంటె మతవ్యాప్తికొనరాదువాడు దేవునికి ప్రియుడు. అవిశ్వాసులమీదకి యుద్ధవజోయి వారితో పోరాడి వారిని చంపినంతమందిని చంపి మిగతా సంతకెలలు వేసియుంచి వారు తమ మతము నొడిలి దేవుని మనవలంబించి, కోరినభిక్షము సచ్చిన వారిని వదిలివేయవచ్చును. ములో దోపిడి చేయవచ్చును. అట్టి దోపిడివలన రాబడిన ద్రవ్యముండి మశీదులకు, అనాధవిశ్వాసస్త్రీలకు కొంతభాగమియవలదు.

ఇట్టి సాధనములతో గూడినవారలై మహమ్మదీయ మతావేశ పరులైన అరబ్బుమోటుజాతివారలు మతవ్యాప్తిని జేయ ప్రారంభించిరి. మతమునకును, రాజ్యమునకు యొకే వీరమును స్థాపించిరి. మతాధిపతియే రాజ్యాధిపతి. ఇతనికి “ఖలీఫా” యని పేరు. ఈవీరమునకు “ఖలాఫత్తు” అని పేరు. ఈఖలాఫత్తు వీరము క్రీ॥ శ 682 ల॥ 660 వఱకు మదీనాలోను 660 ల॥ 750 వఱకు డమాస్కస్ పట్టణములోను, 750-1258 వఱకు “బాగ్దాదు”లోను వుండెను.

ఈ వీరాధిపతులు “ఖలీఫాలు” తమ మతమును యుద్ధమూలముగా వ్యాపింపజేసిరి. సిరియా, పరిషియా, ఈజిప్టు (మిసర్) లు వీరి దౌర్జన్యమునకు గుఱియై తమ నాగరికత, మత, విజ్ఞానములను బోగొట్టుకొనినవి. ఈజిప్టుకు రాజధానియైన అలెగ్జాండ్రీయా పట్టణములో అలెగ్జాండరు దిగ్రేటువలన స్థాపింపబడి వృద్ధిపొందింపబడిన గొప్పదైన అలెగ్జాండ్రీయా గ్రంథాలయము నీ మతస్థులు తగులబెట్టి లోకమున కింతింతనరాని నష్టమును కలుగజేసిరి. మొదటి ఖలీఫా అబూబకర్, కాలములో డమాస్కస్ పట్టణమును తీసికొనిరి. రెండవ ఖలీఫా ఉమర్ “జెరూసలేం” పట్టణమును గెలిచెను. ఈ పట్టణమున యేసుక్రీస్తుయొక్క సమాధి కలదని చెప్పుదురు. దాని కొరకు క్రైస్తవులైన ఐరోపాజాతీయులకు మహమ్మదీయులకు అనేక యుద్ధములు జరిగియుండెను. మూడవ ఖలీఫా “ఉస్మాన్” యనువాడు సముద్రసేనను సిద్ధముచేసి మాల్టా, గ్రీసు, రోడ్డు మొదలు గాగలవానిని స్వాధీనపరచుకొనియెను. “అలీ” యను నతడు నాల్గవ ఖలీఫా మహమ్మదుకు అల్లుడు - ఈతనికి హసేన్, హుసేన్ లను యిద్దరు కుమారులు. అసగా మహమ్మదు ప్రవక్తకు దాహిత్రులు. ఖలాఫత్తువీరము కొరకు కలహములుకలిగి “అలీ” యను మహమ్మదు అల్లుడు చంపబడినాడు, ఆతవ ఖలీఫాయగు “మువావియా” కాలములో మహమ్మదు దాహిత్రులైన హసేన్ హుసేనులు చంపబడిరి. (క్రీ॥శ 669) ఈ క్రూరకృత్య సూచకముగా మహమ్మదీయులిప్పటికిని వీర్ల పండుగను జేయుచున్నారు. క్రీ॥శ 684 సం॥రములో “అబ్దుల్ మతేఫ్” అనువాడు పదవ ఖలీఫా యయ్యెను. ఈతని

కాలమున యీతని సేనాధిపతి “తర్కిక్” అనువాడు స్పెయిను దేశమును గెలిచి దాని దక్షిణపు కొనమీద “జబల్ తర్కిక్” అను కోట కట్టించెను. అదియే “జుబ్బారు”గా మారినది. పిమ్మట మహమ్మదీయులు “ప్రాన్సు” దేశములోనికి జొరబడిరి. క్రీ. శ 732 సం॥రములో ప్రాన్సు దేశపు రాజైన “ఛార్లెసు మార్టెల్” అనువాడు వీరినోడించి వీరిని ముందుకు సాగకుండ వెనుకకుగొట్టివేసెను. ఆ కాలములోనే అరబ్బీదేశ మహమ్మదీయులు ఆశియాఖండములోని టర్కీ, తురక స్థాన్, పారసీకము, ఆఫ్ఘానిస్తానములను జయించి అచ్చటి ప్రజలను బలాత్కరించి మహమ్మదీయులుగా నొనర్చిరి. ఇట్లు మహమ్మదీయులు ద్రోక్షిణ దేశము నంతను పాడుచేసి అచ్చటి మతమును, నాగరికతను విజ్ఞాన సంపదను నాశనమొనర్చి తమ మతము నంటగట్టిరి.

మహమ్మదీయ నవాబులు

అబ్దులు మలిక్కును సామూనిరాజవద్ద ‘అలప్తగీ’ అను తురక బానిసగానుండెను. వాడు క్రీ. శ. 967 తన పరాక్రమమున స్వతంత్రుడై “గజ్నీ” పట్టణమును రాజధానిగ జేసుకొని రాజ్యముచేయు ప్రాశంభించెను. ఈతడు క్రీ. శ 976 సం॥రమున మరణమందగా నాతని యల్లుడగు సబక్తగీ గజ్నీ రాజ్యమునకు రాజయ్యెను. పిమ్మట క్రీ. శ 997 సం॥రములో సీతడు మృతుడయ్యెను. అతనికి పిమ్మట నాతని యుంపుడుకత్తె సుమారుడు “గజనీ మహమ్మదు” గజ్నీ రాజ్యమునకు ప్రభువయ్యెను. ఈతడే భారత దేశము మీదికి పండ్లెండుసార్లు దండెత్తి దేశమును దోచుకునిపోయినవాడు. ఆఖరుదాడిలో సోమనాథదేవాలయమును పాడుచేసి లింగమును బ్రద్దలుకొట్టి అందుండిన గత్తురాసులను అపారమైన ధనమును దోచుకొని పోయియున్నాడు. సోమనాథస్వామి లింగము తొమ్మిది అడుగుల యెత్తుగలది. సోమనాథుని దేవాలయ కవాలములు మంచిగంధపు చెక్కతో చేయబడినవై అనేకములైన వింతవింతల చెక్కడపు పనులతో గూడి నగిషీచేయబడియున్నవి. ఆ తలుపుల నాతడెత్తుకొని పోయెను. క్రీ. శ 1842 సంవత్స

రములో అప్పటి హిందు దేశగవర్షరు జనరలగు “ఎలింబరో” ప్రభువు తిరిగి ఆ తలుపును మన దేశమునకు దెబ్బియుండెను. అవి యిప్పుడు ఆగ్రాకోటలోని యొక చీకటికొట్టలో భద్రము చేయబడియున్నవి. ఇప్పుడు సోమనాథ దేవాలయమును తిరిగి కట్టు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. దేవాలయము తిరిగి కట్టబడిన పిమ్మట యీతలుపు లాదేవాలయమునకు బిగించబడునని చెప్పుటకు సంతసము కలుగుచున్నది.

పంజాబు, కాబూలురాజ్యమును యేలుచుండిన అనంగపాలుడను బ్రాహ్మణరాజు గజనీచుహమ్మదు నోడించి పరాభవించెను. “కాబూలులోని బ్రాహ్మణరాజులు” అనునంశమును గుటించి యిట్లు “ఆల్బెర్హూని”యను చరిత్రకారుడు వర్ణించియున్నాడు.

“ఈరాజులు మిక్కిలి రాజ్యవిస్తారముగల వారయ్యును, ఉత్తమ సద్గుణమండితులుగను, ఆడినమాట తప్పనివారుగను, తమకంటె తక్కువవారిని దయతో జూచువారుగను నుండిరి. అమీరు మహమూదుకును అనంగపాలునికిని వైరమున్నపుడనంగపాలుడు మహమూదుకు వ్రాసిన యాయుత్తరమునకై యతని గొనియాడవలసి యున్నది.

“సీరాజ్యముమీదికి దురకలు (Turks) దండెత్తి వచ్చిరనియు, ఖురాసాన్ ప్రదేశమంతయు నాక్రమించిరనియు విన్నాను. వలయునెడ నైదువేల గుత్తిములతోను, పదివేల సైనికులతోను, నూరుయేనుగులతోను నీకు సహాయము చేయుటకువచ్చెదను; లేదా నీ కిష్టమున్న యెడల బైని బేర్కొన్నదానికంటె రెండింతల సైన్యముల నిచ్చి నాకుమారునిబంపెదను. నీ యనుగ్రహమునకై నేనిట్లు వ్రాయలేదు నేను నిన్ను బూర్తిగ పరాభవించినను - అట్టి కౌరవము నాకు దప్ప నిరీకుల కుండగూడదని నా యుద్దేశము.”

(కె. వి. లక్ష్మణరావుగారి మహమ్మదీయ మహాయుగము 18 పుట చూడుడు. డిటో గ్రంథపీఠిక IX పేజీకూడా చూడుడు)

(Vide Elliot's Indian History. as told by its own Historians, Vol 11. P. 124 & 404)

“ఆల్పైరూని” మహమ్మూదు ఆస్థాన పండితుడు. ఆ ఇండియాలో చాలాకాలముండి ఖగోళ శాస్త్ర విషయముల న పండితులయొద్ద గ్రహించెను. ఆతడిండియానుగుణించియు, ప్రజా గుణించియు యొక గ్రంథమును రచించియున్నాడు. అందుండి ప్రై యములు సంగ్రహించి వ్రాయబడినవి. అనంగపాలుని యనం మీ మహమ్మూదు కాబూలు, పంజాబు రాజైన అన పాలుని కుమారునిమీద దండెత్తి నావంశమువారి నందరిని సం రించియు అక్కడి హిందువుల నందరిని మతాంతరులుగా నొనర్చి నారాజ్యమును హరించెను.

ఆల్పైరూని ఇండియా గ్రంథమును అరబిక్కు భాషను ఇంగ్లీషులోనికి తర్జుమా చేసిన “సాచా”న నునాతడా వాక్యము మార్చి అనంగపాలుడే మహమ్మూదువల్ల జయంపబడినట్లు తల్ప దులుచేసి అసత్య చరిత్రను వ్రాసియున్నాడు. (క వి లక్ష్మణర గారి మహమ్మదీయ యుగము XI పేజీ చూడును)

శహబుద్దీన్ గోరీ శ్లో॥ శ 1157-1206

హిందూకుశపర్వతముయొక్క యుత్తరశాఖా ప్రాంతము “గోరీ” లేక “ఘోర్” అను మాడలము గలదు. ఆ మండలమున “శహబుద్దీన్ గోరీ” ప్రభువుగా నుండెను ఈతడు “గజు” ము లమును గల్పి అచ్చటి ప్రజలను వధించి దానిని తగులబెట్టి భస్మీపట మొనర్చెను. ఆరబ్బు మహమ్మదీయు లెచ్చట కేగినను, యేదేశమునుగ నను దానిలోని ప్రజలను సంహరించుట, గాజవంశమును పేరులేకు నాశనము చేయుట, పట్టణమును దోచుకొనుట, దాని తగులబె టయు వారి స్వభావము. యితర మతస్థులను బలాత్కారము కత్తినిచూపి తమ మతములోనికి కలుపుకొనుట మొదలగు ఘో రకృత్యముల నాచరించెడి అనాగరిక మోటుజాతి. ఈమత మశేబియ యెడారిలో పుట్టినది. దౌర్జన్యములో పుట్టి హింసదోపిడి మొదల ఘోరకృత్యములతో పెరిగినది. ఇతరులు తమ మతమాను నాశనం చేయ సంకల్పించుచున్నారనెడి సాకును కల్పించి యితర మతము

మీదను, యితర జాతులమీదను దండెత్తి వారిని నాశనముచేసి వారి ఆస్తులను దోచుకొని, వారి నివాసములను తగులబెట్టి మిగిలినవారిని బలత్కారముగ మతాంతరులను చేయుట వారి మతధర్మమనియు, పుణ్యమనియు భావించురు.

శహబుద్దీన్ గోరీ భారతదేశముమీది కనేక పర్యాయములు దండెత్తెను. ఎప్పటికప్పు డిచ్చటిరాజులచే యోడి శరణాగతుడగుచుండెను. భారతీయరాజులు శరణాగతునికాపాడెడి వ్రతముగలవారై నందున వానిని కరుణించి విడుచుచుండిరి. ఇట్లేడుపర్యాయము లీ దేశముమీదకు దండెత్తి వచ్చి యోడి పట్టువడి యిచ్చటిరాజులచే విడిపింపబడి బోవుచుండెను. అఖరుకు యెనిమిదవసారి యీ దేశముమీదికి వచ్చి యుద్ధమున గెలిచి తనననేకపర్యాయములు చేజిక్కినను చంపక కరుణించి విడిచిన పృథ్వీరాజును ఖైదీగా పట్టుకొని వానితో సంధి చేసుకొని విడిచివుచ్చుటకు బదులు యీ నీచుడతని కళ్లుపొడిపించి క్రూరముగా చంపించెను. శరణాగత త్రాణమును బిరుదము దుష్టుల యెడ చెల్లించుటయే భారతదేశపారతంత్ర్యమునకు కారణమైనది. ఇది గాక భారతదేశములోని అల్పరాజ్యముల నేలు రాజులనోన్యస్య వైరమున తమలో దాము పోరాడుకొనుటయే గాక యితర మేచ్ఛరాజులకు సహాయమొనర్చి తమ శత్రునాశనము జేయ సమకట్టుట వలన గూడ భారతదేశ పారతంత్ర్యమునకు దారి తీసినది.

గోరీ కాలమునాటి భారతదేశములోని రాజ్యములు

ఆకాలమందు ఢిల్లీ, యజ్ఞేరుపట్టణములలో “చహువాన్” లేక “చాహుమాన్” వంశజుడగు పృథ్వీరాయడును. “కనోజ్” పట్టణములో “రాఠోడ్” లేక “రహతోడ్” వంశజుడగు జయచంద్రుడును, మేవాడాంతర్గతమైన “చితోడ్” దుర్గముమీద “గుహలోత్” వంశజుడగు సమరసింహుడును, ఆబూగడముపై పరమారవంశజుడగు జైతుడును “పట్టణ” మను నామాంతరముగల అనిహిలపురములో చాళుక్య వంశజుడును, గుర్జరాధిపుడును అగుభోలాభీముడును రాజ్యముచేయుచుండిరి. వీరు గాక అల్పరాజ్యముల నేలురాజునృపనేకులుండిరి.

వీరందరు స్వతంత్రులై పరస్పర కలహములతో గూడియుండిరి. — అందుముఖ్యములైన రాజ్యములు.

క నో జ్

ఇది బహుపురాతనకాలమునుండియు విఖ్యాతిజెందిన రాజ్యము. ఒకప్పుడిది సార్వభౌమత్వమును వహించియుండినది. క్రీ॥ శ 1017 సం॥ రములో గజసిమహమ్మదీపట్టణమునకు వచ్చినప్పుడు దానిశోభ కచ్చెరువడి దానిని గుఱించి తనవారి కిటుల వ్రాసెను. “ఇచ్చట వేలకొలది మందిరములు గలవు. అవి దృఢమైనవి. అందు చాలవరకు చంద్రకాంతశిలలతో నిర్మింపబడినవి. అసంఖ్య దేవాలయములుగలవు. దీనికింత శోభవచ్చుటకు కోట్లకొలదిదీనారములు ఖర్చుపెట్టియుండవలెను. రెండువందల సంవత్సరములలో గూడ నిట్టి పట్టణమును గట్టుట దుర్లభము.”

రాజస్థాన చరిత్రకారుడగు కలనల్ “టాడ్” యిట్లు వ్రాసి యున్నాడు.

“ప్రస్తుతపు లండనుపట్టణమువలె జయచంద్రుని రాజధానియగు ‘కనోజ్’ పట్టణమెటుజూడినను పదునైదుక్రోశములు వైశాల్యముగల షియైయుండెనని వ్రాసియున్నాడు. ఆనగరమందు తమలపాకులమ్మువారి గడపలు ముప్పదివేలుండెనట దీనికి రాజు “రహతోరు” వంశమనెడి బ్రహ్మక్షత్రవంశపురాజు జయచంద్రుడు. (బ్రహ్మక్షత్రయన ధర్మసంరక్షణార్థము యోత్రమవలంబించి దేశరక్షణమును, ప్రజాపాలనమును చేయు బ్రాహ్మణరాజుని అర్థము.) ఈతని యొద్ద గొప్పస్వైయ్యముండెను. ఈతడు దక్షిణదేశమునకు బోయి కొన్ని ప్రదేశములను జయించినట్లు “పుణ్ద్యరాజరసా”యనెడి గ్రంథమువలన తెలియుచున్నది. ఈతనికిని ఢిల్లీ రాజ్యాధిపతియైన పుణ్ద్యరాజునకును శతృత్వముగలదు.

అ స్థి ల పు ర ము

గుజరాత్ దేశమున “అస్థిలపుర”మను పట్టణముగలదు. దానికి “పట్టణ”మని మాఱుపేరు - అచ్చట “సోలంకీ” లేక “చాళుక్య”

వంశజుడగు బ్రహ్మక్షత్రరాజు శహబుద్దీన్ గోరీకాల మందిచ్చుట రాజ్యము చేయుచుండెను. ఇతడు మిక్కిలి పరాక్రమవంతుడు. పెక్కు సేనలుగలవాడు. ఈతడును, కనోజరాజు జయచంద్రుడును ఢిల్లీరాజు పృథ్వీరాజును యేకమైయుండిన యెడల మేచ్చు సైన్యములీ దేశమున కాలుపెట్టుటకు వీలులేకుండెడిది. దేశదౌర్భాగ్యమువలనను, ప్రజల పాపకర్మవలనను వీరిలో వీరికి వైరము తటస్థించి యెవరికి వారు వేరై ముగ్గురును విడివిడిగా మహమ్మదీయులచేబడి నశించి దేశప్రజలను పారతంత్ర్యమున జిక్కుకొనునట్లుచేసిరి;

మే వా డ్ రా జ్య ము

ఈ రాజ్యముకు పూర్వపు రాజధాని 'చితోడ్' ఇప్పటి రాజధాని "ఉదయపురము". దీని రాజు నమరసింహుడు. ఈతడు పృథ్వీరాజుయొక్క చెల్లెలి పెనిమిటి. ఈ బావమరదులకిద్దర కశ్యంతమైరి. ఈ రాజు సుఖిలుడు యోగ్యమైన ప్రపన్నుడగువాడు. సైన్యవ్యవస్థలో మిక్కిలి కుశలుడు. యుద్ధమందర్జనుడని పేరుగాంచెను. శాంతుడు, గంభీరుడు. వక్త, దూరదృష్టియు, సదసద్విచారమును, మిత్రాభిమానమును గలవాడు. నీతిమంతుడు రాజ్యకార్యవిశారదుడు. దయా సులపన్నుడు - ప్రజలచేతను, సరదారులచేతను, పితృతుల్యుడుగా నెంచబడుచుండెడివాడు. ఈతనికి సమకాలికుడగు "ఛాంద్ భాట్" అను నతని గ్రంథములో నీ వర్ణనముగలదు.

అజ్మీరు, ఢిల్లీరాజ్యములు

ఈ రెండు రాజ్యముల కా కాలమున "పృథ్వీరాజు" ప్రభువుగా నుండెను. ఈతని తండ్రివలన అజ్మీరును మాతామహునివలన ఢిల్లీయును నీతనికి సంక్రమించినవి. ఈతడేడుసారులు "గోరీ"ని యోడించి ఖైదీగా పట్టుకొని విడిచివుచ్చెను. ఎనిమిదవసారి నాతనిచేబడి చంపబడినాడు - ఈతనికిని కనోజరాజు జయచంద్రునికిని శతృత్వము కలిగియున్నందున జయచంద్రుడు పృథ్వీరాజు శహబుద్దీన్ గోరీల చివర యుద్ధమున గోరీకి సహాయమొనర్చినందున క్రీ. శ. 1193 సం॥రమున

జరిగిన జ్ఞానేశ్వరయుద్ధమున గోరీ గెల్చి పృథ్వీరాజును సంహరిం
రాజ్యమును హరించుటయేగాక కనోజిమీదకు దండెత్తి దాని నా
మించెను. కనోజిరాజైన జయచంద్రుడు తనచే చేయుబడిన దేశద్రో
కార్యమునకు వగచి సగీజలమునబడి మరణించెను. పృథ్వీరాజు భార
సంయుక్త యీ జయచంద్రుని కూతురై యున్నది. జయచంద్ర
యవివేకముచే రెండు రాజ్యములేగాక దేశమంతయు పరాధీనమైన
శహబుద్దీన్ మహమ్మదుగోరీ తన కాలములోనే యొక్క మాల
రాష్ట్రమును దప్ప మిగత ఆర్యావర్తమునంతను సింధుదేశము ల
యతు బంగాళముతో సహా జయించెను. ఈతడు 1206 సం॥రము
మరణించెను. ఈనికి పిమ్మట నీతనివద్ద బానిసగానుంకిన కుతుబ
ననువాడు రాజ్యమునకువచ్చెను. ఈవంశమునకు బానిసవంశమనిపే

బానిసవంశపురాజులు	10 మంది	—	క్రీ॥ శ॥ 1206 — 1288
ఖిలీవంశము		,,	1289 — 1320
తుఘ్లక్ వంశము	,,	,,	1320 — 1414

ఈ వంశములు 1351 - 1388 వఱకు రాజ్యముచేసిన ఫిర
తుఘ్లఖ్ క్రీ॥ శ॥ 1388 లో చనిపోయెను. ఈతని కుమారుడైన మ
మ్మదనువాడు 1388 - 1394 వఱకు రాజ్యము చేసెను. పిమ్మట మ
మ్మదు కుమారుడైన మహమ్మాను 1394 లో రాజ్యమునకువచ్చె
ఈతని రాజ్యకాలములో 1398 లో చైనా, మధ్యఅసియా రాజ్యన
నన్నిటిని గెల్చి పరిపాలించిన ఛంగిజ్ ఖాన్ వంశస్థుడైన “తైము
లంగ్” అనువాడు 1398 లో నీదేశము మీదికి దండెత్తినచ్చె
సామర్ ఖండ్ యీతనికి రాజధాని. సల్తీమ తుర్క సానములు వార
మును గెలిచి మాస్కోవట్టామువఱకు దేశమును గెల్చెను.

తై మూ రు లం గ్ దం డ యా త్ర

క్రీ॥ శ॥ 1398 సం॥త్యరములో తైమూరులంగ్ హిందూజ
మీదికి దండెత్తి సింధునదిని దాటి తులూబ్ పట్టణములో ప్రవేశి
యండుల జనులనుందరిని సరికిపేసి మహమ్మదీయ మతము పరమత
సంహారమును దారుణశర్మమే ప్రధాన ధర్మముగా గలదని సత్యము

లోకమునకు వెల్లడిచేసెను. ఈ 'తులుంబ్' పట్టణము చీనాబ్, రావి యను నదుల సంగమమునొద్ద నున్నది. అచ్చటనుండి నా తడు "వహానవాజు" అను పట్టణమునకు బోయి యచ్చట ప్రజలవద్దనున్న ధాన్యమునుండి తనకు కావలసిన దానిని వుచ్చుకొని మిగత ధాన్యమును ప్రజలకుండనీయక కాల్చివేసెను. తైమూరులంగ్ అనువాడును నానిని మనుమడగు 'షీర్ మహమ్మదు' అనువాడును కలిసి 'భాటసీర్' అను పట్టణముమీదికి బోయి నిరపరాధులగు నసంఖ్యాక జనులను సంహరించిరి. సరస్వతి, ఫత్తేబాదు, రాజపూరు మొదలైన పట్టణములను తగులబెట్టి ధ్వంసముచేయుచు ఢిల్లీకిబోయిరి. ఢిల్లీ పాదుషాయగు మహమూదు యుద్ధముచేసి యోడి పాటిపోయెను. ఢిల్లీ పట్టణమీ రాక్షసుల చేతిలోబడెను. ప్రజలందఱొచ్చి శరణాగతులైరి. కాని శరణాగతులను రక్షించుట ధర్మమని యీతనికి దెలియదాయె. ఈతని సైనికులు ఢిల్లీ పట్టణములో జొరబడి నిరపరాధులు, శరణాగతులు నగు యవధ్య జనులను నాటికి వీధులన్నియు రక్తముతోడను, శవములతోడను నింపివేసిరి. దోచుకొనిన ధనమింతయని చెప్పుటకు నబడి కాదు. తైమూరు పదునైదు దినములవఱకు ఢిల్లీ పట్టణమును దోచుకొని, ఆధనముతో తన దేశమునకు తిరిగి వెళ్ళెను. వెళ్లునపుడు త్రోవలో గాన్పించిన పట్టణములను గాల్చియు, వేలకొలది జనులను సంహరించియు దేశమునందంతటను నగ్ని ప్రళయము గావించి మీరట్, హరిద్వారమార్గమున వెడలిపోయెను. జనులను సంహరించుట, పట్టణములను తగులబెట్టుట, ప్రజలను దోచుకొనుట యితనికి సహజలీలలు. ఈతడు 1405 లో మరణించెను. తైమూరుపోయిన తరువాత పాటిపోయిన మహమూదు పాదుషా ఢిల్లీకి వచ్చి సింహాసనము నెక్కి నామమాత్ర పాదుషాగా నుండెను. రాజ్యములో నన్ని భాగములు స్వతంత్రరాష్ట్రములైనవి. వారినేమియు చేయలేక సీతడు ఢిల్లీ పట్టణమును మాత్రము పరిపాలించుచు 1412 లో చనిపోయెను. అంతటితో తుఘ్లఖ్ వంశమంతరించినది.

సయ్యద్ వంశము — 1414 — 1450

లోడీ వంశము — 1450 — 1526

క్రీ॥ శ॥ 1193 సం॥రమున జరిగిన సానేశ్వరయ్యుద్ధము
ఉత్తరహిందూస్థానము తురుష్కుల వశమయ్యెను - 1316 లో ఆ
ఉద్దీన్ ఖల్జీయను వాసికాలములో దక్షిణ హిందూస్థానములోని య
రాజ్యములు తురకలచే నాక్రమింపబడినవి. కాని కృష్ణానదికి ద
ణమునందున్న దేశమనేక సంవత్సరములవఱకు మహమ్మదీయు
స్వాధీనమైనదికాదు. క్రీ॥ శ॥ 1206 సం॥రము లగాయతు 1526 న
వఱకు దేశమంతయు తురుష్కులచే నొక్క రణరంగముగా మ
బడినది. దేశములో ప్రజలకు నెమ్మది లేకుండెను - ఒకరిద్దరు పా
పాలు తప్ప మిగతవారందరును హిందువులను, వారి మతము
ద్వేషించి హిందువులకనేక బాధలు కలుగజేయుండిరి. కాని హిం
వులు యెన్ని బాధలైనను అనుభవించిరిగాని తమ మతమునువ
యుండలేదు. పారసీకము, తురుష్కుము, ఈజిప్టు మొదలయిన
ములలోని ప్రజలు వర్ణాశ్రమధర్మములాదిగాగల నియమములు లే
దున మరణభీతివలన నాదేశవాసులందరు చిరకాలముగా వ
చుండిన తమ మతములను, సాంప్రదాయములనొదిలి మహమ్మదీ
లైరి. హిందువులట్లుగాక తమ ప్రాణ, విత్తములనొదిలిరేగాని వ
మును, సాంప్రదాయములనొదిలి మేచ్చులుకాలేదు. మహమ్మదీ
మతములో కలిసినవారలలో నెచ్చుభాగము పంజాబు, బెంగా
రాష్ట్రములలో అదివరకు హిందూమతమునుండి పోయి వర్ణాశ్రమ
నొదిలి బాద్షాలైన వారలే భయమున బలాత్కారమతాంతరమ
కంగీకరించిరిగాని వర్ణాశ్రమ ధర్మమును కోట నాశ్రయించినవార
ధైర్యముతో శత్రువు నెదుర్కొని ప్రాణములర్పించిరిగాని త
మతమునొదిలి యుండలేదు. పెద్ద పట్టణములలో మేచ్చ దొర్జ
మెచ్చగానుండి హిందువులకు బాధ లెక్కువగా గలుగుచుండిన
గ్రామములలో మాత్రము గ్రామ సంఘములు గ్రామపరిపాల
మొనర్చుచుండినవి. రాజు కీయవలసిన పన్ను గ్రామసంఘములి
పంపుచుండెడివారు-పన్నులు వసూలుచేయుట, న్యాయపరిపాలన
గ్రామసంరక్షణము మొదలుగాగల పరిపాలనావిధానమునంతనుగ్రా

సంఘములు నిర్వహించుచుండెడివి. అందువలన తురుష్కుల బాధ గ్రామస్థుల కెచ్చుగా తగిలియుండలేదు.

క్రీ॥ శకము పడమూసవ శతాబ్దములో వెనిన్ వర్తకుడు “మార్కో-పోలో” యీ దేశమునకు వచ్చియున్నాడు. ఆతడు కన్యాకుమారివద్ద తన చరిత్రను వ్రాసెను. ఆతనికచ్చట మనుష్యులవంటి కోతులు కానుపించెనని వ్రాసియున్నాడు. ఆతడు కొంకణదేశపు బ్రాహ్మణులతో మెచ్చుగా రత్నీవ్యాపారమును చేసినాడు. వారిని గురించి నాతడిట్లు వ్రాసియున్నాడు.

“వర్తకములో నీప్రాంతముందలి బ్రాహ్మణులకుగల చాతుర్యము లోకములో మరెవ్వరికిని లేదు - ఎట్టి కష్టములు సంభవించినను వారబద్ధమాడరు. మద్యమాంసముల నంటరు. యజ్ఞోపవీతముల ధరించెదరు. భార్యలయెడల విశేషానురక్తు లెయుందురు. వారు ప్రతిమా పూజకులు. శకనములను నమ్ముదురు. చల్లతో అన్నము తిని వారు విశేష కాలమునకు జీవించెదరు. కొందరు 150, 200 యేండ్లవఱకు బ్రతికియుండెదరు.” అని వ్రాసియున్నాడు.

మొ గ లా యి రా జ్య ము - బా బ రు

క్రీ॥ శ॥ 1526 - 1530

ఈతడు తైమూరులగ్ వంశములో నాతనినుండి ఆరః పురుషుడు. ఈతడు మధ్యాసియాలో ప్రితీయమైన రాజ్యము బోగ్లో కొని కొద్దిసైన్యమును గూర్చుకొని కాబూలు రాజ్యమును సంపాదించెను. తరువాత తగిన సైన్యమును గూర్చుకొని హిందూదేశము మీదికి దండెత్తి 1526 సం॥ములో జరిగిన పానిపట్ యుద్ధములో ఢిల్లీ నవాబైన ఇబ్రహీం లోడిని చంపి ఢిల్లీ సింహాసన మెక్కెను. 1530 లో యీతడు చనిపోయెను.

హుమయూన్ 1530-1540

సూర్ వంశము 1540-1555

తిరిగి హుమయూన్ 1555-1556

అక్బరు 1556-1605.

ఈతడు మహమ్మదీయులలో యోగ్యుడైన రాజు. పరమక సహనము గలవాడు - ఈతడు ప్రజలను సుఖపెట్టెను.

జహంగీరు 1605-1627

షాహజహాన్ 1628-1658.

ఈ షాదుషా చాలా యోగ్యుడని పేరు పొందెను. ప్రజలను తండ్రివలెనే పాలించి సుఖపెట్టెను. వ్యవసాయమున కనేకవసతులు గల్పించెను. ఇతడాగ్రాపట్టణములో “తాజ్ మహల్” అను దివ్యమందిరమును తన భార్యాజ్ఞాపకార్థమై కట్టించెను. ఇతడానుకోట్లరూపాయలు వెచ్చించి మయూరాసనమును కట్టించియున్నాడు. (Peacock throne.)

ఔరంగజేబు 1658-1707.

మొగలుచక్రవర్తులలో నీతడు కడపటివాడు - విద్వాంసుడు ప్రజ్ఞావంతుడు, దైర్యశాలియైనప్పటికిని కపటాచరణము, మతద్వేషమును గలవాడగుటచే విఫలమనోరథుడై పశ్చాత్తాపముతో దేహమును వీడెను. ఈతడు హిందువులనందరను మహమ్మదీయులను జేయఁగలయునని సంకల్పించెను. 1669 సం॥రములో కాశీపట్టణములో బ్రాహ్మణులందరు తమమతమును మహమ్మదీయులకుగూడను బోధించుచున్నారని విని యాతడచ్చటి హిందూమతాధికారికి ముట్టుచున్న కర్షాజనముల నాపివేసి, తనరాజ్యములోని హిందూపాఠశాలలను, మఠములను, దేవాలయములను విధ్వంసము చేయవలసిన దని తన యధిపతులకు నాజ్ఞాపించెను. కాశీ, మధుర మొదలైన త్రైతములలోని వాలయముల బడగొట్టించి యందలి ప్రతిమల నాగ్రాపట్టణమునకు స్పించి మశీదుల వునాదులలో వేయించెను. హిందువులు పండుగలు సుకొనగూడదనియు యాత్రలకు పోగూడదనియు నిర్బంధించెను. ఖిల్జీపట్టణము నొద్దనుండిన “నార్మోలు” గ్రామములో “నత్తామీ” అను గోసాయిలుండిరి. 1676 సం॥రములో నా గ్రామముమీదికి తన సైన్యమును బంపి నా గోసాయిలందరను చంపించెను.

హిందువులను బాధపెట్టవలయుననియు, అగౌరవింపవలయుననియు మహమ్మదీయుల ప్రోత్సహించి తాళిదులు పంపుచుండెను.

‘జిజియా’యను జుట్టుపన్ను హిందువుల మీద విధించెను. లక్షలకొలది ప్రజలిది యన్యాయముని మొఱపెట్టుకొనుచు ఘోరవారము నాడతడు మసీదుకు పోవునపుడు వారందరంతనిని అడ్డగించి మనవి చేసుకొనిరి. కాని యాతడు వారిని యేనుగులచే ద్రోక్కించి మడియించెను.

బహదుర్ హాహ 1707-1712

జహందరుషాహ 1712

ఫరుల్ సయిద్ 1713-1719

మహమ్మదుషా 1719-1748

ఈని కాలములో “నాదిర్షాహ” యను పారశీక రాజు యొక్క దాడివచ్చెను. నాదిర్షాహ గొప్ప సైన్యముతో వచ్చి ఢిల్లీ నాక్రమించి మహమ్మదుషాను ఖైదీచేసెను. ఢిల్లీ పట్టణములో ప్రజల నందరిని చంపుట కాజ్ఞానొసంగెను. ఢిల్లీ పట్టణములో అప్పుడు జరిగిన చిత్రవధ ప్రకారమును వినినయెడల నెట్టి క్రూరకర్మనికైనను శరీరము గగుర్పొడువక మానదు. పీనుగుల గుట్టలతోను, నెత్తురు సెలయేళ్ళతోను ఢిల్లీ పట్టణము నిండెను ముప్పదివేలకంటె నెక్కుడు జనులు చంపబడిరి తుదకు బాదుషాయగు మహమ్మదుషా చేతులు జోడించి కనులు నీరుతెచ్చుకొని యా చిత్రవధను నాపమని నాదిర్షాహను వేడెను. అంతటితో నా చిత్రవధ నాపి ఆతడు ఢిల్లీ పట్టణమును దోచుకొనుటకు తన సైన్యమున కాజ్ఞయిచ్చెను. రెండు మాసములు ఢిల్లీ ముట్టడింపబడి ప్రజలు దోచుకొనబడిరి. ఫాదుషా మొదలు పేదవానివలెకందరు దోచుకొనబడిరి. షాజహాన్ చే నిర్మింప బడిన మయూరాసనమును, కొహినూరు వజ్రమునుగూడ దీసికొని ఆవరమిత ధనముతో నాతడు పారశీకమునకు బోయెను. పిమ్మట నతడు 1742 లో చంపబడెను.

జొరప్టగు ప్రవక్త నలన బోధింపబడినవారై పాపశీకులు అహింసా, సత్య, దయ, శౌచాది గుణములతో గూడి పాపభీతిగల వారై దైవధర్మక్రియలు చేయుండిరి. ఆరబ్బుదేశములనుండి రాబడిన మహమ్మదీయులచే చంపబడినవారును, భారతదేశమునకు పారపోయిన

తిరిగి వచ్చిన యెడల వారిని పట్టుకొని కవబడినచోట్ల నెల్ల సరికి వేయుము.” (5-4-12-2).

4. “ఇంటకూర్చుండిన వారికంటె పట్టుకల గలిగి పోరువారికి గొప్ప బహుమానమును, గొప్పపదవిని, తుమాపణ, కరుణయు బ్రసాదించును.” (5-4-13-4,5)

5. మరియు మృత్యుత్రుడే దేవుడు అనువారే (కై)స్తవులు) యిపుడవిశ్వాసులు” (6-5-3-6)

6. “విశ్వాసులారా! (అనగా మహమ్మదీయులారా!) యహూదీయులతోడను (అనగా యూదులు) నసానీలతోడను (అనగా కై)స్తవులు) స్నేహముచేయుకడు. వారికి వారే స్నేహితులుగా నుండనిండు. మీలో నెవ్వరైనను వారితో స్నేహము జేసినచో వారిలో జేరిపోయిన వారగుదురు. (6-5-8-1).

7. “విశ్వాసులు (మహమ్మదీయులు) యహూదీయులు (యూదులు) “సబా” ననుసరించువారు (‘సబా’ యను దేవతను మొక్కు విగ్రహారాధకులు) నసానీలు (కై)స్తవులు) నెవరైనను సో దేవునియందును, తుదిదినమునందును సమ్మతము కలిగి క్రమవర్తనలైనచో వారి కేథయుముగాని దుఃఖముగాని గలుగజోడు.” (6-5-10-3)

8. “అవిశ్వాసులై మానూచనలు అసత్యములను వారిని శిక్షింపముగా జంపితిమి.” (8-7-9-8).

9. “దేవునితో నితరదైవముల జేర్చువారు నీకెచట కంటఁ నను జంపివేయుము, వారిని పట్టుకొని వారిని ముట్టడించి అన్నివిధములను వారికై పొంచియుండుము. వారు నీమతమును స్వీకరించి ప్రార్థన సలిపి విధింపబడిన భిక్షము నిచ్చినచో వారిని వారి దారిని విడిచి పెట్టుము.” (10-9-1-5).

10. “దివ్యగ్రంథము పంపబడినను, దేవునియందును, తుదిదినమునందును, సమ్మతము లేక దేవుడును నాతని ప్రవక్తయు నిషేధించిన దానిని నిషేధింపక, సర్వము నవలంబింపక యుండువారు తమ చేతనుండు ధనమునుండి పంహారమును చెల్లించి సములగువఱకును వారిపై యుద్ధముచేయుట మానకుము.” (10-9-4-5).

11. “దేవునిమార్గమున యుద్ధమునకు బయలుదేరమని చెప్పగానే విశ్వాసులందరు యుద్ధమునకు వెళ్లనలెననియు, ఇహముకంటె పరమే యెక్కువనియు, దేవుని పేరుమీద చంపి చావవలెననియు, అట్టి వారికి పరములో స్వర్గసుఖములు యివ్వబడుననియు బోధించుచుండిన వాక్యములు—

$$\left\{ \begin{array}{l} 10-9-6-1,2 \\ 10-9-11-9 \\ 10-9-14-1 \end{array} \right\}$$

12. “విశ్వాసులారా! (మహమ్మదీయులారా!) మీరు దగ్గర నుండు నవిశ్వాసులపై యుద్ధమునకు వెడలి మీరతి కఠినులను సంగతి వారికి తెలియనిండు.” (10-9-16-1)

13. “వారెచట (అవిశ్వాసులు) నున్నను శెవులే; వారిని పట్టుకొని నటికివేయుము వారి పూర్వులకు దేవుడట్లే చేసెను. దేవుని విధానములో నేమార్చుచుండరాదు.” (22-38-8-3,4)

14. “వారు మాకు కోసము కలిగించినంతనే మేము వారిపై బగదీర్చుకొని, నీటముంచి చంపి వారి తరువాత వారికి నూశిక్ష కుదాహరణముగా చేసితిమి.” (25-43-5-10,11)

15. “నీవు అవిశ్వాసులతో భోరాడుచు దారిలో చాలామందిని చంపి మిగిలిన వారికి గట్టిగ సంకెలలు తగిలించుము (26-47-1-4)

16. “నే నవిశ్వాసులను శిక్షించితిని. నాపగ చాలా గొప్పది.” (22-35-3-12)

17. “మా సూచనలు కాదనువారు శిక్షొప్పాతులగుదురు.” (22-34-5-38)

18. “అవిశ్వాసుల (మహమ్మదీయులు కానివారని అర్థము) హృదయములలో నేను భయోత్పాతిమును కలిగించెదను. వారిచేతి వేళ్ళ చివరలను నరికి, వారి తలలను నరికివేయుము.” (9-8-3-2)

ఈ చివరవాక్యమునకు యింగ్లీషు అర్థము “బార్బిసీల్” అను పండితుడు | వాసిన వాక్యముల నిచ్చుచుంటిమి,

“I Will Cast a dread into the hearts of the unbelievers. Therefore strike off their heads, and strike off all the ends of their fingers”

(Vide Alkoran of Muhammad, Translated into English from the Original Arabic with explanatory notes taken from the most approved Commentators by George Seal, London. Chap. VIII Page 127)

ఇట్టి వాక్యములనేకములు గలవు. వీనినెంత త్వరలో సంస్కరించిన అంత ఊలు కలుగునని మనవిచేయుచుంటిమి.

అహమ్మదు షాహ — 1748 - 1754.

ఈతని రాజ్యకాలములో సామాజ్యము విచ్ఛిన్నమైపోయినది.

రెండవ ఆలంఘీరు — 1754 - 1761.

ఈతని కాలమున మరాటావారు ఢిల్లీలో వీరముపెట్టి అధికారమును చలాయించుచు రాష్ట్రాధిపత్యములో నాలుగవ పంతు ఆదాయమును వుచ్చుకొనుచుండిరి.

షా ఆలమ్ — 1761 - 1806.

ఇదిడాఖరు షాదుషా. ఇతనిని మరాటావారు బంగళామునుండి ఢిల్లీకి తీసుకొనిపోయి సింహాసనమెక్కించెరి. 1803 సం॥ములో మరాటావారికిని ఇంగ్లీషువారికిని యుద్ధము జరిగెను. ఇంగ్లీషువారు విజయములై ఢిల్లీ పట్టణమును స్వాధీనపరచుకొనిరి. షాదుషాకు అలవెన్సు యేర్పరచి నాతని రాజ్యమువంతను స్వాధీనము చేసుకొనిరి. అంతటితో మొగలు సామాజ్యముంతరించెను. షా ఆలం 1806 లో తన 92 వ, యేట మృతినొంచెను.

షా ఆలం కుమారుడైన “అక్బర్” ఇంగ్లీషువారిచ్చు పింఛను వుచ్చుకొనుచు షాదుషాయను వేరునుమాత్ర ముంచుకొనుచు 1837 లో చనిపోయెను. ఇతని కుమారుడు మహమ్మదు బహదూర్ షాహ. ఇతడు 1857 వఱకును ఇంగ్లీషువారి యొద్దనుండి పింఛను వుచ్చుకొనుచుండెను. కాని 1857 లోని సిపాయి తిరుగుపాటులో చేరి నందున ఢిల్లీ యుద్ధములో నీతని కుమారులను మనుమలను చంపి

యితనిని చెఱబెట్టి బర్మాదేశమునకు దీసికొనిపోయి యుంచిరి. ఇత డచ్చటనే మృతినొందెను. అంతటితో మొగలు చక్రవర్తుల వంశ మంతరించెను. (కె. వి. లక్ష్మణరావుగారి మహమ్మదీయ మహా యుగమును చూడుడు.)

ముసల్మానులు భారతదేశమునంతను స్వాధీనపరచుకొని భారత జాతినంతను బలాత్కారముగా మహమ్మదీయులను జేయ సంకల్పించిరి. కాని భారతీయులు చరికి వశులుకాలేదు. మహమ్మదీయులను దేశమంతకు చక్రవర్తులుగానీయలేదు. ఒక నైపునుండి మహమ్మదీయులు దేవాలయములను పడగొట్టి మశీదులు కట్టుచుండ వేటొక నైపున భారతీయులు మశీదులను తీసివేసి దేవాలయములను నిర్మించుచుండిరి. ఒక భాగమును జయించి వేరుభాగమును జయించుటకు మహమ్మదీయులు బోవుచుండ జయింపబడిన భాగమున తరుగు బాల్లెక్కునై మహమ్మదీయాధికారమునుండి విముక్తు లగుచుండిరి. ఈ విధముగా యెడతెగని పోరాటములతో కల్లోలతమైయుండినదిగాని శాంతియుతముగా మహమ్మదీయులు దేశముమీద అధికారమును చలాయించలేకుండునట్లు చేయబడినది. ఈ విషయమును గురించి డబ్ల్యు. డబ్ల్యు. హంటరుమహాశయుడు (W. W. Hunter) ఇండియన్ ఎంపైరు మూడవకూర్పు. 323 పుటలో నిట్లు వాసియున్నాడు.

“The popular notion that India fell an easy prey to the Mussalmans is opposed to historical facts..... At no time was Islam triumphant throughout the whole of India. Hindu dynasties always ruled over large areas. At the height of the Muhammadan power, the Hindu princes paid tribute and sent agents to the Imperial Court. But even this modified supremacy of Dehli did not last for 150 years (1560-1707.) Before the end of that brief period, the Hindus had begun the work of re-conquest. The Hindu Chivalry of Rajaputana was closing in upon Delhi from the south; the religious confederation of the Sikhs was growing into a military power on the North - West.

The Mahrattas had combined the fighting powers of the low - castes with the statesmanship of the Brahmins, and were subjecting the Muhammadan kingdoms throughout all India to tribute. As far as can now be estimated, the advance of the English power at the beginning of the present Century alone saved the Mogul Empire from passing to the Hindus. "

(Dr. W. W. Hunter's Indian Empire" 3 rd. Edition Page. 323)

తా॥ మహమ్మదీయులకు హిందూ దేశము సులభముగా స్వాధీనమయ్యెనని సామాన్యముగా జనులను కొనుమాట నమ్మదగిన చరిత్రాంశము కాదు. మహమ్మదీయులు హిందూ దేశ మంతయు నెప్పుడును జయింపలేదు. గొప్ప రాజ్యములను హిందూరాజులే యెల్లప్పుడు నేలుచుండిరి. మహమ్మదీయ ప్రభుత్వము మహాన్నత దశయందున్నప్పుడు కొండలు హిందూ రాజపుత్రులు ఢిల్లీ శ్వరునకు గప్పముకట్టుచు నాతిని యాసానమునకు దమ రాయబారుల బంపుచుండిరి. కాని ఢిల్లీ శ్వరునికి యసంపూర్ణ సార్వభౌమత్వముగూడ నూటయేబది యేండ్లయినను (1560-1707) దక్కినది కాదు. ఇంతలోనే హిందూవులు దేశ దగ్విజయమును మరిల ప్రారంభించిరి. రాజపుత్ర సామ్రాజ్యములోని శౌర్యాగ్ని ఢిల్లీ రాజ్యమును దక్షిణమునుండి ముట్టడి వేయచుండెను వాయవ్య దిక్కున సిక్కులను మతసంఘము వార త్రొత్తనీదులుగా మాటజొచ్చిరి. క్రిందిజాతులవారి యుద్ధ సామర్థ్యమునకు, బ్రాహ్మణుల రాజసీతి నైపుణ్యంబు జతపరిచి మతాట వారు హిందూ దేశమునందంతటను దురుష్కరాజులు తమకు గపములు కట్టునట్లుగా జేయచుండిరి. పస్తూరుము మన మూహింపగలిగినంతవఱకు జూడిగా ఇంగ్లీషు వారితోబుద్ధ ప్రారంభంబున నడ్డపడి యుండని యెడల మొగలురాజ్యము హిందువులస్వాధీనమై యుండెడిది.

[బ్రిటిషువారు మహమ్మదీయులనద్దనుండి ఇండియాను గెల్పుకొన్నట్లు కొందరిభిప్రాయపడుచుండిరి. అది సరికాదు. బ్రిటిషు జాతీయుడైన డబ్ల్యు. హంటర్ (W. W. Hunter) మహా

శయుడు తనచే ప్రాయబసిన హిందూ దేశ ప్రజాచరిత్ర (A brief-History of the Indian people) 140 పేజీలో యుదాహరించబడిన వాక్యము లీ విధముగా నాక్ష్యమిచ్చుచున్నవి.

“The British won India, not from the Moghals, but from the Hindus. Before we appeared as conquerors, the Moghal Empire had broken up. Our final and most perilous wars were neither with the Delhi King, nor with his revolted governors, but with the two Hindu confederations, the Marhattas and the Sikhs. Muhammadan princes fought with us in Bengal, in the Karnatic; and in Mysore; but the longest opposition to the British conquest of India came from the Hindus. Our last Marhatta war dates as late as 1818 and the Sikh confederation was overcome only in 1848.”

తా॥ బ్రిటిషువారు ఇండియా దేశమును జయించినది మహమ్మదీయులవద్దనుండికాదు. హిందువులవద్దనుండియే జయించియుండిరి. మేము (బ్రిటిషువారు) దేశమును జయింపకాంక్షించునాటికే మొగలు సామ్రాజ్యము విచ్ఛిన్నమైనదనినది. మాచే ఆఖరున చేయబడిన సంఘంకరమైన యుద్ధములు ఢిల్లీరాజులతోగాని లేక ఆతనితో విరోధించిన రాష్ట్రాధిపతులతోగాని కానేకాదు. హిందువులైన మహారాష్ట్రీలతోడను, సిక్కులతోడను చేయబడినవి. మహమ్మదీయురాజులు బెంగాలులోను, కర్నాటకములోను, మైసూరులోను మాత్రమే మాతో యుద్ధమొనర్చిరి. కాని బ్రిటిషువారి నెక్కువగా నెదిరించి మెక్కువకాలము పోరాడిన వారు హిందువులు. మాతో యుద్ధమొనర్చిన ఆఖరు మహారాష్ట్ర యుద్ధము క్రీ॥ శ 1818 సం॥మున్నూ సిక్కులు జయింపబడినది 1848 సం॥మున్నూ ఆయియున్నది” అని ప్రాసియున్నాడు.

ఓరుగంటి కాకతీయులు 10, 11, 12 శతాబ్దములు

తూర్పుచాళుక్యరాజుల తరువాత ఆంధ్రదేశమును పరిపాలించిన వారు కాకతీయరాజులు. వీరికి గణపతివంశజులని కూడ పేరుగలదు.

వీరి రాజధాని ఓరుగల్లు. ప్రస్తుతమిది నైజామురాజ్యములో నున్నది. దీనికి వరంగల్ అని యిప్పటికీ పేరు. ఈ కాకతీయరాజులు గంగవంశపు వారని కొందఱును, చోళవంశపు వారని కొందఱును, యాదవవంశపు వారని కొందఱును ప్రాసియున్నారు. గంగ, చోళవంశములలో నెవరైనను “బ్రహ్మక్షత్ర”వంశమునకు చెందిన వారని వేఱుగ జెప్పనక్కరలేదు. యాదవవంశపువారైన యెడల శత్రుయులు. వీరికి యాదవవంశపురాజులతో సంబంధబౌంధవ్యములున్నందున శత్రుయులని చెప్పవచ్చును. మొదట వీరు చిన్నసంస్థానాధిపతులుగా నున్నను క్రమముగా పరిణామమున, పదమూడవశతాబ్దములలో వీరు మహాబలవంతులై తెలుగుదేశమంతయు నాక్రమించుకొనిరి. వీరి మూలపురుషుడు సోమదేవరాజు కుమారుడగు మాధవవర్మయని చెప్పెదరు. ఈవంశములో ఐదవరాజు పెంటి గుండమరాజు. ఏడవరాజు ఎరుక దేవరాజు. ఎనిమిదవరాజు భువనేకమల్లుడు. ఈతని కాలమువఱకీ రాజులు అనుమకొండలో నివసించియుండిరి. వీరిచే అనుమకొండలో దివ్యమైన, శివమందిరములు నిర్మింపబడినవి. అందు వేయిస్తంభముల గుడియనునది మిక్కిలి శిథిలమైపోయినను, దాని పనితనమిప్పటికిని చూచు వారి కాశ్చర్యమును గొలుపుచున్నది. తొమ్మిదవరాజు బేతరాజు. ఈతని కుమారుడు పదవరాజగు కాకతి పోలరాజు. క్రీ. శ 1109 సంవత్సరము వఱకు రాజ్యముచేసి ఓరుగంటి దుర్గమును కట్టించెను. పదకొండవరాజు రెండవ బేతరాజు. పరిణామరాజు రెండవ పోలరాజు. ఈరాజు మిక్కిలి బలవంతుడై పశ్చిమచాళుక్యరాజుల గెలిచెను. ఈతనిరాజ్యము ఉత్తరమున కలకటమువఱకును, దక్షిణమున శ్రీశైలమువఱకును, తూర్పున సముద్రము, పశ్చిమమున మాల్యవంతపర్వతమువఱకును వ్యాపించియుండెనని యొక సంస్కృతశ్లోకమున గలదు. మొదట వీరి పశ్చిమచాళుక్యులకు సామంతులై చోళరాజులతోడను, చోళచాళుక్యరాజులతోడను పశ్చిమచాళుక్యులకు తటస్థమైన యుద్ధములలో పాల్గొని మెప్పును పొందిరి. వారు చేసిన సేవకు సంతసించి పశ్చిమచాళుక్య ప్రభువులు వీరికి ఓరుగల్లు రాజ్యమును యిచ్చియుండిరి. క్రమక్రమముగా వీరు బలవంతులై పశ్చిమచాళుక్యరాజైన భువనేకమల్ల సోమ

శ్వర మహారాజు కాలములో పశ్చిమచాళుక్యసామంతత్వమునుండి స్వతంత్రమును సంపాదించిరి. రెండవ ప్రోలరాజున్నూ యీతని కుమారుడు ప్రతాపరుద్రదేవరాజున్నూ తమరాజ్యము చుట్టూనుండే దేశాన్ని జయించి తమరాజ్యమును విస్తరింపజేసిరి. ఆంధ్రదేశమంతా వీరి రాజ్యములో చేరిపోయినది. — వీరివలననే దక్కనుపశ్చిమభాగములోయాదవ రాజ్యమేర్పడినది. దీనికి నైజాంలోని దేవగిరి ముఖ్యపట్టణం. రెండవది దక్షిణమున హోయిసలల రాజ్యము. దీనికి ముఖ్యపట్టణం యిష్టాదు మైనూరు రాజ్యములో చేరియుండిన ద్వారనమండ్రము. ఇవి రెండును కూడా స్వతంత్రరాజ్యములు. వీరుముగ్గురు తమ తమ రాజ్యములను విస్తరింపచేసుకొనుటకు ప్రయత్నించుచుండినందున తరుచు వారిలో వారికి యుద్ధములు జరుగుచుండినవి.

రెండవ ప్రోలరాజు కుమారుడు మొదటి ప్రతాపరుద్రదేవుడు. ఇతడు 1187 సం॥రము వరకు రాజ్యము చేసెను. ఈతడనేక శివాలయములను కట్టించెను. ఈతనికి పిమ్మట యీతని సోదరుడు మహాదేవరాజు రాజై 1190 సం॥రమున దేవగిరిమీదకు దండెత్తి అచ్చట జరిగిన యుద్ధమున హతుడయ్యెను.

గణపతిదేవరాజు: ఈతడు ప్రతాపరుద్ర మహారాజు కుమారుడు. పినతండ్రి మరణాంతరమీతడు రాజ్యమునకు వచ్చెను. ఈతడు దేవగిరిమీదికి దండువెడలి దేవగిరిని ముట్టడించెను. ఇతని ప్రతాపమున కాగలేక దేవగిరి రాజీతనితో సంధిచేసుకొని విశేష ధనముతో తన కుమార్తె “రుద్రమదేవి”నిచ్చి వివాహమొనర్చెను. ఈ రాజు దేవగిరిరాజులనేగాక చోళ, కలకరాజులను మన్నెరాజులను గెలిచినట్లాతని శాసనములవలన గానవచ్చుచున్నది. ఈతని శాసనములలో “పరినారీ సహోదర” అను బిరుదొకటి కనుపడుచున్నందున నితడు పవిత్రమైన నడవడికలవాడని తెలియుచున్నది ఇతడనేక తటాకములను, గ్రామములను, దేవాలయములను గట్టించెను. ఈతడు 1256 లో మృతుడయ్యెను. ఆంధ్రమహాభారతిమును పూర్తిచేసిన తిక్కనసోమయాజి మహాకవి యీ రాజునకు సమకాలికుడుగా నెల్లూరు

మండలము నేలుచుండిన మనుమసిద్ధిరాజుకు మంత్రిగాను ఆస్థాన కవిగాను వుండెను. గణపతిదేవరాజుకు కుమారులు లేరు. ఈయన భార్య రుద్రమ దేవియుండును 'ఉమ్మక్క' యనుకూతురొక్కరై యుండెను. గణపతిదేవమహారాజు ఉత్తరమున కళింగమును దక్షిణమున కాంచీపట్టణమునుకూడా జయించి పరిపాలించియున్నాడు.

రుద్రమ దేవి: ఈమె గణపతిదేవమహారాజు భార్య. దేవగిరి యాదవుల యింటి ఆడపడుచు. పతి మరణాంతమిమె రాజ్య భారమును వహించి పాలించెను. శివదేవయ్య యను శైవ బ్రాహ్మణుడి మేకు మంత్రిగా నుండెను ఈమె యోరుగంటికోటను తిరిగి కట్టించి శత్రుదుర్భేద్యమగునట్లున ర్చెను. దేవగిరిరాజులు తనపై దండెత్తిరాగా యీమె ధైర్యముతో నెదిరించి వారిని పారదోలెను. ఈమె ప్రజలను బిడ్డలనలెపాలించినది. ఈమెరాజ్యముచేయుచున్నపుడు మార్కోపోలో యను యూరోపు దేశస్థుడు మనదేశమునకు వచ్చియుండెను. ఆతడీ మేను గుఱించి యిట్లు వ్రాసియున్నాడు.

“పూర్వమొకరాజీ రాజ్యమును చేయుచుండెను. ఆతని మరణానంతరము సుమారు నలుబది సంవత్సరములనుండి యాతనిభార్యచే నీ రాజ్యము బాలింపబడుచుండినది. ఈమె మిక్కిలి వివేకవంతురాలు. పెనిమిటియెడలగల ప్రేమాతిశయమువలన మరల వివాహమాడినది కాదు. ఈ నలుబది సంవత్సరములును నీమె పెనిమిటికాలముకంటె నెక్కుడు బాగుగా రాజ్యమేలెను. ఈమె తన రాజ్యములో నెప్పుడును శాంతియు, దయ, న్యాయము మొదలగు వానినే యభివృద్ధి పరచుచుండెను.

అందువలన ప్రజలందరు నీమెయెడ మిక్కిలి భక్తిగలవారై యుండిరి. అక్కిన యేరాజుయెడలను, యేరాణియెడలను ప్రజల కింత భక్తిలేదని నేను నిశ్చయముగా చెప్పగలను” అని వ్రాసియున్నాడు.

ఈమె కుమార్తెయగు ఉమ్మక్కకు ప్రతాపరుద్రుడు, అన్నమ దేవుడు అనుబిడ్డలు వ్రత్రులు గలిగిరి. అందు ప్రతాపరుద్రుడను వానికి రాజ్య మొనంగి రుద్రమ దేవి 1295వ సం॥రములో గీర్తిశేఖరాలాయెను.

ప్రతాపరుద్రుడు: ఈతడు 1296 మొదలు 1323 వఱకు రాజ్యమేలెను. ఈతడు మహాశూరుడు. అనేకులగు రాజులను గెల్చి గప్పముగొనెను. ఈరాజు సంస్కృతవిద్యాభివృద్ధి నొనర్చెను. “విద్యా నాథకవి” ప్రతాపరుద్రుని మను సాహిత్యగ్రంథమును రచించి యీతని కంకితముచేసెను. ఈరాజు స్వయముగా ‘ప్రతాపమూర్తాండ’ మను గ్రంథమును వ్రాసెనట. ఇతడు వెలమవారికిని, రెడ్డివారికిని తన సైన్యములో నాయకత్వము లొసంగి వీరిని రణశూరులగునట్లుచేసెను. ఈతడనేక తటాకములను, దేవాలయములను నిర్మించినటులు శాసనముల వలన గాన్పించుచున్నవి. నైజాంరాజ్యములోని పాకాలచెరువు అనుపేరుగల సముద్రమును బోలిన యొకచెరువు యీతనిచే నిర్మింపబడినటుల ప్రతీతి. రెండుపర్వతముల నడుమనున్నయంతరము రాతితో బూడ్చబడి యీచెరువు బహువిచిత్రముగ నిర్మింపబడినది.

క్రీ॥ శ 1303 లో ఢిల్లీ నవాబు సేనానాయకుడగు మాలిక్ గాఫర్ అనువాడు ఓరుగంటిపై దండెత్తి వచ్చి పరాభవమును బొందిరి పోయెను. కాని తిరిగి 1309 సం॥రములో వాడు తిరిగి ఓరుగంటి వాద దండెత్తి వచ్చి ఓరుగంటిరాజుల శత్రువుల సహాయముతో తన ముట్టడించెను. కాని శత్రువుల కుట్రచే ఓరుగంటి ప్రతాపరుద్రుడు మేచ్చులకు కప్పము చెల్లించునట్లుబడి సంధిచేసుకోవలసినవాడాయెను. అటుపిమ్మట 1320 లో తురుష్క సైన్యము ‘ఉల్లుఖాన్’ ను వాని నాయకత్వము క్రింద ఓరుగల్లును ముట్టడించెను. కాని సైన్యములన్నియు ప్రతాపరుద్రునిచే పూర్తిగా నాశనమొందింపబడెను. తిరిగి 1323 సం॥రములో ఢిల్లీనుండి మఱియొక సైన్యము వంపబడెను. రాజ్యములో అంతఃకలహములు మొందాయెను. యుద్ధమునందు ప్రతాపరుద్రుడు చెఱబెట్టబడి ఢిల్లీకి గొనిపోబడుచు దారిలో ఆత్మహత్యచేసుకొనినట్లు కొందఱు చెప్పెదరు. ఆతని మంత్రియగు యుగంధరరాజుడు యుక్తిచే నాతని ఢిల్లీనుండి చెఱవిడిపించి తెచ్చినటుల కొందఱు చెప్పుచున్నారు. ఆతనితో ఓరుగల్లు రాజ్యమంతరించినది కొంతకాలమును పిమ్మటది బహమనీరాజ్యములో కలిసిపోయినది. —

కాకతీయుల రాజ్యకాలములో సంస్కృతమునను, తెనుగునను యనేక గ్రంథములు వ్రాయబడినవి.

విజయనగరసామ్రాజ్యము

శ్రీ విద్యారణ్యస్వామి

ఉత్తర భారతము మహమ్మదీయ మతావేశమునకు జిక్కి రక్త ప్రవాహములతో నిండియుండి దక్షిణ భారతపర్వముకూడను మహమ్మదీయ దౌష్ట్యమునకు బాల్చుడనున్న కాలమున యు॥శ॥ 4418 (కలిశకం 4382) సం॥రప్రాంతమున (అనగా క్రీ॥ శ॥ 1280 సం॥ర ఆప్రాంతమున) ఆంధ్రదేశమందు సాయణవారను యింటిపేరుగల మాయనార్యునికి ౧. సోమనాథుడు, ౨. మాధవాచార్యులను యిరువురు కుమారులుదయించిరి. వీరి జనని పేరు శ్రీమతీదేవి వీరిది కృష్ణయజుర్వేదము బోధాయనస్మాత్రము. భారద్వాజసగోత్రము. వీరు ఆంధ్రులు. కృష్ణా తీరవాసులు. యు॥ శ॥ 4451 సం॥రమున (కలి 4415) అనగా వీరి 33 సం॥రమున సన్యాసాశ్రమమును స్వీకరించిరి. వీరు యు॥ శ॥ 4518 సం॥రము వఱకు (కలి 4482) (క్రీ॥ శ॥ 1380 సం॥) జీవించియుండిరి. వీరు గొప్ప తాళిక, వైదికప్రజ్ఞగలవారు. వీరు శృంగగిరి పీఠాధిపతులై ఆరధ్యరక్షణమొనర్చిరి. వైదికధర్మమును వీరు సంరక్షించునట్లు మరెవ్వరును చేసియుండ లేదు. శ్రీ విద్యారణ్యులు నాలుగు వేదములకు భాష్యములను రచించిరి. వీరిచే రచింపబడిన భాష్యమదివరకుండిన భాష్యములన్నిటికిని మిన్నయై వాటిని మరుగుపరచినది. వీరికి విద్యారణ్యులని బిరుదునామము. మాకుసుమాలకు మొదలైనపాశ్చాత్య పండితులు యీ విధముగ వ్రాసియుండిరి. “విద్యారణ్యభాష్యమే తేనిచో వేదమంథకారబంధుగమని” వాక్కుబ్ధిరి. వీరిచే వ్రాయబడిన వేదాంత పంచదశియను వేదాంతగ్రంథమత్యుత్తమము. అది అద్వైతజ్ఞానమును కరతీలామలక మొనర్చినట్లు మరియేయితర వేదాంత గ్రంథమొనర్చి యుండ లేదు. వీరిచే వ్రాయబడిన ‘అనుభూతి ప్రకాశిక’ ‘వివరణ ప్రమేయ సంగ్రహము’ మొదలయిన యితర వేదాంతగ్రంథము లత్యద్భుతములు. “సర్వదర్శన సంగ్రహము” న తత్త్వ విచారణమున గల

రీతు లన్నియు వివరింపబడినవి. మీమాంసాశాస్త్రమున వారిచే వ్రాయబడిన “న్యాయమాలావిసర” మమూ్యము. వారిచే వ్రాయబడిన శంకరవిజయమేలేనిచో శ్రీ ఆదిశంకరుల జీవిత చరిత్రయే మనకు తెలిసియుండెడిది కాదు. ధర్మశాస్త్రవిషయములో వారిచే వ్రాయబడిన పరాశరమాధవీయము పరాశరస్మృతికి ప్రాముఖ్యము దెచ్చినది. వ్యాకరణము, వైద్యము, జ్యోతిషము మొదలయిన వానిలోగూడను వీరు బహుగ్రంథముల రచించిరి. వీరు ముట్టని జ్ఞానశాఖలేదని చెప్పిన యతిశయోక్తికానేరదు. వీరిచే వ్రాయబడిన యేగ్రంథమైన నాశాఖలో నత్యుత్తమముగా నేటికిని పఠింపబడుచున్నది.

తమ శిష్యుల సహాయముతో వీరిచే రచింపబడిన గ్రంథములు పడునాలుగువందల వలకునున్నట్లు (1400) చెప్పబడుచున్నది. అందుననే వీరికి - “విద్యారణ్య” అని బిరుదు నామము కలిగినది. తమకు గ్రంథరచనలో తోడ్పడిన పండితవరులకు వీరగ్రహారము లిప్పించిరి. వీరఖండ పండితులై శ్రీ భువనేశ్వరీదేవినిగూర్చి తప మొనర్చిరి. దేవి యనుగ్రహముచే వీరికి ధన నిక్షేపము దొఱకను ఆ నిక్షేపముతో వీరు తుంగభద్రదానదీతీరమున “విద్యానగర”మను గొప్ప నగరమును నిర్మించి రెండు లక్షల హిందూసైన్యమునుజేర్చి రాజ్యస్థాపన మొనర్చి దానికి తమ శిష్యులైన శ్రీ హరహర, బుక్కరాయలను రాజులుగా నొనర్చి తానే మంత్రియై సామ్రాజ్యమును నడిపియుండిరి. వారిచే స్థాపించబడి పరిపాలింపబడిన సామ్రాజ్యమన్నివిధముల నాదర్శప్రాయముగ నుండెనని చారిత్రకులనేకవిధముల బొగడియుండిరి. ఆర్యవిజ్ఞానమత, జాతినంతర్క్షణ నిమిత్తం మాధవాచార్యులు, చేతకత్తిబట్టి మహమ్మదీయ దౌష్ట్యము నెదుర్కొనిన ఘట్టములుగూడను గలవని చెప్పుదురు. ఈ మహామహుని దేశభక్తి, ధర్మరక్షణదీక్షవలననే నేడు దక్షిణాపథమంతయు మహమ్మదీయ దౌర్జన్యమున కాహుతిగాక సంరక్షింపబడినది. వీరడ్డుపడినందుననే దక్షిణాపథమున మహమ్మదీయు లధికసంఖ్యాకులుగా జొరబడ లేకపోయిరి.

మాధవాచార్యులవారు ప్రథమహరిహర, బుక్కరాయ, ద్వితీయ హరిహర రాజులకాలములో నారాజులు ముగ్గురికి పరమార్థగురువు

గను, మంత్రిగను, ఉంకిరి. రాజులు నామమాత్రముగా నుంకిరి. రాజ్య భారమంతయు మాధవవిద్యారణ్యలే వహించిరనియు ప్రతీతి.

విజయనగర రాజులు

య॥ శ॥ 4473 (కలి. 4437 సం॥రం. క్రీ॥ శ 1335) సం॥రము
అప్రాంతముల హరిహరరాయలు విజయనగరసింహాసనమెక్కెను. అతని సోదరుడగు బుక్కరాయుడతనికి మంత్రిగను యవరాజుగను ఉండెను. పూర్వము ఓరుగల్లు, ద్వారసనుద్రము, దేవగిరి, కొంకణ దేశము మొదలైన దేశపురాజులయొద్దనుండి మహమ్మదీయులు తీసుకొనిన సనేకభాగములను హరిహరరాయుడాకమించి తన రాజ్యమును విస్తరింపజేసెను. క్రమక్రమముగా మైసూరు, కన్నడదేశము, వనవాసి, నాగరఖండము మొదలైన ప్రదేశములను జయించి రాజ్యాభివృద్ధి గావించెను. వరునాల్గు సంవత్సరములు రాజ్యముచేసి, విశాల రాజ్యమును, ప్రచండసేనను, అపరిమితధనమును సంపాదించెను. ఒక్కదాలతాబాదు దుర్గము తప్ప మహమ్మద్ తుఘలఖనుల్తానుకు దక్షిణ దేశములో నున్న రాజ్యమంతయు హిందువులు స్వాధీనప చేసుకొనిరి. ఇట్ల'ని ఖెరిస్తా'యను మహమ్మదీయ చరిత్రకారుఁడ వ్రాసియున్నాడు. విజయ నగర పట్టణము క్రీ॥ శ॥ 1335 సంవత్సరముకు సరియైన శాలినాహనశకం 1253 ధాత్య నామ సంవత్సర నైశాఖ శుద్ధ పంచమినాడు నిర్మింపబడినది. రామాయణములో చెప్పబడిన కిష్కింధ యనబడు పర్వతప్రదేశము నందు తుంగభద్రదానదికి దక్షిణతీరమున నీపట్టణము గట్టబడినది. ఆప్రదేశమునందు తుంగభద్రదానది రామాయణములో వర్ణింపబడిన అంజనపర్వతము, మాల్వనంతి, మతంగ ఋష్యమూకపర్వతములనంటి ప్రవహించుచున్నది. ప్రస్తుత మీప్రదేశమును హంపీవిరూపాక్షమని చెప్పెదరు. ఈపట్టణము చుట్టును ఏడుప్రాకారములు గలవు. ఈప్రాకారములు తుంగభద్రదానదియొడ్డు నంటుకొనియుండుటవలన, నటువైపు నుండి యది శత్రువుల కభేద్యమయ్యెను. నైఋతిదిక్కున నొకగొప్ప చెరువు నిర్మింపబడినది. చెఱువుకట్ట యొకమైలు వైశాల్యము గలదియై తాతితో గట్టబడినందున అభేద్యమైన దుర్గపుగోడవలెనే యు

ఈ చెఱువుయొక్క వైశాల్యము నాలుగు చదరపుమైళ్ళు. అందెల్లప్పుడును నాలుగు నిలువుల నీరుండును. దక్షిణదిక్కున నొక కోటగట్టి దానిని బట్టణములోనున్న పర్వతములతో గలిపిరి ఆ దుర్గమున కచ్చటచ్చట బురుజులుండి యవి రక్షకభటులచే గాపాడబడుచుండెను. ఈ గొప్ప పట్టణము పశునాలుగుమైళ్లు పొడవు, పదిమైళ్ళు వెడల్పును గలిగిన నూటనలుబది చదరపుమైళ్ళ వైశాల్యమును గలిగియుండెను. ఈ పట్టణమందా కాలములో నివసించియుండిన జనసంఖ్య ముప్పది లక్షలకు మించియుండెనని అంచనా వేయబడనది. ఈ పట్టణము సకల విద్యాసంపత్తులచే శోభితంబగుటచే విద్యానగరమనియు, అప్రతిమశూరాగ్రాసరులకు స్థానమగుటచే విజయనగరమనియు బ్రఖ్యాతిని బొందియున్నది.

హరిహరరాయడు క్రీ॥ శ॥ 1336 ల॥ 1350 సం॥ వఱకు పదు నాల్గు సంవత్సరములు రాజ్యము చేసినట్లు శాసనములవలన దెలియుచున్నది. ఇతడు 1343 లో కీర్తిశేషుడైనట్లు 'నూయల్' వ్రాసిన యంశము నమ్మదగినదిగా లేదని శ్రీ కొమఱ్ఱాజు లక్ష్మణరావు పంతులుగారు తమ మహమ్మదీయ మహాయుగమును చరిత్ర గ్రంథములో వ్రాసియుండిరి.

బు క్క భూ పా లు డు క్రీ॥ శ॥ 1350 ల॥ 1377.

ఈ మహారాజు మిక్కిలి పరాక్రమవంతుడు. ఈయన ప్రభుత్వములో విజయనగరము మహాన్నతదశకు వచ్చెను. విద్యారణ్యుల వారు వేదభాష్యమీతనికంకితమొనర్చిరి. ఈతడు ప్రజారంజకముగా రాజ్యమొనర్చెను. ప్రజలు రాజభక్తిగలిగియుండిరి. దేశము ప్రజాబాహుళ్యముగలదియై, ప్రజలు సంతృప్తులై యుండిరిని 'ఫెరిస్తా'యనెడి మహమ్మదీయ చరిత్రకారుడే వ్రాసియున్నాడు. బుక్కభూపాలుడు తన రాజ్యకాలములో అనేక తటాకములను, చెఱువులను, బావులను కాల్యలను త్రవ్వించి సప్యసమృద్ధిచేసి ప్రజలకు సౌఖ్యము కలుగజేసెను. ఈతడువైదికమతమునందెక్కు డభిమానము కలవాడయ్యునయితర మతములను ద్వేషించినవాడుకాదు. తన రాజ్యములోని

హిందువులను, జైనులను, లింగాయతులను, మహమ్మదీయులను సమానముగా జూచియుండెను.

రెండవ హరిహరరాయలు క్రీ॥ శ 1377-1404.

ఈమహారాజుకాలమున రాజ్యము శత్రువులకభేద్యమైయుండెను. ఈతడనేక దానధర్మములను చేసెను. చోళ, పాండ్య, కేరళ దేశంబులను జయించెను. సర్వమతములను, సర్వజాతులను సమానభావముతో జూచియుండెను.

రెండవ బుక్కరాయలు క్రీ॥ శ 1404-1422.

ఈరాజు తుంగభద్రదానదికి ఆనకట్ట కట్టి నదీజలమును పట్టణములో ప్రతివీధి ప్రక్కను కట్టించిన మంచినీటికాలవలలోను ప్రతియింటిలోను వంట యింటిగుండా కట్టబడిన చిన్నకాలువల గుండా ప్రవహించుచుండునట్లు చేయబడినది. అట్లు ప్రవహించుచుండిన కాలువ లిప్పటికిని గలవు.

రెండవ దేవరాయలు క్రీ॥ శ 1423-1446.

మల్లిఖార్జునరాయలు క్రీ॥ శ 1446-1465.

నిరూపాక్షరాయలు క్రీ॥ శ 1465-1478.

సాల్యనరశింహరాజు క్రీ॥ శ 1478-1490.

ఈరాజు ప్రథమవంశపు రాజులలో ఆఖరు పాడగు నిరూపాక్షరాయనిని ఆతని పెద్దకుమారుడగు రాజశేఖరరాయలు క్రీ॥ శ 1478లో చంపించెను ఈరాజశేఖరరాయలను నాతని సోదరుడైన రెండవనిరూపాక్షరాయలు చంపించెను. రాజకుటుంబములో జరుగుచుండిన హత్యాకాండను చూచి ప్రజలు విసిగిపోయిన కాలమున దండనాయకుడగు సాళువనరశింహరాజు మిగత సరదారులందఱను వశపరచుకొని ప్రజాసమ్మతిని పొందినవాడై భ్రాతృహంతయైన రెండవ నిరూపాక్షరాయని దేశమునుండి వెడలగొట్టి క్రీ॥ శ 1487 సం॥రంలో తాను రాజయెను. అంతటితో ప్రథమవంశమంతరించెను. సాలువనరశింహరాజు మూడు సంవత్సరములు చూత్రమే వరిపాలించెను ఈతడతిపరాక్రమవంతుడు. తురకలవదనానికి లోగడవారు విజయనగరరాజులనుండి గెలుచుకొనిన

ప్రదేశమునంతను రాబట్టెను. కాని అంత్యకాలము సమించుటచే ఉదయగిరి, రాయచూరు, కొండవీడు అనుమాడు దుర్గములు మాత్రము మిగిలిపోయెను. అందువలన మరణ కాలమున నామాడుదుర్గములను సాధించునట్లు తన మంత్రి నాజ్ఞాపించెను. ఈ సాళువవంశమువారు విజయనగర రాజులకు దగ్గరబంధుకోటిలోనివారు.

ప్రథమ వంశపు రాజులు అనగా మొదటి హరిహరరాయలు, బుక్కురాయల పంశమువారలు రాజ్యకాలములో అనగా క్రీ॥శ 1420 వ, సం॥మున నీ దేశమునకు వచ్చిన ఇటలీ దేశస్థుడగు “ నికోలో కోంటి ” అనునాతడీ విజయనగర పట్టణమును దర్శించి లాటిన్ భాషలో దీనిని వర్ణించుచు చరిత్ర వ్రాసియున్నాడు. దానినుండి కొన్ని వాక్యము లీదిగువ నిచ్చియున్నాము.

“ విజయనగరమును మహానగరము మిక్కిలి నిటముగా నున్న పర్వతములమీద గట్టబడినది. ఆ నగరముయొక్క చుట్టుకొలత యిరువది మైళ్ళుండెను. ఆ నగరమున నాయుధములను ధరించిన భటులు తొంబదివేలున్నారు. ”... .. వారి ప్రభువు హిందూ దేశములోని ప్రభువులకన్న మిక్కిలి శక్తిగలవాడు ” అని వ్రాసి యున్నాడు.

క్రీ॥ శ 1443 సం॥రమున “ అబ్దుల్ రజాక్ ” అను నతడు పారశీక రాజువద్దనుండి కల్గి కోట జామెరీన్ వద్దకు రాయబారిగా వంపబడినవాడు. ఈవిధముగా విజయనగరమును నర్శించి యున్నాడు.

“ 1443 వ సం॥రము, యేషియులు నెల చివరకు విజయనగరము ప్రవేశించితిమి. మమ్ము దోడ్కొని పోవుటకై మాకెదురుగా బరివార జనమును బుత్తెంచి మేము బసచేయుటకై మాకొక సుందరమైన గృహము రాయలిప్పించెను. ఆతని రాష్ట్రము కృష్ణానది మొదలు కొని కన్యాకుమారి వఱకు వ్యాపించియుండెను. ఆ నగరమున ఎక్కుతాకారములు గలిగి పర్వతములను బోలిన వేయి యేనుగులు గలవు. పదునొకండు లక్షల సైన్యము గలదు. హిందూస్తానము నందా కాలమున నిరంకుశాధికారముగల మఱియొక రాయలుగాన రాడు. విజయనగరము నంటి మహానగరము నెన్నడును గన్నులతో

జూచియుండలేదు. ఆ నగరమును బోలిన మఱియొక నగరము ప్రపంచమున నెచ్చోటనైన నున్నట్లు వినియుండలేదు. సప్త ప్రాకారములచేత జుట్టబడిన యేడు దుర్గములచే సురక్షితమై యానగరమొప్పుచున్నది. మొదటి దుర్గముచుట్టును నిలువెడల గల రాళ్ళు, గుట్టములుగాని, భటులుగాని నడచుటకు వీలులేని యట్లు భూమిలో సగమువఱకు పాదుకొనియున్నవి, ఉత్తరముగా నున్న యేడవ దుర్గమే రాజు నివసించు సంతఃపురమందిరముగా నున్న యది. మొదటి దుర్గముయొక్క దక్షిణపుకొన మొదలుకొని ఉత్తరపు కొనవఱకు దూరమెనిమిదిమైళ్ళుగా నుండెను ... .. బజారులు విశాలములును పొడవులును గలిగి రమణీయములై యుండినవి... .. ముత్యములు, కెంపులు, నీలములు, వజ్రములు మొదలగునవి బహిరంగముగా బజారులలో నిక్రయింపబడుచున్నవి. ఈ ప్రదేశములందును, రాజాంతఃపుర ప్రదేశములందును నున్నగా పాలగచ్చుచేయబడిన రాతి గొట్టములగుండ కాలువలు పెక్కులు జలపూర్ణములై ప్రవహించుచున్నవి... మిక్కిలివైశాల్యముగల సింహాసనము సువర్ణముతో జేయబడి యమూల్యములగు మణులచే బొదుగబడియున్నది... .. ఆ మందిరము యొక్క గోడలును పైకప్పును మణులచే బొదుగబడిన బంగారు పలకలచే గూర్చబడియున్నవి అవియును బంగారపు మేకులతో బిగింపబడి యున్నవి” (మహమ్మదీయ మహాయుగము. కె. వి. లక్ష్మణరావు గారిచే విరచితము 347, 348 పేజీలు)

తు ళు వ వం శ ము

సాళువ నరసింహరాజుయొక్క జ్యేష్ఠ కుమారునెవరో చంపిరి. ద్వితీయ కుమారుడు రాజకాగా వానిని జంపించి తుళువ వంశజుడను సాళువ నరసరాజునకు అన్నమనుమడును అయిన తుళువ నరసరాజు రాజ్యమధిష్ఠించెను. ఈతని తండ్రి ఈశ్వరరాజు. ఈతడు విజయనగర సైన్యాధ్యక్షుడుగాను, మంత్రిగాను వుండినందున రాజ్యమాక్రమించి రాజగుట సులభమయ్యెను. ఈతడు విద్యాప్రియుడు. కవుల నాదరించి పోషించువాడు. ఈతని యాస్థానమునందు నంది మల్లయ్య, ఘంట

సింగయ్య అను కవులిద్దఱుండిరి. వీరిఱువురును వరాహపురాణము, ప్రబోధచందోదయము, అను తెలుగుకావ్యములను రచించిరి. వీరు ఆర్వేలనియోగశాఖకు చెందిన బ్రాహ్మణులు - నరసరాజునకు ముగ్గురు భార్యలు. తిప్పజీ, నాగలాంబిక, ఓబాంబిక, ఇందు నాగలాంబిక వలన కృష్ణదేవరాయలు జననమొందిరి.

కృష్ణదేవరాయలు క్రీ॥ శ॥ 1509-1530

ఈతడు విజయనగరరాజులలో ప్రసిద్ధుడు. ఈతనికాలమున విజయనగర సైన్యము పవజయమెన్నడు నెఱుంగవు. ఈ మహారాజు కాలమున విజయనగరము మహాన్నతస్థితి నందియుండెను. శాలివాహనశకం 1430 కి సరియైన శుక్లనామ సం॥ర మాఘశుద్ధ చతుర్దశి యగు 4 వ ఫిబ్రవరి 1509 సం॥రము కృష్ణరాయడు పట్టాభిషిక్తుడైనట్లు హంపీలోని పంచవతి దేవాలయములో నున్న యొక శాసనము వలన దెలియుచున్నది. ఈతనికి పితృతుల్యుడుగా నుండి నితని ప్రాణమును కాపాడి నితని రాజుగా నొనర్చిన వాడు సాళువతిమ్మరును మంత్రిన తమ్ముడు. ఈతడార్వేలనియోగబ్రాహ్మణుడు. ఈమంత్రి శిఖామణి నరసరాజునొద్దను, వీరనరసింహరాజునొద్దను, కృష్ణదేవరాయల యొద్దను ముఖ్యమంత్రిగా నుండెను. ఈతడనమానశేముషీ దురంధగుడు. కృష్ణదేవరాయలీయనను “తిప్పజీ”యని పిలుచుచుండెడివాడు. ఈమంత్రివుంగవుని దానశాసనము లనేకములు గలవు. ఈతడు యుద్ధవిద్యయందారితేరిన మహావీరుడు. ఇతడు స్వయముగా సైన్యాధిపత్యమును వహించి కొండవీడు మొదలయిన దుర్గములను జయించెను. ఈతడు క్రీ॥ శ॥ 1527 లో కీర్తిశేషుడయ్యెను. కృష్ణదేవరాయలు మహమ్మదీయులను నిర్వీర్యులనుజేసి వైదికధర్మమును కాపాడెను. ఈవిజయనగరసామ్రాజ్యమవతరించని యెడల దక్షిణదేశమంతయు మహమ్మదీయదౌష్ట్యమునకు గుటియై గోపాత్యజేయుచుండెడి కఱకు తురకలుగా మూఁటియుండెడిదనుటకు సందేహింపనక్కర లేదు. కృష్ణదేవరాయల ప్రతాపమును, దీర్ఘజయమును వర్ణించుట కిచ్చట తావులేదు. వానిని దెలుపగల చరిత్రలు ప్రత్యేకముగా గలవు.

రాయచూరు లేక రాచూరుదుర్గము అదిల్ షాహాయను తురుష్కుని స్వాధీనమందుండెను. దీనిని జయింతుటకు శ్రీకృష్ణదేవ రాయలు చేసిన దండయాత్రలో ఏడులక్షల మూడువేల (7,03,000) కౌబలమును, ముప్పదిరెండువేల ఆరువందల (32,600) గుట్టములును, అయిదువందల యేబదియొక్క యేనుగులును (551) ఉండెనని “న్యూసీజు” అనేది పోర్చుగీసు చరిత్రకారుడు వ్రాసియున్నాడు.

ఈరాజు రాజ్యకాలమున తెలుగుభాష మహాన్నత పదవిని జెందినది. ఈతని ఆస్థానమునందు, “అష్టదిగ్గజము”లను పేరీట నెన మందుగురు తెలుగుకవులుండెడివారు. (1) అల్లుసానిపెద్దన (2) నంది తిమ్మన (3) అయ్యలరాజు రామభద్రుడు (4) ధూర్జటి (5) మాదయ గారిమల్లన్న (6) పింగళిసూరన్న (7) రామరాజభూషణుడు (8) తెనాలి రామకృష్ణుడు.

కృష్ణదేవరాయలు శిల్పకళలను వృద్ధిపరచెను. దేవాలయము లనేకములు కట్టించెను. సస్యసమృద్ధి కొరకు క్రీ. శ 1521 సం॥ర ములో కొర్రగల్లునొద్ద తుంగభద్రదానది కొక ఆనకట్ట గట్టించి యందుండి యొక కాలువను ద్రవ్వించెను. అది నేటికిని జనుల కువ మోగముగా నున్నది. ఈయన గొప్ప చెఱువొకదానిని త్రవ్వించెను. ఈ రాజు రాజ్యము చేయుచుండిన కాలములో క్రీ. శ 1520 వ సంవ త్సరములో “ఫిగెరిడో” యను పోర్చుగీసు రాయబారితో వచ్చిన “పెయిస్” అను వాడొకడు గలడు. ఇతడు తాను విజయనగరములో జూచిన యంశములను వినరముగా వ్రాసియున్నాడు. అందు ముఖ్య మైన విషయముల క్లుప్తముగా యిచట నీయబడినవి.

“.....లిస్బను (Lisbon నగర దుర్గము (పోర్చుగల్ దేశపు రాజధాని.) యెంత స్థల మాక్రమించుకొనెనో యంతకంటె యెక్కువస్థల మాక్రమించుకొని రాయల మందిరము బలాధ్యమై సురక్షితమై యున్న ప్రాకారము గలిగియున్నది.... ఈ విధిలో పెక్కురకముల కెంపులు, వజ్రములు, నీలములు, పచ్చలు, ముత్య ములు మొదలగు రత్నములను, వస్త్రములను, ఇంకను ప్రపంచములో దొరకునట్టి ప్రతి వస్తువును విక్రయింప బడుచుండును.... ఈ నగర

విస్తీర్ణతను గురించి నేను వ్రాయను. ఏలన అదియొక బ్రదేశమునుండి చూచుటకు గానరాదు. నేనొక కొండనెక్కి యెక్కువ భాగమును చూడగలిగితినిగాని వెక్కుకొండల పంక్తులకు మధ్యనగర మంతయు నిమిడి యుండుటచేత గొంతభాగము కాన్పింపలేదు. అచటనుండి చూడగా నాకు గనుపట్టిన భాగము రోమకపురి (ఇటలీ ముఖ్యపట్టణము రోమునగరము) యంత పెద్దదిగా నుండి చూపునకు మిక్కిలి సుండరముగా గానుపించినది. .... ఈ నగరములోని జనసంఖ్య లెక్కించుట కలవిగానిదిగా నుండుటచేతను, నేనుదహరించిన గల్పితముగను, నతిశయోక్తిగాను నుండునను భీతిచేతను నుదాహరింప మానినాడను. ఈ నగరము ప్రపంచములో సమస్త వస్తుసముదాయముచేతను నిండి యున్నమంచి నగరముగా నున్న యది. ఆహారధాన్యములు బహుచౌకగా అమ్మబడుచున్నవి. ....

ఈ రాజునకు యుద్ధముచేయుటకు పదిలక్షల సైన్యము గలదు. వీరందరికి రాజు జీతము లిచ్చుచుండును. అవసరమైన యుద్ధభూమి యిరువది లక్షల సైన్యములను రప్పింపగలదు. ఇంత సైన్యమును రాజుదీనుకొను పోయినపుడు దేశమున బ్రజలు లేరని తలవరాదు. దేశము జనభూయిష్టమై యుండుటచేత నేవ్యాపారమునకును భంగము కలుగదు. ఈ రాజ్యమున బ్రాహ్మణు లనేకులు గలరు. ఇత్యాది."

అ చ్యు త దే వ రా య లు క్రి॥ శ॥ 1530-1542.

ఈ రాజు కృష్ణదేవరాయలకు సవతి తమ్ముడు. ఈ రాజు భోగపరాయణుడు. పిరికివాడనియు చెప్పుదురు.

స దా శి వ రా య లు 1542-1568.

ఈతడు కృష్ణదేవరాయల సోదరుడు. ఈతనిని నామమాత్ర రాజుగాచేసి ఆలియరామరాజు(కృష్ణదేవరాయల మంత్రులలో నొకరు) రాజ్యమును నడపుచుండెను. ఈ రామరాజు దక్షిణ దేశములోని నవాబులను యంత్రపు బామ్మలవలె నాడించినవాడు. ఈతని కాలమున రాజ్యవైభవలక్ష్మి మహాన్నతదశకెక్కి యతనితో నశించెను.

ఇతడు క్రీ॥ శ॥ 1565 సం॥రమునాటికి తొంబదియూరేండ్లవాడని “కీటో” యను చరిత్రకారుడు వ్రాసి యున్నాడు.

ఈతని చివరకాలమున క్రీ॥ శ॥ 1565 సం॥రములో “త్రలికోట” యుద్ధము జరిగియున్నది. అందు హిందూ సైన్యములోడుట తటస్థింపగా మహమ్మదీయులు పట్టణములోని పసిబిడ్డ, బాలాదులనందరిని వధిం చుటయేగాక పట్టణమును, అందలి దేవాలయములను, గొప్ప సాధము లతో సహా నేలమట్టము గావించి తమ దుష్టత్వమును వెల్లడిచేసికొని యుండిరి. అంతటితో విజయనగరసామ్రాజ్య మంతరించినది.

తిరుమలరాజు సదాశివరాయలను తీసుకొని పెనుగొండకు పోయెను. అచ్చట నాతడు క్రీ॥ శ॥ 1568 లో సదాశివరాయలను జంపి తాను రాజుడయెను. ఈ తిరుమలదేవరాయని వంశజులు కొన్ని రేండ్లవఱకు చంద్రగిరిలో రాజ్యము చేయుచుండిరి. ఈ వంశములోని వాడగు నాటవ శ్రీరంగరాయలక్రింద చెన్నపట్టణ ప్రదేశముండెను. ఆతడే క్రీ॥ శ॥ 1639 వ, సం॥రమందు మార్చినెలలో ఈస్టు యిండియా కంపెనీవారికి చెన్నపట్టణపు కోట కట్టుకొనుటకు స్థలము కవులునకిచ్చియుండెను. ప్రస్తుతమునందు ఆనగొండి సంస్థానాధీశ్వరు లగు శ్రీరాజా శ్రీరంగదేవరాయలవా రీవంశమునందు జన్మించిన వారే. ఆనగొండి నైజాము రాజ్యములో నున్నది. (కె. వి. లక్ష్మణ రావుగారి మహమ్మదీయ మహాయుగము 407, 408 పుటలు)

దేశమును ధర్మయుక్తముగ కాపాడుచుండిన త్రిపురాజు లంతరించిన పిమ్మట తొల్రమవలంబించి కత్తిని చేబూని వైదికధర్మ మును రెండువేల సం॥రములకు పైకాలము కాపాడిన బ్రాహ్మణరాజులు మహమ్మదీయ దౌష్ట్యమునకు బాల్చడి నశించిరి. విజయనగరరాజ్యము 280 సం॥రములు బ్రబలియంతరించెను. ప్రజల ప్రాణమానవిత్తము లకు రక్షణ లేకుండెను. బ్రాహ్మణ, స్త్రీ, బాలాదుల హింసనిరంతము సాగింపబడుచుండెను. దేవాలయములు నేలమట్టము గావింపబడి వాస్తానమున ముశీదులు నెలకొల్పబడుచుండెను. స్త్రీ జన మవమానింప బడుచుండిరి. అట్టి పాపిష్ఠికాలమున వేదధర్మమును ప్రజల ప్రాణమాన విత్తములను కాపాడుటకు పూర్వపురాజులవద్ద దండనాయకులుగా పని

చేసిన రెడ్డి, వెలమ, కమ్మ, కాపు, గొల్ల, యాదవ, మొదలు నాయకులు దేశపరిపాలనను తమ చేతులలోనికి తీసుకొని బ్రాహ్మంతుల సహాయమున మహమ్మదీయ ప్రవాహము దక్షిణ దేశ జొరకుండునటుల తమ శౌర్యసాహసములచే నరికట్టిరి. వీరలు మందచ్చటచ్చట స్వల్పరాజ్యములను స్థాపించి వానిని తమ భిమున వి సరింపజేసి హైందవధర్మమును కాపాడిరి. అవకాశము చోట ముశీదులను తొలగించి పూర్వపుదేవాలయములను తిరిగి కొల్పిరి. వర్ణధర్మములు యథావిధిగ సాగునట్లు దేశమును మర్యాదననుసరించి శాసించిరి. వేదశాస్త్రాదివిద్యలను ప్రోత్సహి ప్రజల ప్రాణవిత్తమానములకు భద్రత కలుగజేసిరి. వేయేల పరిపాలనలో ప్రజలు హాయిగా సుఖించిరి. దక్షిణహిందూదేశమున స్థాపన జరిగి ప్రజలు సుఖించుచుండిన కాలములో ఉత్తరహిందూదేశమున ఢిల్లీ షాదుషాల పరిపాలన కాలమున అక్బరువంటి రెద్దరు షాదుషాలను మినహాయించి మిగతా షాదుషాల పరిపాలన ప్రజలు మహమ్మదీయ దౌష్ట్యమునకు బాల్పడి ఘోరదుఃఖ పాలైరి. ఇట్టి స్థితిలో మహారాష్ట్రవీరుడైన శ్రీ శివాజి మహాదయించి మహమ్మదీయరాజ్యములను బలహీనమొనర్చెను. ఆపి రాబడిన మహారాష్ట్రయోధులు బ్రాహ్మణవీర్యవంశమున క్రమముగా మహమ్మదీయ పరిపాలనను ఢిల్లీ యందంతరింప గలిగిరి. వారివలన కప్పములగొనిరి. మహమ్మదీయ దౌర్జన్య టితో అంతరించినది. పిమ్మట ఐరోపీయులు కృత్రిమపద్ధతులచే

అధికారమును సంపాదించుటయు, చక్రవర్తులగుటయు మొదలు ములందరెఱింగినదే గనుక ఆవివరము లిచ్చట యీడడలేదు. 1857 సం॥ లగాయతు 1947 ఆగష్టు 15 తేదీ వుత్తర తొంబది సంవత్సరముల బ్రిటిషుపరిపాలనవలన హై హూణవిద్యాధికులు తాము భారతీయులమనియు, తమకు వేదశాస్త్రవాజ్మయమపారముగాగలదనియు, అదియే వివిధకాలములలో పాశ్చాత్యదేశములందు నాగరికతా వ్యాప్తి గలుగజేసినదనియు, దానివలన తమదేశము యితర దేశస్థులచే గౌరవింపబడుచున్నదనియు మొదల

గల తమచరిత్రనంతయు మఱచి పాశ్చాత్యనాగరకతావేశమునొందుట తలపించినది. పరమేశ్వరానుగ్రహముచే శ్రీతిలక్, గాంధీ మొదలు గాగల దేశనాయకుల కృషివలన ది 15 ఆగష్టు 1947 సం॥రమున భారతదేశము తిరిగి స్వాతంత్ర్యమును పొందగలిగినది. ప్రజలలో నెల కొనిన భావదాస్యమింక కొంతకాలమునకు దానంతటదియే తొలగి పోగలదు.

పైన దెలుపబడిన రాజవంశావళినిబట్టియు, యితరవిధములు గాను యుద్ధివృత్తకము లగాయతు 5085 సం॥రములు (కలి. పూ॥ 361॥ కలి 5049 సం॥ రములు) జరిగినటుల మనకు వివరముగా దెలిసి యున్నది. కలిశక ప్రారంభ కాలమునకు పూర్వాపర సందర్భము లను వివరముగా దెలిసి కలిశకముయొక్క సౌప్తవమును నిర్ధారణ జేసియుంటిమి. గనుక యిక ముందు చరిత్రలు వ్రాయువారందరు క్రైస్తవ పాదరీలవలన కల్పితములయిన తప్పు శకముల లెక్కల బోక తమ చరిత్రలను, ఖగోళ శాస్త్రాధారములతో స్థిరపరుపబడి కాల నిర్ణయములను యోషికతో చదివి విమర్శించుకొని వాని నడ రించుట దేశమునకు, భారతజాతీయతకు ఔనుము.

ఇతర దేశముల శకములలో క్రీస్తు శకము, క్రైస్తవ సృష్ట్యా దియు వారి యూహా కల్పితములుగాన యుపేక్షింపదగినవికాని లెఖ లోనికి తీసుకోదగినవి కావు. మిగతా కాన్టాంటీనోపిలు, ఆంట యోకు, అలెగ్జాండ్రీయా పట్టణములు నిర్మింపబడిన తేదీలు ప్రారం మైననాటినుండి సరిగా లెఖివేయదగిన వైనను వానికా పట్టణము. కట్టకపూర్వము స్వతంత్రముగా జెప్పుకోదగిన ప్రారంభయునికి లేనం దున గ్రహింపదగినవి కావు. ఇకను భారతవర్షములోని శకము లన్నియు సృష్ట్యాది నుండియు అనగా 195 కోట్ల పై చిల్లర కాలము నుండియు ఖగోళ శాస్త్రాధారమున సిద్ధాంతీకరింపబడియున్నవి. ఇందులో స్వల్పమైనవాని నొదలినను 1. సృష్ట్యాది శకము 2. వైవ స్వత మన్వాది. 3. యిరువది యెనిమిదవ మహాయుగములోని కలి యుగాది యను యీ మూడు శకములలో నేదైనను తీసుకొన వచ్చును. అందు 28 వ కలియుగాది శకము చరిత్ర కందదగిన

కాలమునుగురించి వ్రాయుటకును మిగత రెండుశకములు మనచరిత్ర కందని అతి ప్రాచీన కాలమును గురించి వ్రాయుటకును పనికివచ్చును. ఈ శకములు మూడుగా కనుబడుచున్నను అవి మూడును యొక మహాశకములోని మూడు భాగములుగాని ప్రత్యేకమైనవి కావు. భారతీయ శకము లన్నిటికి మూలము బ్రహ్మ తన యేబది వకటవ సంవత్సరము మొదటి కల్పమున (మొదటి రోజు) ప్రమాధి సం॥ర చైత్రశుద్ధ పాడ్యమి ఆదివారం ఉదయము ఆరుగంటల లగాయతు అనగా సృష్టిచేయుటకు ప్రారంభించిన మొదటి ముహూర్తము లగా యతు ప్రారంభింపబడిన శకము. ఆశకప్రకారము యిప్పటికి (అనగా 1944 A.Dకి) 195,58,85,044 సం॥రములు (నూబతోంబదియైదు కోట్లయేబది యెనిమిదిలక్షల యెనుబదియైదు వేల నలుబదినాలుగు) జరిగినవి యిందులోని విభాగములే వైశస్వత మన్వాది శకము, 28వ కలియుగాది శకములు అని మన పూర్వకందుటకు గాను విభాగింపబడి ప్రత్యేక శకములుగా జూపింపబడినవిగాని వేరుకాదు. సత్యాన్వేషణకు పురాణపఠన మత్యవసరము.

“ The puranas are, usually fairly in agreement with the evidence of inscriptions and coins, so far as the names of the kings and the length of their reigns are concerned. ”

(Ancient-India, By E. J. Rapson M. A. Cambridge P. 117)

“ రాజులు, వారి పరిపాలనాకాలముల విషయములోపురాణములు, శాసనములు, నాణెములవలన తెలియవచ్చిన విషయములకు సరిగా సరిపోవుచున్నవి. ” అని యి. జె. రాప్సను మహాశయుడు వ్రాసియున్నాడు.

కృతయుగాది ద్వాపర యుగాంతమువఱకు పరిపాలించిన రాజవంశములు

కలిశక ప్రారంభము లగాయతు యిప్పటికి 5044 సం॥ రము లవిచ్చిన్నముగా జరిగినటుల మనము సప్రమాణముగా దెలిసికొంటిమి. (క్రీ॥ శ॥ 1944 సం॥కు) కలి ప్రారంభమునకు పూర్వము ద్వాపర యుగము 8,64,000 సం॥రములు జరిగిపోయినది. ద్వాపరయుగములో నెంతవరకు మనము సప్రమాణముగా కాలమును గణింపగలుగుదుమో విచారితము.

ద్వాపరయుగాంతమున భారతీయ జ్యోతిష్కులు లెఖ్కవేసి సం॥రము 365 రోజుల, 5 గంటల, 50 నిమిషముల, 35 సెకండ్లు పొడవుగలదిగా నిర్ణయించిరి. ఇప్పుడు “లాక్సెలీ” యను పాశ్చాత్య ఖగోళశాస్త్రజ్ఞుడు లెక్కవేయగా సంవత్సరము 365 రో. 5 గం. 48 నిమి. 49 సెకండ్లుగా నుండెను. ఈ రెండు లెక్కలలోని తేడా 1 ని. 46 సెకండ్లు. భారతీయులు గుణించిన సం॥రము ఇప్పటి సం॥రముకన్న 1-46” డ్లు పెద్దదన్నమాట. సృష్ట్యాదినుండియు జరుగుచుండిన కాలములో సంవత్సర పరిమితి క్రమక్రమముగా తగ్గుచుండిన విషయమందరచే నంగీకరింపబడిన ప్రసిద్ధ విషయము. ఇకముందుకూడా నిట్లే తగ్గుచుండును. ఈ తగ్గుదలను లెక్కింపగా 4900 సం॥ (నలుబది తొమ్మిదివందల సం॥రముల)కు 40½” నలుబదిన్నర సెకండ్లు తగ్గుచుండునని శాస్త్రజ్ఞులు కనుగొనిరి. గనుక ద్వాపరయుగాంతమందు భారతీయ ఖగోళశాస్త్రజ్ఞులు వేసిన గణితములో 1-46” సెకండ్లు తగ్గుటకు సుమారు 13066 సం॥రములు వట్టును. కలిలో జరిగిన 5044 సం॥రములు మినుహోయింపగా కలిపూర్వము 8022 సం॥రముల క్రిందట ద్వాపరయుగాంతమందీ గణితము వేయబడియున్నదని స్పష్టపడుచున్నది. ఈ కలియుగము యిరువదియెనిమిదవ మహాయుగము లోనిది. ఈ మహాయుగములో కృత, త్రేత, ద్వాపరములను మూడు యుగములు గతించినవి. ద్వాపరయుగము చివర యెనిమిదివేల సం॥రములనాడే భారతవర్షము మహోన్నతనాగరికతనందియున్నటుల మనం

ఖగోళశాస్త్రరీత్యా తెలిసికొనియున్నాము. ద్వాపరయుగ పరిమితి 8,64,000 సం॥రములు. దానికి ముందుగతించిన త్రేతాయుగ పరిమితి 12,96,000 సం॥లు. ద్వాపర, త్రేతాయుగములు కలిసి 21,60,000 లు. కృతయుగము 1200 సం॥రములు మిగిలియుండగా “మయుడు” సృష్ట్యాది నుండి కృతయుగాంతముకు లెక్కపేసి అప్పటివరకు 195,37,20,000 సం॥రములు సృష్ట్యాదినుండి జరిగియున్నట్లుల సూర్యసిద్ధాంతమందు దాహరించియున్నాడు. ఈ విషయము మనము లోగడనే తెలిసికొని యున్నాము. అప్పటి గ్రహకూడికలనుగూడా నిచ్చియున్నాడు. త్రేతాయుగమునకు ముందుగడచిన కృతయుగకాలము 17,28,000 సం॥రములు గలుపగా యిరువదెనిమిదవ మహాయుగాదివచ్చును. అనగా $21,60,000 + 17,28,000 = 38,88,000$ లు వచ్చును. ఇది జరిగిపోయిన కృతయుగ ప్రారంభమునుండి యీకలియుగ ప్రారంభమువఱకు జరిగిన కాలము. కలి ప్రారంభమునుండి కలి 5044 సం॥రమువఱకు కలుపగా యిరువదెనిమిదవ మహాయుగాదినుండి యిప్పటికి (అనగా కలి 5044 లేక క్రీ॥ శ॥ 1944 వఱకు) $38,88,000 + 5044 = 38,93,044$ రిగినది. ఈ కాలములోని రాజవంశావళి పురాణములయందు వర్ణింపబడియున్నది. అవి రాజవంశచరితములుగాని రాజుల జీవితములుకావు. పతి రాజయొక్క జీవితమును వర్ణించుట అసాధ్యము. ఒక్కొక్కరాజుగటున ఆ కాలపరిస్థితులనుబట్టి నలుబది సం॥రములు రాజ్యముచేసి ముండునని భావించినను 97,200 మంది రాజులు పేర్లనుదహరింపవలయును. ఇది అసాధ్యము. అందువలన పురాణములలో రాజు వంశములు మాత్రమీయబడినవి. ఒక్కొక్క వంశములోని ప్రసిద్ధ నామములు దాహరింపబడినవి. కృతయుగాది రాజైన వైవస్వతమును పు సమారుడైన ఇత్యోకుమహారాజు లగాయతు ద్వాపరయుగాంతమందు రిగిన కురుపాండవయుద్ధములో అభిమన్యునిచే చంపబడిన “బృహత్పల”యను రాజువరకు 83 నూర్యవంశపు రాజవంశములును చంద్ర వంశములో స్యుద్దుముడు ల॥ పరిక్షితు పట్టాభిషేకమువఱకు 61 రాజవంశములును వర్ణింపబడియున్నవి. గ్రంథవిస్తరభీతిచే రాజ వంశ

ముల జాబితానివ్వజాలమైతిమి. వంశములోని రాజుల పరిపాలనతో కృత, త్రేత, ద్వాపరయుగములు 38,88,000 సం॥రములు గడచినవి.

“The fact dynasties and not individuals were units of calculation, is in itself a proof of the great antiquity of the ancient Hindu Empire.

(Hindu Superiority P 5)

“పరిపాలించిన రాజులకాలములను గాక రాజవంశములను కాలమును లెక్క-పెట్టు మానముగా తీసుకొనడమును బట్టియే భారతీయసామ్రాజ్యముయొక్క ప్రాచీనత్వము ఋజువగుచున్నది.”

కలి ౧ సం॥రము లగాయతు కలి ౫౦౪౯ సం॥వఱకు రాజుల జాబితా లోగడనే యివ్వబడినది. గనుక యిరువది యెనిమిదవ మహా యుగాది లగాయతు యిప్పటికి (అనగా కలి 5049 వఱకు) జరిగిన కాలము 38,98,049 సం॥రములు.

ప్రతి: “సూర్యచంద్రమసౌధాతాయధాపూర్వమకల్పయత్.”

తా॥ బ్రహ్మదేవుడు సూర్య, చంద్రవంశపు రాజులను యధా పూర్వముగా అనగా వెనుకటికల్ప, మనుకాల, మహాయుగములలో వలెనే యిప్పటికల్ప, మనుకాల, మహాయుగములలో కూడను సృష్టించి యుండెను. (అనగా ప్రతికల్ప, మన్వంతర, మహాయుగములందును సూర్యచంద్రరాజవంశములు నాయానామములతో తిరిగి తిరిగి వచ్చు చుండునని తాత్పర్యము).

ఈ ప్రకారముగా లెఖి-వేయుచు బోగా యిప్పటి సృష్ట్యాదికి ముందు జరిగిన బ్రహ్మవయస్సు 50 సం॥రములలోని మొదటి సం॥ మొదటిరోజు వఱకు వెళ్ళవచ్చును. ఇందునుబట్టి మనము లెఖిపెట్ట గలిగిన కాలము బ్రహ్మమానము ప్రకారం యేబది వకటవ సం॥రము లోని మొదటిరోజున యేడవ మనువైన వైవస్వతుని కాలములో యిరువది యెనిమిదవ మహాయుగములోని కలియుగము 5050 సం॥ర మందు మనమున్నామని స్పష్టపడుచున్నది. ఈ లెఖి యావత్తు ఖగోళ శాస్త్రముచే గ్రహచల నాదులను బట్టి ఋజువు చేయగలిగినది గాని యిప్పటి కాలపు చరిత్రకారులవలె యూహాగానము కాదు.

ప్రకృతి సిద్ధముగానున్న యిట్టి కాలగణనము నొదిలి కేవల యూహలపై నాధారపడి మొదలు తుద లేని శల్పిత శకముల నాధారపరచుకొని దేశ చరిత్రల నల్లి ప్రాచీన రాజవంశావళుల కాలములను తారుమారు చేయుటవలన సత్య చరిత్రమునకు దూరుల మగుచున్నాము. అందు వలన ప్రాచీన చరిత్రలు యవిశ్వసనీయముగా దోచుచున్నవి.

భారతీయుల ఖగోళ శాస్త్రమును గురించి పాశ్చాత్య ఖగోళ శాస్త్రజ్ఞు లభిప్రాయములు:

The celebrated European Astronomer, Mr. Playfair says:—

“The Brhmin obtains his result with wonderful certainty and expedition in Astronomy.”

(Playfair on the Astronomy of the Hindus. Transactions of the R. A. S. of Great Britain and Ireland Vol II P. 138, 139.)

తా॥ “బ్రాహ్మణులు జ్యోతిషములో నొక్కొక్క లబ్ధమునే అతిత్వరితముగ గుణింతురు. అది యమోఘములై యుచ్చేరువు గొలుపును.”

This speaks volumes in favour of the original advanced and scientific methods of the Hindus and their marvellous cultivation of the Science.

Professor Sir M. Williams says:—

“It is their Science of Astronomy by which they (Hindus) heap billions upon millions, trillions upon billions of years and reckoning up ages, upon ages, aeons upon aeons with evn more audacity than modern Geologists and Astronomers. In short, an Astronomical Hindu ventures on arithmetical conceptions quite beyond the mental dimensions of any one who feels himself incompetent to attempt a task of measuring infinity.”

(Hindu Superiority P. 295)

తా॥ హిందువుల పద్ధతులు స్వతంత్రములనియు, సగ్రహము లనియు శాస్త్రీయము లనియు, నిర్ధారణ చేయుటకును, వారి శాస్త్రములో సద్బుద్ధియుగ కృషి చేసియుండిరనుటకును, యీ వాక్యము వేవోళ్ళ సాక్ష్య మిచ్చుచున్నది.

సర్ “మో. విలియంసు పండితుడు (Sir. M. Williams) యిట్లనుచున్నాడు. “హిందువులు తమ ఖగోళ శాస్త్రము ననుసరించి కొట్టు, ఖర్వములు, శంఖము లాదిగానంపత్సరములగుణింపగల్గుచున్నారు. యుగముల పైన యుగములు, అయనములపైన అయనములు, ఆధునిక భూగర్భ ఖగోళశాస్త్రజ్ఞులకంటె నెక్కువ సాహసముతో లెక్కించి వేయగలరు. వేయేల అనంతమును గుణింపబూనుట కశక్తుల మనుకొను వారి మేధా శక్తికి అతీతిములైన గణితవిషయములను మనసులో నూహించుటకు హిందూజ్యోతిషుడు సాహసించును.” (ఏమి యీపండితుని వివరీతమైన సిజాల్పజ్ఞత్వాంగీకారము!)

In astronomy, as in other sciences, what scanty records remain not only show the astonishing proficiency of the Hindus in the science, but contain theories not yet understood by others. Sir M. Monier Williams says;—

“A very strange theory of the planetary motion is expounded at the commencement of the Surya Siddhanta, Chapter II,” which is unknown outside India. (Monier Williams' Indian wisdom P 189)

తా॥ ఇతర శాస్త్రములలో వలెనే ఖగోళ శాస్త్రమందును నశింపగ మిగిలిన కొలది లిఖితాధారములనుబట్టి, ఈ శాస్త్రములో హిందుః లద్భుతపాండిత్యము గలవారనియేగాక, ఇతరుల కింతవరకు బోధకా సిద్ధాంతములందున్నవని తెలియుచున్నది. సూర్యసిద్ధాంతము ద్వితీయాధ్యాయారంభములో గ్రహగతిని గూర్చిన యొక విచిత్రసిద్ధాంతము పాడింపబడియున్నది. ఇది భరతఖండమున కవ్వల యేరికిఁ తెలియదు.”

“Till of late years we did not know with extreme exactness the longitudes of distant places.”

“The ancient Hindu method of finding the longitude by first finding out the Deshanta Gathika, with the aid of observations made at the time of the lunar eclipse, is not only scientific but infalliable.”

(Mr. C. B. Clarke F. G. S. Geographical Reader.)
& Hindu Superiority page 296 foot-note.

తా|| “మొన్న మొన్నటిదనుక మనము వివిధస్థలముల రేఖాంశములను స్ఫుటముగ జెప్పజాలకుంటిమి.”

“పూర్వపుహిందువుల పద్ధతి శాస్త్రీయమును, యేమాత్రము తప్పురానిదియును, వారు చంద్రగ్రహణకాలమున వేధలువేసి మొదట జేశాంతరగతి గనుగొని రేఖాంశముల దెలిసికొనెడివారు.”

ఈ ప్రకారమనేకులు పాశ్చాత్య ఖగోళశాస్త్రజ్ఞుల శ్చర్యముతో మన ఖగోళశాస్త్రజ్ఞానమును బొగడియుండిరి అట్టి ఖగోళములోని గ్రహగతులమీద నాధారపరుపబడిన భారతీయశకము నిస్సంశయముగా సంగీకరింపదగినది. కేవలము తమ చంచలమైన యూహల మీద నాధారపడిన పాశ్చాత్యశకములు యవిశ్వసనీయములును, త్యాజ్యములును నైయున్నవి.

పూర్వ చారిత్రక శకములు

కలి 5049 వఱకు లెక్క (క్రీ. శ॥ 1948 సం॥రము వఱకు)

1. ఇప్పటి బ్రహ్మజననశకము. బ్రహ్మమానము ననుసరించి 50 సం॥ 18 ఘడియల 42 విఘడియలు.

2. సృష్ట్యాదిశకము — 195,58,85,049.

3. వైవస్వతమన్వాదిశకము — 12,05,33,049.

4. ఇరువదెనిమిదవ మహాయుగాదిశకము — 38,93,049.

చారిత్రక శకములు (క్రీ. శ॥ 1948 సంవత్సరముకు)

1. యుధిష్ఠిరశక సం॥రములు — 5085.

2. కలిశక సం॥రములు — 5049.

3. జయాభ్యుదయ యుధిష్ఠిరశకం — 5049.

4. తాకికాబ్దము లేక లోకకాలము }
లేక యుధిష్ఠిరకాలము లేక సప్తరిశకము } — 5024.

పై నాలుగు శకములును చారిత్రకముగా యిప్పుడు మనము వాడుకొలగిన శకములు.

భారత యుద్ధము

యు. శ. 1 వ సం॥ లగాయతు

	రాజ్యము చేసిన సం॥రములు	యు॥ శ॥
I. కృత్య సామ్రాజ్యము	1504 సం॥	1-1504
II. శూద్ర సామ్రాజ్యము	416 సం॥	1504-1920
III. బ్రాహ్మణ సామ్రాజ్యము	891 సం॥	1920-2811
IV. గుప్తరాజులు; బ్రహ్మక్షత్రరాజులు	245 సం॥	2811-3056
V. బ్రహ్మక్షత్రరాజులు (బ్రాహ్మణ రాజులు)	1275 సం॥	3056-4331
VI. మహమ్మదీయ, మహారాష్ట్ర, బిటిషు మొదలగువారు	754 సం॥	4331-5085
	<u>5805</u>	

యు. శ. 5085 = కలిశకం 5049 = క్రీ. శ 1947 సం॥రం
1947 ఆగష్టు 15 వ తేదీనుండి స్వతంత్రభారత ప్రజారాజ్యము.

కలిరాజవంశములు

యు॥ శ॥ 5085 వరకు

వరుస సంఖ్య	వంశము పేరు	రాజుల సంఖ్య	రాజ్య సం॥రములు యు. శ.	క్రీ.పూ.సం॥రములు లగాయతు వరకు.
I.	బౌద్ధదళవంశము	22	1006	3188-2182
II.	ప్రద్యోతవంశము	5	138	2132-1994
III.	శిశునాగవంశము	10	360	1994-1634
IV.	నంద వంశము	2	100	1634-1534
V.	మౌర్యవంశము	12	316	1534-1218
VI.	శుంగవంశము	10	300	1218- 918

VII. కాణ్వవంశము	4	85	918- 833
VIII. ఆంధ్రవంశము	83	506	833- 327
IX. గుప్తవంశము	7	245	327- 82
X. బ్రహ్మక్షత్రరాజులు	24	1275	82క్రీ.శ. 1193
(పరమర వంశం)			
హైందవరాజులు వెరళి	129	4331	
XI. మహమ్మదీయ, మహారాష్ట్ర,			
హైందవ, బిటిషు రాజులు		754	1193-1947
		5085	3138-1947
XII. స్వతంత్ర భారత ప్రజారాజ్యము	1947	సం॥ అగస్టు 15	తేదీ
లగాయతు.			

కలిశకవిజ్ఞానము సర్వము సంపూర్ణము.

“లోకాస్సమస్తా స్సుఖినో భవంతు”

ఓం తత్సత్.

అనుబంధము

కలిరాజ వంశావళి

మగధరాజ్యము - బార్హద్రథ వంశము

1006

వరుస నెం.	రాజు పేరు	రాజ్య కాలము సం॥లు
1.	సోమాధి లేక సోమాపి	58
2.	శ్రుతశ్రవ	64
3.	అప్రతీప	36
4.	నిరామిత్ర	40
5.	సుకృత్త లేక సుక్షత్ర	58
6.	బృహత్కర్మ	23
7.	శ్వేనజిత్	50
8.	శృతంజయ	40
9.	మహాబల లేక విభు	35
10.	శుచి	58
11.	క్షేమ్య	28
12.	అనువ్రత లేక సువ్రత	64
13.	ధర్మనేత్ర లేక సునేత్ర	35
14.	నిర్వృతి	58
15.	సువ్రత	38
16.	దృఢసేన	58
17.	సుమతి లేక మహానేత్ర	33
19.	సుబల	22
19.	సునేత్ర	40
20.	సత్యజిత్	88
21.	వీరజిత్	85
22.	రిపుంజయ	50
బార్హద్రథులు వెరళి		1006

—♦ ప్రద్యోతవంశపు రాజులు ♦—

23.	ప్రద్యోత లేక బలాక	23
24.	పలాక లేక పాలక	24
25.	విశాఖయూప	50
26.	జనక లేక సూర్యక	21
27.	నందివర్ధన	20
		వెరళి 138 138
		1144

—♦ శిశునాగ వంశము ♦—

28.	శిశునాగ	40
29.	కాకవర్ణ	36
30.	క్షేమధర్మ	26
31.	క్షేమ జిత్తు	40

ఇత్యౌక్తు వంశములో 23 వ వాడగు శుద్ధోదన మహారాజితనికి నమకాలికుడు. ఈ కాలమున యు॥శ 1251 నం (క్రీ॥పూ 1887) ఋద్ధుడు జన్మించి యుండెను. ఇత్యౌక్తు వంశములో భారత యుద్ధమునకు పిమ్మట మొదటి రాజు బృహద్భలుడు. మగధరాజు లలో మొదటివాడు సోమాపి. వీరినుండి లెక్కింపబడినది.

32.	విధిసార లేక చింబిసార	38
33.	అజాతశత్రు	27
34.	దర్శక	35

1144

— శుంకవంశము —
1920

35. ఉదయన	38
36. నందివర్ధన	42
37. మహానంది	43
శిషునాగులు	—
వెరళి	360 360

మొత్తం వెరళి 1504

— శుంకవంశము —

38. మహాపద్మనంద	88
39. ఇతని కుమారులు	8 గురు 12
	100 100

మొత్తం వెరళి 1604

— మార్కవంశము —

40. చంద్రగుప్త	
మార్కుడు	34

41. బిందుసార	28
--------------	----

42. అశోక	86
----------	----

43. సుపార్వతి (సుయాన) 8	
-------------------------	--

44. దశరథ (బంధుపాలిత) 8	
------------------------	--

45. ఇంద్రపాలిత	70
----------------	----

46. హర్షవర్ధన	8
---------------	---

47. సంగత	9
----------	---

3. శాలిశూక:	13
-------------	----

2. సామశర్మ (దేవశర్మ) 7	
------------------------	--

50. శతధన్వ	8
------------	---

51. బృహద్రథ	
-------------	--

(బృహదశ్వ)	87
-----------	----

మార్కులు	316 316
----------	---------

మొత్తం వెరళి 1920

52. పుష్పమిత్ర	60
----------------	----

53. అగ్నిమిత్ర	50
----------------	----

54. వసుమిత్ర	36
--------------	----

55. సుజ్యేష్ఠ	17
---------------	----

56. భద్రక (అంధక)	30
------------------	----

57. పులిందక	33
-------------	----

58. ఘోషావసు	3
-------------	---

59. వజ్రమిత్ర	29
---------------	----

60 భాగవతి	33
-----------	----

61. దేవభూతి	
-------------	--

(క్షేమభూమి) 10

శుంకరాజులు	300 300
------------	---------

మొత్తం వెరళి 2220

— కాణ్వవంశము —

62. వసుదేవకణ్వ	39
----------------	----

63. భూమిమిత్ర	24
---------------	----

64. నారాయణకణ్వ	12
----------------	----

65. సుశర్మ	10
------------	----

కాణ్వలు	85 85
---------	-------

మొత్తం వెరళి 2305

— అంధ శతవాహనవంశము —

వరుస రాజు పేరు రాజ్య సం॥
సంఖ్య.

66. సింధుక లేక శ్రీముఖ	23
------------------------	----

67. శ్రీకృష్ణశాతకర్ణి	18
-----------------------	----

68. శ్రీ మల్లశాతకర్ణి	10
-----------------------	----

69. పూర్ణోత్సంగ	18
-----------------	----

70. శ్రీ శాతకర్ణి	56
-------------------	----

2305

2305

71. స్కంధ స్తంభిన్	18
72. లంబోదర	18
73. అపీతక	12
74. మేఘస్వాతి	18
75. శాతస్వాతి	18
76. స్కందశాతకర్ణి	7
77. మృగేంద్రశాతకర్ణి	3
78. కుంతలశాతకర్ణి	8
79. సామ్యశాతకర్ణి	12
80. శాతశాతకర్ణి	1
81. పులోమశాతకర్ణి	} 36
(మొదటి పులోమ)	
82. మేఘశాతకర్ణి	38
83. అరిష్టశాతకర్ణి	25
ఈతని రాజ్యకాలములో	
శ్రీ శంకరుల వారవత	
రించిరి. క్రీ॥ పూ. 509 సం॥	
84. హాల	5
85. మండలక	5
86. పురీంద్రసేన	21
(ఈతని రాజ్యకాలములో	
క్రీ॥ పూ॥ 477 సం॥రమున	
శ్రీ శంకరులు సిద్ధిబొందరి)	
87. సుందరశాతకర్ణి	1
88. చకోరశాతకర్ణి	1
88. (అ) మహేంద్ర	} 1
శాతకర్ణి	
89. శివశాతకర్ణి	28

90. గౌరీమీపుత్ర శ్రీశాత	} 25
కర్ణి	
91. రెండవపులోమాయి	22
92. శివశ్రీశాతకర్ణి	7
93. శివస్కందశాతకర్ణి	7
94. యజ్ఞశ్రీశాతకర్ణి	19
95. విజయశ్రీశాతకర్ణి	6
96. చంద్రశ్రీశాతకర్ణి	3
97. మూడవ	} 7
పులోమాయి	
అంగ్రధవంశము	503
మొత్తం వెరశి	2811
మైనరు చంద్రశ్రీ (గుప్త	
చంద్రగుప్తునిచే చంప	
బడినవాడు).	
—♦ గుప్తరాజులు ♦—	
98. చంద్రగుప్తుడు	7
99. నముద్రగుప్తుడు	51
100. ద్వితీయ	} 36
చంద్రగుప్తుడు	
101. మొదటి	} 42
కుమారగుప్త	
102. స్కందగుప్త	25
103. నరసింహగుప్త	} 5
తరపున సిరగుప్త	
నరసింహగుప్త	} 35
మేజరై నతరువాత	

బ్రాహ్మవరు	2811
14. ద్వితీయ	
కుమారగుప్త	44
గుప్తరాజులు	245
మొత్తం వెరళి	3056
105. విక్రమార్కుడు	
106. దేశభక్త	
107. శాలినాహన	
108. శాలిహస్త	
09. శాలివర్ధన	
10. శకహంత	
సుహస్త	
హవిర్హస్త	
ఇంద్రపాల	
మాల్యవా	
శంభుదత్త	
. భీమరాజ	
17. వత్సరాజ	
8. భోజరాజ	
9. శంభుదత్త	
1. బిందుపాల	
రాజపాల	
మహానర	
సోమవర్మ	
శామవర్మ	
వీరసింహ	
రంగపాల	
కల్పసింహ	
గంగసింహ	

129. (88 అ) మహేంద్ర శాత	
కర్ణి అనేడి ఆంధ్రరాజును	
కలుపగా అయిన మొత్తం	
వీరి రాజ్యకాలమొత్తం	1275
వెరళి మొత్తం	4881

సగటునరాజు 1కి 33½ సం॥రములు
చొ॥ అయినది.

పేర్లు తెలిసినంతవరకు
యాయబడినవి.

1. ప్రమరవంశములో గుప్త	
రాజుల సమకాలికులు	5
గుప్తరాజుల తరువాత	25
	30

2. తోమరవంశము లేక
చాళుక్యమాన రాధోరు
వంశపురాజుల మొత్తం. 32

3. శుక్ల లేక చాళుక్యవంశపు
రాజులనేక శాఖలైరి.
అందొక శాఖ మూలము
తీసుకోవడమైనది. మొత్తం
రాజులు. 80

4. పరిహారవంశములో
రాజులు మొత్తం. 86
మహమ్మదీయ, మహారాష్ట్ర,
బ్రిటిషు మొదలయిన
వారందరి రాజ్యకాలము. 754
5085

యుద్ధిష్ఠిరశకం—5085 లేక కలిశకం 5049 లేక క్రీ॥ శ॥ 1948

సం॥రముకు సమానము.

కలిపూర్వము 36 సం॥రము } భారతయుద్ధము, యుద్ధిష్ఠిరశక ప్రారం
క్రీ॥ పూ॥ 3138 సం॥రము } భము. పరీక్షిన్మహారాజు జననము.
కలిశకం 1 సం॥ } శ్రీకృష్ణనిర్వాణము. ధర్మరాజు రాజ్య
(క్రీ॥ పూ॥ 3102 సం॥రం) } పరిత్యాగము పరీక్షిన్మహారాజు పట్టా
భిషేకము. కలిప్రారంభము.

యు. శ 1 సం॥ లేక కలిపూర్వం 36 లేక క్రీ॥ పూ॥ 3138

సం॥రముకు సమానము. ఇప్పుడు జరుగుచున్నది యు॥ శ॥ 5086 ==

కలిశకం 5050=క్రీ॥శ॥ 1949-50 గనుక కలిశకం ప్రారంభమునుండి
యిప్పటికి (క్రీ॥ శ॥ 1949-50 సం॥రముకు) 5050 జరిగినటులను కలికి
పూర్వం 36 సం॥రమున అనగా 5086 సం॥రముల క్రిందట భారత
యుద్ధము జరిగినటులను స్పష్టముగాను, సప్రమాణముగాను యీ కలి
శకవిజ్ఞానగ్రంథము మూడుభాగములవలనను బుజువుచేయబడినది.
ఇక ముందు భారతదేశచరిత్ర వ్రాయువారలు యీకలిశకము నను
సరించెదరు గాక ?

కలిశకపిజ్జానము సంపూర్ణము.

ఓం తత్సత్.

ఆర్య విజ్ఞాన గ్రంథములు

ఆంధ్రమహాజనులకు విజ్ఞప్తి

ఆర్యులారా !

మీ అభిమానాదరముల వలన యిప్పటికి వేయి పేజీలు వఱకు గల గ్రంథము అచ్చు పూర్తిచేసి చందాదార్లందరకు పంపుకొని యున్నాము. ఇంకను ఎనిమిది గ్రంథములు వేయిపేజీలకు పైగా అచ్చు కావలసియున్నది. ఇదివఱకు పంపిన గ్రంథములు చదివిన వారలీ కాలమున యిట్టి ప్రాచీన విజ్ఞాన విషయములను తిరిగి జ్ఞప్తికి తెచ్చు తెంత యవసరమైనదియు గుర్తించి యుండురు. గనుక దయచేసి ముందు అచ్చువేయు గ్రంథములకు దిగువ వర్గములలో చేరి ద్రవ్య నహాయముచేయ ప్రార్థన. అట్టివారికి రు 15-0-0 కిమ్మతుగల గ్రంథము లప్పుడే యియ్యబడును.

మహారాజ పోషకులుగా చేరువారు	100—0—0
రాజ పోషకులుగా చేరువారు	50—0—0
	పోషకులు 25—0—0

ఇదివఱకు రు 10-0-0 యిచ్చిన వారు మిగతా రు 15-0-0 పంపిన వారి పేర్లు పోషక వర్గములో చేర్చి గ్రంథములో ప్రకటింపబడును. పది రూపాయలొచ్చిన వారలు వెంటనే పదిహేను రూపాయలు పంపవలెను. అట్లు పంపిన రాజావు గ్రంథములు పంపబడును. పది రూపాయలు కూడా యిప్పటివఱకు యివ్వక లోకీ పెట్టి గ్రంథములు తీసుకొనిన వారలు లోకీ యుండిన పది రూపాయలు గాని లేక పోషక చందా యిరువదియైదు రూపాయలు గాని పంపవలెను. ఇంతటితో విరమించుకోదలచిన వారలు వారు పుచ్చుకొన్న గ్రంథముల మూల్యములైనను పంప ప్రార్థింపడు చున్నారు.

గ్రంథములు తీసుకొని ఆరు మాసములు దాటినను వాటి మూల్యమైనను యియ్యకుండుట ధర్మముకాదని మనవిచేయుచున్నాము.

1-1-1950
సగం
డ 2

కోట వెంకటాచలం
ఆర్య విజ్ఞాన గ్రంథకర్త

అ ర్య వి జ్ఞా నం

జంబూ ద్వీపము

(అందలి వర్తవిభాగములు)

గ్రంథకర్త ఆండ్ ప్రకటనకర్త :

శ్రీ కోట వెంకటాచలం

గాంధీనగరం

: :

విజయవాడ 2.

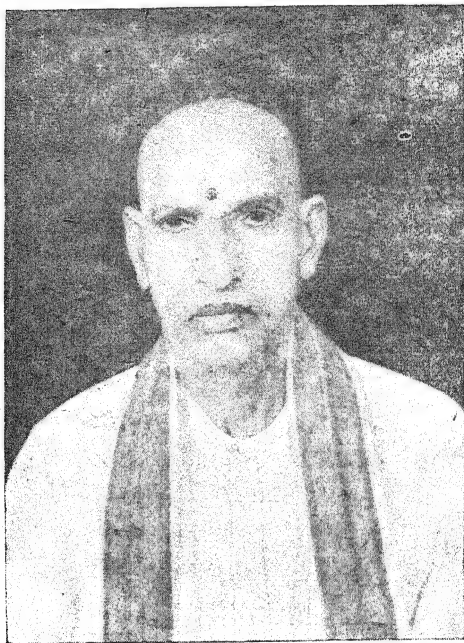
అద్వైతబోధిని, నిర్విచారజీవనం, బ్రహ్మాండసృష్టి విజ్ఞానం, మానవసృష్టివిజ్ఞానం, కలికవిజ్ఞానం కి భాగములు, ఆభాసశ్రేష్టతం, ఆంధ్రులెవరు ? జంబూద్వీపం యిత్యాది గ్రంథముల గ్రంథకర్త.

విరోధినామ సం॥ర పుష్యమాసము కలి5050 క్రీ॥ శ॥ 1950 జనవరినెల

ప్రథమముద్రణం 5000 ప్రతులు. కవితిలక ప్రెస్, విజయవాడ.

హక్కులన్నియు గ్రంథకర్తవే.

వెల : ఆరణాలు

శ్రీ కౌట వెంకటాచలం.
గ్రంథకర్త:

జంబూద్వీపము - దాని విభాగములు

—•••••—

భూగోళస్థిత జంబూద్వీపము, దానియందలి నవవర్షవిభాగముల గురించి అనేకులనేక విధములుగా పురాణములలోని వర్ణనలను తీసుకొని నిమగ్నించుచున్నారు. వారి విమర్శనలను చూడగా పురాణములలో వర్ణింపబడిన జంబూద్వీపమేదియో వారికి బాడగట్టినట్లు కనుబడుటలేదు.

పురాణములలో చెప్పబడిన భూగోళ ఖగోళ విషయములు సృష్ట్యాది అనగా సుమారు 196 కోట్ల సం॥రముల నాటివైయున్నవి. పిమ్మట అనేక మార్పులు కలిగినవి. వానిని తెలియుటకు జ్యోతిస్సిద్ధాంతజ్ఞానమవసరము. పురాణములలో యే శాస్త్రమునకు సంబంధించిన విషయము ప్రస్తావించబడునో, నాశాస్త్రజ్ఞానమున్నపుడే నా విషయ మర్థమగునుగాని అట్టి జ్ఞానములేనియెడల అర్థముకానేరదు. సిద్ధాంత విషయములు తెలియని వారికి పురాణములోని విభాగములు సమన్వయము కానేరదు. నవీనులచే చెప్పబడిన భూభాగముల ననుసరించి పురాణములలోని విషయముల సమన్వయపరుప ప్రయత్నించుటచే ఇట్టి విపరీత భావములకు హేతువైనది.

పూర్వ లేవిధముగా వ్రాసియుండిరో నామూలాగ్రముగా దెలుసుకొని వారి దారినేగోయి మనము వాని సర్థముజేసిన తప్పక నన్నియు సవ్యముగా గోచరించును. విపరీత యూహలు గలుగుట మన దోషదృష్టివలనగాని పూర్వముఖులకు భూగోళజ్ఞానము లేక వ్రాయుటవలనగాదు. వారికి మంచి జ్ఞానము గలిగియున్నదనుటకెట్టి సంశయమునులేదు. వాగు వ్రాసిన దానిని తెలిసికొనలేక చేయబడిన మన విమర్శనలు మాత్ర మజ్ఞానజన్యములైయున్నవనుట నిస్సంశయము.

పురాణములలో జెప్పినపుడు ప్రతిచోటను అక్షరాభ్యాసములగాయతని వర్ణక్రమములు చెప్పబడవు. పురాణములను చదివి అర్థము

చేసుకొని విజ్ఞానమును యితర శాస్త్రసహాయముచే సంపాదించుకొనిన అధికారియే పురాణములను చదివి అర్థము చెప్పుట కర్హుడుగాని జ్ఞానలవ దుర్విదగుడు పురాణ పఠనమున కర్హుడుగాడు. వేదార్థము నెఱుగుటకాదు (పట్టాచ్చత్రములు) శాస్త్రముల జ్ఞానమెటు లవసరమో యటలనే పురాణపఠనమునకు జ్యోతిషము మొదలుగాగల యితర శాస్త్రజ్ఞానమవసరము. అంతవరకు నాతడు పురాణములను జేపట్టి అర్థము చెప్పుట కర్హుడుకాడు. అనధికారులైన వారలు పురాణపఠనము జేయుటకు మొదలిడుటవలననే మన పురాణములు తప్పుల తసికలుగా బ్రదర్శింపబడుట కవకాశము గలిగినది. హేయమైన యిట్టి దురభిప్రాయములవలన వారు చెనుటయేగాక లోకులనుగూడను చెడగొట్టిన వారగుచున్నారు.

ప్రాచీనులచే చెప్పబడిన జంబూద్వీపము దానిలోని భారత వర్షాది విభాగములను గుర్తించుటకు అనేకులు ప్రయత్నించుచు పురాణములలో వర్ణింపబడిన జంబూద్వీపమును, వర్ష విభాగమును గందరగోళముగా జూపుచుండిరి. వానికి అర్థమైన ప్రకారము మేరువును చీనాలోని గోబీ యెడారిలో నున్నటుల గుర్తించుచుండిరి. జంబూద్వీపమనగా భారతవర్షములోని ఉత్తరభాగమని కొందరు, దక్షిణభాగమని కొందరు, యావత్తు భారతవర్షమని కొందరు చెప్పుచున్నారు.

జంబూద్వీపమును నవవర్షములుగాజేసి స్వామంభువ మనువు కుమారుడైన ప్రియవ్రతుడు తన కుమారులకు పంచియిచ్చియున్నాడు. అందువలన భారతవర్షము జంబూద్వీపములో తొమ్మిదవ భాగమై యున్నది. తొమ్మిదవభాగమైన భారతవర్షము జంబూద్వీపమెట్లుగును?

ఇక పీఠికా విధముగా గూడను నవవర్ష నిర్ణయము జేసిరి.

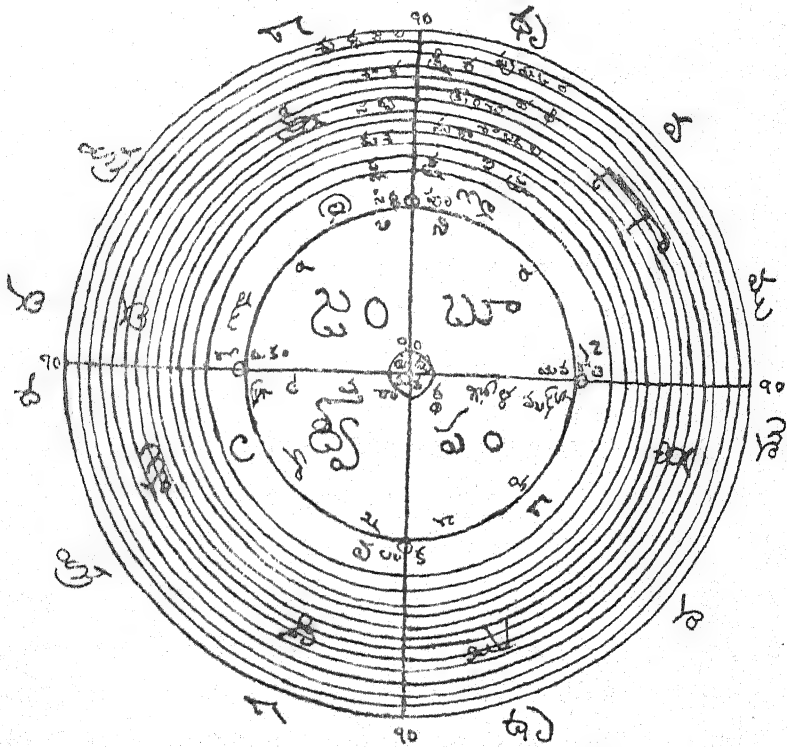
ఆసియాఖండ పటమును తీసికొని దక్షిణమున భారతవర్షమున ప్రారంభించి చీనా, తుర్కీ, గోబీ యెడారులలో ఇలానృతవర్షమును గుర్తించి దానిమధ్య మేరువును జూపి దాని కుత్తరమునగల సైబీరియా యెడారి లగాయతు ఉత్తర సముద్రమునకు రమ్యక, హిరణ్యక, కురు వర్షములను గుర్తించి మొత్తముమీద ఆసియాఖండము సంతను

మాత్రము జంబూద్వీపముగా జూపుచుండిరి. విషయ మామూలాగ్రముగా తెలియకపోవుట వేఱుమాట. విషయమొక విధముగానుండగా దానిని సరియగు విధమున దెలిసికొనక విపరీతార్థములను గల్పించి హాస్యాస్పదములుగా బ్రదర్శించుట ప్రమాదకరమైన విషయము.

భూగోళస్థిత జంబూ ద్వీపము

నె 1 రు పటము

మనముండిన యీ బ్రహ్మాండములో భూలోకాదిగా సత్యలోకము వఱకు ఏడులోకములూ ధ్వభాగమునను, అతలాది పాతాళము

వఱకు యేడు ఆధోలోకములును వెరళి పదునాలుగులోకములుగలవు. అందుభూలోకము రెండుభాగములు. ౧ భూగోళము. ౨ మహాభూమి.

మనము నివసించుచుండిన యీ భూగోళమునకు దిగువ అయిదు కోట్ల బ్రహ్మాండ యోజనముల దూరమున (1 బ్ర॥ యో॥ 30^{కి} ఇంగ్లీషు మైళ్ళు) దక్షిణముగా “మహాభూమి” యనునదుండి యున్నది. పురాణములలో వర్ణింపబడిన లక్షయోజన విస్తీర్ణ జంబూద్వీపమును, దానిని చుట్టి లవణసముద్రమును, యిట్లొక దానిని చుట్టి యొకటిగా సప్తద్వీపములును, సప్తసముద్రములును మహాభూమియందుండి యున్నవి. పంచాశత్కోటియోజన విస్తీర్ణ భూమండల మనునదియే. (అనగా యేబదికోట్ల యోజన విస్తీర్ణ భూమండలము.) దానిని గురించిన వివరములు నాచే వ్రాయబడిన “బ్రహ్మాండ సృష్టివిజ్ఞానం” అను గ్రంథమున వివరింపబడినవి ప్రస్తుతవిషయముభూగోళస్థిత జంబూద్వీపమును గురించి.

మహాభూమిమీదగల సప్తసముద్ర ద్వీపముల పేర్లలో భూగోళముమీదగూడా సప్తసముద్రద్వీపములుగా విభజింపబడినది. ఈ బ్రహ్మాండమునకు భూగోళము సమమధ్య ప్రదేశమున సమఘన వృత్తాకారముగా నున్నదని మన గ్రంథములు చెప్పుచున్నవి. ప్రాచీనులు యీ భూగోళమునకు సమమధ్య ప్రదేశముగూడా చుట్టునొక రేఖ గీసి దాని విషువన్మండలరేఖ, లేక నిరక్షరేఖ, (అనగా ఈకేటరు) అని పేరిడిరి. అట్టి నిరక్షరేఖ లగాయతు ఉత్తర ధ్రువమువఱకు గల భూభాగమునకు “దేవభాగము” లేక “జంబూద్వీపము” అని పేరు. నిరక్షరేఖ లగాయతు దక్షిణధ్రువమువఱకు ‘ఆసురభాగము అని పేరు.’

నెం 1 రు పటమును చూడుడు. ఇందు లవణాది సప్తసముద్రములును, జంబూద్వీపాదులైన సప్తద్వీపములునుగలవు. కాని యీ కాలముకు భూభాగములో హెచ్చుభాగము సముద్రముగా మారిపోయి అచ్చటచ్చట కొన్ని లంకలుమాత్రము యిప్పుడు నిలచియున్నవి. ఈ విషయమును గురించి శ్రీ భాస్కరాచార్యులు తన ‘సిద్ధాంతశిరోమణి’ యను జ్యోతిష గ్రంథములో సీవిధముగా వ్రాసియుండిరి.

శ్లో॥ భూమేరర్థం తౌరసింధోరుదకన్యం జంబూద్వీపం

(పాశురాచార్యవర్యాః

అన్యేరేస్మిన్ ద్వీపషట్కస్యయామ్యే తౌరక్షీరాద్యంబుధీనాం
నివేశః.

(సిద్ధాంత శిరోమణి)

తా॥ పరా సముద్రమున కుత్తరమునగల భూగోళముయొక్క అర్ధభాగమును జంబూద్వీపమని ఆచార్యులు చెప్పియుండిరి. దక్షిణార్ధ భాగము లహా, షీరాదులైన సప్తసముద్రములకు ఆరు ద్వీపములకు నిలచుమైయున్నది. (నెండు పటమును జూచునది)

పూర్వులు భూగోళమును నిరక్షరేఖమీదుగాకోసి రెండు భాగములు చేసిరి. ఉత్తరార్ధగోళము, దక్షిణార్ధగోళమునని రెండు భాగములుగా నేర్పడినవి. వారు “లంక” మెడియన్ మీద “0” సున్న డిగ్రీయంచి భూగోళమును 360 డిగ్రీలుగా విభాగించిరి. ఇప్పుడు నవీనులు నిలువుగాకోసి పూర్వార్ధ, పశ్చిమార్ధగోళములుగా రెండు భాగములు చేసియుండిరి. వారు “గ్రీనుచ్” మెడియన్ వద్ద “(0)సున్న” డిగ్రీయంచి బయలుదేరి భూగోళమును 360 డిగ్రీలుగా విభాగించిరి. నవీనుల విభాగముల ప్రకారం మనవారలు విమర్శించుచున్నందున పూర్వపు విభాగములుమనకు సరిగా గోచరించుటలేదు. వారు చేసినటుల ఉత్తర, దక్షిణార్ధగోళములుగాచేసి జూచిన జంబూద్వీపమును, దానిలోని నవవర్షవిభాగమును మనకు సులభముగా బోధపడును.

నిరక్షరేఖ కుత్తరముగా ఉత్తరధ్రువము వఱకు నుండిన ప్రదేశమంతయు అనగా ఉత్తరార్ధగోళమంతయు “జంబూద్వీపము”గా వ్యవహరింపబడినది. ఇందు ఆసియా, ఐరోపా, ఆఫ్రికా, ఉత్తర అమెరికా ఖండములున్న మిగతా సముద్రములుగా యిప్పుడు మనకు గాన్పించుచున్న భాగమంతయు పూర్వము భూఖండముగానుండి యిందు జేరియున్నది. అందు ఆఫ్రికాఖండ దక్షిణభాగమునంటి తూర్పుగా ఈశ్వరు కుత్తర దక్షిణముల కొంత భూభాగము అమెరికావఱకు యుండియుండేది.

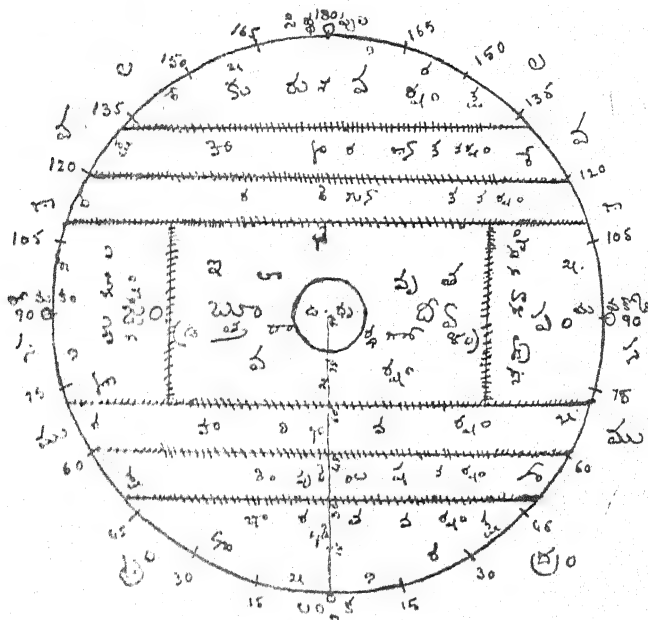
ఆ భూభాగమంతయు సముద్రగామియైనది దాని యనశేషములే మెడగాస్కర్, సముద్రగామియైన రావణాసురుని లంక, సింహళము, సుమిత్రా, బావ, ఆస్ట్రేలియా మొదలగు లంకలు. అట్లు సముద్రగామియైన ప్రదేశము నిప్పుడు పరిశోధనలుచేసి “లెమూరియా” యనెడి యొక భూఖండము సముద్రగామియైనట్లు చెప్పుచున్నారు. అయిదు కోట్ల సం॥రముల క్రిందట సగరచక్రవర్తి కాలములో యీ భూఖండము సముద్రగామియైనట్లు మన పురాణములు చెప్పుచున్నవి. నిరక్షరేఖ (ఈక్వేటరు) కు త్తరముగాగల భాగమంతయు “జంబూద్వీపము”ని పూర్వులు నిర్ణయించిరి. నిరక్షరేఖకు దక్షిణమున అనగా జంబూద్వీపము చుట్టును ఉప్పుసముద్రము 270 యోజనములు (1 యో = $4\frac{1}{2}$ యింగ్లీషు మైళ్ళు, వెడల్పు గలిగియుండియున్నట్లు పూర్వులు గుర్తించి యుండిరి. ఆ ఉప్పు సముద్రమున మునిగిపోయిన లెమూరియా ఖండము లోని నిరక్షరేఖకు దక్షిణముగా కొంత భూఖండమును, కొన్ని పర్వతములును, కొన్ని లంకలును యుండియున్నట్లు. పూర్వులచే వర్ణింపబడినది.

నిరక్షరేఖకు దక్షిణముగాగల భూభాగములేగాక నిరక్షరేఖకు త్తరముగాగల జంబూద్వీపములోకూడ చాలాభాగము (ఆసియా, ఆఫ్రికా, ఐరోపా, ఉత్తర అమెరికా యనెడి నాలుగు ఖండములును, అచ్చటచ్చట కొన్ని లంకలును తప్ప మిగతా భూభాగమంతయు) ఉప్పు సముద్రముచే నాక్రమింపబడినది. దానిని మనసున నుంచుకొని పూర్వులచే చెప్పబడిన విధమున మనము జంబూద్వీపమందలి నవ పర్వతములను గుర్తించుదము. సులభముగా గుర్తించుటకు వీలగునటుల నిరక్షరేఖ కు త్తరభాగమును అనగా “జంబూద్వీప” పటము నిందుతో జతపరచడమైనది.

(నెం ౨ రు పటమును చూడుడు)

జంబూద్వీప నవ వర్ణవిభాగము

భూగోళస్థిత జంబూద్వీపమునకు దక్షిణమున చుట్టును నిరక్షరేఖ వుండునున్నది. దానికి దక్షిణమున (అనగా ఉత్తరార్ధగోళముచుట్టూ) ఉష్ణసముద్రముగలదు.

(నె 2 రు పటము)

జంబూద్వీపములో దక్షిణమున భారతవర్షముగలదు.

ఈ భారతవర్షము పూర్వము నిరక్షరేఖవలకు వ్యాపించి యున్నది. దిగువను “లంక” యనెడి ద్వీపముగలదు. (సింహళము పూర్వము భారతవర్షముతో కలిసి యేక ఖండముగానుండెడిది.) ఆ లంకా ద్వీపమున “సున్న” (0) డిగ్రీ పెట్టి అనగా అచ్చటనుండి ప్రారంభించి పూర్వ ఋషులు నిరక్షరేఖవూడుగా భూగోళమును 360 డిగ్రీలుగా విభాగించి యామ్యాత్తర రేఖల (Meridian or longitudes) లిఖించియుండిరి.

ఇప్పుడు నవీనులు గ్రీనిచ్ 'మెరిడియన్' వద్ద "నున్న" డిగ్రీపెట్టి యామ్యోత్తరరేఖలు లిఖించియుండిరి. లంకవద్ద బయలుదేరి లంకకు తూర్పుగా నిరక్షరేఖమీదుగా నడచిన తొంబదవ డిగ్రీవద్ద "యవకోటి" యను పట్టణమొకటి యున్నట్లు జ్యోతిస్సిద్ధాంత గ్రంథములు జెప్పుచున్నవి. దానికి తూర్పుగా నిరక్షరేఖమీద తొంబది డిగ్రీలు నడచిన ఉత్తరమున "సిద్ధపురి" యను పట్టణముగలదు. లంకనుండి యీ సిద్ధపురి యొకే లాంగిట్యూడుమీద దక్షిణోత్తరముల నున్నట్లు స్పష్టముగా గోచరించును. భూగోళముమీద లంకవద్దనుండి వెనుకవైపు కొకమేకు గుచ్చిన నది సిద్ధపురివద్దకుపోవును. అనగా లంకకు యెదురువైపున "సిద్ధపురి" యున్నదనుట స్పష్టము.

లంక జంబూద్వీపమునకు దక్షిణముగానుండిన యెడల దాని కెదురుగా నుండిన సిద్ధపురి జంబూద్వీపమున కుత్తరముగానున్నదని వేరుగా జెప్పనక్కర లేదు.

ఈ సిద్ధపురి అమెరికాలో ఈ క్వేటరుమీద గలదు. (అనగా కురువర్షములో) గనుక లకతోగూడిన భారతవర్షము జంబూద్వీపములో దక్షిణముగానుండి యుండిన సిద్ధపురితోగూడిన కురువర్షము (అమెరికా) జంబూద్వీపములో యుత్తరమున నున్నదని చెప్పుట కెట్టి యాత్యేవణలేదుగదా! దక్షిణదిక్కు కెదురుగా యుత్తరదిక్కుగలదని జెప్పినవాడు బాగుగా తెలిసి జెప్పిన వారేగదా!

దానిని గ్రహించలేక అజ్ఞానముచే తామే తెలివిగలవారని భ్రమించి, తెలిసి చెప్పిన వారిమాటలకు విపరీతార్థములు జేయువారెట్టివానిలో మీరే గ్రహింపుడు.

లంకకు తొంబది డిగ్రీ వద్ద తూర్పున యుండిన "యవకోటి" యను పట్టణమున కెదురు "రోమకం" యను పట్టణము డి యున్నది. తూర్పుకు- కెదురుగా నుండినది పడమర దిక్కు- అని ప్రసిద్ధము. ఇప్పుడు జంబూద్వీపము చుట్టునుగల నిరక్షరేఖ మీదుగా దక్షిణ సముద్రతీరమునగల "లంక"ను డి బయలుదేరి నడిచిన తూర్పున తొంబదవ డిగ్రీవద్ద "యవకోటి" పట్టణమును, దానికి తొంబది డిగ్రీల

మారమున (అనగా 180 డిగ్రీల మారమున) ఉత్తరమున “సిద్ధపురి” పట్టణమును, దానికి తొంబది డిగ్రీల మారమున అనగా లంకనుండి తూర్పుగా 270 డిగ్రీ వద్ద “రోమక” మను పట్టణమును గుర్తించుచూ తిరిగి దక్షిణమునగల “లంక” కు జేరుదుము.

అనగా లంకకు సరిగా ఉత్తరమున 180 డిగ్రీల మారమున “సిద్ధపురి” యున్నదన్నమాట. ఈవృద్ధితో పటముమీద మనపూర్వులచే పురాణములలో చెప్పబడిన నవవర్షములను గుర్తించునము, దక్షిణమున భారతవర్షము, దాని కుత్తరమున హిమాలయ పర్వతము, దాని కుత్తరమున కింపురుషవర్షము దాని కుత్తరమున హేమకూట పర్వతము, దాని కుత్తరమున హరివర్షము; దాని కుత్తరమున నిషధ పర్వతము, దాని కుత్తరమున ఇలా వృతవర్షమును గలవు. (ఇలా వృతవర్ష మధ్యమున మేరువుగలదు.) లంకనుండి మేరువుకు 90 డిగ్రీలు యామ్మోతర రేఖమీద (లాంగిట్యూడ్ మీద) మారము. దాని కుత్తరమున నీలపర్వతమును, (ఇది అమెరికాలోనికి పోవును) దాని కుత్తరమున రమ్యక వర్షమును, దాని కుత్తరమున శ్వేతవర్షమును, దాని కుత్తరమున హిరణ్యక వర్షమును, దాని కుత్తరమున శృంగవాక వర్షమును, దాని కుత్తరమున కురువర్షమును గలవు.

కురువర్షమున కుత్తర సరిహద్దున నిర్క్షరేఖ దాని కుత్తరమున గల ఉత్తర సముద్రతీరమున “సిద్ధపురి” గలదని జ్యోతిశ్శాస్త్రవేత్తలు పురాణవాక్యములను వివరించి చెప్పియుండిరి సిద్ధపురినుండి లంక యామ్మోతర రేఖమీద (మెరిడియన్ లేక లాంగిట్యూడ్) మేరువుకు 90 డిగ్రీల మారం. పైన చెప్పబడిన ౧ భారత. ౨ కింపురుష. 3 హరి. ౪ ఇలావృత. ౫ రమ్యక. ౬ హిరణ్యక. ౭ కురువర్షము లేటిండిలో మధ్య నున్నది ఇలా వృతవర్షము. దీని మధ్య మేరువు గలదు.

అనగా జంబూద్వీపము చుట్టునుగల నిర్క్షరేఖనుండి యెటు కొలచినను తొంబది డిగ్రీల మారమున ఉత్తరముగా మేరువుగలదు. మేరువు బ్రహ్మాండమునకు సమమధ్యను దక్షిణమునుండి ఉత్తరముగా నున్నట్లు లూపి పబడిన (Imaginary) బ్రహ్మాండ మధ్య రేఖ. ఈ రేఖయం

దధోలోకము లేడును, మహాభూమి భూగోళములును, ఊర్ధ్వలోకము లారును వెరళి పదునాటగు లోకములు గ్రుచ్చబడి యుండిన ట్లూహింపబడినది.

ఈబ్రహ్మాండ మధ్యరేఖనే భూగోళమునకు సంబంధించినంత వఱకు భూమధ్యరేఖ యని మనము వ్యవహరించుచున్నాము. దీనికి మేరు రేఖయని మేరుదండమనియు, మేరు పర్వమనియు పేర్లు. భూగోళమునకు ఉత్తరపు చివర “ఉత్తర ధ్రువ మేరువు” అని పిలువబడుచున్నది. దక్షిణపు చివర “దక్షిణ ధ్రువ”మని పిలువబడుచున్నది. ఈ మేరురేఖకే స్వర్గములో ఉత్తరపు చివర ఊర్ధ్వధ్రువస్థానమని వ్యవహరింపబడుచున్నది.

ఇలావృత వర్షమునకు తూర్పున నిరక్షరేఖ వరకు ౮ భద్రాశ్వ వర్షము గలదు. దీనికి తూర్పునవున్న నిరక్షరేఖకు తూర్పునగల నమ్మి దక్షిణమున “యవకోటి”యను పట్టణమున్నది. ఇలావృతమునకు పశ్చిమమున గంధమాదన పర్వతమును, దానికి పశ్చిమమున ౯ కేతు మాల వర్షమును గలవు. దీనికి పశ్చిమమునగల నిరక్షరేఖ నంటి యున్న పశ్చిమ సముద్రతీరమున “రోమక”యను పట్టణము గలదు. విషయము సూర్య సిద్ధాంతముగోళాధ్యాయము 37 లగాయతు శ్లోక లలో స్పష్టపరుపబడినది.

పూర్ణాములలో నవవర్షధనమున భారతవర్షమును మొదలు ద్వి మొకదానికు తరముగానొకదానిచెప్పుచు ఇలావృతవర్షమువఱకు స్పృబడిన విషయము నవీనులకు ఆత్మేపణీయముకాదు ఇలావృతవర్షము ౧ మధ్య మేరువున్నదని చెప్పిన దానికిని సమ్మతించురు.

ఇలావృత వర్షమునకు పూర్వపశ్చిమముల భద్రాశ్వ, కేతు వర్షములు నిరక్షరేఖ వరకు వ్యాపించియున్నవనిన దానికిని సమ్మతించుట కభ్యంతరముండదు, కాని ఇలావృత వర్షమున కుత్తరమున రమ్యక, హిరణ్యక, కురువర్షము మూడు చెప్పుడగా నవీనులు దాని కొప్పుకొనక అన్నిటికిని మేరువు ఉత్తరముననుండుగా దాని కుత్తరము చెప్పుట వలన పూర్వ ఋషులకు భూగోళజ్ఞానము లేదని చెప్ప సాహసించిరి.

ఏరి యుద్దేశ్యమున ఆమెరికాలోని ప్రదేశమును రమ్యక, హిరణ్యక కురువర్షములని యంగీకరించిన యవి మేరువుకు దక్షిణముని చెప్పబడవలయునని వారి యభిప్రాయము. ఈ జంబూద్వీపమున కనగా ఉత్తరార్ధగోళమునకు నాలుగువైపుల నాల్గు దిక్కులను నిరూపించుకొని అందు దక్షిణమునగల భారతవర్షమునుండి బయలుదేరి ఉత్తరమున నిరక్షరేఖమీది “సిద్ధిపురి”కి బోయిన వరుసను యొకదాని కుత్తరముగా నొక వర్షమును చెప్పటయే సమంజసము.

ఆప్రకారమే పురాణములలో చెప్పబడినది. కాని యిప్పటి కాలమువారు మేరువును ప్రాతిపదికగా తీసుకొని బయలుదేరిన, వర్షములన్నియును నొకదానికొకటి దక్షిణముగా నున్నటులనే వారికి గోచరించును. అందువలన మేరువుకు ఉత్తరమున ఆమెరికాఖండములోని భూభాగములను వర్షక్రమముగా విభాగించి చెప్పినటుల వారు గుర్తించుట కవకాశముగలుగలేదు. వారు నిరక్షరేఖను ప్రాతిపదికగాజేసి అందు దక్షిణమునగల భారతవర్షములోని “ఁక” నుండి సరాసరి ఉత్తరమున నిరక్షరేఖమీదగల సిద్ధపురవరకు బోయిన వర్షములన్నియు, ఒకదానికొకటి యుత్తరముగానున్నటుల గోచరించును. (నెం 2 రు పటమును చూడుడు).

పై వినరములనుబట్టి నిరక్షరేఖ కుత్తరముగాగల భూభాగమంతయు “జంబూద్వీపము”నియు దానినే నవవర్షములుగా పూర్వములు విభాగించి చెప్పిరనియు స్పష్టము. దీనినిబట్టి భౌగోళియులు. యిప్పుడు మనము పిలుచుచుండిన అసియా, ఆఫ్రికా, ఐరోపా, ఉత్తరమెరికాలు గాక సముద్రగామియై, ఇప్పుడు పసిఫిక్కు, అట్లాంటిక్కు, హిందూమహాసముద్రములలో లీనమైయుండి, పరిశోధకులచే తెలుసుకోబడినట్లు చెప్పబడుచుండిన “లెనూరియా, అట్లాంటిసు” గాండ్వానాల్యాండు” అని పిలువబడుచుండి నిరక్షరేఖకు ఉత్తరమున జంబూద్వీపములో చేరి సముద్రగామియైన భూభాగమంతయు జంబూద్వీపమును పేరున స్పష్టపరిచియు భౌగోళియులచే నాక్రమింపబడి పరిపాలింపబడుచు సోదరులవలన పంచుకొన బడుచుండినదని స్పష్టపడుచున్నది.

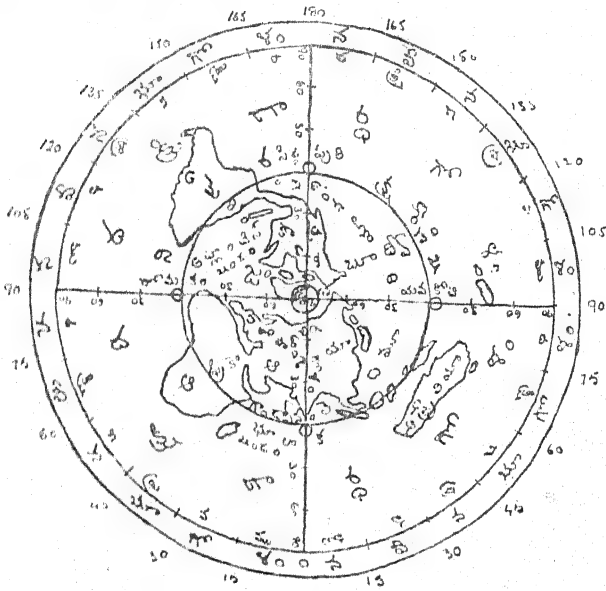
ఆర్యులు ప్రపంచ మంతయు వ్యాపించిరని చెప్పటానికి ప్రబల నిదర్శనము. జంబూద్వీపములో సముద్రము లేదు. అంతయు భూభాగమే. లవణసముద్రము దానిని చుట్టియున్నది. గోళవిభాగములో లవణ సముద్రము దక్షిణార్ధ గోళములోనికి బోయినది. ప్రాచీన ఋషులు జంబూద్వీపమును దానిలోని వర్షవిభాగమును సరిగా భూగోళజ్ఞానము కలిగియే చేసియుండిరి. దాని చదివి అర్థముచేసుకొనెడి శాస్త్రజ్ఞానము లేమిచే విమర్శకులు దానిని సరిగా తెలుసుకొనలేక తమ అజ్ఞానమును ప్రాచీన ఋషుల కంటగట్టుచుండిరి. ఇక నైనను విమర్శకులు వారి లోపమును గుర్తించి సవరించుకొందురాక !

ప్రాచీనవర్ష విభాగములో చేరిన ప్రదేశములు

దక్షిణమునగల భారత, కింపురుష, హరివర్షములు మూడును సియా ఖండములోని సైబీరియా పైవరకు నుండును. ఇలావృత వర్షము మేరువును చుట్టి నాలుగు ప్రక్కలనుగల భూభాగము మేరువు కుత్తముగాగల ఇలావృతవర్ష భాగమున కుత్తరముగా అనగా అమెరికా ఖండములో చేరిన కెనడాలో ఉత్తర భాగము చాటగా కెనడా దక్షిణ భాగమును, యునైటెడ్ స్టేట్సులో ఉత్తర భాగమును కలిసి “రమ్యక వర్షము” “హిరణ్యకవర్షములు”గా గుర్తింపవచ్చును.

దాని కుత్తరముగా “కురువర్ష” మనగా యునైటెడ్ స్టేట్సులో దక్షిణ భాగమున్నూ, మధ్య అమెరికా, దక్షిణ అమెరికాలోని ఈ క్వేజారులోని నిర్క్షరేఖ వరకు (అనగా ఈ క్వేటరువరకు) గల ప్రదేశముగా పూర్వముచే గుర్తింపబడినది. అచ్చట నిర్క్షరేఖ కుత్తర సరిహద్దున గల (అనగా అమెరికాలోని నిక్షరేఖకు దక్షిణపు సరిహద్దు) “సిద్ధపురి” యను పట్టణము గలదని చెప్పబడినది. దక్షిణమున లంక నుండి బయలుదేరి ఉత్తరమున అమెరికాలోగల సిద్ధపురి వరకు పూర్వము నవవర్ష నిర్ణయములను జేసియున్నందున అవి నొకదాని

కొకటి ఉత్తరోత్తరముగా నున్నట్లు చెప్పబడినది. ఇలావృతవర్తము మధ్య మేరువుగలదని చెప్పబడియున్నందున యిప్పుడు మనము దేనిని ఉత్తర ధ్రువమని చెప్పుచుంటిమో దానినే పూర్వబుగూడను ఉత్తర ధ్రువము (లేక మేరు పర్వతము) అని గుర్తించియుండిరి. ఉత్తరధ్రువ మెప్పుడును మారియుండలేదు. అది గోబీయెడాలలో నున్నట్లు పూర్వులు భావించిరనుమాట సరికాదు.

(నెరిరు పటము)

భద్రాశ్వవర్ష మిప్పుడు పసిఫిక్కు- సముద్రముగానున్నది. ఇదియే సముద్రగా మియైనదని చెప్పెడి “లెమూరియా” ఖండ భాగము. “కేశు మా” వర్షము” అట్లాంటిక్కు- సముద్రముగా మారినది. ఇదియే సముద్రమున మునిగిపోనదని చెప్పకొనబడుచుండిన “అట్లాంటిసు” భూఖండము. హిందూ మహాసముద్రమని యిప్పుడు పిలువబడుచున్న భాగములో నిరక్షణీభుక్త ఉత్తరమున పూర్వ భారత వర్షములో చేరిన భూఖండము. ఇది సమారు అయిదు కొట్ల సంఘముల క్రిందట సముద్ర గామియైనది.

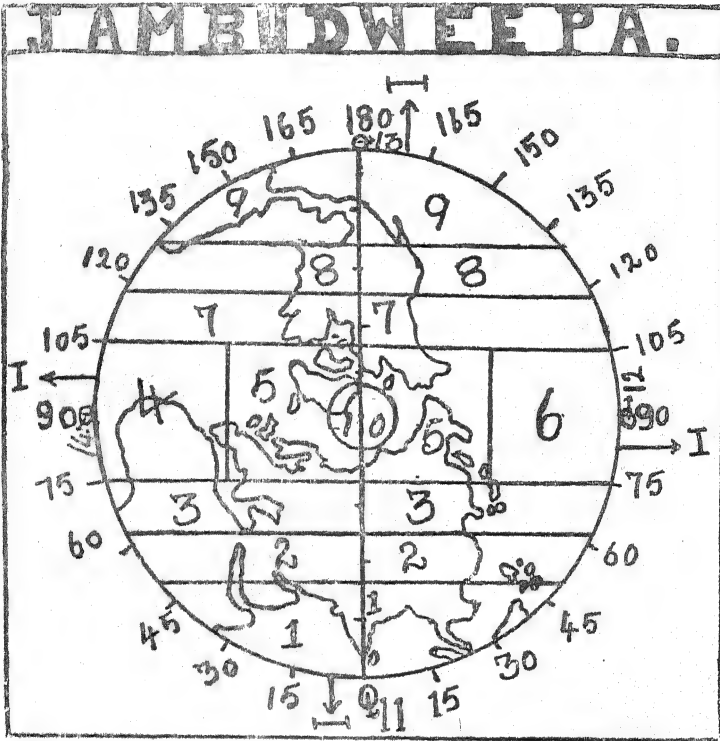
దీనిని నవీనులు “గాండ్వానా” భూఖండమనియు, మూడుకోట్ల సంవత్సరముల క్రిందట సముద్రముమీదనున్నట్లును చెప్పుచున్నారు ఆ విషయమును గురించి ది 22-9-1946 సం॥రం “The Illustrated Weekly of India” అను ఇంగ్లీషు సచిత్ర వారపత్రికలో వ్రాయబడిన విషయముకు తెలుగు తాత్పర్యము నిచ్చుచున్నాము.

“ఇండియా ఆఫ్రికాలమధ్య రెంటిని కలుపుతూ యొక భూఖండ ముండెడిది. దానిపేరు “గాండ్వానాల్యాండు” సుమారు మూడు కోట్ల సం॥రముల క్రిందట యీ భూఖండమున్నట్లుల యిటీవల కనుగొనబడినది. ఆ భూఖండము మునిగిపోయి యిప్పుడు హిందూమహాసముద్రమని పిలువబడుచున్నది.”

పై విభాగమంతయు అనగా ఆసియా, ఆఫ్రికా, ఐరోపా, ఉత్తర అమెరికా, నిరక్షరేభ కుత్తరముగాగల ఆసియాకు సముద్రములో మునిగి పోయిన “లెమూరియా” భూఖండము అట్లాంటిక్కు సముద్రమున మునిగి పోయిన “అట్లాంటిసు” భూఖండము, ఇండియా ఆఫ్రికాలమధ్య హిందూ మహాసముద్రములో మునిగిపోయిన భారతవర్షములోని భాగమగు “గాండ్వానాల్యాండు” యీ మొత్తం భూమియంతయు జంబూద్వీప మని చెప్పబడినది (నెం 3 రు నెం 4 రు పటములను చూడుడు.)

“పురాణ ఋషులకు పృథివి గోళాకారము కాదు మరి చక్రాకారము” అని కొందరభిప్రాయపడుచున్నారు. ఆ పురాణములలోనే “భూగోళ వర్ణన”మని చెప్పబడినదిగాని భూచక్ర వర్ణనమని చెప్పబడి యుండలేదు. గోళశబ్ద ప్రయోగములోనే భూమి గోళాకారమని దెలియుచుండగా చక్రాకారమని వారేల యూహింపవలసివచ్చిననో తెలియకున్నది గుండని అద్దమునలెనున్నట్లు భావింపకూడదనియు, భూమి సమఘన వృత్తాకారమైన గోళముగానున్నదనియు, శ్రీ భాస్కరాచార్యులవారు తమ “సిద్ధాంత శిరోమణి”యను జ్యోతిష గ్రంథములో యనేక విధములుగా తర్కించి భూమి నిమ్మవంశువలె సమఘన వృత్తాకారముగా నున్నదని సాధించియున్నారు. ఆ గ్రంథములో యుబడిన యుపమానములనే నవీన శాస్త్ర గ్రంథములలోగూడను

నీయబడినవి. దీని వివరములు నాచే వ్రాయబడిన “బహుశ్రంశ సృష్టి విజ్ఞానం” అర్చులసర్వతోముఖవిజ్ఞానం అను గ్రంథములలో చూపబడినవి.

నె 4 రు పటములోని వివరములు ఇప్పుడు గుర్తింపబడిన

ప్రకారం నవవర్షములు.

1. భారతవర్షము	6. భద్రాశ్వవర్షము	11. లంక
2. కింపురుషవర్షము	7. రమ్యకవర్షము	12. యవకోటి
3. హరిసర్షము	8. హిరణ్యకవర్షము	13. సిద్ధపురి
4. కేతుమాలవర్షము	9. కురువర్షము	14. రోమకం
5. ఇలావృతవర్షము	10. ఉత్తరధ్రువము	

పటములో చుట్టూ చుట్టబడి నాలుగునైపు 1 అని గుర్తు వేయబడిన ఎత్తులము (సర్కిలు) నిరక్షరేఖ. దీనిని చుట్టి 270 చిన్న యోజనములు నెడల్పగా ఉప్పుసముద్రము గలదు.

శ్రీ|| “బ్రహ్మాండ భూర్భువాది లోక సక్షత్ర
గ్రహ తారాదయః సర్వే గోళాకారాః”
(సూర్యసిద్ధాంతం. గోళాభ్యాసం)

తా|| బ్రహ్మాండము, భూలోకాదులైన పదునాలుగు లోకములు, సక్షత్రములు, గ్రహములు, తారలు మొదలైనవన్నియు గోళాకారములుగా నున్నవి అని సూర్యసిద్ధాంతమందు చెప్పబడినది. ఈ సూర్యసిద్ధాంతము కృతయుగము పండ్రెండు వందల సం॥ములు మిగిలియుండగా సూర్యదేవతవలన లంకాధిపతియైన మయుని కువచే శింపబడి ప్రచారములోనికి తిరిగివచ్చినది.

కృతయుగశేషం	1,200 సం॥
త్రేతాయుగం	12,96,000 ,,
ద్వాపరయుగం	8,64,000 ,,
కలిలో ఇప్పటికి అనగా (క్రీ॥శ॥ 1950 సం॥వరకు)	5,050 ,,
	<hr/> 21,66,250

ఇదవది ఒక్కలక్షల అరువది ఆరువేల రెండువందల యేబది సం॥లు క్రిందటనుండి ప్రచారములోనున్న గ్రంథము. ప్రాచీనగ్రంథములు కాలగర్భములో లీనమగుచుండగా అట్టి సిద్ధాంతములతో గూడిన గ్రంథములు వేరువేరు పురుషులచే భిన్ననామములతో తిరిగితిరిగి లోకమున ప్రచారములోనికి వచ్చుచుండును,

ఇంకను పురాణములలో నాయూవర్షములందు నివసించుచుండిన మానవులనుగురించి చెప్పబడిన విషయములు యిప్పటి ఆల్పాయువులు దీర్ఘరోగులగు నీకాలపువారి కతిశయోక్తులుగ దోచవచ్చునేమోగాని 196 కోట్ల సం॥ముల క్రిందట స్వాయంభువమనువు కాలములోని మానవసృష్టినిగురించి చెప్పబడినందున ఇప్పుడు మనము వాని సాధ్యా సాధ్యములను గురించి విచారించ నర్హతలేదు. సృష్ట్యారంభమున 150 అడుగులకంటె హెచ్చుపొడవు, యెత్తుగల మృగములు, నింకను గొప్పవైన యితర జంతువులు నుండియున్నటుల భూగర్భవస్తు శాస్త్రాది పరిశోధకు లిప్పుడు వివరీత సృష్ట్యులను జెప్పుచున్నారు. అవి నిజమని

యంగీకరించిన 196 కోట్ల సరిరముల క్రిందటి సృష్టిలోని పురాణ వర్ణనలు సత్యమని యంగీకరించుట కెట్టి యాక్షేప ముండకూడదు.

అమెరికాలో రాక్షసుల అస్తిపంజరాలు

ది 20-9-47 శనివారంనాడు ప్రచురింపబడిన “జన్మభూమి” యనేది తెలుగు దినపత్రికలో మొదటిపేజీలో పెద్దయక్షరములతో “లండన్” నుండి రాబడిన వార్త యీవిధంగా బ్రకటింపబడినది.

“లండన్” 20 సెప్టెంబరు 1947

“అమెరికాలోని” “కొలరెడ్కో” గుహలలో 96 అడుగుల పొడుగుగల అస్తిపంజరాలు కన్పించినవి. ఈ అస్తిపంజరాలు సుమారు యెనుబదివేల సం॥రముల క్రిందట జీవించిన మనుష్యులవై ఉంటాయని తెలుస్తున్నది.”

“గుహలగోడలమీదఉన్న చిత్రాలనుపట్టి వీరి జీవితానికి సంబంధించిన వివరాలు తెలుస్తాయని నిపుణులు భావిస్తున్నారు” అని ప్రచురింప బడినది. పై ప్రచురణలో అస్తిపంజరాలు కనుపడిన “కొలరెడ్కో” గుహలు ఇప్పుడు యునైటెడ్ స్టేట్సులో వున్నవి.

ఈ భాగము ప్రాచీన బంబూద్వీపములోని “కురువర్షములో” చేరినదై యున్నది. ఈ వర్షములోని ప్రజ లాకాలమునకొకమూడువేల ఐదువందల సంవత్సరములు పరమాయుర్దాయము గలిగియున్నటుల పురాణములు చెప్పుచున్నవి.

ఇప్పుడు కనపడిన అస్తిపంజరాలు సుమారు యెనుబదివేల సం॥రముల క్రిందటి మనుష్యులవైనట్లు అంచనా వేయబడినది. ఎనుబదివేల సం॥రముల క్రిందట మనుష్యుడు 96 అడుగుల యెత్తుండిన 190 కోట్ల సరిరముల క్రిందట సృష్ట్యాది యందుగల మనుష్యుడెంత యెత్తు ఉండి యుండెనో యూహింపుడు.

ది 24 నవంబరు 1949 గురువారంనాడు ప్రచురింపబడిన “ఆంధ్రప్రభ” దినపత్రికలో యీ విధముగా ప్రచురింపబడినది.

కొల్హాపూర్, నవంబర్ 22 1949

“ఇక్కడకు 40 మైళ్ళదూరంలోగల విశాలగడ్డ వద్ద ఒక రాక్షసి అసిఫంజరం కానవచ్చింది. దీనిపొడవు 16 అడుగులు. పుర్రెచాతా పెద్దది. ఇది కొన్నిచేల సంవత్సరాల పూర్వపు జీవిగా భావించబడు తున్నది. మానుషశాస్త్రజ్ఞులు దీనిని పరిశీలిస్తున్నారు.” అని ప్రచురింప బడినది. పదహారు అడుగులయెత్తు అనగా కొంచెమెంచుమించు తాడిచెట్టుయెత్తు అని అర్థము. దీనినిబట్టి పురాణవర్ణనలు అసత్యములు గాని, అతిశయోక్తులుగాని కావనియు, అక్షరాల అందలి వర్ణనలన్నియు సత్యములని సమ్మతచున్నదియు స్పష్టపడుచున్నది. ఈ విషయము పై తేదీగల “ఇండియన్ ఎక్స్ప్రెస్సు” అనేది ఇంగ్లీషు దినపత్రికలో గూడను బ్రకటింపబడినది. ఇందువలన పురాణ వర్ణనలలో అతిశయో క్తులు లేవని స్పష్టము. నాలుగుకోట్ల యెనిమిదిలక్షల ముప్పదియొక్క వేయి ముప్పది యెనిమిది సం॥రముల క్రిందట భారతవర్ష మునంతను ఏక చక్రముగా పరిపాలించిన అంబరీషు డను చక్రవర్తిని గురించి శ్రీ మద్భాగవతమునందిల్లు ఉదహరింపబడినది—

“సప్తద్వీప విశాల భూభరము దోస్తంభంబునన్

బూన్చి సంప్రాప్త శ్రీయుతుడై...” అని యున్నది.

ఏడుద్వీపములను యేకచక్రతాధిపత్యమున పరిపాలించిన చక్రవర్తులు భారత వర్షమునగలరు — నిత్యకృత్యముగా విమానాది యానములతోడను, కాలినడకను, సముద్రమార్గమునను, యోగశక్తి వలనను భూగోళమునంతను తిరుగుచుండిరి.

దక్షిణార్ధగోళమునగల ఆరుద్వీపములును ఆరుసముద్రములును యిప్పుడు అనగా సముద్రముచే నాక్రమింపబడి నామమాత్రావశేషము లై నందున భూగోళము నందవి మనకు గోచరింపవు.

మహాభూమియు, దానిమీదగల సప్తసముద్రములు, సప్తద్వీప ములు మొదలైన వివరములు నాచే వ్రాయబడిన బ్రహ్మాండ సృష్టి విజ్ఞానమును గ్రంథమున చూడగలరు. త త్ త.

అంధ మహాజనులకు విజ్ఞప్తి

ఆర్యులారా !

“ఆర్యవిజ్ఞానము” అను గ్రంథము తాలూకు వేయిపుటలుగల మూడుభాగములుమాత్రము యిప్పటికి ముద్రణము చేయింపగలిగితిమి. అందు రెండవభాగము ఇంగ్లీషులో వేయబడినదిగాని అసలు తెలుగు మాతృక అచ్చుకాలేదు. ప్రముఖులును, వార్తా పత్రికలును మా ఆర్య విజ్ఞాన గ్రంథములమీద చక్కని సమీక్షలు చేయుచుండిరి. ఇప్పటి కైదువేల రూప్యములు ఖర్చుచేయబడినవి. ఇంకను ఎనిమిదివేల రూప్యము లుండినగాని మిగత గ్రంథము లచ్చుకానేరవు. అది ఈ గ్రంథకర్తగారి శక్తినిమించి పోయినది. విజ్ఞాన తృష్ణగల ద్రవ్య వంతులు విరివిగా విరాళములిచ్చి పోషించినగాని మిగత భాగములు ముద్రింపబడజాలవు. గనుక విజ్ఞానాభిమానులు దయయుంచి యీ గ్రంథముల నెంత త్వరలో ముద్రింపించిన అంత మేలు అని విజ్ఞప్తి చేయుచుంటిమి. ఇరువది సంవత్సరములకంటె నెక్కువకాల మనే గ్రంథ పరిశోధన చేయబడి ప్రాచీన విజ్ఞానమును ఆధునిక భావముల సమ్మేళయించియు, ప్రాచీన విజ్ఞాన దృష్ట్యా పొరబాటుబిప్రాయములలోనైన విషయములను ఆధునిక తర్కదృష్ట్యా పొరబాటులని చూపియు యీ తరమువారికిని, రాబోవు తరములవారికిని ప్రాచీన విజ్ఞానమ కరతలామలకమగునటుల చేయుటయే ఈ గ్రంథమాలలోని విశేషము కాబట్టి ఆసేతుహిమాచలముగాగల మహాజనులందరు మా యుద్యమమునకు తోడ్పడి దీని ముద్రణ కార్యమును పూర్తిచేయించ ప్రార్థన. ఇంకను యెనిమిది గ్రంథములు ముద్రణము కావలసియున్నవి. తెలుగు గ్రంథ ముద్రణ పూర్తికాగానే హిందీలోనికిని ఇంగ్లీషులోనికిని తర్జుమా చేయించి ముద్రింప గోరుచుంటిమి.

స హా య ము చే య గో రు వి ధా న ము

1. ఒక గ్రంథమును పూర్తిగా అచ్చువేయించెడి సత్పురుషుల ఛాయాపటమునున్న వారి కుటుంబ చరిత్రను క్లుప్తముగానున్నా గ్రంథములో అచ్చువేయించి చేర్చబడును. (గ్రంథ ముద్రణ వ్యయము ఏడువందల రూపాయలు లగాయతు వేయిరూపాయలవఱకు వుండును.)

2. ఒకేసారి నూరురూపాయలు విరాళముగా నిచ్చు సత్పురుషులు “మహారాజ పోషకులు” అనియు,

3. ఏబదిరూపాయలు విరాళముగా నిచ్చెడివారు “రాజపోషకులు” అనియు,

4. ఇరువదియైదు రూపాయలు విరాళముగా నిచ్చెడివారు “పోషకులు” అనియు, గ్రంథములో చేర్చబడుదురు.

గ్రంథములన్నియు పూర్తియగునప్పటికి శ్లోకము 1కి ముప్పది రూపాయలవఱకు ఖరీదు గలవగును. పై వర్గములలోచేరి విరాళము లిచ్చినవారికి వెంటనే పదునాలుగు రూపాయలు కిమ్మితుగల తయారైన శ్లోకము గ్రంథము లీయబడును. మిగతా గ్రంథములు అచ్చు అయినవెంటనే క్రమేవీ పంపబడుచుండును. సత్పురుషులైనవారు వెంటనే వారుత్సహించు విరాళము గ్రంథకర్తగారికి పంప ప్రార్థన.

కో ట వెం క టా చ లం

గ్రంథకర్త.

గాంధీనగరం, విజయవాడ 2

ఆర్యవిజ్ఞాన గ్రంథములు

గ్రంథకర్త :

కోట వెంకటాచలం

గాంధీనగరం, —విజయవాడ. 2.

వలయువారు గ్రంథకర్తగారికి వ్రాసిన బడయగలరు.

ఇంతవఱకు అచ్చుఅయిన గ్రంథములు

౧ బ్రహ్మాండసృష్టి విజ్ఞానము

బ్రహ్మాండసృష్టి, భూగోళ, ఖగోళ వివరములు. సప్తసముద్రములు, సప్తద్వీపములు, జంబూద్వీప పీఠములు, హద్దులు, చతుస్సాగరములు, దేవమానవాది వర్గసృష్టి, స్వాయంభువమను వంశమయిత్యాది విషయములు. 280 పేజీలు-అట్టబెండు — వెల 3-0-0

౨. మానవసృష్టి విజ్ఞానము

(ఇంగ్లీషు తర్జుమా)

or

The Genesis of the Human Race

ఇందు నేడములలో చెప్పబడిన స్వాభావిక సృష్టి వివరములు, డార్విన్ పరిణామ వాదము సంపూర్ణ సిద్ధాంతముకాదు, మానవసృష్టి, సృష్టికాలము; ప్రథమ సృష్టికి స్థానము; ఆర్యుల జనన దేశము ఆర్యావర్తమేనని దెలుపు ఋగ్వేద మంత్రములు, స్మృతులు, పురాణముల నుండి సూటిగా ఆర్యుల సృష్టిని వారు తూర్పునుండి అనగా ఆర్యావర్తము నుండి వచ్చిని దేశముల నా కమించిన వివరములు; సప్తసింధువుల వివరణము; దమ్యులెవరు? ప్రాచీన భూగోళము ఇత్యాది వివరములు. భూగర్భ శాస్త్రము, భూగర్భ వస్తు పరిశోధన శాస్త్రవాక్యములతో సమన్వయించి వ్రాయబడిన 114 పేజీల గ్రంథము-వెల 3-0-0

3. కలిశక విజ్ఞానము

(ప్రథమ భాగం) జ్యోతిస్సిద్ధాంతముల కాలనిర్ణయం

కలిశకం యిప్పటికి 5049 సం॥రములు జరిగినట్లు సప్త
మండల చలనము ననుసరించి ఋజువు. ఆర్యభట్టు; భాస్కరాచార్య
మొదలుగాగల సిద్ధాంతముల కాల నిర్ణయములు, లోగడ చేయబడిన
తప్పులని ఋజువునవచుచు కలిశకం 5049 జరిగినట్లు చూపుట
124 పుటల గ్రంథం— వెల 1-8-0

౪. డిటో ద్వితీయ భాగం

(కలిరాజవంశావళి)

భారతయుద్ధము జరిగిన కలిశకమునకు పూర్వము 36 సం॥రము
నుండి కలి 5049 (క్రీ॥ శ. 3138-1949) వఱకు గల రాజుల జాబితా
వారి రాజ్యకాలములు వారి కాలములలో జరిగిన విశేష విషయము
లను చెప్పుచు పాశ్చాత్య పండితులైన వెబరు, మాగ్డనలు, రాప్పిన్
స్మిత్, మొదలైనవారలున్నా, హైందవ హూణ విద్యాధికులైన
భండార్కారు, హరప్రసాదశాస్త్రి మొదలగు వారలచే వ్రాయబడిన
చరిత్రలలోని పొరబాటభిప్రాయములను ఖండించుచు, సత్యవిషయము
లతో వ్రాయబడిన భారతదేశ చరిత్ర. కలిపూర్వం 1836 లగాయ
కలి 2775 వఱకు (క్రీ॥ పూ 4938 ల క్రీ॥ పూ 327 వఱకు) గల
గ్రంథం. పుటలు 150— వెల 2-4

5. డిటో తృతీయ భాగం

(కలిరాజవంశావళి 2వం)

(గుప్త కంఠము; బ్రాహ్మణరాజులు; వివిధ రాజ్యములు.)

ఇందు కలి 2775 లా కలి 5049 వఱకు (క్రీ॥పూ 327
క్రీ॥శ 1949, ఆంధ్ర శాతవాహన సామ్రాజ్య పతనము; గుప్తవంశ
రాజులు; గుప్తశక నిర్ణయం; ఆంధ్ర సామ్రాజ్య విభాగము; బ్రాహ్మ
రాజులు; మహమ్మదీయాది యితర రాజ్యముల చరిత్రకు సంబంధించిన
వివరములు. 300 పేజీలుగల గ్రంథము— వెల 4-8

౬. ఆ బౌ న కై స్తవము

శ్రీకృష్ణభక్తులైన బ్రాహ్మణులు పాలస్తీనా మతములలో నుండి శ్రీకృష్ణభక్తిని పాలస్తీనా ఈజిప్టు మొదలగు దేశములలో ప్రచారము చేసియుండిరి. శ్రీకృష్ణని పేరు “క్రిష్టాను” అని అచ్చటి భాషలలో వాడబడినది “క్రిష్టాను”భక్తులు క్రిష్టియనులు. శ్రీకృష్ణ కథనే బైబిలులో యెక్కించుకొని క్రీస్తుగా మార్చియుండిరి. ప్రారంభ కైస్తవులు ముఖమున Y మార్కు నామమును ధరించుచుండిరి. క్రీ॥ శక ప్రథమశతాబ్దములో క్రీస్తుకు సిలువయెత్తుచున్నట్లు వేయబడిన బొమ్మలకు ముఖమున నామములున్నవనియు, మొదలగు విషయము లాయాగ్రంథములనుండి సేకరించబడిన ప్రమాణములతో గూడిన గ్రంథం. 92 పేజీలుగల గ్రంథం.

1-8-0

౭. ఆంధ్రులెవరు?

ఆంధ్రులు శపింపబడిన విశ్వామిత్రుని సంతానముకారనియు, ఐతరేయబ్రాహ్మణములో చెప్పబడిన ఆంధ్రులు అనాగరిక జాతివారై నట్లును, ఆంధ్రదేశములోని ప్రజలు ఆర్యసంతానమనియు, వారి నొక కాలమున పరిపాలించిన “ఆంధ్ర” అను పేరుగల రాజు తనపేరును నాదేశమునకుంచి వ్యవహరించినందున నీదేశము కాంధ్రదేశమనియు, దేశములోని ప్రజలు ఆంధ్రులనియు వ్యవహరింపబడుచుండిరి. ఆంధ్ర జాతి స్వచ్ఛమైన ఆర్యజాతి. విశ్వామిత్రుని శాపదగ్ధులై అనాగరిక జాతిగా మారిపోయిన హీనజాతికాదని ఋజువుచేయబడిన గ్రంథము. 52 పేజీలు చక్కని గ్లేజుపేపరు అందరు కొని చదువవలయునను తలంపున తక్కువ వెలకు యివ్వబడుచున్నది.

0-6-0

౮. జంబూ ద్వీపము

(అందలి విభాగములు)

ప్రాచీన భూగోళము, అందలి జంబూద్వీపాదులైన సప్తద్వీపములు, సప్తసముద్రములు జంబూద్వీపమందలి నవవర్ష విభాగములు మొదలయిన వివరములు నవీన భూగోళమునకు సమన్వయించి డిగ్రీలు సహా యిచ్చి సమన్వయము చేయబడిన పుస్తకము. వెల 0-6-0

అచ్చులోనున్న గ్రంథములు :-

1. ధృవనివాస ఖండనము.	5. ఆర్యుల ప్రపంచవ్యాప్తి
2. ఆర్యావర్త ప్రాచీనత.	6. ఆదైవిత బోధిని.
3. ఆర్యుల మత విజ్ఞానం.	7. నిర్విచార జీవనము.
4. ఆర్యుల సర్వతోముఖవిజ్ఞానం.	8. మానవసృష్టి విజ్ఞానము (తెలుగు)

గ్రంథములు వలయువారు దిగువ చిరునామాకు వ్రాయుడు :-

కోట వెంకటాచలంగారు

గాంధీనగరం

విజయవాడ, 2.

పై గ్రంథములను గుఱించి వార్తాపత్రికలోని “గ్రంథ సమీక్షలు, ప్రముఖుల అభిప్రాయములు” దిగువ వ్రాయబడినవి చూడుము.

ప్రముఖుల అభిప్రాయములు

I

శ్రీ పరమహంసపరివాదకాచార్యవర్య శ్రీజగద్గురు

శ్రీ విమలానంద భారతి స్వామి వారు

శ్రీ సిద్ధేశ్వరీ పీఠాధిపతి దత్తాత్రేయమందిరం, కొత్తాళం, తెంకాశితా॥
యిట్లు వ్రాసియున్నారు—

క్యాంపు విజయవాడ,
13-10-49.

“ఏ చరిత్రమునకైన, చక్కని యధారములు లేనప్పుడు దాని వ్రాయుపద్ధతులను అవిభక్తులముగ, కల విషయములను గూర్చియు అనలంబించి, తమ చిత్తవృత్తుల ననుసరించి సిద్ధాంతములను కొత్త కొత్తవేవియో కలిపించి వానితో యొక యల్లికబుట్ట సిద్ధముచేసి, ఇదియ, యీవిషయముయొక్క యధారమునది యీ విషయచరిత్ర మెన్నటికి కాజాలదు.

ఇంగ్లీషువారు... మన దేశ చరిత్రమని, యెవరేది వ్రాసియున్నను ఆవిధముననే యున్నది. ఇప్పుడి కోట వేంకటాచలపండితులు, వెనుకటి వారు మనకున్న యాధారముల నేవిధముగ తారుమారు చేసినదియు, నందు కొన్నిటి ముఖ్యమైనవాని యెట్లు అశ్రద్ధ చేసినదియు, తెల్పుచు సరియైన మార్గమును త్రొక్కి మన దేశమునుగూర్చి, సత్యమైన చరిత్ర నెట్లు బయలుపరచవలయునో విశదము చేయుచు తమకిక ముందు వచ్చువారలకు మార్గదర్శకులైరని చెప్పట అత్యంతముదావహము.

ఏ విషయమునుగూర్చి యైనను వర్యవసానము దేల్పునపుడు భిన్నాభిప్రాయము లుండవచ్చునుగాని, ఉన్న యాధారముల నుపయోగించుటలో “పెద్దమనిషి తనము” చెడగొట్టుకొనరాదుగదా !

కావున నీయన యవలంబించిన పద్ధతి సర్వదా శ్రేయస్కముగ కనబడుచున్నది. సుమారు 1400 సం॥రములకు పూర్వము మహమ్మదు లేడు. మహమ్మదీయ మతము లేదు! రెండువే సం॥రములకు ముందు క్రీస్తును లేడు, క్రైస్తవమతమును లేదనాలుగువేలకు పూర్వము బుద్ధుడు లేడు, బౌద్ధమతము లేదు. ఆ పేలకు పూర్వము యూదులులేరు - యూదుల మతము లేదు. అ ప్రసిద్ధపురుషు లేర్పరచన మతములు, అన్ని దేశములలోను ప్రాచీనము కలవియే.

ఇట్లే యెంతవారము వెనుకకు బోయినను, ఇట్టివి బుట్ట పూర్వము, మనుష్య లోకమును దాని సాంస్కృతికాభివృద్ధియు కనబడుచునే యున్నది.

ఆ, అనాదియైన మనుష్యలోక చరిత్రయేకదా! భారతీయ చరిత్ర! దీనిని వ్రాయదలచిన, నెంత భక్తి విశ్వాసములతో, దాకున్న దివ్యాభారములను గుర్తించి ఒకడు పూనుకొనవలయును?

అట్టి యీమొదటి వ్రాయత్నము నభినందించుచు, భారతవర్ష యదార్థ చరిత్ర వ్రాయదలంపుగల వారలకు, ఇది నాందియనారాయణ స్మరణపూర్వకముగా నాశీర్వాదించుచున్నాము.

ఇవియే నారాయణ స్మృతులు
విమలానంద భారతీస్వామి వ్రాలున్న
శాకే ౨౧-౭-౧౮౩౧
18-10-49

II

శ్రీ ఇవటూరి సానందరావుగారు యలకురు.

యిట్లు వ్రాయుచున్నారు :

ఆర్యా!

18-4-49

తమచే రచింపబడిన బ్రహ్మాండసృష్టి విజ్ఞానమను చిన్న పొమును చూచినాను, అండు తమరు చేసిన సనాతన గ్రంథ సమాఖ్య

చన సమన్వయములు ప్రకృతకాలమునందలి విమర్శకుల దృష్టికి సహితము ఆకర్షణీయములనుటలో అతిశయోక్తి ఆవంతయు లేదు. ఇటువంటి వ్యక్తి ఒకరున్నట్లున్నూ అందులో కడు సమీపమున బెజవాడలో నున్నట్లున్నూ నేను యిదివరకు వినియుండ లేదు... .. తమ గ్రంథములమూల్య విజ్ఞాన దాయకములు.

ఇ॥ సా॥ వాలున్నది

III

రాష్ట్రపతి, డాక్టరు

భోగరాజు పట్టాభిసేతారామయ్య పంతులుగారు

న్యూఢిల్లీ నుండి యిట్లు వ్రాసియున్నారు :

న్యూ ఢిల్లీ, 26-7-1949

ఆర్యా!

మీవద్దనుంచి యీరోజు వచ్చిన మానవసృష్టి విజ్ఞానము అనే పుస్తకము అందినది. కొంచెము హెచ్చుతగ్గుగా పుస్తకం సాంతముగా చదివినాను. అద్భుతంగా యున్నది. మీరు నిరాడంబరంగా యింత కృషి చేస్తున్నారన్న విషయము మాకు యిదివరకు తెలియదు. అంగమునందు తర్జుమా చేయించుట చాలా మంచిపని జరిగినది. అచ్చులోనున్న 11 పుస్తకములలో రెండవస్థానం వహించిన ఈ పుస్తకముగాక యింకను పదిపుస్తకములు రావలసియున్నవి. అవి అన్నియు ఇంత ముచ్చటగను యింత తేజోవంతముగను ఉండునని చెప్పటకు సందేహము లేదు. మనవైపునుండి ఇంతటి గ్రంథము వెలువడినందులకు మీకు నా కృతజ్ఞత తెలుపు చున్నాను.

చిత్తగించవలెను.

(సరియైన నకలు)

భో॥ పట్టాభి సీతారామయ్య

(సంతకం పున్నది)

IV

కె. యన్. రామస్వామి శాస్త్రి యార్

రిటైర్డ్ డిప్టీ కలెక్టర్, యాప్రకారం వ్రాసియున్నారు.

రాయపేట, మద్రాసు

19-7-1949

My Dear Sir,

I thank you sincerely for sending me a copy of your excellent book "Manavasrishti Vijnanam". You have given convincing reasons for your views. I feel sure that your book will receive ever increasing public appreciation.

your sincerely

(Sd). K. S. Ramaswamy Sastri.

V

ఉ య్యూ రు రా జా గ రు

Nuzvid

Sir,

28-7-49

తాము పంపిన 'మానవసృష్టి విజ్ఞానం' అనే ఇంగ్లీషు గ్రంథం అందినది. చాలా పరిశోధనచేసి తమరు నిర్ణయించిన విషయం. భారత భూమి ఆర్యుల ఆదిమస్థానము—అనే సంగతి యదార్థము అని మా తండ్రిగారైన శ్రీరాజా వెంకటరంగయ్యప్పారావు బహద్దరుగారున్నూ సంస్కృతపురాణములను బట్టి నిర్ణయించి యుండిరి. అదే మా విశ్వాసమున్నూ. తమ గ్రంథము సావకాశముగా చదివి ఆనందించగలము—

సంతకం.

VI

శ్రీ దాసు త్రివిక్రమరావు పంతులుగారు

లేబరు కమిషనరు నైజాం,

కొత్తూరు,

3-9-49.

.....The process of the Evolution of the Universe explained therein is convincing to all unprejudiced minds. I have my own doubts as to whether the leaders of our secular state will give the book the attention it deserves. I hope it will enable the present and coming generations to know in an understanding manner the eternal truths contained in our ancient books.

(Sd.) D. T. R.

VII

శ్రీ సొలస బాపనయ్యగారు

బి. ఏ. బి. యల్., వకీలు, రాజమండ్రి

Dear Sir,

13-7-49.

I thank you once more heartily for sending me the book "Manavasrishti Vijnanam" which I have read with great interest and benefit to myself, and admire the profound knowledge and close reasoning which it displays on the subject which greatly enhances the prestige of the Aryan Race.

(Sd), S. B.

VIII

కవితలక, కవితావిశారద, విద్వాన్

శ్రీమతి కాంచనపల్లి కనకాంబగారు

యెక్కు - లెక్చరర్, క్వీన్ మేరీకా లేజి—యిట్లు వ్రాసియున్నారు.

బె జ వా డ,

6-10-49.

“బ్రహ్మశ్రీ లోట వెంకటాచలంగారు సృష్ట్యాదినుండి మానవజ
యార్జించిన విజ్ఞానము మనప్రాచీన గ్రంథములను చక్కగ పరిశోధిం
పఠించి “అర్యవిజ్ఞానమును కుసుమములచే లోకుల కామోదము
గూర్చుచున్నారు—జిజ్ఞాసువుల పాలిట కల్పవృక్ష మీ గ్రంథమా
యని చెప్పవచ్చును. ఆంగ్లేయభాషలో “మానససృష్టి విజ్ఞానము
(The Genesis of the Human Race) అను గ్రంథమును ప్ర
రించిరి... .. రెండవది ఆభాసక్రొస్తవము... .. వెంకటాచ
లగారి పరిశోధనయొక్క సారము నీ గ్రంథము వెల్లడిచేయుచున్న
బ్రహ్మాండసృష్టి విజ్ఞానమునందు సర్వశాస్త్రముల సారమును క్రొ
కరించినారు. “కలిశకవిజ్ఞానము” ప్రథమభాగమును ద్వితీయభాగము
గూడ చదివితిని. విద్యార్థులకు సైతమీ గ్రంథములు మిక్కిలి యుప
రించును. హిందువులందఱు ఆబాలవృద్ధులు పఠింపదగినవి కీ
గ్రంథములని భావించుచున్నాను.”—

కాం|| క|| సంతకం గలహరి.

పత్రికా సమీక్షలు

IX

కృష్ణాపత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది :

ది 14 మే 1949

విజయవాడ వాస్తవ్యులగు శ్రీకోటవెంకటాచలంగారు అద్వైత బోధిని, నిర్విచారజీవనం, ఆభాసక్రైస్తవము, బ్రహ్మాండసృష్టి విజ్ఞానము, కలిశకవిజ్ఞానము, మానవసృష్టి విజ్ఞానం అనేది ఉత్తమగ్రంథముల రచించి ఆంధ్రమహాజలకు అపారమైన సేవచేసియున్నారు.

.....“డాక్టర్ సృష్టికమము అసంపూర్తిగ నున్నదని ఋజువు చేయగలిగిరి.” వ్రంపంచ సృష్టి 195,58,85,050 సం॥రముల క్రింద జరిగియున్నదని స్పష్ట పరచిరి. భారతీయులు ఆదిమనివాసులని, వేలకొలది సం॥రములకు క్రితమే నాగరికతకు, విజ్ఞానమునకు పేరు పొందిరని, ఆఫ్రికా, ఆస్ట్రేలియా, అమెరికా ఖండములు కూడ ఆక్రమించుకొని నివసించిరని యిపుడిపుడే గుర్తింపబడుట సంతోషకరము. ఆర్య విజ్ఞానమునకు మూలాధారము వేదములనియు, ఆర్యుల నివాస స్థానము సరస్వతీ నదీతీరమగు బ్రహ్మవర్తదేశమనియు, గ్రంథస్థ నిదర్శనపూర్వకముగ కళ్లకుకట్టినట్లు స్పష్టీకరింపగలిగిరి. ప్రాచీన భారత వర్ష చిత్రపటము చక్కగ ముద్రింపించి మన మన్ననలకు పాత్రులై

భారత శేష చరిత్ర పునర్నిర్మాణ యుగమున యిట్టి యుత్తమ గ్రంథము లందలి విషయము లెక్కువగా ఆచరణ యోగ్యములు/ నుండగలవు....వారి (ఆర్యుల) ఆధ్యాత్మిక శక్తి అపూర్వమని నాగరికత నిరుపమానమని, ఆచార వ్యవహారములు సైన్సు ముఖ్య సూత్రములపై ఆధారపడి యున్నవని ఋజువుచేయబడినది... ఇత్యాది.

X

జాగృతి : ది 15-8-1949 తేదీగల పత్రికలో

“ప్రపథమంలో మానవుడు యెక్కడ యెలా ఉద్భవించాడు, అనిని సంస్కరణ చరిత్ర యేమిటి అన్న మూల సమస్యల్ని శుష్టంగా చర్చించి ఆర్య విజ్ఞానాన్ని సుబోధం చేస్తున్న ఆంగ్లపుస్తకం.”

XI

THE HINDU, Sunday, July 17, 1949 (హిందూపత్రిక)
 Manavasrishti Vijnanam. (The Genesis of
 Human Race.)

By Kota Venkatachalam (Author)
 Gandhinagar, Vijayavada

"This is an attempt to ascertain the cradle of mankind with the almost exclusive aid of Vedic testimony. The author believes that the first man was Aryan and that he was created in Aryavarta, Valley of the Saraswati, because in the ten mandala of the Rigveda that river is mentioned 73 times against the 19 references to the Sindhu and five references to the other rivers ..... In short his thesis is an emotional diatribe against the theory of the Aryan invasion of India,"... ..etc

XII

INDIAN REPUBLIC Monday, July 18;
 (ఇండియన్ రిపబ్లిక్ పత్రిక).

Manava Srishti Vijnanam. By Kota Venkatachalam.....He points out that the first cradle of the Aryans was Aryavarta. He quotes proof from the Rigveda, Manusmriti, the Puranas, and vedic commentaries. He supports his statements with the findings of the Geological and Archaeological researches etc.....An attempt is made in the book to stimulate in the minds of the students the spirit of research into this "all important matter of the origin of foreigners on the subject and rejecting what is not supported by Vedic writings, by the author as a wholesome feature. The maps supplied by Mr. Venkatachalam are useful. (See Pages 27, 81, 83).

The Appendix on the "Ancient Geography of the Puranas" is very interesting study. The section on modern countries which correspond to ancient regions may be perused with interest. The problems of

are of practical value and should be solved with the aid of our own ancient literature and by a proper interpretation. The conclusions are thought provoking and deserve to be widely read and thought over. The need for a reorientation of the study of Indian History is well indicated by the facts brought out in this work."

XIII

౮. ఆంధ్రులెవరు ? అనేడి గ్రంథముమీద 11-12-1949
"ఆంధ్రపత్రిక" సమీక్ష.

"ఆంధ్రులెవరు ? అనగా మనము ఎవరిసంతతికి చెందిన వారము ? మనపూర్వీకులు ఉన్నతవంశసంభూతులూ ? లేక నీచవంశ సంభూతులూ ? మన కులగోత్రములు సంప్రదాయములు యెట్టివి ? ప్రతి ఆంధ్రుడు విచారించి లెస్సగా తెలుసుకొనదగిన యీవిషయమును శ్రీ కోట వెంకటాచలంగారు ఈ గ్రంథములో చర్చించుచున్నారు."

..... విశ్వామిత్రుని కుమార్తె ఏబదిమంది తండ్రియాజ్ఞ మీరినందున తండ్రిచే శపింపబడి వేదబ్రాహ్మ్యులు గావింపబడిరి. వీరే ఆంధ్రదేశములోని ఆంధ్రులని పాశ్చాత్యపండితులును, వారి అను యాయులైన హైందవ హూణవిద్యాధికులును చెప్పుచున్నారు. ఈ వ్రాతలు కేవలము భ్రమప్రమాదజనితములనియు, ... యదుకుల సంభూతుడైన ఆంధ్రవృషతి పేర మనదేశము "ఆంధ్రదేశమై"న దనియు వీరు చెప్పుచున్నారు. (సంస్కృతభాగవతం, నవమస్కంధము 28 అధ్యాయం 5,6 శ్లోకములు - తెలుగుభాగవతము 9-885 వీరికి స్వమాణము).

"అత్యంతసమర్థతతో వీరు తమ వాదమును నిలువజెట్టుకొను చున్నారు. ఈవాదము చాలా బలీయమైనదనుట కెట్టి సందియమును లేదు.... .. వీరు అత్యంతసమర్థతతో ప్రపంచించిన యీవాద మును ఆంధ్రచరిత్రకారులు శ్రద్ధగా విచారించి నిర్ణయము గావింప దగుదురు. భవిష్యచ్ఛరిత్రకారులకు తోడ్పడునదగుటచేత వీరి కృషి అత్యంతము ప్రశంసనీయమగుచున్నది."

అభాస క్రైస్తవం

XIV

తెలుగు స్వతంత్ర మద్రాసు.

ది 29-10-49

“అభాస క్రైస్తవము” జిజ్ఞాస రేకెత్తించే చురుకైన విమర్శన పుస్తకం.....రెండువేల సంవత్సరాలకి పైనుంది ఈజిప్టులో “క్రీష్టియను” మతముంది....ఈవిషయాన్నిటిని ఆయా గ్రంథాలనుండి సేకరించిన ప్రమాణవాక్యాలతో సహేతుకంగా వివరిస్తోంది” ఇత్యాది.

XV

విజయవాణి పత్రిక, విజయవాడ.

ది 3-11-48

“ఇది ఒక అపూర్వ ప్రజ్ఞానమన్విత పరిశోధక గ్రంథం. భారత దేశంలో మనసంస్కృతి విజ్ఞానాలకు భంగం కలిగిస్తూ వున్న యీ రోజుల్లో ప్రజల కన్నులను తెరుస్తున్నదీ గ్రంథం” ఇత్యాది.

XVI

కృష్ణాపత్రిక బందరు.

ది 15-9-48

“క్రైస్తవమతస్థులు దీనిని సాకల్యంగా పరిశీలించి సత్యవిచారణ జేసుకోవడం మాత్రం వారికే శ్రేయస్కరమనుటకు సందేహము లేదు.” ఇత్యాది—

XVII

ఆంధ్రవాణి విజయవాడ.

ది 4-12-48

“క్రైస్తవమతము కల్పితమని ఋజువు చేయు గ్రంథము లన్నిటికంటె యీఆంధ్రగ్రంథం యెక్కువ ప్రామాణికము గాగలదని చెప్పుకొనవచ్చు. శ్రీ వెంకటాచలంగారు చేసిన చారిత్రక పరిశోధనకు ఆంధ్రులెల్లరు ఋణపడియున్నారు.” ఇత్యాది—

గ్రంథములకు దిగువ చిరునామాకు వ్రాయుడు :—

కోట వెంకటాచలంగారు

గాంధీనగరం—విజయవాడ 2.

ఆర్యుల ప్రపంచవ్యాప్తి

(అచ్చులోనున్న గ్రంథము)

భూగోళముమీద భారతవర్ష మే ప్రథమ సృష్టిస్థానము. ప్రథమ ఆర్యుడైన స్వామయం భువ మనువు మానవజాతికి పిత. మనువు సంతానమైన మానవులు “ఆర్యు”లని పిలువబడిరి. ఆర్యులు వేదధర్మావలంబులు వైదికధర్మమునొదిలిన ఆర్యులు “దమ్యు”లనబడిరి. ఆర్యులకు బాధ కలిగించుచున్నందున “దమ్యులు” ఆర్యావర్తమునుండి వెడలగొట్టబడి దేశమును వీడిపోయిరిని వైదిక వాఙ్మయమందుగలదని అనేకులైన పాశ్చాత్య పండితులంగీకరించిరి. అట్టి దమ్య గుంపులచేతను, రాజ్య కాంక్ష తోడను, కృషివాణిజ్యాదులచే ధన సంపాదనార్థమును భారతము నొదిలిపోయిన చాతుర్వర్ణ్యములచేతను మిగత భూగోళమంతయు అతి పురాతన కాలమున నే నిండిపోయినది అను మొదలుగాగల యనేక ప్రమాణ వాక్యములతో గూడిన ఆర్యుల ప్రపంచవ్యాప్తిని గుఱించి వివరించబడిన గ్రంథము.

విషయసూచిక :— ఆర్యవర్తమనాది, డెలిఫ్తాన్ పత్రము, ఈజిప్టు (ఉత్తర ద్రవిడము) గ్రీసు - (యవనదేశము) రోము (రోమకము లేక రామతము) బ్రెటను— స్కాండినేవియా (స్కంధనాభి) జర్మనీ (శార్వణ్య దేశము) ఆర్యావర్త పశ్చిమ సూహద్వ, సగరచక్రవర్తి, వివిధ వలస భూములు, అనాగరికత. సర్వశాస్త్రములకు కలసు, భారతీయులు మూలపురుషులు, మన పురాణములు, వలస హేతువులు, బహిష్కార జాతులు, భారత సామ్రాజ్యము, ప్రాచీనత, దేశచరిత్రలు, భారతీయ కళకాలలు, ఖురాన్ చరిత్ర, శివాజి జయసింగును వ్రాసిన ఉత్తరము, అల్లాపనిషత్ ఆశ్చర్యని వాక్యములు, టవర్నియ భారతదేశ యాత్ర, మదాంబ్లావట్కీస్, పాశ్చాత్య పండితాభిప్రాయములు.

ఆసియాఖండము :— ౧. పండియా, ఇరానియనులు, ఇండోసిథియనులు, పార్థియనులు, సాద్రియనులు, కుచియనులు, కుష్ఠనులు, ౨. టిబెట్టు, 3. మంగోలియా, ౪. సైబీరియా, ౫. ఆర్మీనియా (ఆర్యమణి), ౬. తురుష్కస్థానము (తుర్కను స్థానము) ౭. అస్సీరియా (అసారియ) ౮. బాబిలోనియా ౯. అరేబియా (ఆర్య బాహ్య) ౧౦. బాక్టీరియ (బాక్టీకము) ౧౧. చీనా (చీనా) ౧౨. జపాన్. ౧౩. ఇన్సులిండియా, హిందూ చీనా, ఛాంప, కాంబోజ (కంబోడియా) సయాము, కుమిత్రా (స్వర్ణప్రస్థ) బోర్నియో (రమణకద్వీప) జావా (చంద్రశుక్ల లేక యవద్వీప) బర్మా (ప్రాస్తోతిమ) కొచ్చిన్ చీనా, ఆస్ట్రేలియా ౧౪. సింహళము ౧౫. లంక.

ఆఫ్రికాఖండము :— ఎతియోపియా, బాన్టర్ రాష్ట్రములు (బర్బర దేశము) ఈజిప్టు (ఉత్తరద్రవిడము) క్రీటు (కిరాతదేశము) అట్లాంటిసు.

వర్షా (సురూపదేశము) :—గ్రీను (యవనదేశము) రోము (రామత-
లేక రోమకము) జర్మనీ (కార్మణ్యము) ఇంగ్లాండు, విల్లాండు (అర్యలాండు) స్కా-
నేవియా (స్కంధనాభి)

అమెరికా (సిద్ధ ద్వీపము) :— అచ్చట హిందువుల నాగరికతను న
నముచేసి వారిని అనాగరికులని, మనుష్యులను తినెడి అడివిజాతులని “రెడ్డి యిండియ
లను” అతి హీనముగా వర్ణించి హరి సాత్తంతయు దోచుకొని, వారిని చంపి నాశన
చేసి వారి భూములను హరించి వారి దేవాలయములను దోచుకొని క్రిష్టియను చర్చిలు
మార్చి అమెరికను హైందవుల నాగరికతా నిర్మూలన మొనరించిన స్పెయిను జాతీ
లను గూర్చియు, అమెరికా దేశమును కోట్ల సంవత్సరములక్రితమాక్రమించిన హై
వుల చరిత్ర. హిందూ నాగరికత, హిందువుల శివ, విష్ణులయములు, సోమయాగము
మొదలగు ఆరాధనలన్నియు యిప్పటికిని అమెరికాలో యెర్ర ఇండియనులని పిల
బబువారిలో గలవు. ఆ విషయములన్నియు సవిస్తరముగా వర్ణింపబడిన గ్రంథ
ద్రవ్యసహాయ మొంత త్వరలో ప్రాప్తించిన అంత త్వరలో ముద్రింపబడును.

ఆర్యుల సర్వతోముఖ విజ్ఞానము

ప్రభుత్వము, సంఘ నిర్మాణము, ప్రజల స్వభావము, నడిత, సాహసాదా
ములు, పరాక్రమము, విదేశీయులతో సంబంధము, ఆర్థికవర్తము స్వర్గభూమి.

పాణినీయ వ్యాకరణం, సారస్వతము, సంస్కృతభాష, లిపిజ్ఞానము, వై
త్త్యము, కవిత్వము, ఇతిహాస ప్రబంధకవిత్వము, నాటక సాహిత్యము, నీతిక
కావ్యములు, తత్త్వజ్ఞానము, న్యాయశాస్త్రము, వైశేషికము, సాంఖ్య
గము, మిమాంస, వైద్యశాస్త్రము, గణితము, అంకగణితము, క్షేత్రగణిత
గణితము, ఖగోళశాస్త్రము, రణశాస్త్రము, విమానవిద్య, సంగీతము, ఇతర శా
ంబు, కళలు, చేతిపనులు. వాస్తువు, తక్షణము వర్ణాలేఖ్యములు. నేతపను
లము, ఉక్కుపరిశ్రమలు ఇతరకళలు, వాణిజ్యము.

ఆర్యుల ధృవనివాస ఖండనము

శ్రీ తిలక్కుమహాశయునివాదము వేదకర్త యెవ్వడునులేదు. స్వర్గమననేవి
ఉత్తరధృవముకంటె స్వర్గమువేరు. జ్యోతిశాస్త్రప్రమాణము, దీర్ఘరాత్రిధీయము, ?
నూక్రములు, దేవతల రాత్రింబవళ్ళు, ప్రళయము, పలాయన మూహాజననములు, వృ
గాధ వేదమంత్రములపార్థముచేయబడినవి. ఉత్తరగిరి, వెండిడాడ్ ప్రమాణము, వె
డాడ్లోని 16 దేశముల వివరము, వలసభోయి తిరిగివచ్చుట. వేదములోని పు
ప్రథమాదివాక్యములు. దేవఋషులు, యజ్ఞవేదికయందు 30 యిటుకలుబెట్టు సాం
దాయము. వైదికఉద, అనంతబ్రహ్మాండములు, పాశ్చాత్య ఖగోళశాస్త్రజ్ఞు

నూర్మద, నక్షత్రముల దశలు, తోకచుక్కలు, వేదకాలము, భూగర్భకాస్త్రము, సోమయాగములు, సోమలత.

ఆ ర్యు ల మ త ము

(i) సనాతన ధర్మము :— ౧. వేదములు, ౨. ఉపవేదములు, 3. వేదాంగములు, ౪. ఉపాంగములు, ౫. స్మృతులు,

స్మృతి సమములు :— శ్రోత నూత్రములు, గృహ్య నూత్రములు, మంత్ర, తంత్ర కాస్త్రములు, అగమములు, ఇతిహాసములు, పురాణములు, ఉప పురాణములు.

ఇతర శాస్త్రములు :— వార్త (అర్థకాస్త్రము), దండనీతి, (రాజనీతి కాస్త్రము)

(ii) చతుష్పత్తి కళలు :— ౧. చతుష్పత్తిమూలకళలు, ౨. కళావిధుల చతుష్పత్తికళలు, కర్మాశ్రయములు. ద్యౌతాశ్రయములు, శయనోపచారములు, ఉత్తర కళలు, 3. కామశాస్త్రాంగకళలు, ౪. శుక్రనీతిసారకళలు, 5. గాంధర్వవేదకళలు, ఆయుర్వేదకళలు, ధనుర్వేదకళలు, ఇతరకళలు, ౬. ఉపనిషత్తులు, ౭. వేదమనాది; అపారూషీయము, ౮. వేదాధ్యయన మొకకళ, ౯. స్వరాపరాధము, ౧౦. పురాణ లక్షణములు, ౧౧. వేదప్రాశస్త్యమును గురించిన కొందరి పాశ్చాత్యపండితాభి ప్రాయములు.

(iii) దర్శనములు :— ౧. పూర్వమీమాంస, ౨. ఉత్తరమీమాంస 3. సాంఖ్యము, ౪. యోగము, ౫. నైయాయకము, ౬. వైశేషికము.

iv ధర్మశాస్త్రం :— ౧ వర్ణసాంకర్యము నిరదోగ చేతువు, ౨ వృత్తిగౌరవము 3 వర్ణసంకరము వలన నష్టములు, ౪ స్వధర్మము శ్రేష్ఠము, ౫ వర్ణధర్మ పరిత్యాగము పారతంత్ర్యకారణము, ౬ వర్ణధర్మము కళాప్రావీణ్య చేతువు.

v మతస్యాతంత్ర్యము :—

vi పౌరుషేయమతములు :— క్రైస్తవ, మహమ్మదీయమత స్వరూ పము.

vii వైదికమతము :— ౧ బ్రహ్మనిష్ఠ, ౨ కర్మనిష్ఠ, 3 ఆత్మస్వరూ పము, ౪ సర్వోత్తము విముక్తినిందమార్గము, ౫ వైదికజాతీయనీతి, ౬ ఆత్మ దర్శింపఱిగినది, ౭ నమ్మట అజ్ఞానము.

viii వర్ణవిభాగమునుగురించి పండితాభిప్రాయములు :—

ix భారతీయ దేవతల ప్రపంచవ్యాప్తి :—

కలిశకవిజ్ఞానం

(1, 2 భాగములు)

24 డిశంబరు 1949 సం॥ “కృష్ణాపత్రిక” యిట్లు వాయుచున్నది :

“అద్వైతబోధిని, నిర్విచారజీవనము, ఆభాసకైస్తవము, బ్రహ్మాండస్పృష్టి విజ్ఞానము, మానవస్పృష్టి విజ్ఞానము అనేడి అమూల్య గ్రంథములు ఆంధ్రలోకమున కర్పించి.....“కలిశకవిజ్ఞానము” ప్రథమ, ద్వితీయభాగముల “శ్రీ కోట వెంకటాచలంగారు” సమర్పించి కృతకృత్యులైరి.....పురాణాది వాఙ్మయః సమ నిరసించుచు వ్రాసిన వ్రాతలు మన విద్యార్థులకు, ఉపాధ్యాయులకు ప్రమాణగ్రంథములుగ నుండుట శోచనీయము.....గ్రంథకర్త క్రైస్తవకము కల్పితమని చెప్పుచు, కలిప్రవేశమునకు ముందుజరిగిన చరిత్ర ప్రాముఖ్యవిషయముల నిరూపించి, మానభేద వివరముల స్పష్టికరించిరి.....ఆర్యభట్టు, కాళిదాసు, వరాహమిహిరని, భట్టోత్పలుని, భాస్కరాచార్యుల కాలప్రశంస గావించి జ్యోతిష సిద్ధాంతముల కాలనిర్ణయము బలపరచి పాశ్చాత్య విద్వాంసుల కీర్తిముల ఖండించిరి.....ద్వితీయ భాగమున భీష్మ ర్యాణం, శ్రీకృష్ణ భగవానుని కాలనిర్ణయముల నిదర్శనములతో రారణచేసి, “పగ్గీటరు” మున్నగు వారి సూచనల యందలి దోషముల స్పష్టికరించిరి.....గ్రంథకర్త వెంకటాచలంగారు పూర్వార్చార పరాయణులైనను, చరిత్ర పరిశోధకులకన్న మిన్నలై పాశ్చాత్య చరిత్రకారుల వ్రాతలు విమర్శకదృష్టితో పరిశీలించి సత్యా సత్యముల గ్రహించి, జ్యోతిష, ప్రకృతివిజ్ఞాన సిద్ధాంతముల మనమునం దిడుకొని సమన్వయింపజూచి తమ నిశ్చితాభిప్రాయముల నిర్భీతితో వెలిబుచ్చుట ప్రశంసనీయము.”

గ్రంథములకు దిగువ చిరునామాకు వ్రాయుడు :—

కోట వెంకటాచలంగారు,

గాంధినగరం, విజయవాడ - 2.